



PROPOSTA DE DINAMITZACIÓ DE L'ENTORN PROPER A LA BISBAL D'EMPORDÀ  
DANIEL RUIZ FRANCO | UNIVERSITAT DE GIRONA 2015  
COOPERATIVA EMPORDÀ

*Som fills de l'Empordà,  
galana terra,  
que el buf tramuntanal,  
tot l'any saneja.*

Josep Barceló i Matas (1875-1964). **Himne a l'Empordà.**

## ÍNDEX

### APROXIMACIÓ AL PROJECTE

- 1 *Intencions inicials*

### OBJECTIU I \_ESTUDI ÀMBIT SUPRAMUNICIPAL

- 2 *Situació territorial*
- 3 *Anàlisi territorial*
- 4 *Delimitació àmbit supramunicipal*
- 5 *Lectura social àmbit supramunicipal*
- 6 *Lectura territorial àmbit supramunicipal*

### OBJECTIU I \_DESENVOLUPAMENT ÀMBIT SUPRAMUNICIPAL

- 7 *Generació, enunciat i desenvolupament de l'estratègia supramunicipal*

### OBJECTIU II \_ESTUDI I DESENVOLUPAMENT ÀMBIT MUNICIPAL

- 8 *Emplaçament I: el municipi*
- 9 *Proposta urbana*

### OBJECTIU II \_ESTUDI I DESENVOLUPAMENT ÀMBIT ARQUITECTÒNIC

- 10 *Emplaçament II: l'edifici*
- 11 *Estat actual*
- 12 *Recull fotogràfic estat actual*
- 13 *Emplaçament III: l'entorn*
- 14 *Decisions/ estratègies inicials*
- 15 *Estratègies i planta d'emplaçament*
- 16 *Plànols conjunt*
- 17 *Plantes programàtiques*
- 18 *Maqueta*
- 19 *Actuació en volums existents*
- 20 *Definició actuacions obra nova*
- 21 *Definició constructiva*
- 22 *Definició estructural*
- 23 *Definició instal·lacions*
- 24 *Referents projectuals*

### BIBLIOGRAFIA

### AGRAÏMENTS

aproximació al projecte



## SITUACIÓ

En l'actualitat, ens trobem amb un funcionament del món de l'arquitectura cada cop més globalitzat, amb el " *Star System* " com a referència i on ja no és estrany trobar despatxos catalans treballant arreu del planeta. Tot i això, en aquest projecte es vol actuar en un ***entorn proper i conegut*** , en aquest cas, La Bisbal d'Empordà. Aquest fet ajudarà a entendre i incorporar més fàcilment conceptes o processos territorials i socials que es produeixen a la zona.

## PROGRAMA

El municipi de La Bisbal d'Empordà va esdevenir una població emergent amb una potent estructura industrial a principis del s.XX, gràcies a les indústries del suro i, sobretot de la ceràmica.

Per contra, en el present, ens trobem un municipi estancat a nivell econòmic i social. Als efectes de la crisi global econòmica cal afegir: La decadència del model turístic de La Costa Brava, que fins ara havia sostingut el nivell econòmic de la zona, l'estancament del sector de la construcció, tan arrelat al municipi i, la incapacitat del món ceramista per reinventar-se i mantenir l'interès per la ceràmica del municipi.

Per aquests motius, es contempla la idea de realitzar un projecte arquitectònic que presenti un programa d'activitats relacionat amb la ***dinamització econòmica i productiva*** del municipi.

## ELECCIÓ DEL TEMA

Tot i tractar-se d'un treball acadèmic, es vol d'assolir un projecte que parteixi d'unes premisses reals, per aquesta raó es busca una certa cooperació amb l'Ajuntament del municipi.

Durant la reunió amb l'arquitecte municipal de La Bisbal d'Empordà es descarten els projectes proposats per l'Ajuntament (reforma façana poliesportiu municipal, ampliació de l'escola de la ceràmica,...). Bàsicament, per dos motius molt clars: no encaixar amb les premisses anteriorment exposades o, simplement per no encaixar amb les possibles temàtiques d'un Projecte Final de Carrera d'Arquitectura. Ara bé, durant la conversa sorgeix un tema sobre **l'Àrea de Promoció de la Ciutat**, la qual porta a terme un treball de recollida d'idees que puguin ajudar a dinamitzar l'economia de la vila.

Es considera que l'**exercici propositiu** d'una **idea/estratègia global de dinamització del municipi** pot ser un bon punt de partida per la realització del Projecte Final de Carrera.

## OBJECTIUS

Principalment, aquest projecte pretén assolir dos objectius:

- **Objectiu I:** definició d'una idea/estratègia que pugui formar part del ventall de propostes que busca l'Àrea de Promoció de la Ciutat, per obtenir possibles solucions a l'estancament econòmic i social del municipi.
- **Objectiu II:** definició arquitectònica del programa derivat de la idea/estratègia, generada en l'objectiu inicial. Més concretament, la part del programa que es situa a La Bisbal d'Empordà.

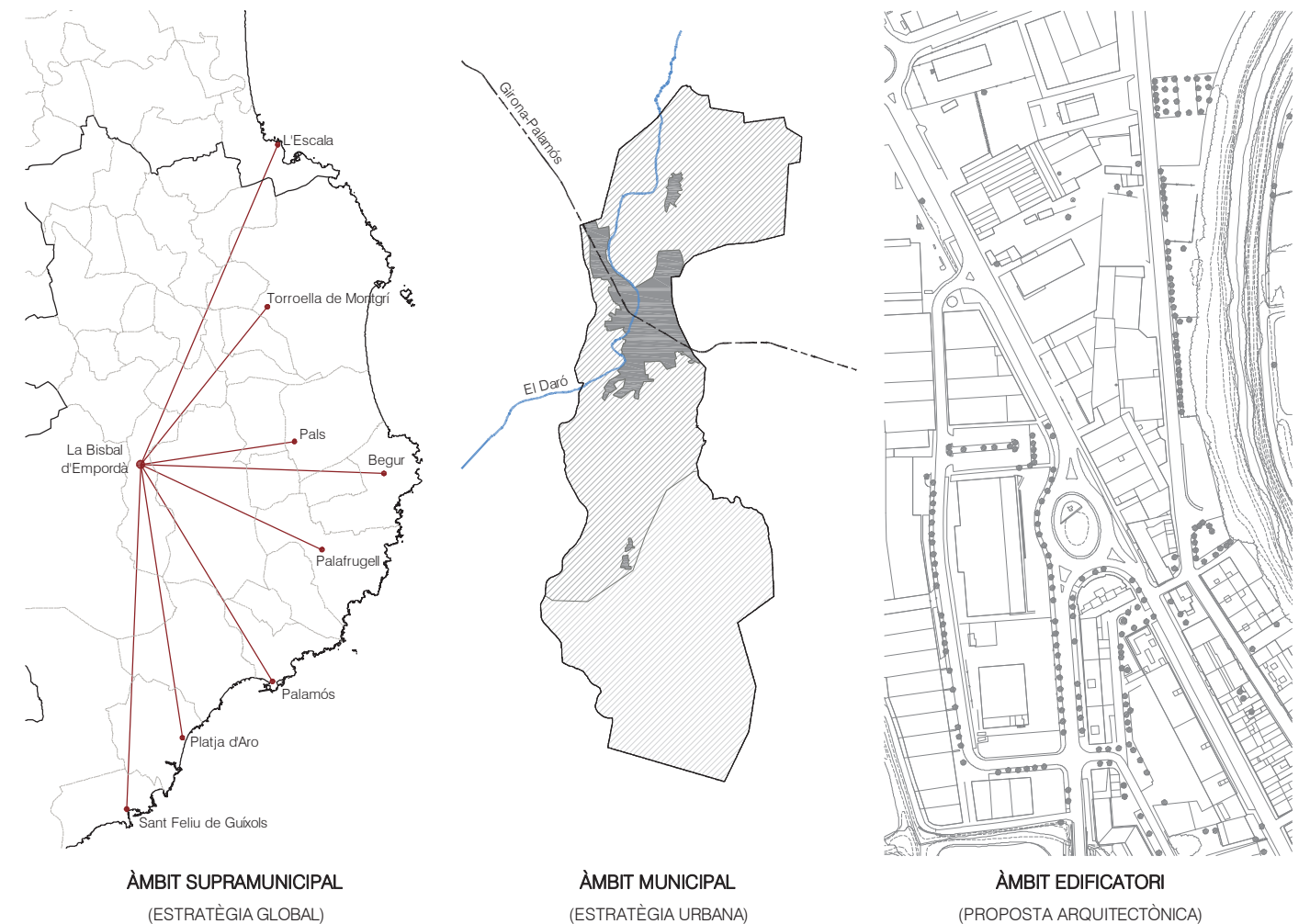
## ESTRUCTURA

Tal com s'exposa en els apartats anteriors, aquest document no només es centra en el desenvolupament arquitectònic d'una peça concreta (objectiu final), sinó que també proposa l'estudi d'una àrea delimitada per tal de presentar una idea/estratègia global capaç de generar un programa arquitectònic definit, necessari per donar resposta a les noves necessitats creades (objectiu inicial).

Amb una ràpida ullada al municipi, la primera conclusió que s'extreu, és que qualsevol exercici propositiu viable per La Bisbal d'Empordà, no pot centrar-se únicament en aquest municipi. La vila està completament orientada al sector dels serveis, "alimentant" als petits pobles que l'envolten, creant un vincle simbiòtic entre La Bisbal i la resta de municipis. Fins i tot, es va realitzar una proposta de Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) conjunt per La Bisbal i diversos pobles propers, tot i que no va ser aprovat definitivament.

Així doncs, a l'hora de plantejar-se qualsevol tipus d'actuació caldrà tenir en compte un **àmbit supramunicipal** que contempli aquesta situació.

Això significa, que caldrà seguir una **aproximació esglaonada**, partint d'una visió territorial (**àmbit supramunicipal**), passant per un "zoom" urbà (**àmbit municipal**), fins arribar al projecte arquitectònic concret (**àmbit edificatori**).



APROXIMACIÓ ESGLAONADA →

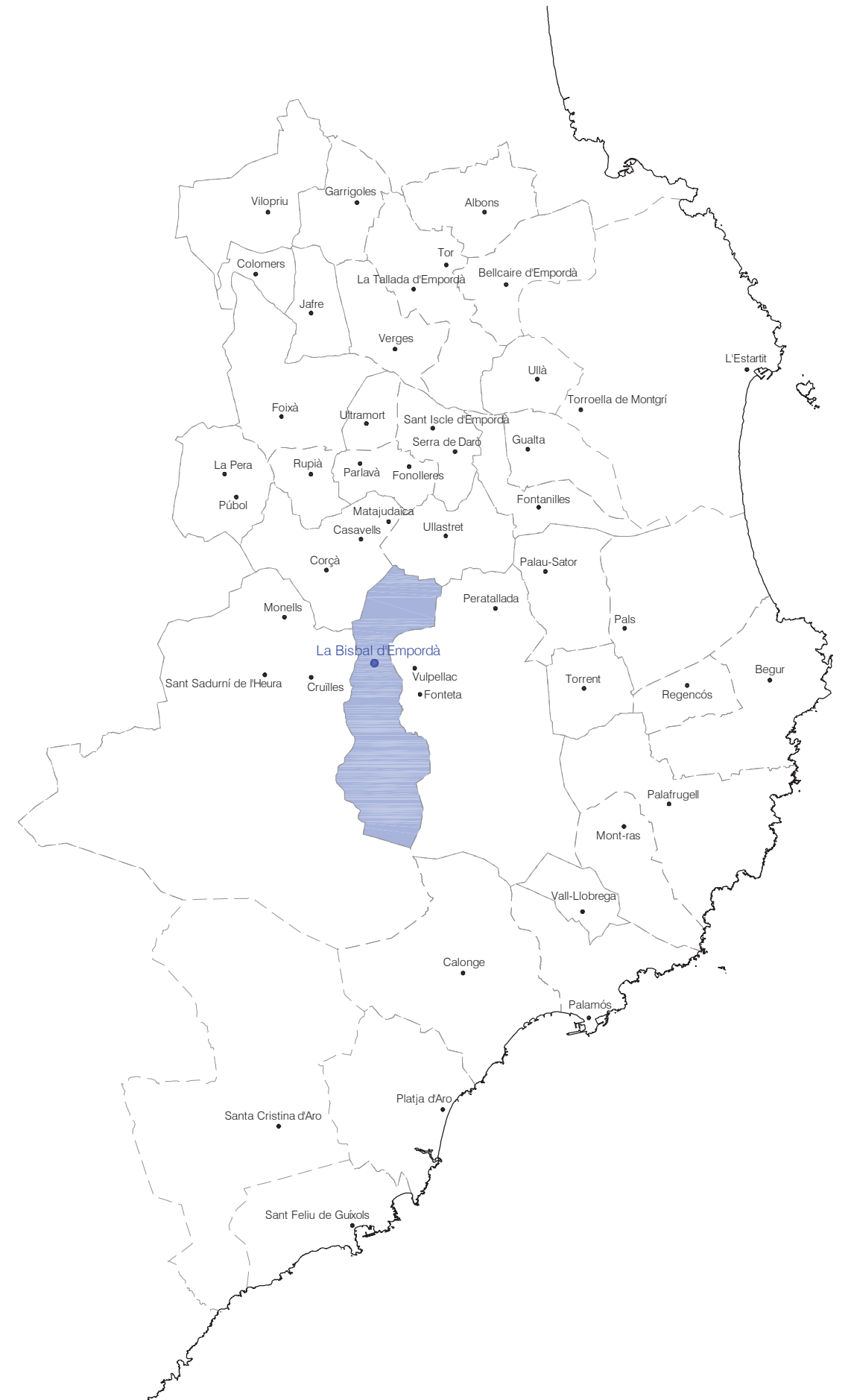
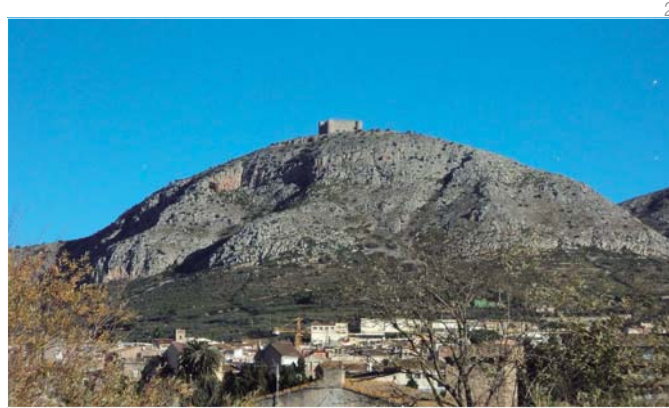
**OBJECTIU I**  
estudi àmbit supramunicipal







1. la biodiversitat de la plana agrícola del Baix Ter
2. la muntanya de Sta. Caterina amb el castell i el Cau del Duc (Massís del Montgrí)
3. el castell-palau de Castell d'Empordà del s.XIII
4. el monestir romànic de Sant Miquel de Cruïlles del s.XI



El Baix Empordà és una de les dues comarques (la més meridional) en què va quedar dividit l'Empordà, en la divisió territorial de Catalunya de 1936. Aquesta divisió es va basar més en **críteris econòmics i de mercat**, que no pas històrics, geogràfics o culturals.

Aquesta comarca està formada per una totalitat de 36 municipis, ocupant una superfície total de més de 700 km<sup>2</sup>, situats entre els massissos del Montgrí i les Gavarres, la vall d'Aro i el mar Mediterrani.

Tal i com es veia en el plànol anterior de la província de Girona, la principal via de comunicació terrestre (ferrocarrils i autopista) entre Europa i la Península Ibèrica no passa pel centre d'aquesta comarca, sinó que la voreja. Aquest fet, provoca que el Baix Empordà esdevingui, majoritàriament, una **zona de destí** i no de pas.

Partint de la idea de considerar la comarca una zona de destí, cal destacar els dos grans focus d'atracció que presenta aquest territori: la **Costa Brava** representa el focus d'atracció internacional i de turisme de masses, per contra, la plana de **l'Empordà** atrau un turisme més nacional i amb un caràcter més respectuós amb l'entorn.

Per la realització d'aquest treball, es considera aquesta comarca com la **peça bàsica d'anàlisi** (suficientment autònoma), per poder proposar una estratègia coherent pel municipi de La Bisbal d'Empordà. Un cop analitzat el Baix Empordà es podrà determinar, concretament, l'àmbit d'actuació real.

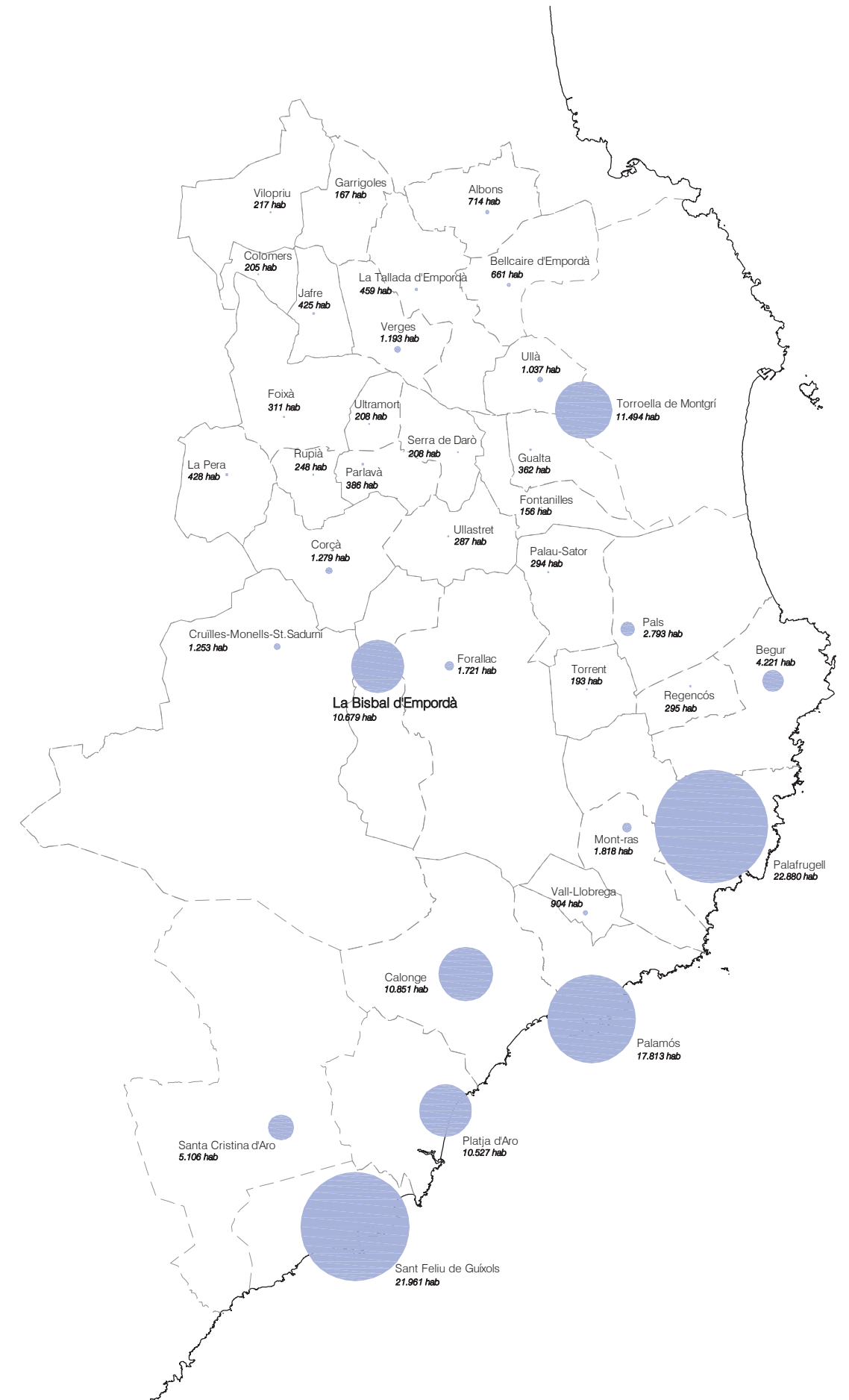
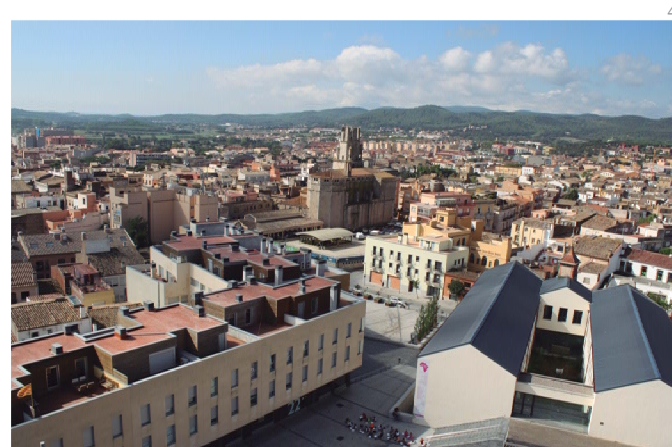
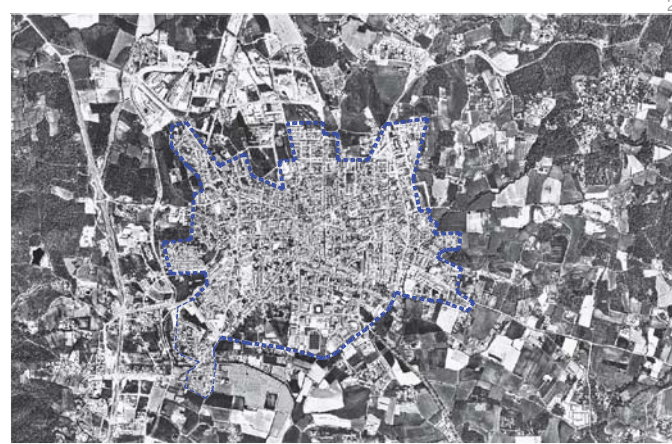
### DIVISIÓ MUNICIPAL DE LA COMARCA DEL BAIX EMPORDÀ

Nuclis de població més rellevants  
 e:1/200.000





1. Ortoimatge del nucli rural de Cruïlles (exemple de municipi situat a la plana interior)
2. Ortoimatge del nucli urbà de Palafrugell (exemple de municipi situat al litoral)
3. Vista aèria de Cruïlles
5. Vista aèria de Palafrugell



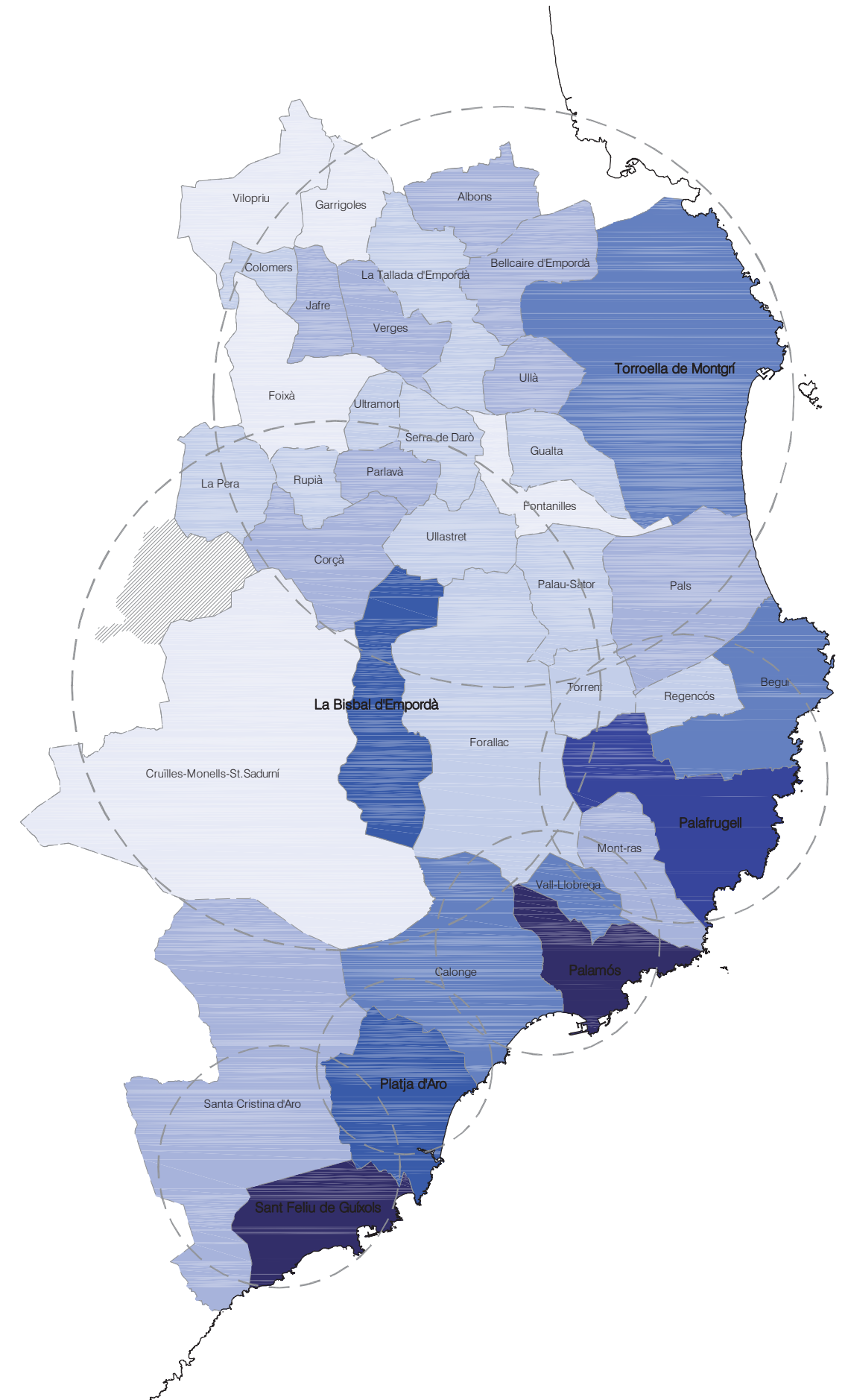
En el plànol s'observa que a excepció de dos municipis (La Bisbal d'Empordà i Torroella de Montgrí), existeix una **concentració de població als municipis marítims** situats al sud de la comarca que formen part de la Costa Brava. Justament, la Costa Brava i la seva capacitat d'atracció turística ha sigut el tret diferencial que ha fet que aquests pobles hagin crescut fins aquests límits, convertint-se en un dels principals elements modificadors del paisatge empordanès.

El terme Costa Brava, fou publicat inicialment al diari La Veu de Catalunya el 12 de setembre de 1908 pel poeta i escriptor Ferran Agulló i feia al·lusió a les cales i els pobles del Mediterrani situats en el litoral que va des de la desembocadura del riu Tordera, a Blanes, fins a Portbou, a la frontera amb França. La popular denominació «Costa Brava» assignada al litoral gironí fou adoptada internacionalment en els anys de màxima esplendor del fenomen turístic i es va oficialitzar l'any 1965.

Aquesta internacionalització de la marca Costa Brava ha portat la zona a un maltractament de l'entorn natural degut a la pressió urbanística i l'especulació immobiliària que ha sofert la zona, com a conseqüència del turisme de masses de "sol i platja" que ha atret fins al moment.

Per contra, tot i el deteriorament global de la comarca baix empordanesa (noves vies de comunicació, abocadors, plantes de reciclatge,...), els municipis de l'interior han mantingut el seu caràcter rural original, justament, aquí és on rau el seu encant actual i al mateix temps la seva decadència.





Les dades de densitat de població de la comarca denoten els mateixos aspectes visibles que trobem quan observem les poblacions absolutes dels municipis. Les densitats més altes es concentren al litoral, més concretament al sud, superant amb escreix la mitjana de Catalunya (234,20 hab/km²), mentre que a l'interior aquestes mantenen valors molt més baixos. Aquest **contrast entre litoral i interior**, provoca que la mitjana de densitat de població del Baix Empordà (189,40 hab/km²) es situï per sota el valor nacional.

Per altra banda, dels 36 municipis que formen aquesta comarca, sis destaquen per la seva rellevància com a punts d'atracció i influència dins del territori: La Bisbal d'Empordà, Palafrugell, Palamós, Platja d'Aro, Sant Feliu de Guíxols i Torroella de Montgrí.

Aquestes sis poblacions es poden diferenciar en dos grups: per una banda i, més lligats al turisme de masses, tenim els grans nuclis urbans aïllats de la resta de la comarca entre Les Gavarres i el litoral de la Costa Brava (Palafrugell, Palamós, Platja d'Aro i Sant Feliu de Guíxols); que per la seva dimensió i per les seves dinàmiques internes es poden considerar peces autònomes i, per altra banda, situats a la plana interior del Baix Empordà trobem els dos nuclis urbans restants (La Bisbal d'Empordà i Torroella de Montgrí) que tot i tenir menor dimensió esdevenen especialment importants ja que són els punts d'influència i atracció més propers del nombrós conjunt de petits pobles que conformen aquesta plana.

Així doncs, tot i que els **nuclis urbans costaners** tenen major dimensió i població, **la seva àrea de influència a nivell quotidià es veu reduïda degut a la presència de barreres geogràfiques que els aïllen físicament.**

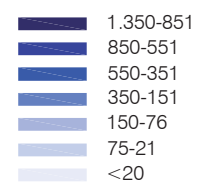
Per contra, si ens fixem en el concepte de influència quotidiana, Madremanya, un municipi que pertany a la comarca del Gironès, s'hauria d'incloure dins l'àrea de La Bisbal d'Empordà, ja que el massís de Les Gavarres el desvincula de la ciutat de Girona.

### DENSITATS DE POBLACIÓ + ÀREES DE INFLUÈNCIA

Comarca del Baix Empordà. Dades Idescat 2014  
 e:1/200.000

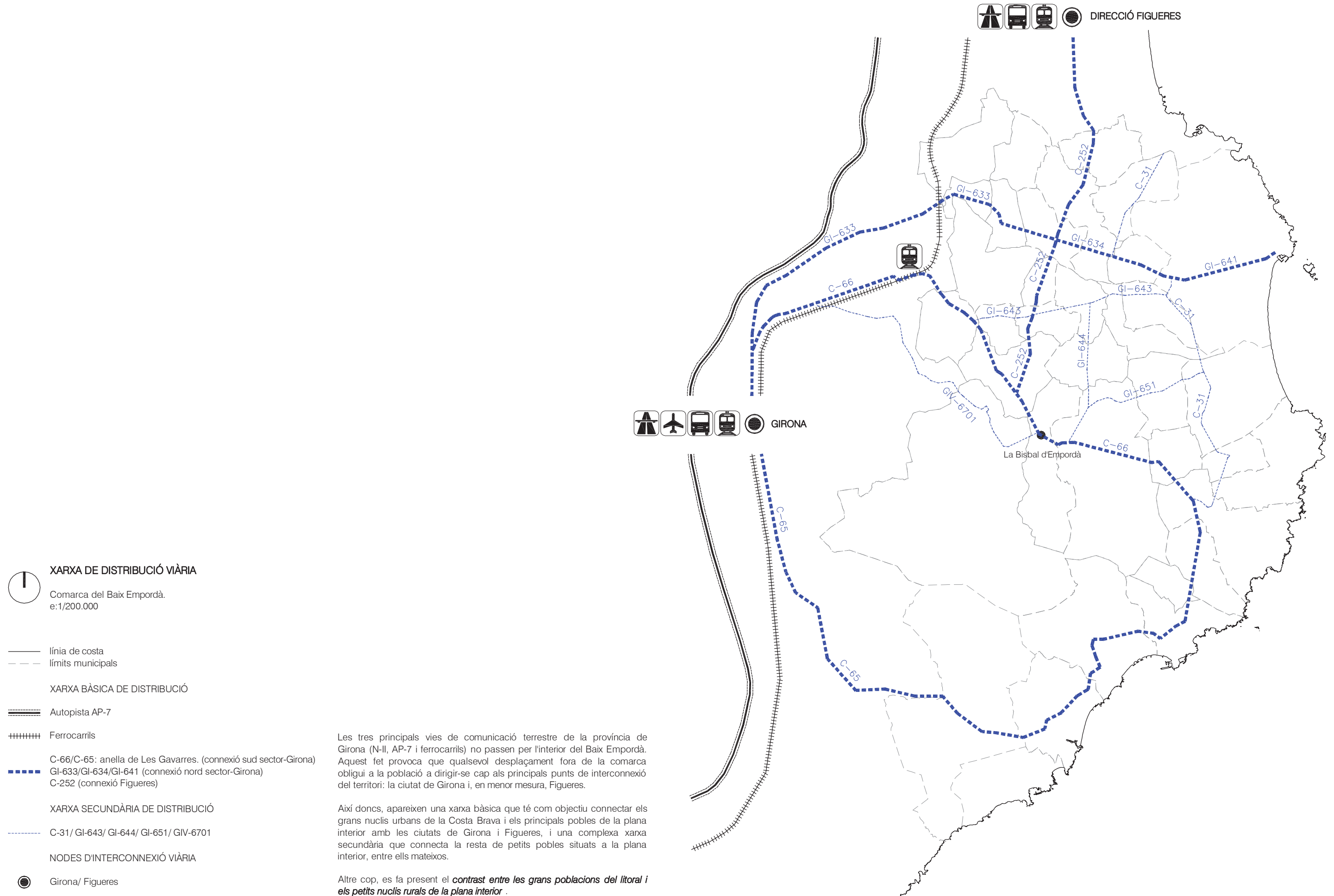
— línia de costa  
 - - - límits municipals

DENSITATS DE POBLACIÓ (en hab/km²)



ÀREES DE INFLUÈNCIA

○ àrees de influència quotidiana dels principals nuclis urbans  
 // Madremanya (municipi del Gironès adherit a la influència de la Bisbal d'Empordà)

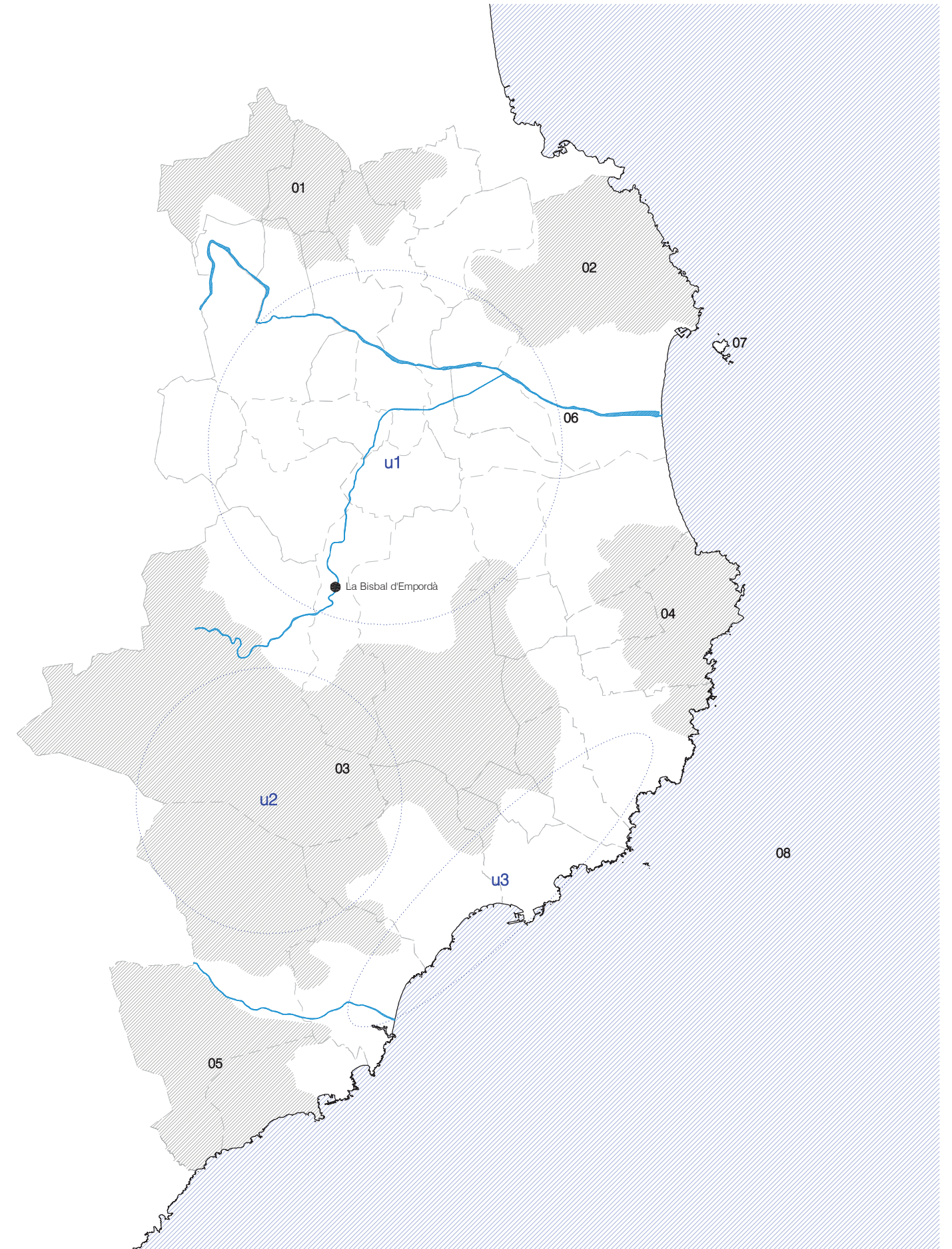


Les tres principals vies de comunicació terrestre de la província de Girona (N-II, AP-7 i ferrocarrils) no passen per l'interior del Baix Empordà. Aquest fet provoca que qualsevol desplaçament fora de la comarca obligui a la població a dirigir-se cap als principals punts de interconnexió del territori: la ciutat de Girona i, en menor mesura, Figueres.

Així doncs, apareixen una xarxa bàsica que té com objectiu connectar els grans nuclis urbans de la Costa Brava i els principals pobles de la plana interior amb les ciutats de Girona i Figueres, i una complexa xarxa secundària que connecta la resta de petits pobles situats a la plana interior, entre ells mateixos.

Altres cops, es fa present el **contrast entre les grans poblacions del litoral i els petits nuclis rurals de la plana interior**.

1. Desembocadura del riu Ter amb el massís de Montgrí al fons
2. Vista des del mar de les Muntanyes de Begur
3. Vista des del mirador més alt del massís de Les Gavarres (el Puig d'Arques)
5. Vista aèria de les Illes Medes, resquícies del massís del Montgrí dins el mar



**ELEMENTS I ESPAIS NATURALS PRINCIPALS**



Grans espais definidors del territori. Comarca del Baix Empordà.  
 e:1/200.000

- línia de costa
- - - límits municipals

**ELEMENTS I ESPAIS FÍSICS**

- 01 Turons de Terraprim
- 02 Massís del Montgrí
- 03 Massís de Les Gavarres
- 04 Muntanyes de Begur
- 05 Massís de Cadiretes
- 06 Riu Ter
- 07 Illes Medes
- 08 Mar Mediterrani

**UNITATS DE PAISATGE**

- u1 Empordanet- Plana del Baix Ter
- u2 Les Gavarres
- u3 La Costa Brava

Llevat dels massissos indicats al plànol, el paisatge és planer i homogeni. Dins l'àmbit muntanyós cal distingir el punt més alt de la comarca que el trobem a Les Gavarres amb el puig d'Arques (531 m).

El litoral és ple de contrastos. Per una banda, trobem penya-segats amb petites cales arrecerades i, per l'altra, apareixen llargues platges de sorra fina. En aquest sector marítim cal destacar les Illes Medes, com un espai natural protegit de gran riquesa biològica marina.

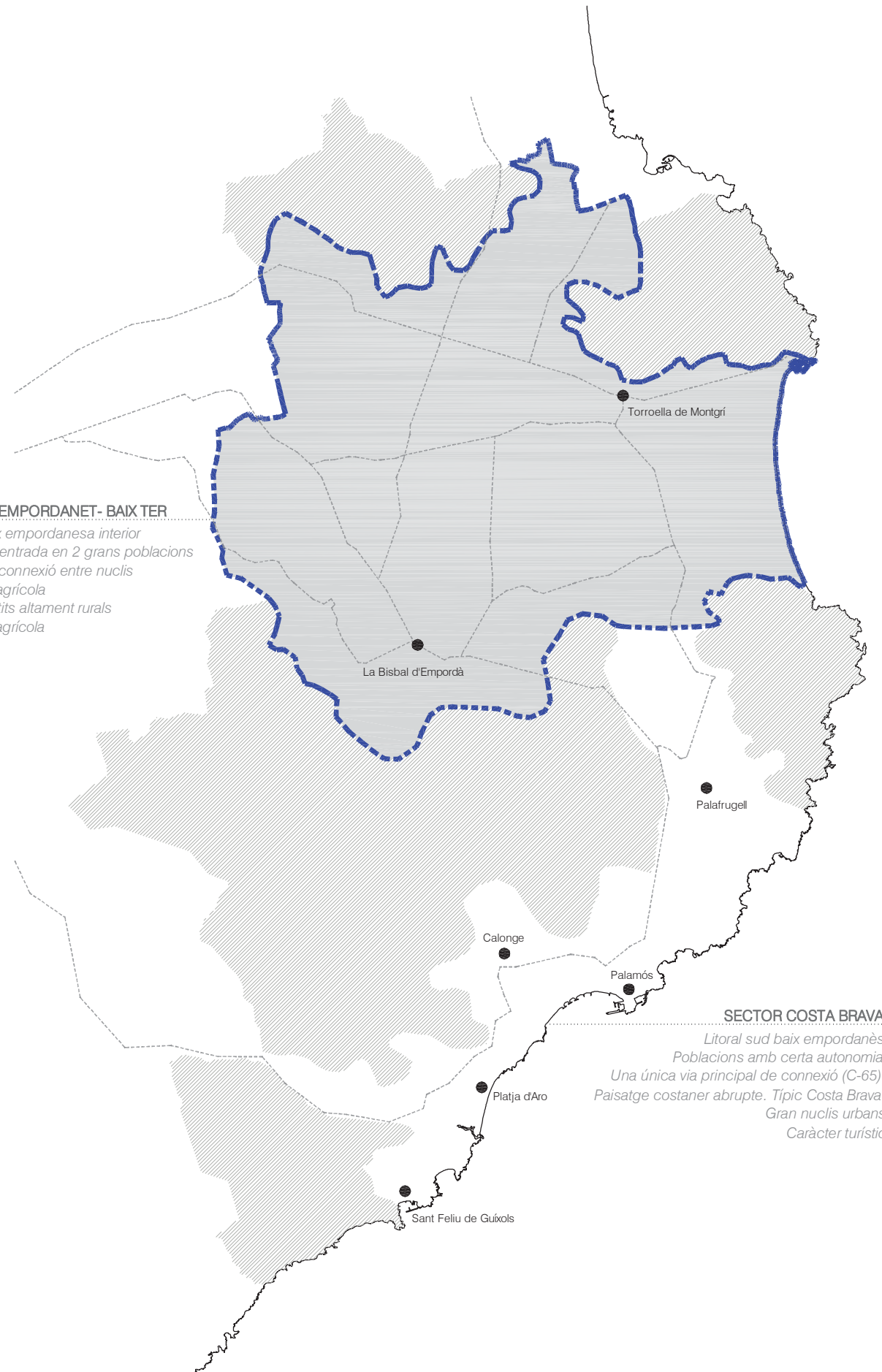
Quatre rius principals creuen la comarca del Baix Empordà. El més rellevant d'ells, el Ter, esdevé un important element definidor del territori, regant tots els camps agrícoles de la plana del Baix Ter. La resta són: el Daró, el Rissec i el Ridaura que pren cert protagonisme al sud de la comarca, passant a través de la vall d'Aro.

Pel que fa a la vegetació, destacar la important presència de l'alzina i l'alzina surera que va ajudar a crear una forta indústria del suro a principis del s.XX. Avui dia, gran part d'aquestes masses forestals han estat substituïdes per pinedes de pi blanc. A les lleres dels rius, també s'hi poden trobar verns, pollancre i oms, entre d'altres.

Bàsicament, es poden distingir 3 unitats de paisatge: Empordanet-Plana del Baix Ter, la Costa Brava i Les Gavarres. Aquestes unitats de paisatge queden ben definides en els estudis realitzats per l'Observatori del Paisatge de Catalunya.







**SECTOR EMPORDANET- BAIX TER**

Plana baix empordanesa interior  
 Polaritat centrada en 2 grans poblacions  
 Gran interconnexió entre nuclis  
 Paisatge agrícola  
 Nuclis petits altament rurals  
 Caràcter agrícola

**SECTOR COSTA BRAVA**

Litoral sud baix empordanès  
 Poblacions amb certa autonomia  
 Una única via principal de connexió (C-65)  
 Paisatge costaner abrupte. Típic Costa Brava  
 Gran nuclis urbans  
 Caràcter turístic

El primer pas necessari per poder desenvolupar l'estratègia d'actuació és acotar la unitat del territori sobre la qual s'actuarà.

Un cop analitzat l'entorn proper a La Bisbal d'Empordà, es pot diferenciar una petita àrea funcional i paisatgística, que es distingeix de la resta d'unitats territorials i paisatgístiques que l'envolten (àrea de influència de Girona, àrea de influència de Figueres i La Costa Brava en el seu estat més pur) . **Aquest sector engloba el territori definit per les àrees de influència dels dos principals municipis de la plana interior del Baix Empordà: La Bisbal d'Empordà i Torroella de Montgrí.**

L'àmbit es pot delimitar a partir dels diferents elements naturals que l'envolten:

Del Sud fins a l'Oest, el Massís de les Gavarres, juntament amb les Muntanyes de Begur s'alcen com una monumental barrera natural que separa el sector de la "bullícia" de La Costa Brava més turística (de Begur a Sant Feliu de Guíxols) i de la influència més directa de la ciutat de Girona.

A l'Est, el límit queda definit per la línia de costa, que genera el Mar Mediterrani.

Al Nord, és on trobem el límit més desdibuixat. A primera vista, s'aprecia com el Massís del Montgrí i la zona de petits turons de Terrapins creen una mena d'embut entre les planes de l'Alt i Baix Empordà. Però l'element delimitador principal s'extreu d'una lectura més profunda del territori. La frontera entre les dues comarques i, en aquest cas, el límit septentrional de l'àmbit de la proposta queda dibuixat en el punt on els municipis deixen de dependre de l'aigua del riu Ter, per passar a abastir-se de la del riu Fluvià. De fet, des de fa molts anys, els canals artificials pel reg han estat un element important i estructurant de la plana empordanesa.

**ÀMBIT D'ACTUACIÓ PER A ESTRATÈGIA SUPRAMUNICIPAL**  
 Límits.Comarca del Baix Empordà.  
 e:1/200.000

- línia de costa
- Sector d'actuació de l'estratègia supramunicipal

**RESUM ANÀLISI TERRITORIAL**

- Poblacions revellants del territori
- Principals vies de comunicació terrestre
- /// Elements/espai naturals definidor del paisatge



## DESCRIPCIÓ

Històricament, el Baix Empordà i, més concretament aquest àmbit, ha estat un territori de gran tradició agrària socialment activa (per posar un exemple, són coneguts el gran nombre d'alçaments de pagesos de remença d'aquesta zona).

Amb l'arribada de la indústria, una bona part de la població dedicada al camp va passar a treballar a les fàbriques; primerament de suro (principi i mitjans del s.XIX), degut a l'existència massiva d'alzines sureres al massís de les Gavarres, i més tard i amb major importància, van aparèixer les indústries ceràmiques (a finals del s.XIX i principis del s.XX l'skyline de la vila queda completament alterat amb l'aixecament d'un important nombre de xemeneies dels forns ceràmics). A part d'aquests dos sectors també van existir altres tipus de producció industrial però amb menys rellevància.

Per altra banda, a principis del s.XX la Costa Brava només era una destinació d'estiu de les famílies benestants de la zona. Però passada la meitat del segle, als anys 60 i 70, es va produir el denominat *boom* de La Costa Brava. Aquest fet va provocar que es massifiqués el turisme d'aquest territori i com a resposta, una gran part de la massa social productiva va començar a dedicar-se al sectors dels serveis, més concretament els dirigits al turisme.

Actualment, trobem un territori amb un caràcter rural molt marcat, però amb una població majoritàriament dedicada al sector dels serveis, sobretot en els dos grans nuclis urbans, La Bisbal d'Empordà i Torroella de Montgrí. Aquest apogeu del sector terciari ha anat en detriment del sector industrial, el qual ha perdut molt de pes amb el pas del temps.

## CONCEPTES EMERGENTS

### Cooperativisme

Es tracta d'un moviment social que defineix la cooperació dels seus integrants com a mitjà per assolir que els productors i consumidors obtinguin un major benefici. Es regeix per valors com: autoajuda, autoresponsabilitat, democràcia, igualtat, equitat i solidaritat.

### Sobirania alimentària

En el Primer Fòrum Mundial de Sobirania Alimentària, celebrat a La Habana l'any 2001 es defineix aquest concepte com:

*" el dret dels pobles a definir les seves pròpies polítiques i estratègies sostenibles de producció, distribució i consum d'aliments que garanteixin el dret a l'alimentació per a tota la població, amb base a la petita i mitjana producció, respectant les seves pròpies cultures i la diversitat de la forma de la pagesia, pescadors i indígenes de producció agropecuària, de comercialització i de gestió dels espais rurals, en els quals la dona desenvolupa un paper fonamental."*

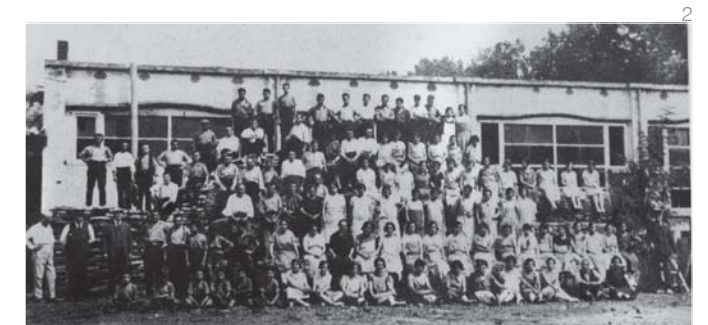
### Turisme gastronòmic

Comença a consolidar-se com un producte de base cultural amb mercat propi. En aquest sentit, cal considerar que: els turistes tenen en l'alimentació una de les seves despeses principals, el turisme gastronòmic té un mercat propi amb un important marge de creixement i que el turisme constitueix una plataforma excepcional per a la promoció de productes locals i marques alimentàries i/o culinàries. Per altra banda, es crea un desenvolupament endogen on es valoritzen els recursos naturals i culturals del país.

A més, es fomenta el respecte pel medi natural, les activitats que es desenvolupen tenen com a marc de referència la compatibilitat entre la natura i la cultura, tot afavorint el seu manteniment i la seva conservació.

### WWOOFing (World-Wide Opportunities on Organic Farms)

Es tracta d'una xarxa hospitalària de caràcter dispers que facilita la col·locació de voluntaris en granges orgàniques. Aquest fenomen s'està convertint en una tendència emergent en el sector del turisme, on les granges de caire ecològic acullen als turistes gratuïtament, a canvi els participants tenen la obligació d'ajudar a realitzar les diferents tasques agràries del dia a dia.



1. Representació de les injustícies suportades pels pagesos sotmesos a la servitud de gleba  
2. Plantilla de treballadors de la fàbrica de taps de Robert Mercader. La Bisbal d'Empordà, 1926  
3. Fàbrica de ceràmica Cooperativa Unió de Terrissers. La Bisbal d'Empordà, 1914.  
4. Creuer Infanta Beatriz entrant al Port de Palamós: la companyia Transmediterrànea a finals dels anys 20 organitzava petits creuers per descobrir el litoral de la Costa Brava  
5. Primer avió model DC-10 incorporat a la flota d'Iberia, anomenat "Costa Brava" en homenatge a aquest territori que es trobava en plena expansió econòmica

**PROBLEMÀTICA**

Tal com s'ha explicat, històricament, l'Empordà ha estat un territori molt lligat a la pagesia, al treball del camp i a la ramaderia. Tot i així, els canvis de paradigma produïts durant els segles XIX i XX van provocar que una gran part de la força productiva de la zona es bolqués, inicialment, en el sector industrial i, més tard, en el sector terciari.

Aquest fet va provocar que les famílies pageses es plantegessin un futur lluny del camp i que les noves generacions busquessin nous camins (actualment, molt poques famílies mantenen la tradició).

Així doncs, una gran part de la massa social productiva d'aquest territori passa a centrar-se en el sector dels serveis per donar resposta a la demanda turística creixent del moment. Fins fa pocs anys, molt poca gent havia plantejat un discurs crític envers aquest funcionament, ja que ens trobàvem en una situació de bonança econòmica que afavoria aquest model de turisme de masses.

Ara bé, des de fa menys d'una dècada, una gran part del món occidental es troba sota els efectes d'una crisi econòmica de grans repercussions que, juntament amb l'emergent tendència del turisme europeu a desplaçar-se a altres regions d'Europa, està provocant l'estancament econòmic d'aquest territori.

Tot això fa que avui dia, trobem un àmbit exclusivament enfocat al sector dels serveis amb una falta de capacitat productiva industrial important i amb un baix grau d'explotació agrícola que es tradueix en un alt percentatge de terres en desús.

Tenint en compte que el turisme tendeix a la baixa i que el món de la construcció (sector de gran importància en els últims anys) es troba completament estancat, ens trobem amb una població amb un alt percentatge d'atur, on la majoria de la gent jove es planteja l'opció d'emigrar per causes laborals.

En els dos primers gràfics adjunts de dades de població, es pot veure com el sector dels serveis domina per sobre la resta i, com aquesta tendència ha augmentat en els últims anys. Per altra banda, el sector industrial i l'agrícola tendeixen a la baixa.

En el gràfic restant, de mitjanes anuals d'atur, es pot apreciar com a finals de l'any 2007 i principis del 2008, la crisi econòmica va provocar un fort augment de l'atur, sobretot, en l'àmbit del serveis i la construcció, els quals eren els sectors més arrelats a aquesta zona.

**OPORTUNITATS**

Sempre s'ha dit que les èpoques de crisi són les millors incubadores d'idees innovadores i de grans oportunitats per a nous plantejaments. Per tant, es pot considerar que l'actual crisi en la que ens trobem no és cap excepció, ja que el desencant que es percep en la població amb la situació actual, augmenta la predisposició a acceptar nous models.

Ha quedat patent que el sistema capitalista i industrial globalitzat no pot garantir el benestar social de manera continuada i estable.

En una situació on cada cop creix més el consum energètic per garantir el creixement continu que necessita el sistema capitalista per poder prosperar i en un planeta on cada cop queden menys recursos naturals per explotar, es fa evident que cal plantejar noves vies de futur.

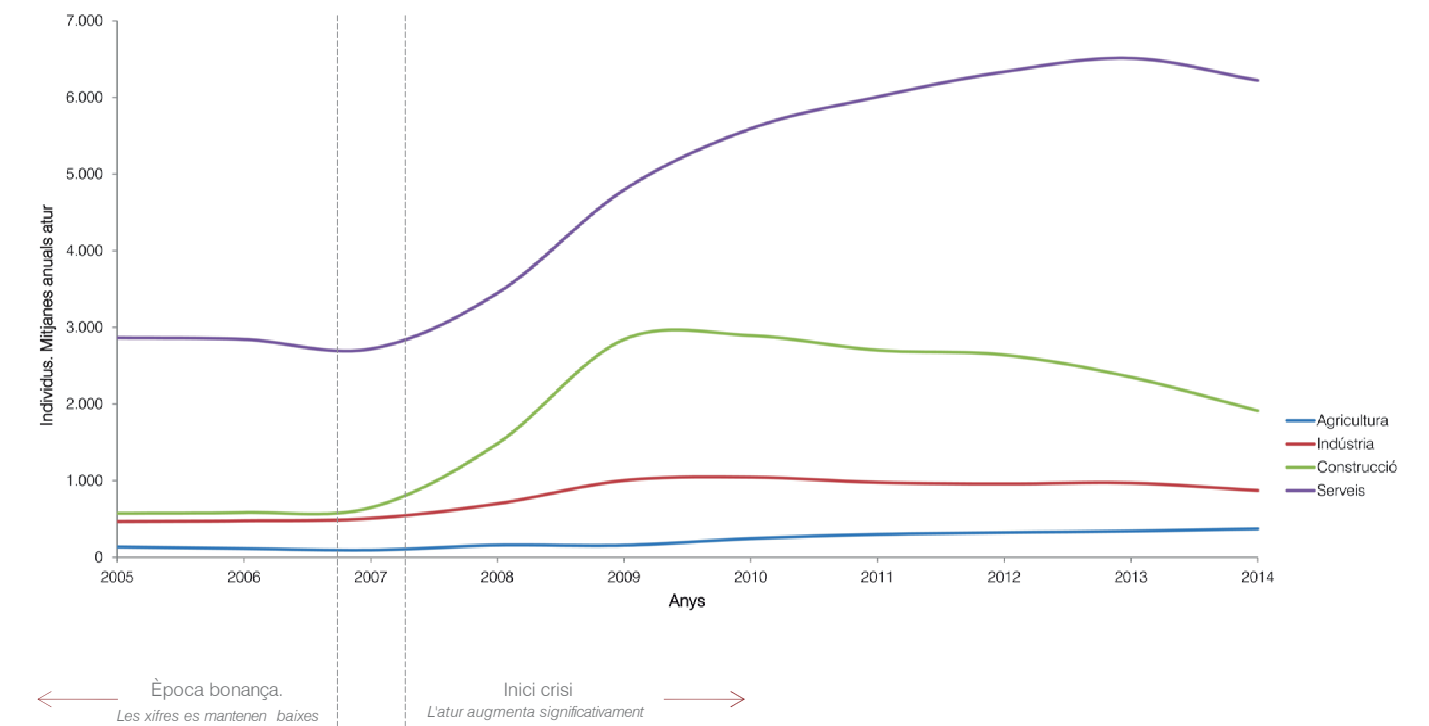
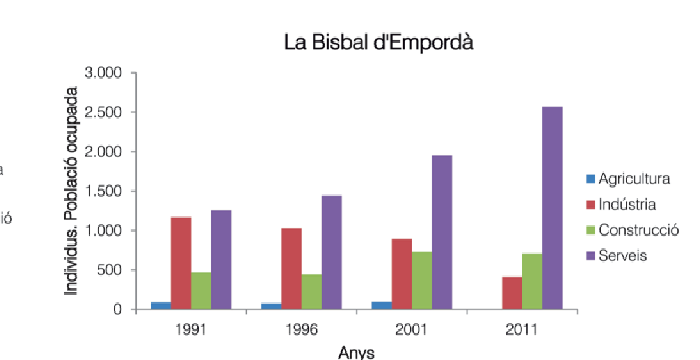
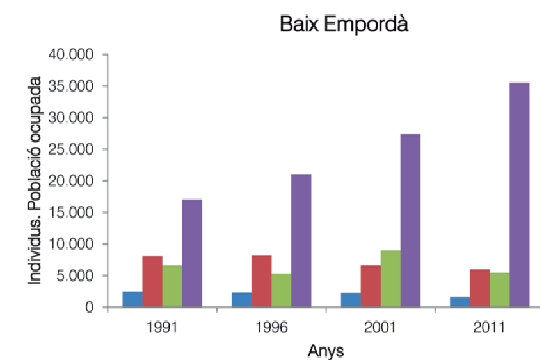
Tot i que siguin difícils de trobar, realment existeix un bon nombre de persones o grups que aporten noves idees i models de funcionament. Un d'aquests nous models que planteja un sistema més sostenible i sense necessitat de creixement continu, l'explica Tim Jackson a "Prosperity without Growth"<sup>(1)</sup>, llibre que marca pautes per aquest nou model macroeconòmic:

*"...un dels principals eixos d'una economia que transiti cap a la sostenibilitat ha de ser els serveis personals poc intensius en materials i energia i inevitablement intensius en treball. Serveis que avui dia es desprecien per ser considerats poc productius. L'altre gran eix ha de ser la inversió ecològica que es concreta en tres camps: invertir en una major eficiència de l'ús d'energia i recursos naturals, invertir per a substituir les tecnologies convencionals per altres de més netes i sostenibles i, per últim, invertir en la conservació i millora dels ecosistemes..."*

Així doncs, és un moment ideal per plantejar idees que responguin a sistemes socialment més justos i que desenvolupin estratègies més sostenibles per assolir una millora en l'eficiència energètica pel que fa a l'aprofitament dels recursos naturals i una redistribució de l'ús de les fonts d'energia on les renovables esdevinguin la peça clau.

Un altre punt interessant és l'aparició de nous actors dins d'aquest territori; una mostra de joves amb formació universitària que decideixen canviar els aires de les grans ciutats pels del camp empordanès. Aquesta nova tendència posa en pràctica un nou paradigma agro-social on l'activitat agrària torna a ser axial i on els temes socials adopten un pes rellevant. Així doncs, quan semblava que el procés industrialitzador i el sector dels serveis acabarien amb la pagesia empordanesa, podem afirmar que aquest fet està molt lluny de la realitat. No s'està perdent la pagesia, s'està perdent el concepte de la família tradicional pagesa que cada cop té més dificultats per garantir el relleu generacional.

<sup>(1)</sup> "Està sorgint un moviment per una nova economia, i aquest llibre magníficament escrit hauria de ser el primer pas per a tots aquells que desitgin disposar d'un manifest". THE GUARDIAN  
 "Un dels millors llibres de l'any." THE FINANCIAL TIMES  
 "...un dels treballs sobre economia mediambiental més importants dels últims anys." LE MONDE



**LLISTAT DELS PRINCIPALS PRODUCTORS ECOLÒGICS I AMB VALOR AFEGIT DE L'ÀMBIT**  
 (l'listat segons Slow Food Empordà i mercats Món Empordà)

1. Biotura, S.C.P (La Bisbal d'Empordà) \_Hortalisses.
2. Joan Coll Ferrer (Fontanilles) \_Hortalisses, oliveres, cereals i llegums.
3. Neus Gómez Segarra (Forallac) \_Hortalisses.
4. Àvar Llauradó Olivella (Rupià) \_Hortalisses, oliveres, vinya, cereals i llegums.
5. Enric Navarro Rosell (Albons) \_Hortalisses, fruiters, oliveres i vinya.
6. Pere Pareta Jofre (Verges) \_Hortalisses, cereals i llegums.
7. Miquel Tibau Cuní (Begur) \_Hortalisses, cereals i llegums.
8. Teresa Valldosera Guiera (Albons) \_Hortalisses.
9. La Coromina (Albons) \_Hortalisses.
10. Horta de la Viola (Pals) \_Hortalisses.
11. Can Bosc del Baro (Verges) \_Hortalisses.
12. La Xirivía Horta Ecològica (Cruïlles) \_Hortalisses.
13. Parc Agroecològic de l'Empordà (Albons) \_Hortalisses.
14. Josep Lloret Pujol (Pals) \_Arrels i tubercles, cereals i llegums.
15. Marco Sangiorgio (Corçà) \_Llavors.
16. Arboreco (Cruïlles) \_Fruiters.
17. Salvador Puig Company (Torreella de Montgrí) \_Oliveres.
18. Olianum (Torreella de Montgrí) \_Oliveres.
19. Guillermo Arquer Grifoll (Corçà) \_Cereals i llegums.
20. Josep Maria Puig Gasull (Ullastret) \_Cereals i llegums.
21. Mamen Gardé (Verges) \_Pastisseria artesanal ecològica.
22. Arròs L'Estany de Pals (Pals) \_Arròs.
23. Anna Gayoso (Garrigòles) \_Cosmètica natural.
24. Granja Gallarets (La Pera) \_Ous i pollastres.
25. Mas Eusebí (La Bisbal d'Empordà) \_Productes làctics.

**OPORTUNITATS. EL MÓN RURAL I LA NOVA PAGESIA**

El món rural català, que pateix una situació molt complicada, està iniciant un procés de renovació generacional amb l'aparició de nous actors que posen en pràctica un **nou paradigma agro-social**. Aquest nou moviment agafa el nom de **Nova Pagesia**.

Tradicionalment, el món rural es basava en una economia de subsistència, on el pagès estava obligat a cobrir les seves necessitats bàsiques. La masia acollia tota la família que constituïa la unitat econòmica de producció i consum, tots els seus membres tenien una funció que realitzaven sota la direcció del cap de família (organització patriarcal).

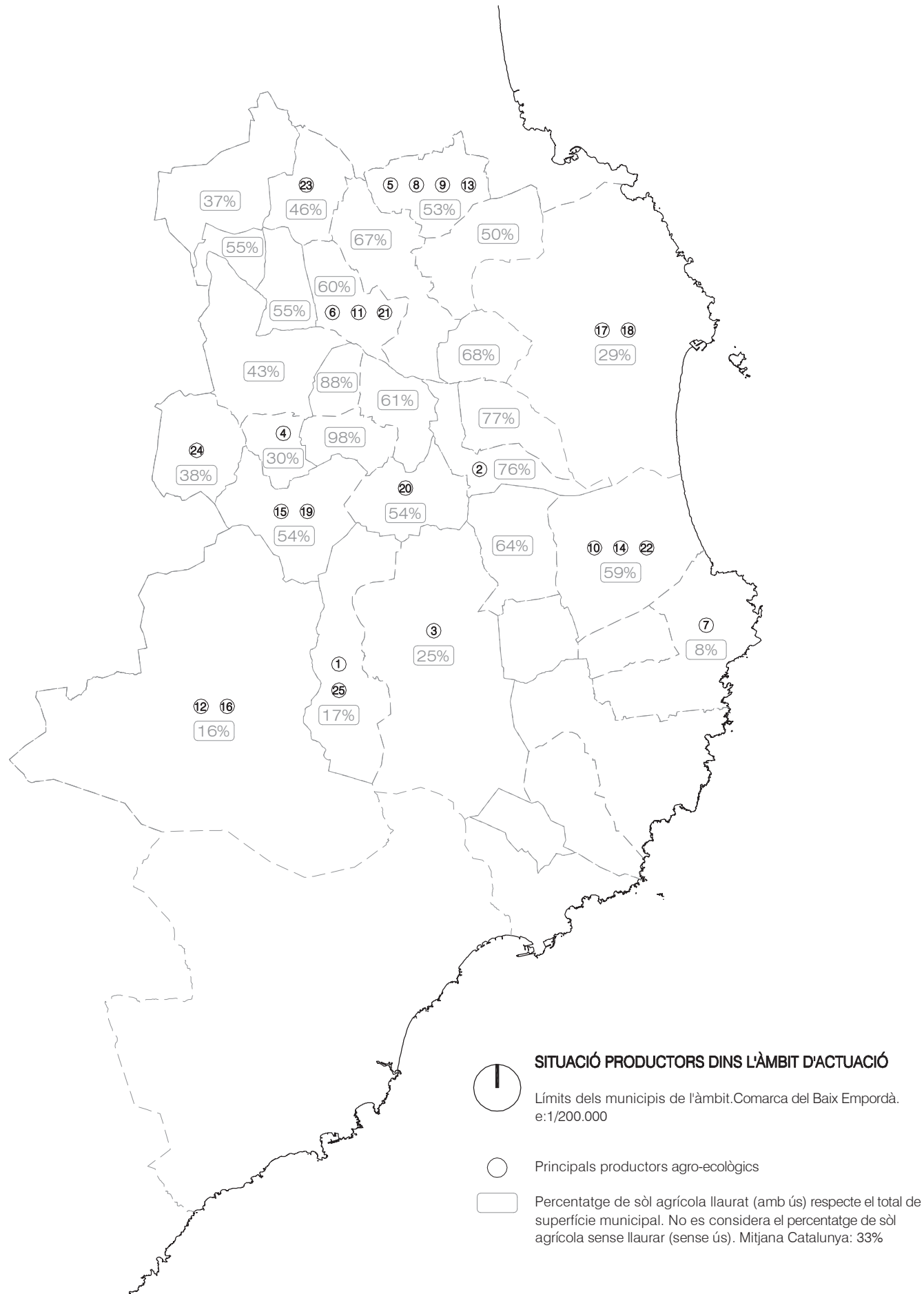
Els elements bàsics de l'estructura agrària eren: la producció es basava en el treball humà, l'energia animal i la força del vent; el sistema de transmissió de la propietat era la figura de l'hereu; les collites, a més d'assegurar l'autoabastiment de la família, havien de permetre un petit excedent per poder comprar productes que no hi havia a la casa i; existia una escassa circulació monetària, la major part de les operacions comercials es realitzaven per simple intercanvi.

Amb l'arribada de la maquinària i la generalització de l'ús de la moneda per l'intercanvi, molts d'aquests elements estructurals tradicionals es van superar, però l'essència de la pagesia tradicional es va mantenir: la família com a unitat bàsica de producció (reduint les relacions amb agents exteriors) i el concepte de l'hereu, com a sistema de transmissió de la propietat.

Ara bé, l'actual crisi econòmica i la mala situació del món rural tradicional està provocant la desaparició de la família tradicional pagesa, on les noves generacions decideixen sortir del cercle familiar i plantejar-se nous camins vitals.

Aquí es on resideix la importància de la Nova Pagesia empordanesa, que posa en pràctica aquest **nou paradigma agro-social** on l'activitat agrària torna a ser axial i on els temes socials adopten un pes rellevant. Aquest nou moviment es nodreix de gent jove amb formació superior (professional o universitària) que decideixen tornar al camp per desenvolupar el seu futur, realitzant una **activitat agrària molt més lligada als temes socials i més respectuosa amb el medi ambient**.

Així doncs, quan semblava que el procés industrialitzador i el sector dels serveis acabarien amb la pagesia empordanesa, podem afirmar que aquest fet està molt lluny de la realitat. No s'està perdent la pagesia, s'està perdent el concepte de la família tradicional pagesa que cada cop té més dificultats per garantir el relleu generacional.



**Pagesia tradicional mecanitzada**

- Terres pròpies per herència (figura de l'hereu).
- Família com a unitat bàsica de producció.
- Monocultius extensius i intensius.
- Productes i consum globalitzats.
- Productes simples.
- Beneficis i productivitat com a grans objectius.
- Ús de químics, pesticides...
- Ús intensiu de maquinària.

**CANVI DE PARADIGMA DEL MÓN RURAL**



**Nova Pagesia**

- Sense terres pròpies, normalment arrendades.
- Cooperativisme com a funcionament bàsic de producció.
- Recuperació de l'horta.
- Productes i consum locals i de proximitat.
- Productes amb valor afegit.
- Qualitat i respecte pel medi com a valors essencials.
- Ús de metodologia agro-ecològica.
- Recuperació de processos tradicionals.



**DESCRIPCIÓ**

Per descriure l'entorn a nivell territorial, n'hi ha prou amb destacar dos conceptes que el defineixen perfectament: una **gran biodiversitat natural** i una **alta concentració de petits nuclis rurals** a molt poca distància.

Possiblement, el sistema feudal que es va establir en l'època medieval es va traduir, territorialment, en un entorn amb un caràcter minifundi molt marcat (finques de dimensions reduïdes). Aquest fet va facilitar l'aparició d'una gran diversitat que ha dotat a la zona d'una riquesa paisatgística i biològica molt notable. A més, va garantir una major explotació de la terra en comparació amb les zones agrícoles de latifundis (finques de grans dimensions) del sud de la península.

Per altra banda, tot i que el sector queda circumscrit en una circumferència d'uns 20km de diàmetre, hi trobem més de 20 municipis i més de 25 nuclis rurals. Aquesta alta concentració de municipis és un altre dels punts clau que defineixen aquest territori, generant recorreguts de breu durada, que possibiliten el plantejament d'estratègies alternatives a la mobilitat motoritzada. Una imatge molt representativa consisteix en comparar el sector d'actuació amb els nuclis urbans de dues ciutats europees on la bicicleta té una presència molt important, com són Amsterdam i Rotterdam. Tot i que l'àmbit té una superfície major que les dues ciutats, es veu que estem parlant d'escales molt similars.

Pel que fa als pobles, cal mencionar que aquests nuclis es poden classificar en dos grans tipologies: els de caràcter feudal i els reials. Per veure la diferència només cal observar els dos grans nuclis urbans del sector: La Bisbal d'Empordà esdevé una població de caràcter feudal amb un casc antic amb carrers estrets i tortuosos que creixen al voltant del castell i l'església, en canvi, Torroella de Montgrí, que va passar a mans del poder reial per una permuta el 1272, exemplifica el caràcter dels nuclis reials amb una organització racional més marcada.

**Esquema 01 (polaritat):**

A l'hora de definir una jerarquia dins l'àmbit d'actuació apareixen, de forma molt clara, dos municipis que dominen la totalitat de la zona. Al sud de l'àmbit La Bisbal d'Empordà, al nord Torroella de Montgrí. Entre els dos municipis abarquen el 80% de la població i la major part dels serveis i comerços que pot oferir aquest territori. Això suposa que a nivell quotidià es converteixen en els dos pols que atrauen i generen la gran part dels desplaçaments de la zona.

**Esquema 02 (dualitat):**

Tot i aquest gran domini a nivell quotidià, quan ens situem en el punt de vista del turisme, aquestes dues viles desapareixen del mapa i sorgeixen un seguit de petits pobles amb certa singularitat i molt potencial turístic. La major part d'aquests nuclis es situen en la zona de domini de La Bisbal d'Empordà, ja que es tracta d'una zona millor connectada i situada entre dos grans fites turístiques ( La Costa Brava i Girona).

**Esquema 03 (connectivitat):**

Si observem els dos grans municipis veiem com La Bisbal d'Empordà esdevé una **zona de pas** entre la ciutat de Girona i La Costa brava. En canvi, Torroella de Montgrí es situa en un "cul de sac", esdevenint un indret majoritàriament de **destí**. Aquest fet suposa que La Bisbal d'Empordà tingui una major visibilitat pels individus que recorren la zona, otorgant-li un punt estratègic a favor respecte Torroella de Montgrí.

**CONCEPTES EMERGENTS**

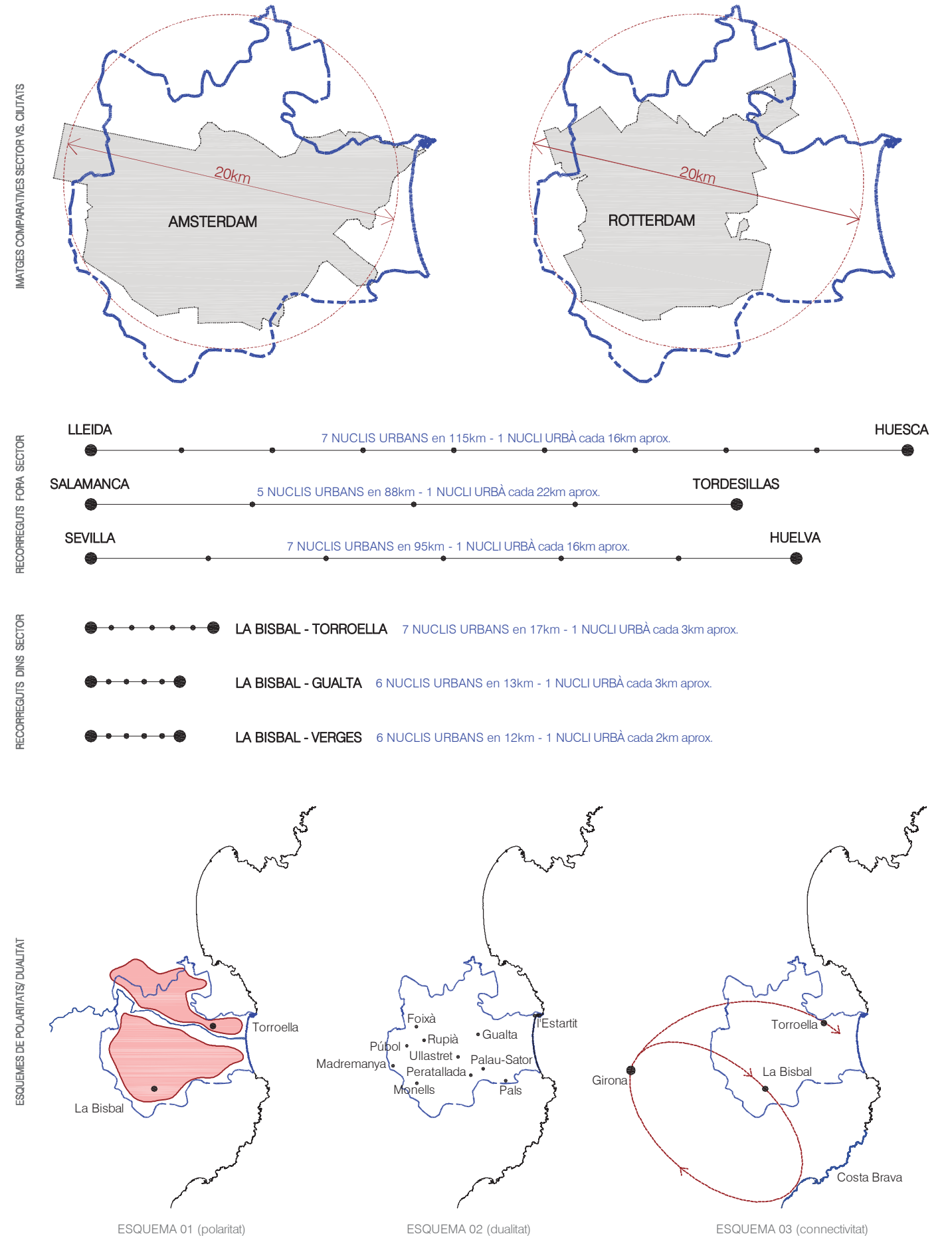
**Sostenibilitat**

La Enciclopèdia Catalana ho defineix com: "*Conjunt de polítiques destinades a fer compatible el creixement econòmic i la preservació de la biodiversitat i evitar, en darrer terme, la degradació de la biosfera provocada per l'acció humana.*"

A Catalunya existeix la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat. Associació de municipis creada al juliol del 1997 pels 118 municipis signants de la Declaració de Manresa. En l'actualitat hi ha associades més de 220 entitats locals, que representen el 80% de la població total de Catalunya. Entre els objectius principals dels municipis associats hi ha impulsar polítiques locals encaminades cap a un model de desenvolupament sostenible, potenciar el desenvolupament de les Agendes 21 Locals i definir metodologies per a implantar-les.

**Respecte, conservació i preservació de la biodiversitat: caràcter vernacular o regional**

Tot i viure en un món globalitzat, cada cop apareixen més entitats i moviments socials que fomenten aquests valors de respecte, conservació i preservació del medi natural i de la seva biodiversitat. Entenen que la solució no està en la globalització i homogeneïtzació dels medis, sinó en la connexió, cooperació i complementació d'aquests amb tota la seva diversitat.





## PROBLEMÀTICA

La problemàtica territorial de l'Empordà i, d'aquest àmbit en concret, es focalitza en la **degradació de l'entorn per culpa de la construcció d'infraestructures innecessàries** dirigides al turisme i, la **pèrdua de la biodiversitat ecològica i paisatgística** degut al desús dels camps de conreu existents.

Existeix un gran nombre de vies de comunicació que esmicolen el territori, sobretot al voltant dels grans nuclis urbans. A més, els projectes de vies de comunicació de gran flux com pot ser l'autovia C-66 degraden altament espais de gran interès mediambiental i paisatgístic.

Aquesta problemàtica no només es basa en les infraestructures de comunicació, sinó que també trobem un seguit d'equipaments (abocadors, plantes de reciclatge, urbanitzacions il·legals o desmesurades, camps de golf,...) que degraden l'entorn, però han estat acceptats pels Ajuntaments locals tot i el rebuig de la totalitat de la població.

A més a més, a aquests factors cal sumar-li la **falta de capacitat de gestió de l'Administració**, per tal d'implantar mesures que ajudin a desenvolupar el món rural. Fins ara, s'ha demostrat que una gestió basada, únicament, en la subvenció no soluciona els problemes a llarg termini.

### Autovia c-66

Projectes com aquest no tenen sentit, ja que només arriben a ser útils pocs dies a l'any durant la temporada d'estiu. Tenint en compte que, com s'ha explicat anteriorment, el turisme de masses de La Costa Brava tendeix a la baixa, qualsevol discurs a favor perd la credibilitat.

### Altres actuacions en vies

Un altre exemple similar al de la C-66, però que ja està construït, és el de l'autovia C-31.

Per posar un exemple de menor dimensió però que afecta igualment al caràcter i el paisatge del territori, podem mencionar l'actuació força desencertada que s'ha dut a terme en la nova entrada al municipi de La Pera, la qual s'ha construït d'unes dimensions il·lògiques per una població de 428 habitants.

### Moviment edificatori descontrolat

El "boom" de la construcció, juntament amb el "boom" turístic ha provocat l'edificació descontrolada d'urbanitzacions de caire turístic que han alterat molt significativament el paisatge de la plana empordanesa.

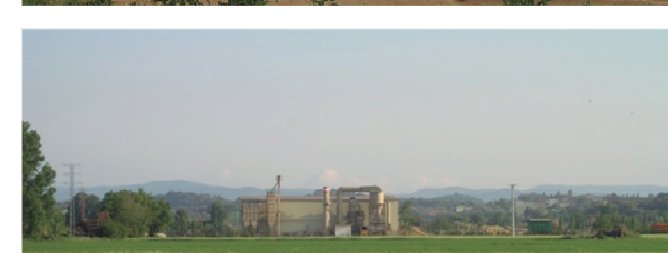
Un exemple molt clar d'aquest fet és la megaurbanització que s'ha construït a Albons, un municipi que el 1950 tenia 652 habitants i actualment 714 habitants. Així doncs, es fa patent que no calia un augment de l'stock edificatori.

### Altres infraestructures sobredimensionades

Instal·lacions innecessàries com una secadora de blat, quan en realitat el blat es pot deixar assecar perfectament a l'aire lliure o la MAT per resoldre el consum d'un mes a l'any, en temporada turística.

Un altre exemple el trobem en l'antic paratge de les terres de La Bisbal d'Empordà, al municipi de Cruïlles, Monells i Sant Sadurn de l'Heura que es va convertir en un abocador tot i la ferma contraposició de tot el poble.

- 1/2. Entrada sud a La Bisbal d'Empordà abans i després del projecte de la via C-66
- 3/4. Carretera de Madremayana abans i després del projecte de la via C-66
- 5/6. Terreres de Vacamorta abans i després del projecte de l'abocador comarcal
7. Vista de la construcció de la nova urbanització d'Albons
8. Construcció d'una nova casa unifamiliar a les Muntanyes de Begur amb vistes al mar
9. Secadora de blat de Serra de Daró
10. Logo de la campanya en contra la línia de Molt Alta Tensió (MAT)



1. Plaça de Monells  
 2. Panoràmica de Madremanya  
 3. Llotja gòtica Ullastret  
 4. Vista aèria nucli antic Pals  
 5. Vista aèria Peratallada

**POBLACIONS SINGULARS**

6. Castell de Torroella de Montgrí  
 7. Castell Empordà  
 8. Castell La Bisbal d'Empordà  
 9. Palau Gala-Dalí  
 10. Castell-Palau de Bellcaire

**CASTELLS I PALAUS**

11. Monestir Sant Miquel de Cruïlles  
 12. Absis monestir de Sant Pau de Fontclara  
 13. Església de Sta. Cristina de Corçà  
 14. Església de Sant Esteve de Canapost  
 15. Església Sant Pere d'Ullastret

**ESGLÉSIES I MONESTIRS**

16. La masia fortificada de Ses Garites a Pals  
 17. La Torre d'en Rom de Pals  
 18. Masia fortificada Ca la Pruna de Pals  
 19. La Torre de Cruïlles  
 20. Casal fortificat del Molí de Pals

**RESTES FORTIFICACIONS: MASIES I TORRES**

21. Dolmen dels Tres Peus  
 22. Dolmen Taula dels Tres Pagesos  
 23. Poblament ibèric d'Ullastret  
 24. Sepulcre megalític  
 25. Cova prehistòrica del Cau del Duc

**RESTES ARQUEOLÒGIQUES**

26. El Pont Vell a La Bisbal d'Empordà  
 27. La creu a Foixà  
 28. El pou de glaç de Can Calç  
 29. Pont de Gualta  
 30. La creu dels frares

**ELEMENTS SINGULARS**

31. Els arrossars de Pals i el Montgrí  
 32. Les Illes Medes  
 33. La Gola del Ter  
 34. Les Dunes a l'Estartit  
 35. El Massís de les Gavarres

**ESPAIS NATURALS**

**OPORTUNITATS. ELEMENTS PATRIMONIALS I PAISATGÍSTICS**

Un dels punts forts d'aquest territori resideix en la seva diversitat territorial.

Per una banda, els **petits nuclis rurals** alberguen una **gran quantitat de monuments patrimonials** que han estat claus en la història de la comarca abastant un gran període de la nostra història: des de restes arqueològiques prehistòriques, fins a símbols de la cultura més contemporània com el Castell de Gala-Dalí.

Per altra banda, **l'espai natural és també molt divers**, amb diferents elements paisatgístics, on podem trobar: zones amb muntanyes i boscos, una gran plana agrària, zones humides properes al Ter i al mar, o fins i tot, zones més seques a l'interior. Els grans espais naturals com el Massís de les Gavarres i, sobretot, la reserva marina de les Illes Medes, acullen una flora i fauna característiques del territori que són importants de conservar.

Així doncs, aquest sector comprèn un territori molt heterogeni amb una gran diversitat patrimonial i paisatgística. Ara bé, aquesta diversitat s'està perdent degut als problemes mencionats anteriorment, per una banda, les infraestructures desproporcionades esmicolen el territori i, per l'altra, la problemàtica amb el camp agrari i el seu desús redueix la biodiversitat del medi. Per aquesta raó és de vital importància treballar per garantir aquest caràcter heterogeni de l'àmbit.



PRODUCTE AGRÍCOLA



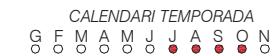
PRODUCTE: arròs de Pals  
 CATEGORIA: cereals i llegums  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà



PRODUCTE: albergínia bonica  
 CATEGORIA: verdures i hortalisses  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà



PRODUCTE: bitxo de Girona  
 CATEGORIA: verdures i hortalisses  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà



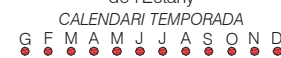
PRODUCTE: ceba de Figueres  
 CATEGORIA: Cereals i llegums  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà



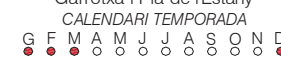
PRODUCTE: Esc.de cabell d'àngel  
 CATEGORIA: Verdures i hortalisses  
 PROPI DE: Comarques gironines i Garraf



PRODUCTE: fesol de full ros  
 CATEGORIA: cereals i llegums  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà i Pla de l'Estanty



PRODUCTE: nap negre muntanya  
 CATEGORIA: verdures i hortalisses  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà, Garrotxa i Pla de l'Estanty



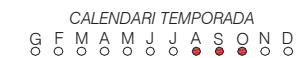
PRODUCTE: salsafí de Girona  
 CATEGORIA: verdures i hortalisses  
 PROPI DE: comarques gironines



PRODUCTE: tomàquet de la Pera  
 CATEGORIA: fruita fresca  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà



PRODUCTE: poma IGP de Girona  
 CATEGORIA: fruita fresca  
 PROPI DE: comarques gironines



OPORTUNITATS. PRODUCTE PROPI (agrícola i cultural)

A part de la gran riquesa patrimonial i paisatgística del territori, també podem destacar un seguit de productes, races animals i tradicions pròpies de la zona que cal tenir en compte a l'hora de generar els diferents plantejaments per proposar la estratègia supramunicipal.

Per exemple, apart dels elements que es mostren a les imatges, també existeix un destacat nombre de relats, molt desconegut pel gran públic, que expliquen històries i successos, certs o no, de diferents espais d'aquest territori que deixen entreveure l'existència de grans riqueses amagades, d'espais maleïts per antigues bruixes (antigament, una gran part de la població creia que el massís de Les Gavarres era el lloc de repòs de nombroses bruixes), o bé, mostren quines són les raons dels topònims de l'entorn.

La llegenda del drac de les Gavarres

*Diuen que fa molt de temps que el foc va fer créixer la terra i van formar-se les muntanyes de les Gavarres. I allà hi vivia un drac que es va enamorar d'una noia que anava sovint a buscar pedra tosca, perquè va bé per rentar la roba i fer-la més neta. Un dia la noia se'n va adonar que el drac la seguia. Era l'animal més fastigós que havia vist mai: la pell de color rovelló, el cos inflat i botit, les ales curtes i serrades... La noia es va arrencar a córrer cims avall, morta de por de tant esverada va caure en una esquerdada. Potser si no hagués tingut el nas tan ple de foc i de sofre hauria pogut fer-lo servir per buscar-la però no tenia olfacte. De manera que, després de cercar-la inútilment durant hores, va clavar les urpes a terra i va començar a gratar. No va parar fins que va veure la plana. I va anar a un altre cim i va fer el mateix. Al cap d'unes hores hi havia gratalls a totes aquelles muntanyes. Quan finalment la va trobar, en va tenir prou amb la mirada de la noia per adonar-se'n que ella no l'estimava. I la va deixar marxar cap al seu poble. Sovint, la noia tornava a les Gavarres i el drac se la mirava content, fins que un dia ella va endur-se'n la última pedra tosca que quedava en aquelles muntanyes i no va tornar mai més. El drac va allunyar-se ben trist cap als cims i va començar a plorar. I a poc a poc, aquelles llàgrimes varen omplir tots aquells gratalls que anaven a la plana: eren els recs, els torrents, les rieres...I encara ara, hi ha gent que quan plou i baixa aigua pels rius, torrents i rierols de les Gavarres, diuen que el drac plora.*

PRODUCTES REPOSTERIA I ELABORATS



PRODUCTE: bunyols de l'Empordà  
 CATEGORIA: fleca i pastisseria  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà



PRODUCTE: flaones  
 CATEGORIA: fleca i pastisseria  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà



PRODUCTE: recuit de drap  
 CATEGORIA: formatges i làctics  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà



PRODUCTE: botifarra dolça  
 CATEGORIA: embotits  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà, Garrotxa, Gironès i La Selva



PRODUCTE: oli DOP Empordà  
 CATEGORIA: oli, olives i derivats  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà



PRODUCTE RAMADER



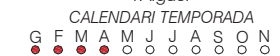
PRODUCTE: gallina empordanesa  
 CATEGORIA: carns  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà



PRODUCTE: ovella ripollesa  
 CATEGORIA: carns  
 PROPI DE: comarques gironines, Bages, Berguedà i Solsonès



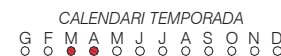
PRODUCTE: garoïna  
 CATEGORIA: peix i marisc  
 PROPI DE: Alt i Baix Empordà i l'Alguer



PRODUCTE CULTURAL



PRODUCTE: dansa de la mort  
 CATEGORIA: cultura i tradició  
 PROPI DE: Verges



PRODUCTE: cobla  
 CATEGORIA: cultura i música  
 PROPI DE: Catalunya

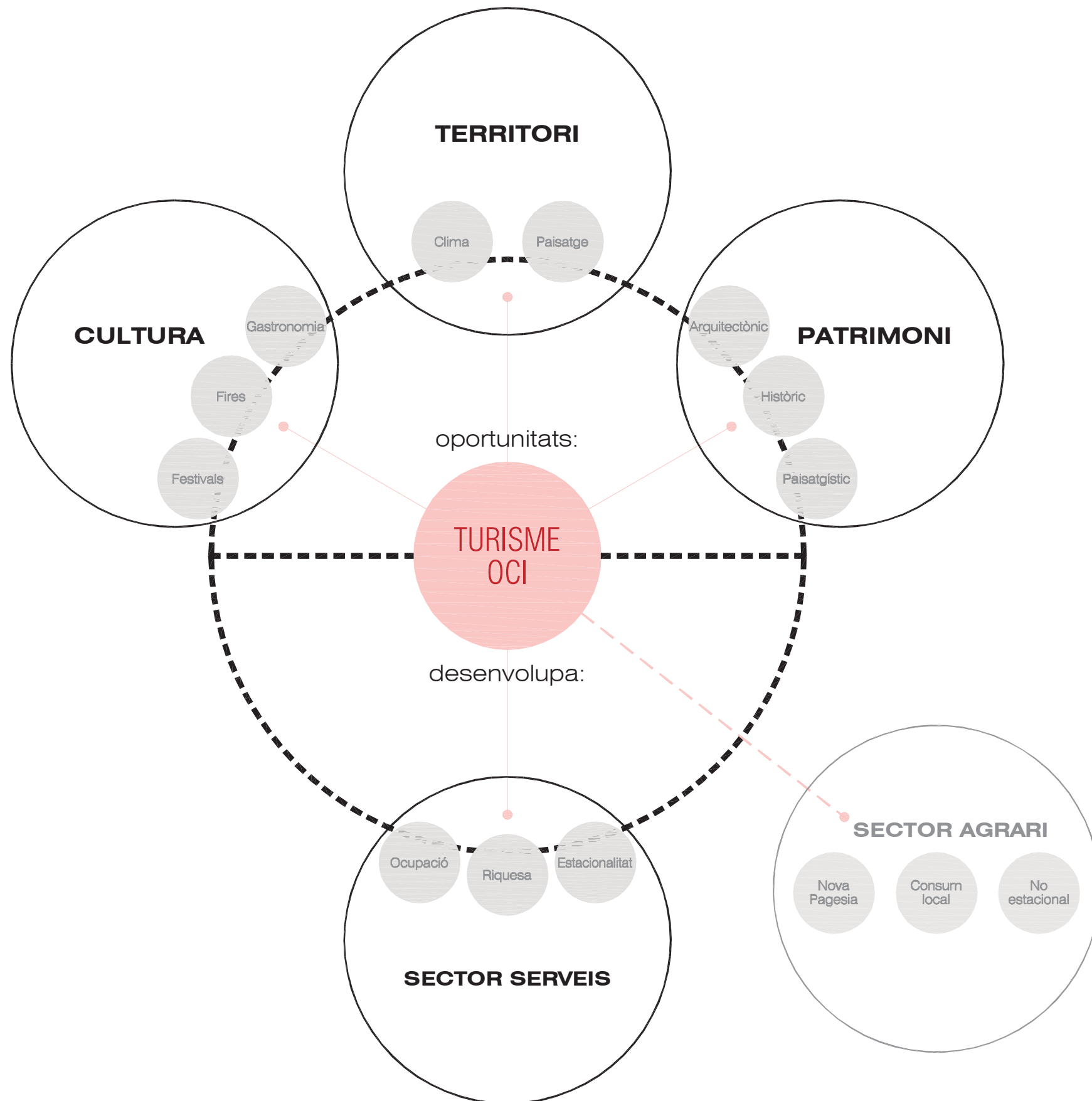


PRODUCTE: ceràmica decorativa  
 CATEGORIA: cultura i oficis  
 PROPI DE: La Bisbal d'Empordà i Quart



**OBJECTIU I**  
desenvolupament àmbit supramunicipal



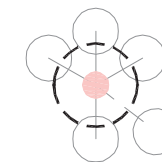


**GENERACIÓ DE L'ESTRATÈGIA SUPRAMUNICIPAL**

Després d'analitzar social i territorialment l'àmbit, s'extreu la següent lectura, centrada en les paraules clau que defineixen aquest àmbit: caràcter agrícola, paisatge, patrimoni, cultura, turisme i serveis.

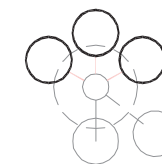
**Motor:**

Des de la segona meitat del s.XX i fins als nostres dies, el turisme s'ha convertit, indiscutiblement, en el motor econòmic de la zona, a causa de la situació de centralitat i proximitat amb La Costa Brava i Girona. En l'actualitat, potser és necessari replantejar-se i canviar aquest model de "masses" i "sol i platja", per un model més sostenible amb el medi i, més centrat en potenciar la pròpia cultura i caràcter d'aquest lloc.



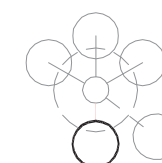
**Oportunitats:**

Aquesta captació turística en massa, es veu afavorida per un seguit d'elements materials o immaterials propis d'aquest territori (patrimoni, paisatge i cultura) que potencien la capacitat d'atracció de la zona. Ara bé, aquests elements també ens poden ajudar a reconduir el turisme actual cap a una nova situació que contempli les necessitats d'aquest entorn.



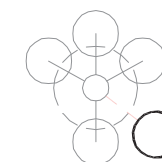
**Desequilibri sectorial:**

No es pot obviar que el turisme ha ajudat a crear ocupació i riquesa, però al mateix temps, també ha generat un fort desequilibri sectorial, desenvolupant únicament el sector terciari, en especial, els serveis destinats al turisme. Aquest fet ha afavorit el desenvolupament d'una forta estacionalitat dins l'economia empordanesa, desbordada en època estival i estancada a l'hivern.



**Proposta estratègia supramunicipal:**

Tot i el fort desequilibri sectorial, el propi paisatge de l'àmbit deixa clar que es tracta d'un espai amb un fort caràcter agrícola. Aprofitant el procés de canvi generacional del camp agrari empordanès que posa de nou en valor el consum local, la proposta plantejada pretén utilitzar el turisme (motor econòmic actual) per potenciar i donar visibilitat a aquests nous agents del territori (la Nova Pagesia).



## JUSTIFICACIONS

### Per què el turisme?

No es pot obviar que actualment el motor econòmic d'aquest territori és el turisme i tots els serveis que se'n desprenen. Per aquesta raó es pretén fer ús d'aquesta situació **redirigint el turisme** i l'atractiu d'aquest sector cap un camp més estable i més coherent amb el territori i el caràcter de la zona.

A més, cal destacar que **el turisme té en l'alimentació una de les seves despeses principals**, així doncs pot esdevenir una oportunitat única per donar visibilitat al producte agrícola propi de proximitat.

### Per què producció pròpia?

En primer lloc, es tracta d'aprofitar el procés de canvi generacional que pateix el camp empordanès. Donant visibilitat als nous actors que apareixen i proposen un nou paradigma agro-social.

En segon lloc, cal destacar que l'única manera de **garantir la conservació de la biodiversitat paisatgística de la plana agrícola** del Baix Empordà i, al mateix temps la seva essència, és garantint una plena explotació dels camps de conreu, sense que el seu ús estigui lligat a subvencions relacionades amb determinats tipus de cultiu. El sistema basat en aquestes subvencions només genera una absoluta homogeneïtat entre els cultius baix empordanesos.

Per altra banda, no hem d'oblidar que els conceptes relacionats amb la producció de proximitat (km0, venda directa,...) són temes molt actuals. Cada cop més persones prenen consciència de la necessitat de consumir productes frescos i de qualitat. Això pot suposar la plataforma d'impuls definitiva per potenciar el producte agrícola de proximitat.

En resum, és evidentment que tal i com funcionen els mercats mundials, un comerç de producció pròpia possiblement mai esdevindrà el principal motor econòmic d'aquesta zona. Ara bé, un reconduïment del turisme de "masses" cap a un de més "sostenible", juntament, amb el desenvolupament d'una xarxa de productes propis pot generar una dinàmica interna que ajudi a garantir la conservació dels paratges naturals d'aquest àmbit i, al mateix temps, creï un petit mercat de comerç interior.

### Per què cicloturisme?

La proposta de generar una xarxa cicloturística ve fonamentada en diferents aspectes estudiats anteriorment.

En primer lloc, tal i com es menciona a l'apartat de lectura territorial, el sector queda circumscrit en una circumferència d'uns 20km de diàmetre, on hi trobem una gran concentració de petits nuclis rurals. Aquest fet, provoca que es generin **recorreguts de breu durada**, que possibiliten el plantejament d'estratègies alternatives a la mobilitat motoritzada. Així doncs, la bicicleta podria ser una bona solució, no només enfocada al turisme, sinó també en el seu ús quotidià entre la pròpia població autòctona. D'aquesta manera es podrien introduir nous plantejaments per millorar la mobilitat sostenible d'aquest territori, contribuint amb l'actitud de respecte i conservació del medi natural que planteja l'estratègia supramunicipal.

En segon lloc, cada cop hi ha més gent que pren consciència de la necessitat de portar una vida saludable, realitzant exercici moderat. Aquest fet ha provocat un fort augment de la venda i l'ús de bicicletes, així doncs es podria definir el cicloturisme com un sector emergent amb molt de potencial.

I en tercer lloc, cal destacar que aquesta zona del Baix Empordà gaudeix d'una important **xarxa de cicloturisme pionera a l'Estat** amb més de 250km de camins senyalitzats, **força desconeguda** pel gran públic i per la pròpia població autòctona, que té un gran potencial des del punt de vista de la mobilitat sostenible de la zona. Tal com ja s'ha dit, aquest fet no només és rellevant a nivell turístic, ja que gran part dels recorreguts quotidians de curta durada es podrien plantejar per aquests mitjans.

## PUNTS ESTRATÈGICS PER LA PRODUCCIÓ AGRÍCOLA

Aquests punts estratègics consisteixen en explotacions agrícoles que desenvolupen projectes agraris que van més enllà de la simple producció d'aliments. Es podrien dividir en tres grups: espais destinats a la investigació agroalimentària, explotacions agrícoles ecològiques d'interès i explotacions o granges destinades a la divulgació agroecològica.

Alguns dels exemples més rellevants d'aquests punts estratègics són:

### Fundació Mas badia

A La Tallada d'Empordà es troba l'estació experimental agrícola Mas Badia, fundació que depèn de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA). El seu objectiu principal és realitzar treballs d'experimentació agrícola a fi d'orientar i millorar l'agricultura en benefici d'aquesta i dels seus professionals.

### Granja Gallarets

Es tracta d'una granja de producció d'ous ecològics, a partir de gallines i galls de races autòctones de l'Empordà.

Han posat en marxa idees innovadores com: *Apadrina una gallina*, on pots apadrinar una gallina i rebre els ous que pon i *Esmorzant entre gallines*, iniciativa que pretén submergir al visitant en les tasques desenvolupades en el dia a dia de la granja.

### Parc Agroecològic de l'Empordà

Aquest projecte es va iniciar l'any 2003, situant-se al municipi d'Albons. El projecte disposa de 52.000m<sup>2</sup> de conreu i d'un restaurant, anomenat Tasta'l, ubicat al mateix parc, on s'ofereixen els productes que es conreen en els mateixos camps.

A la finca compaginen la producció amb la difusió de l'agroecologia, les energies renovables, el reciclatge i altres temàtiques de la vida quotidiana, partint sempre d'un criteri global de sostenibilitat.

### Horta de la Viola

L'Horta de la Viola va néixer l'abril del 2002 a la plana de Llofriu. La finca té una extensió de 14.000m<sup>2</sup> formada per: zones de cultiu d'horta, un galliner per a gallines ponedores, un hivernacle per l'elaboració d'un planter propi i un molí de vent que, juntament, amb un dipòsit extreuen l'aigua per regar.

El seu cultiu es basa en productes de temporada i propis de la zona, com ara el bitxo de Girona o els tomàquets de pera de l'Empordà, entre d'altres; centrant-se, bàsicament, en la producció d'hortalisses.

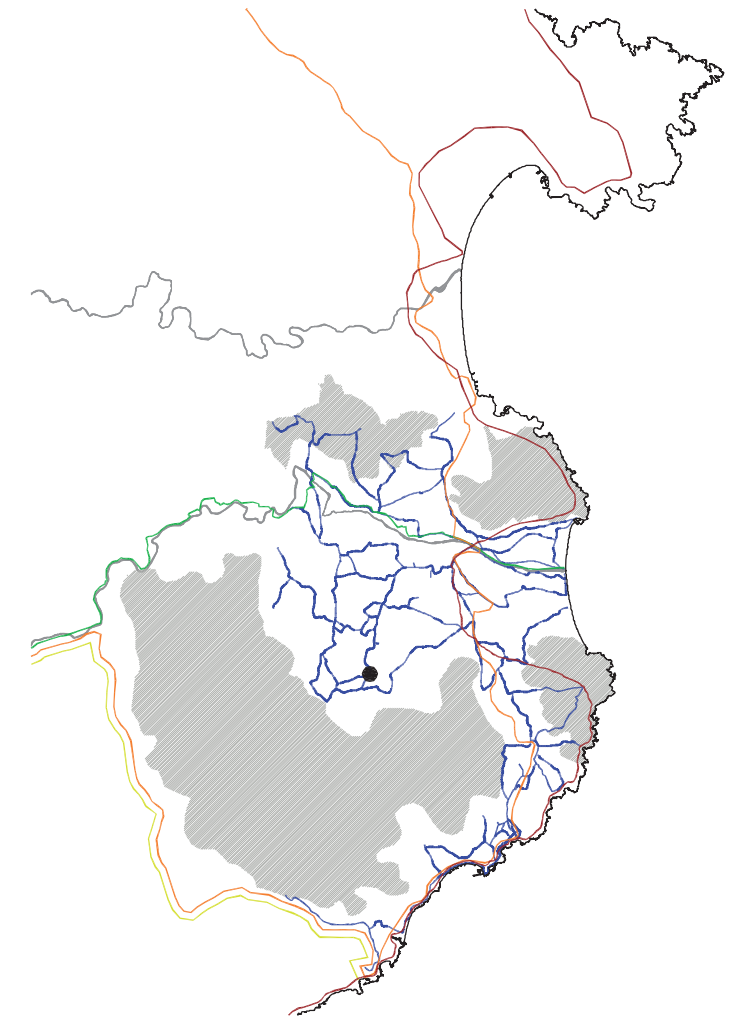
És interessant destacar que realitzen intercanvi de verdures ecològiques per treball: a canvi d'una jornada de treball a l'hort donen una cistella bàsica dels seus productes.

També disposen de recursos per a escoles i instituts com: visites guiades i tallers d'horticultura ecològica a la mateixa horta, i activitats pedagògiques d'horticultura ecològica durant el curs escolar.

A més, l'Horta de la Viola té una participació activa en la bioconstrucció, oferint tallers de palla. També ha participat en diversos projectes de diferents entitats com l'Institut Tecnològic de Lleida o el Centro de Investigación de Recursos y Consumos Energéticos (CIRCE).

### Granja-escola Can Pau

Can Pau és una masia situada a Canapost dedicada a l'ensenyament i divulgació de les funcions de les masies catalanes tradicionals. La proposta pedagògica que ofereixen pretén assolir una comprensió de l'ús, costums i tradicions de la pagesia tradicional, així com les implicacions actuals de l'agricultura moderna.



## PRINCIPALS VIES CICLOTURÍSTIQUES DE L'ENTORN

- Comarca del Baix Empordà. e:1/500.000
- xarxa cicloturística de la plana del Baix Empordà (+250km rodats)
- GR-92
- xarxa Pirinexus
- ruta del Ter
- via verda Olot- St.Feli de Guíxols
- Nucli urbà de La Bisbal d'Empordà

recull fotogràfic i topològic de la xarxa cicloturística del Baix Empordà



## ENUNCIAT ESTRATÈGIA SUPRAMUNICIPAL

"**Utilització del turisme com a eina per potenciar i donar visibilitat al producte propi de la zona**, en especial el sector agrícola, **aprofitant el procés de canvi generacional (Nova Pagesia)** que està patint el camp rural empordanès, fomentant la marca "Empordà".

Cal destacar que aquesta proposta **no pretén potenciar el turisme, sinó que vol incentivar el desenvolupament sostenible el sector primari en desús** utilitzant el turisme simplement com un mitjà per assolir aquest objectiu. A més, també pot ser interessant veure com aquesta proposta pot alterar la capacitat productiva del sector industrial més lligat a aquest món rural i artesanal.

## OBJECTE

La materialització de la idea es centra en la **creació i promoció d'una xarxa cicloturística** capaç de connectar punts de importància patrimonial, paisatgística o cultural amb punts de importància estratègica per la producció agrícola del sector.

Actualment, ja existeix una xarxa de camins cicloturístics que s'escampa per tota la plana del Baix Empordà. Així doncs, els esforços no es centraran en la creació dels propis recorreguts físics, sinó que es centraran en les tasques de promoció i millora dels recorreguts existents, juntament, amb la construcció del programa derivat, necessari per la gestió de la pròpia xarxa.

#### PROJECTES INTERNACIONALS SIMILARS

Un bon punt de partida per definir l'objecte de l'estratègia pot consistir en analitzar detalladament principals destins cicloturístics del món. Segons el llibre "Journeys of a Lifetime" publicat per National Geographic, una de les majors organitzacions del món destinades a la divulgació i educació científiques, els 10 principals són:

##### 1. La Route Verte, Canadà

La ruta *Route Verte* creua la província canadenca del Quebec d'est a oest, recorrent més de 4.000km de carreteres principals i rurals.

##### 2. Underground Railroad Bicycle Route, Estats Units/Canadà

*The Adventure Cycling Association* va desenvolupar aquesta ruta en honor a la valentia dels esclaus que intentaven aconseguir la llibertat. Al llarg del recorregut es troben diferents llocs històrics: des de mercats d'esclaus fins a museus dedicats a la història Afroamericana.

##### 3. Ruta Austral, Xile

La ruta recorre més de 1.300km des de Chile fins al nord de la Patagònia, amb nombrosos ferris per fer transbords al llarg de la ruta. El camí passa a través d'impressionants paisatges salvatges, que inclouen els parcs nacionals de Queulat i Cerro Castillo.

##### 4. Munda Biddi Trail, Austràlia

En la llengua aborigen Noongar, Munda Biddi significa "camí a través del bosc". Aquesta ruta ciclista recorre quilòmetres de "bosc de jarrah" (el nom local pels eucaliptus). La ruta de consta de 332 km des de Mundaring fins a Collie.

##### 5. Hanoi to Ho Chi Minh City, Vietnam

Aquesta ruta de 1.200km entre les dues ciutats més grans de Vietnam, transcorre entre vastes extensions de costa, passant pel Hai Van Pass, l'històric i únic pas entre el Nord i el Sud de Vietnam, durant molt temps.

##### 6. Gran Fondo Campagnolo, Itàlia

Aquesta ruta a través dels Dolomites que envolten Feltre honora Tullio Campagnolo, qui va inventar el sistema modern de canvi de marxes de les bicicletes.

##### 7. Luchon to Bayonne, França

L'etapa deu del Tour de França del 1910 va ser la més difícil aquell any. El guanyador va tardar 14 hores en fer els 325km que van des del poble de muntanya Luchon fins a Bayonne, creuant quatre ports, tots sense pavimentar.

##### 8. Route du Comte Jean, Bèlgica/França

Bèlgica és coneguda pels seus Vlaanderen Fietsroute (rutes ciclistes flamenques) que es poden trobar al llarg de carreteres i camins, molt properes al trànsit de vehicles. La Route du Comte Jean (anomenada així per un general flamenc del segle XIV) que dura 220km va des de Bruges fins al Nord de França.

##### 9. Land's End to John O'Groats, Regne Unit

En funció de les capacitats dels ciclistes, la distància pot ser de 1450km o més, travessant tota la illa de Gran Bretanya, de nord a sud. Fins i tot si s'escull la ruta llarga de manera més relaxada, no hauries de tenir cap problema en superar el primer record oficial End-to-End: 65 dies, assolit el 1885.

##### 10. Cape Argus Pick 'n Pay Cycle Tour, Sud Àfrica

Amb una longitud de 109km, la ruta de Cape Argus fa un gir a la Península del Cap amb constants pujades i baixades.

#### PROJECTES NACIONALS SIMILARS

També pot ser interessant analitzar alguns dels projectes que es troben dins el marc nacional o autonòmic. A partir d'una lectura detallada es poden extreure les entitats i associacions de les quals disposa el país per tal de gestionar aquestes xarxes cicloturístiques o gastronòmiques centrades en el producte de proximitat.

##### Vies Verdes

Les vies verdes són infraestructures ferroviàries en desús que han sigut reconvertides en itineraris cicloturístics i senderistes. Es tracta d'una marca registrada per la Fundació de "Ferrocarrils Españoles" (FFE) i el seu ús queda restringit als itineraris que recorren sobre antigues infraestructures ferroviàries.

Dins el marc de la província de Girona trobem cinc vies verdes gestionades per l'ens local del Consorci de les Vies Verdes de Girona. La més important és la ruta Pirineus, un ambiciós projecte cicloturístic que pretén connectar França amb Catalunya i la resta de l'estat espanyol.

##### La ruta del Ter

La Ruta del Ter és una ruta que uneix dos pols d'atracció turística com són els Pirineus i la Costa Brava, mitjançant un itinerari que segueix el curs del riu Ter.

Al llarg de tot aquest recorregut, es pot observar una diversitat de paisatges, elements culturals, la història i les tradicions de cada municipi per on passa la Ruta, i al mateix temps es pot degustar una àmplia varietat gastronòmica i fer estada en diferents tipus d'allotjaments.

Aquest itinerari ofereix la possibilitat de conèixer i descobrir el riu Ter des del naixement a Ulldeter, a 2.200 metres, fins a la desembocadura a la mar Mediterrània, a la Gola del Ter (L'Estartit).

Gran part del curs del Ter està inclòs a la Xarxa Natura 2000, una xarxa d'espais naturals que té com a objectiu assegurar la preservació de les espècies i hàbitats més valuosos d'Europa.

L'entitat encarregada de gestionar aquesta ruta és el Consorci del Ter, una entitat pública de caràcter associatiu amb personalitat jurídica pròpia i regida per la Llei d'Administració Pública de Catalunya.

##### La ruta del vi de Lleida

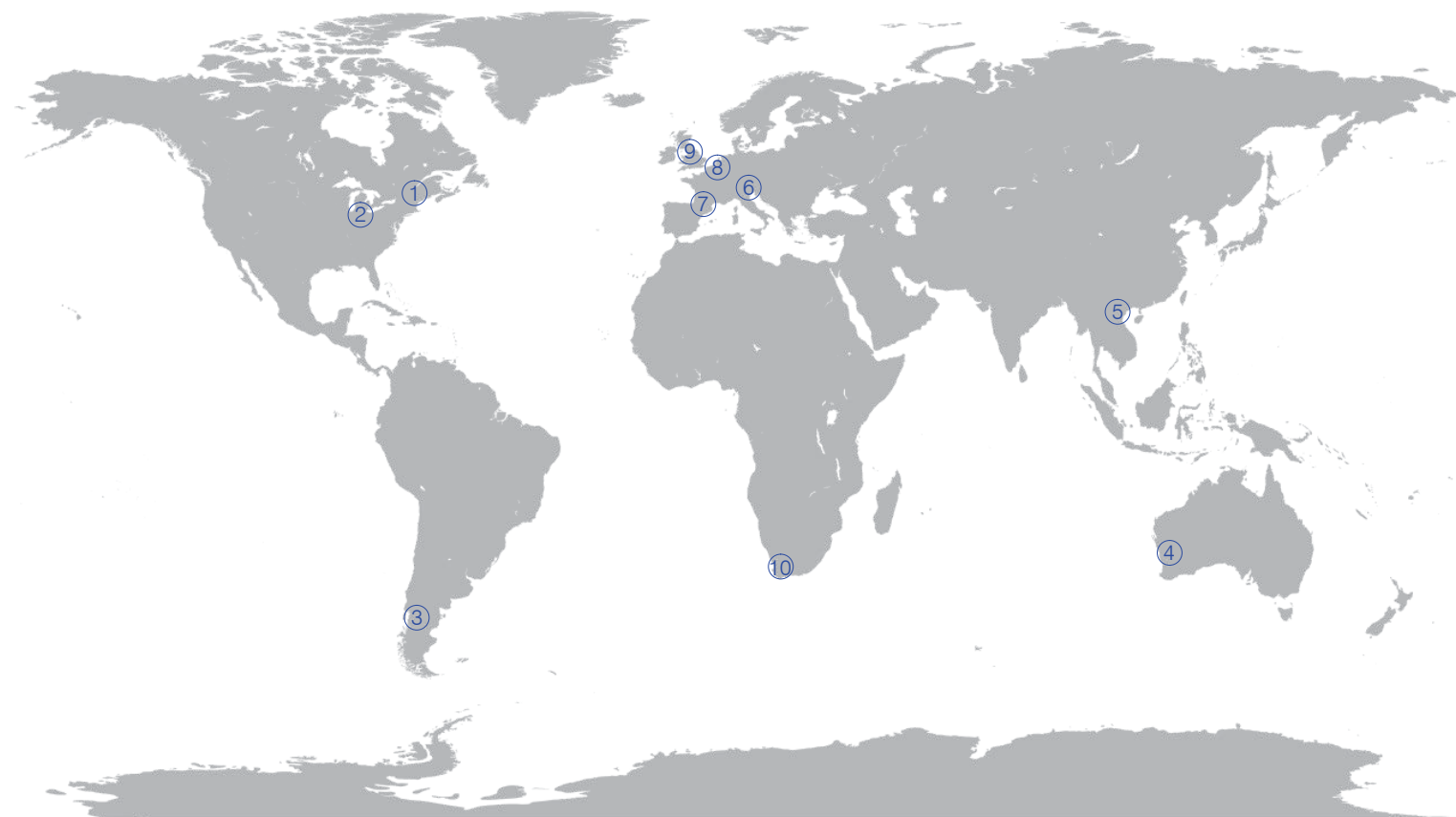
La Ruta del Vi de Lleida és un passeig per la gastronomia, la cultura i la geografia lleidatanes vistes a través dels seus cellers. Un viatge enològic en què els vins tradicionals o de nova factura dibuixen un paisatge on passat, present i futur s'encavalquen.

##### La ruta del Cister

L'any 1989 va néixer la Ruta del Cister amb l'objectiu d'unir el patrimoni de tres monestirs cistercencs: el monestir de Poblet (la Conca de Barberà), el de Santes Creus (l'Alt Camp) i el de Vallbona de les Monges (l'Urgell). La ruta proposa un recorregut de dos dies a través d'aquestes tres comarques per descobrir aquests monestirs erigits pels monjos cistercencs, que van dedicar la seva vida a l'oració i el treball allunyant-se de la riquesa que ostentaven algunes esglésies de l'època.

##### La ruta de l'oli de la Terra Alta

Aquesta ruta pretén donar a conèixer el patrimoni arquitectònic i paisatgístic de la comarca unit a la cultura de l'oli. És recomanable fer la visita a la tardor, quan es pot observar el procés de producció de l'oli a les cooperatives i molins locals. Ruta Gestionada pel Consell Comarcal de la Terra Alta.





proposta de dinamització de l'entorn proper a La Bisbal d'Empordà
**objectiu I: desenvolupament àmbit supramunicipal**

## RECULL NOTÍCIES\_ suport institucional i popular a la mobilitat sostenible

RECULL NOTÍCIES\_ suport institucional i popular a la mobilitat sostenible

Hi ha un gran nombre d'iniciatives institucionals i populars que tenen per objectiu: fomentar la mobilitat sostenible, o bé, potenciar el desenvolupament econòmic d'entorns rurals. Siguin sinceres o simplement de caràcter populista el que deixen clar és que aquests dos temes (mobilitat sostenible i desenvolupament entorn rural) són temes d'actualitat i interès de la gran majoria.

**"Aprovació definitiva del Pla Estratègic de la Bicicleta a Catalunya" (gener 2009)**
El Pla Estratègic de la Bicicleta a Catalunya 2008-2012 té com objectiu fomentar l'ús d'aquest mitjà de transport, que en aquest últims anys ha arribat a consolidar-se com un mitjà de mobilitat de la ciutadania catalana. El Pla preveu una inversió de 16.201.000 €."
*Font: www.gencat.cat*

**"Distintiu pioner a Girona per promoure el cicloturisme" (Octubre 2012)**
El Consorci de Les Vies Verdes de Girona crea el segell Bed&Bike (segell de qualitat de turisme actiu) , seguint un model molt estès a Europa.
*Font: Diari digital PuntAvui*

**"La bicicleta s'inclou en la Xarxa Transeuropea del Transport" (gener 2013)**
Per primera vegada, el ciclisme i EuroVelo es beneficiaran de la financiació per al transport de la UE, que podria invertir milions d'euros en la sector de la bicicleta.

Entre 2007 i 2013, el ciclisme europeu només va obtenir el 0.7% de la financiació disponible per a transport. Per al pròxim període financer (2014-2020), la ECF ha valorat el 10% dels fons de la UE, que equivalen a 6.000 milions d'euros, una xifra molt prometedora però que encara cal més precisió per convertir-la en realitat.
*Font: www.ciclosfera.com*

**"Tanquen la gran anella del cicloturisme" (març 2013)**
Finalització de la connexió de les comarques gironines amb la Catalunya Nord, a través de rutes en bicicleta; la culminació de la ruta Pirinexus, una ruta cicloturística de més de 350km que unirà els dos territoris.
*Font: Diari digital PuntAvui*

**"La Unió Europea es compromet a duplicar el número de ciclistes" (abril 2013)**
La Unió Europea, dins de la seva política de mobilitat, ha acceptat la proposta de la Federació Europea de Ciclisme (EFC) de doblar el nombre de ciclistes per a 2020.

Segons Bernhard Ensink,, secretari general de la EFC, la adopció d'aquest compromís equival a una major inversió per al ciclisme a través de programes de financiació. Per el moment, aquesta mesura s'emmarca dins el Programa d'Acció Mediambiental de la UE per 2013-2020.
*Font: www.ciclosfera.com*

**"Les Vies Verdes de Girona generen feina per a més de cent empreses" (agost 2013)**
Segons el Consorci hi ha prop de 400 negocis més susceptibles de convertir-se en agents econòmics de servei als usuaris.
*Font: Diari digital PuntAvui*

**"L'Ajuntament promourà a Girona el repartiment en bicicleta" (agost 2013)**
L'Ajuntament de Girona té preparat un decret per promoure el repartiment de mercaderies amb bicicleta a la ciutat, quan les dimensions ho permetin.
*Font: Diari digital PuntAvui*

**"Un 70% dels desplaçaments a peu o en bici, objectiu a Girona 2018" (octubre 2013)**
Aquest objectiu queda englobat dins el pla de mobilitat de la capital que elabora el govern.
*Font: Diari digital PuntAvui*

**"Cicloturisme i senderisme, dos grans actius fora de la temporada d'estiu" (setembre 2014)**

La demanda d'activitats esportives i d'aventura per part dels turistes estrangers es concentra sobretot en la temporada alta, però durant la resta de l'any es compensa amb els visitants autòctons.

Font: Diari digital PuntAvui

**"Girona acollirà la primera fira activa de la bicicleta i el cicloturisme" (febrer 2015)**

L'alcalde, Carles Puigdemont, va explicar que "cada vegada hi ha més usuaris de la bicicleta i més serveis públics com la Girocleta i plans de mobilitat". El president de la Diputació , Joan Giraut, va posar en relleu la multitud de quilòmetres de xarxa ciclable que fan possible el creixement d'usuaris i de visitants i, el vicepresident de la cambra de Comerç, Joaquim Maria Caula, va recordar l'augment de l'activitat de la bicicleta i la gran quantitat de camins i rutes que ofereix la demarcació.

Font: Diari de Girona

**"Girona Bike World, punt de trobada del món de la bicicleta" (febrer 2015)**
La fira, segons va explicar ahir el vicepresident primer de la Cambra de Comerç de Girona, Joaquim Caula, aportarà beneficis a diversos sectors de la demarcació", i "neix amb l'objectiu de demostrar el potencial turístic de la demarcació en el sector de la bicicleta professional i amateur en l'àmbit local, nacional i internacional".
*Font: Diari digital PuntAvui*

**"El govern vol fer una ruta cicloturfstica a feix transversal" (abril 2015)**
Batejada amb el nom de Via InterCatalunya, la ruta connectarà Lleida i Girona i tindrà uns 270 quilòmetres de recorregut. La ruta, que va ser anunciada ahir a Barcelona, aprofitarà carreteres amb baixa intensitat de trànsit, camins rurals, vies verdes i carrils bici existents.
*Font: Diari digital PuntAvui*

**"El cicloturisme, potencial turístic i econòmic per a Girona" (maig 2015)**
Les dades de l'últim baròmetre de la bicicleta publicat pel Departament de Mobilitat i Sostenibilitat, calcula que un 90% dels catalans saben anar en bicicleta, dels quals un 56% tenen bicicleta per a ús personal, un 44% hi van amb certa freqüència i un 7% la utilitzen pràcticament a diari -unes 450.000 persones.

El secretari d'Infraestructures i Mobilitat, Ricard Font, va assegurar que en la Taula de la Bicicleta s'han treballat projectes que han de servir “per construir ciutats com Girona, més amables, més saludables i intel·ligents, i que tinguin més qualitat de vida per als seus ciutadans”. La bicicleta ha passat de ser un vehicle “residual” i “fins i tot freaky” a ser una eina de transport amb un “èxit sense precedents”.
*Font: Diari digital PuntAvui*

**"Palamós aprova el projecte inicial de la Via Verda en tram urbà fins a Calonge"(juny 2015)**

L'Ajuntament de Palamós va aprovar inicialment el 22 de maig del 2015 el projecte per a la construcció del tram urbà de la Via Verda de connexió dels termes municipals de Palamós i Calonge. L'objectiu és afavorir l'ús de la bicicleta al municipi.

Font: Diari de Girona

## RECULL NOTÍCIES\_ suport institucional i popular al desenvolupament rural

**" Catalunya comptarà amb 141,9 milions d'euros per a l'execució dels plans inclosos en el Programa de Desenvolupament Rural Sostenible 2010-2014" (desembre 2009)**

Dins d'aquest programa Catalunya ha decidit incloure 16 zones rurals, repartides per tot el territori, sis de les quals es consideren prioritàries de primer nivell. Entre aquestes sis zones trobem el Baix Empordà, considerat com una zona rural periurbana que compta amb una densitat de població superior a la mitjana rural nacional i es caracteritza per la seva proximitat a importants nuclis urbans turístics (Costa Brava i Girona ciutat).

Font: El web de la Secretaría de Estado de Administraciones Públicas

**" La nova PAC segons la Comissió Europea: Una agricultura més justa i més verda" (juliol 2013)**

La PAC (Política agrària comuna) té com objectiu afavorir els agricultors que adoptin pràctiques sostenibles que millorin la qualitat del sòl, la biodiversitat, la diversificació dels cultius i el manteniment d'unes pastures sanes. A més, s'han aprovat mesures per facilitar la instal·lació de joves agricultors. Actualment, el 30% de 12 milions d'agricultors té més de 65 anys, per contra només el 6% és menor de 35 anys.

Font: www.boletinagrario.com

**" ODISSEU: programa per al retorn i la inserció laboral de joves al medi rural" (projecte anual)**

L'objectiu principal del programa són els joves universitaris, el capital humà per l'emprenedoria. Afavorir l'arrelament d'aquest col·lectiu estratègic a les zones rurals suposa un efecte multiplicador al territori d'altres dinàmiques que evitaran el despoblament i contribuïran al desenvolupament de les zones rurals.

El pressupost de 2012 va ser de 58.900€, el projecte s'ha ampliat durant l'annualitat de 2013, amb un pressupost de 35.000 €
*Font: www.ruralcat.cat*

**"Ordre AAR/67/2012, de 14 de març, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts associats al contracte global d'explotació (CGE)" (convocatòria anual)**

Aquesta nova ordre té com a objectiu incentivar: la primera instal·lació de joves agricultors, la modernització de les explotacions agràries, la diversificació cap a activitats no agrícoles, les pràctiques agroambientals i el foment de la ramaderia i ecològica, entre d'altres. La inversió efectuada arribarà a un màxim de 11.000.000€. Amb un import aprovat per a jove instal·lat de gairebé 31.400 €.

Font: www.gencat.cat

**Ordre AAM/75/2011, de 27 d'abril, per la qual s'aproven les bases reguladores de la línia de préstecs per a l'adquisició de maquinària agrícola que incorpori les noves tecnologies" (convocatòria anual)**

Aquesta nova ordre té com a objectiu incentivar: la millora en eficiència energètica i en la lluita pel canvi climàtic, la millora de les condicions ergonòmiques i de seguretat de les operacions mecanitzades i la conservació de la qualitat mediambiental.

Font: www.gencat.cat

**Ordre AAM/72/2011, de 28 d'abril, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts complementaris en matèria de formació agrària" (convocatòria anual)**
Aquesta nova ordre té com a objectiu millorar la formació de la gent jove que s'incorpora al sector, per tal de garantir una excel·lència en el producte.

Font: www.gencat.cat

**"El món rural participa a l'Smart City de Barcelona per a connectar les dues realitats" (novembre 2014)**

El 19 de novembre del 2014 Barcelona va acollir el Congrés Rural Smart Grids en el marc de l'Smart City Expo & World Congress on un dels objectius va ser debatre al voltant de com assolir un país resistent en matèria energètica per la qual cosa cal enllaçar l'entorn rural, generador d'energia, amb l'entorn urbà, principal consumidor, de manera sostenible.

Font: Sostenible. Revista de la xarxa de ciutats i pobles cap a la sostenibilitat

7 generació, enunciat i desenvolupament de l'estratègia supramunicipal

## 7 generació, enunciat i desenvolupament de l'estratègia supramunicipal

RECULL NOTÍCIES\_ suport institucional i popular al desenvolupament rural

**"La Diputació destinarà més de 300.000 euros a promoure el desenvolupament rural sostenible a noranta-nou municipis gironins" (maig 2015)**

Es promourà el desenvolupament rural mitjançant l'aplicació de la metodologia europea LEADER. Les actuacions d'aquesta metodologia s'encaminen a fer progressar projectes empresarials o professionals que tinguin com a base la qualitat i la gestió responsable, així com a generar oportunitats de futur per a les persones del territori, per aconseguir així un nivell de desenvolupament econòmic, d'ocupació i de benestar que sigui sostenible.

Font: Web de la Diputació de Girona

**"El Govern inicia la tramitació de la Llei de desenvolupament rural, que contribuirà al desenvolupament sostenible i el reequilibri territorial" (juny 2015)**

Alguns dels objectius són dotar d'un marc normatiu específic la realitat rural, equiparar les condicions de vida de l'àmbit rural i l'urbà, reconèixer i valorar la dona rural o impulsar noves tecnologies al servei del món rural.

Font: nota de premsa de la Generalitat de Catalunya

**"El Govern destina 37 milions d'euros als ajuts associats al Contracte Global d'Explotació (CGE)" (març 2015)**

El Consell Executiu ha aprovat la partida pressupostària que permetrà publicar les bases reguladores i convocar els ajuts associats al Contracte CGE que es destinen, entre d'altres, a millorar la competitivitat, fomentar la diversificació agrària o la instal·lació de joves agricultors.

Font: www.ruralcat.net

### SEGELLS DE QUALITAT

Existeixen un gran nombre de segells de qualitat que garantitzen uns alts i estrictes estàndards de producció que poden ajudar a donar visibilitat i a generar confiança en els consumidors. Un exemple d'aquests són:



- Productes de l'Empordà. Certificació ecològica regulada per la Generalitat
- Artesania Alimentària. Regulada amb el diploma d'artesà
- Consell Català de la Producció Agrària Ecològica
- Marca Q. Marca de qualitat agroalimentària regulada per la Generalitat
- Producció Integrada. Sistema agrícola de producció sostenible
- Venda de proximitat. Productes de la terra, segell regulat per la Generalitat

**NECESSITAT DE LA PROPOSTA ESTRATÈGICA**

Després d'observar els exemples de projectes similars i de conversar amb diferents productors/venedors de productes agrícoles i artesanals locals, s'han definit una sèrie de necessitats bàsiques.

**En relació a la venda, reunió i cooperació**

Tot i la gran quantitat de petits productors que actualment ja garanteixen una producció de qualitat, plantejant idees innovadores de treballar i viure en aquest territori, el fet que no s'hagi establert una xarxa o grup cooperatiu que els englobi a tots els dóna molt poca visibilitat pública. Juntament amb aquestes noves polítiques que plantegen cada cop més requisits a complir per poder comercialitzar els seus productes provoca que molts d'ells es trobin en situacions molt difícils per poder tirar endavant amb els seus projectes.

Antigament, els mercats esdevenien un espai on els diferents productors posaven en comú els seus coneixements, feien tractes i promocionaven els seus productes. Actualment, s'observa que **en aquest àmbit no existeix cap tipus de mercat cobert (edifici fixe)** que pugui complir aquesta funció, només existeixen els diferents mercats setmanals de les diferents poblacions.

**En relació a la formació**

Per una banda, ens trobem amb que la majoria de nous agents que formen part del canvi generacional del camp empordanès són gent jove amb poca base del coneixement agrari. Per altra banda, les famílies de pagès de tota la vida mantenen uns processos tradicionals que possiblement necessitin replantejar-se, sobretot a nivell de postproducció (promoció i venda). Tot això fa que existeixi una manca de formació general que planteja la necessitat d'engegar nous cursos que aportin els coneixements necessaris per garantir una oferta de gran qualitat.

**En relació a la millora del traçat**

Tot i el bon estat de la majoria de camins que formen part de la xarxa cicloturística de Baix Empordà, encara trobem punts on es necessari replantejar actuacions de millora ja sigui: en el propi paviment del camí, en la seva senyalització,...

**En relació a la promoció**

Tot i que aquesta zona de l'Empordà gaudeix d'una de les xarxes cicloturístiques pioneres de l'Estat, la seva existència es força desconeguda pel gran públic i per les pròpies persones resident en el territori. A més, també caldria promocionar el nou valor afegit de la ruta, la relació amb el desenvolupament sostenible del medi rural de la plana empordanesa.

**ACTUACIONS DE MILLORA**

Un cop plantejades les necessitats, cal definir quines són les actuacions corresponents que donen resposta a aquestes demandes.

**En relació a venda, reunió i cooperació**

Desenvolupament d'un espai propi destinat a la venda i al cooperativisme dels productors del Baix Empordà.

La seva materialització pot consistir en **la seu d'una cooperativa de productors de consum local del Baix Empordà**. Aquesta entitat, a part d'agrupar i donar visibilitat a aquests nous productors, també pot convertir-se en l'espai de venda i distribució necessari de la zona (espai de mercat cobert) i, al mateix temps, esdevenir l'entitat que gestioni els esdeveniments relacionats amb la ruta cicloturística que serveixin per la pròpia promoció.

**En relació a la formació**

Desenvolupament d'un espai que implanti cursos de formació agrària.

Actualment, l'**Escola de Pagesos de Catalunya** té seu fixe a totes les províncies catalanes, excepte Girona. Així doncs, podria ser una oportunitat per incorporar entitats com aquesta escola.

**En relació a la millora del traçat**

Es plantegen petites actuacions com: creació d'espais d'estada o zones de pícnic amb ombra, creació de nous punts de recollida de deixalles, construcció d'aparcaments per bicicletes i millorar la senyalització dels diferents trams de ruta situant nous panells informatius.

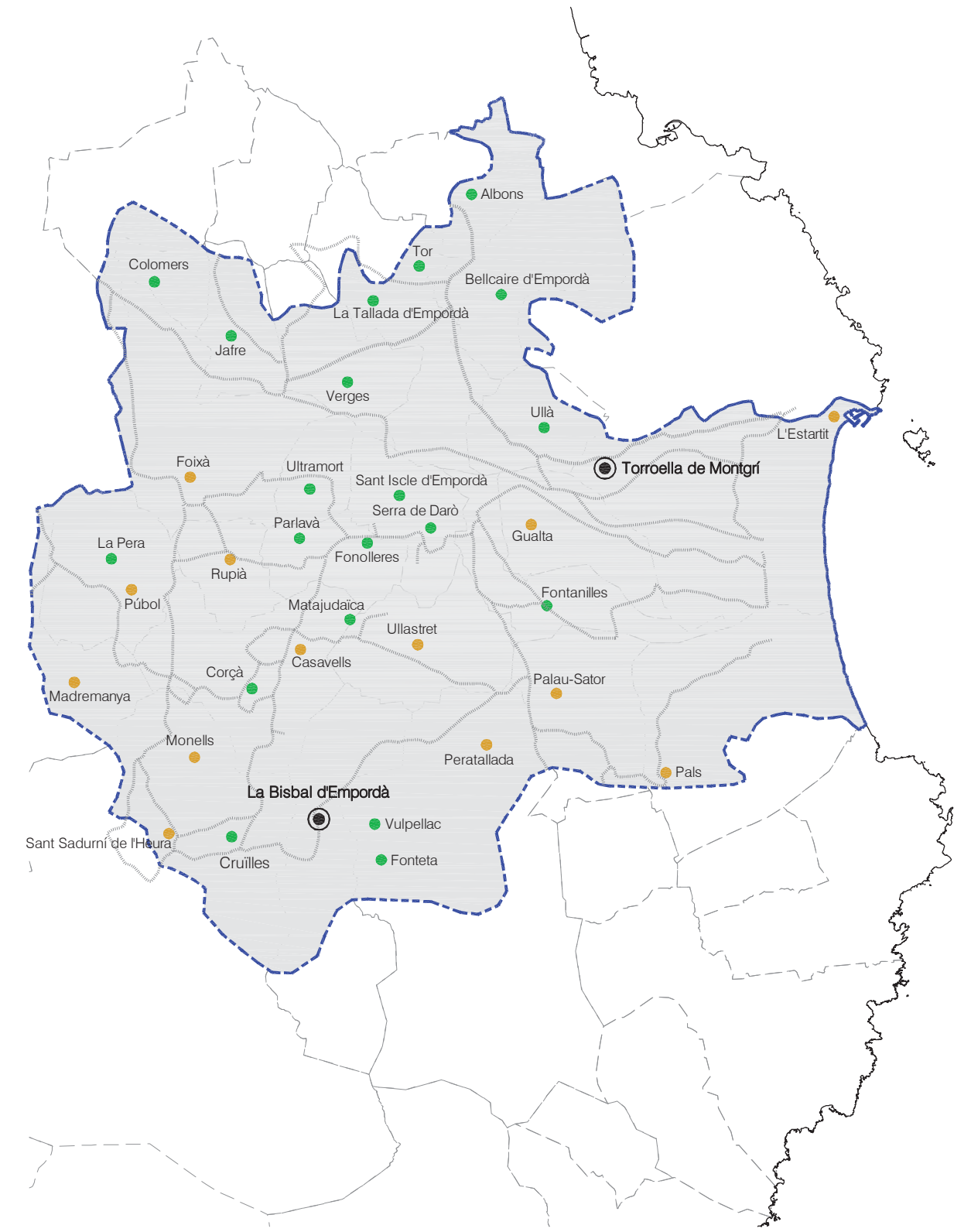
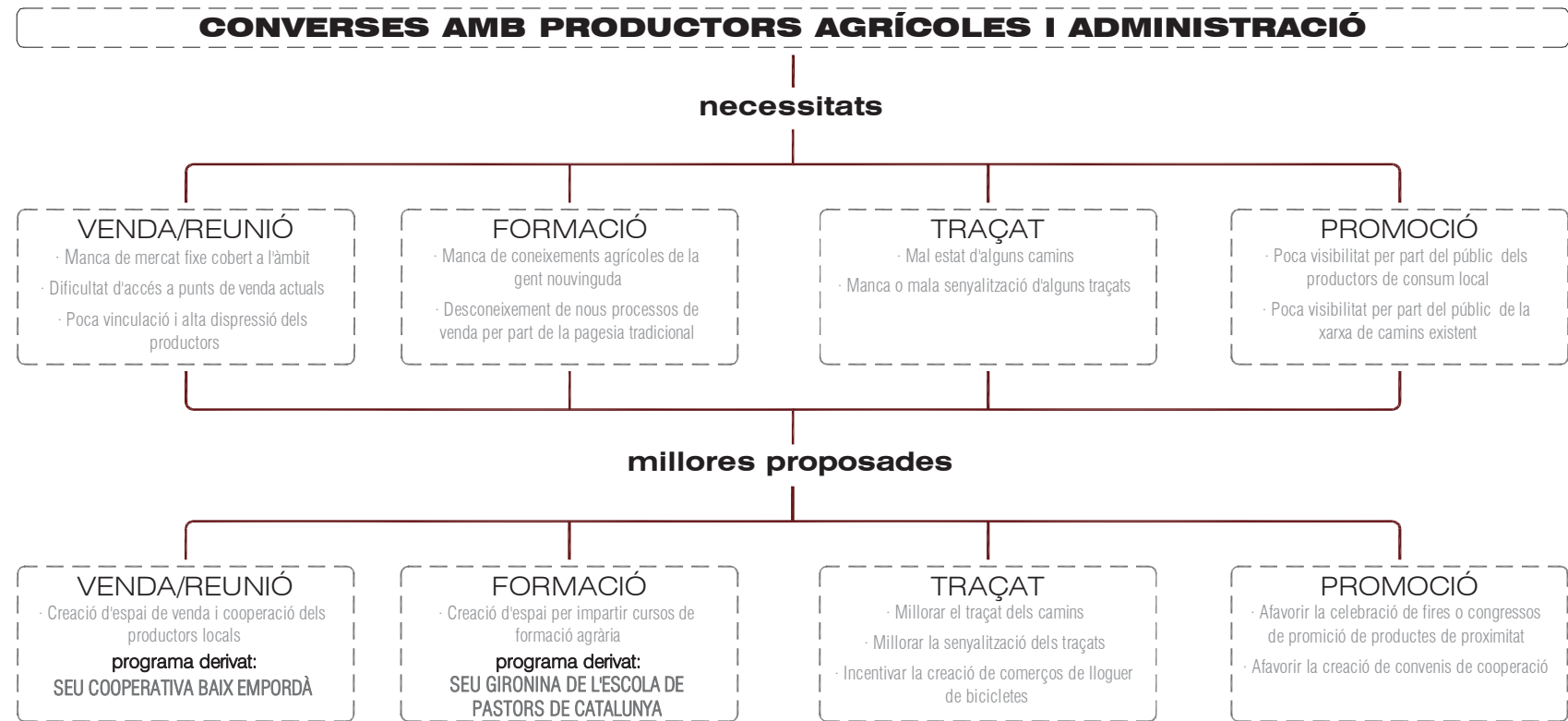
A més a més, cal impulsar polítiques que ajudin a incentivar el desenvolupament de comerços dirigits al lloguer de bicicletes o a la creació d'espais wifi, on per exemple, la gent pugui interactuar dins la xarxa i ajudi a promocionar l'àmbit.

**En relació a la promoció**

Demandar a les Administracions que impulsin accions que ajudin a donar visibilitat al projecte: convenis, fires turístiques, congressos,...

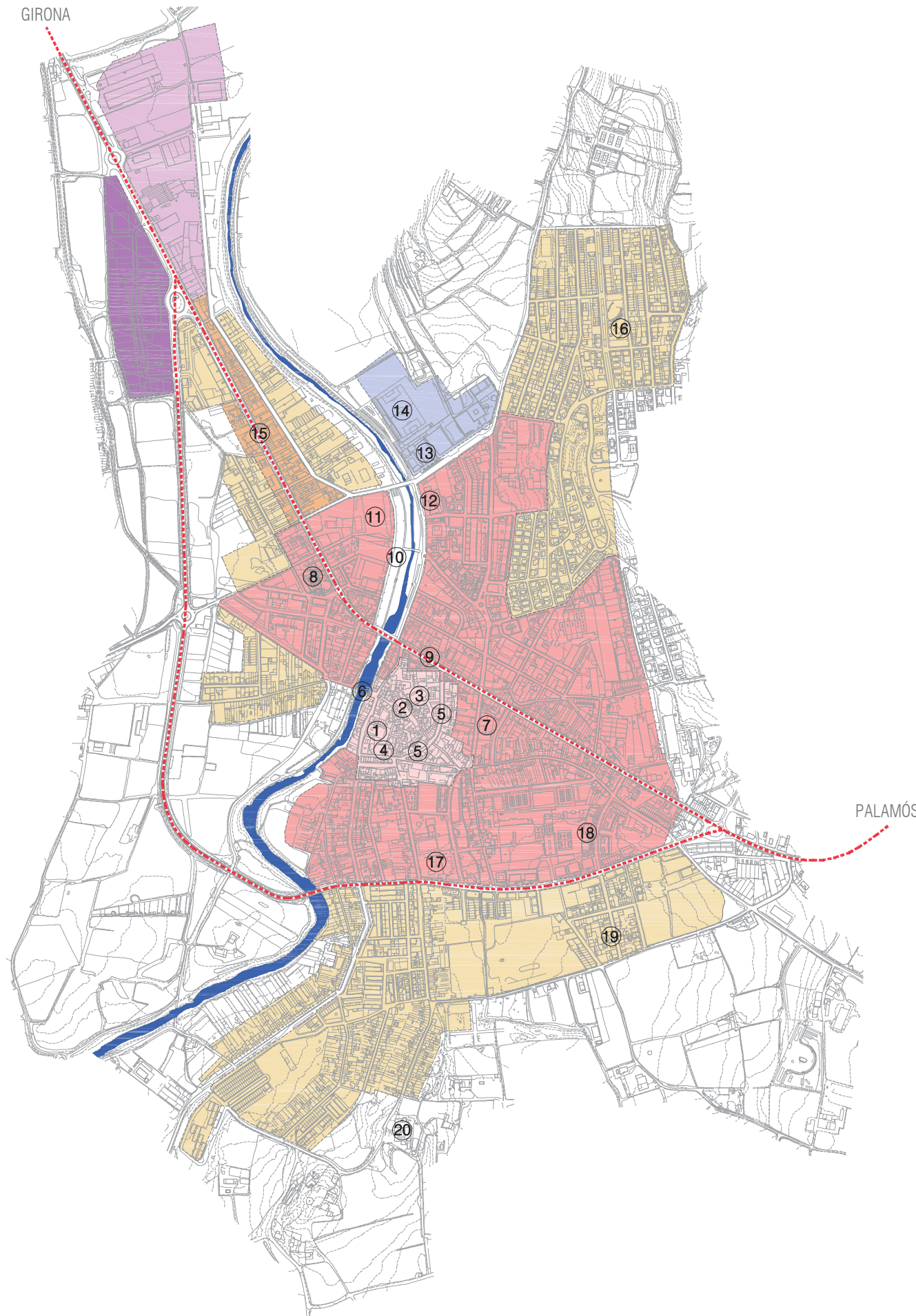
**PROGRAMA ARQUITECTÒNIC DERIVAT**

En definitiva, el programa arquitectònic derivat de la ruta, que respon a les noves necessitats és: la **seu de la nova cooperativa Baix Empordà** i el projecte de la **nova seu gironina de l'Escola de Pastors de Catalunya**.

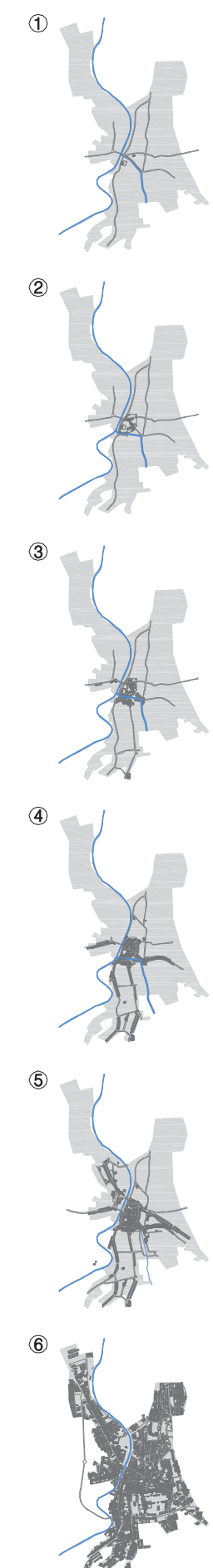


**OBJECTIU II**  
estudi i desenvolupament àmbit municipal





- PLÀNOL ORIENTATIU DEL NUCLI URBÀ**
- Elements representatius . Nucli urbà de La Bisbal d'Empordà  
 e:1/20.000
- Eixos estructurants**
- Carretera Girona-Palamós (carretera de l'Aigueta)
  - Variant carretera Girona-Palamós (Av. Josep Irla)
  - Riu Daró
- Trames urbanes**
- Casc Antic
  - Eixample centre (diversitat usos: comerç+equipaments+residencial)
  - Eixample perifèric residencial (incloses urbanitzacions)
  - Sector industrial consolidat
  - Sector industrial no consolidat
  - Zona esportiva (acumulació de sòl per equipaments esportius)
  - Zona concentració botigues ceràmiques
- Elements i espais representatius (fites)**
- 1 Castell+Plaça del castell
  - 2 Plaça major (epicentre del mercat setmanal)
  - 3 Església de Santa Maria
  - 4 Ajuntament+ Plaça de l'Ajuntament
  - 5 Carrer Ample
  - 6 El Pont Vell
  - 7 Edifici de les Escoles Velles
  - 8 Edifici Torre Maria
  - 9 Edifici de les Voltes
  - 10 El Passeig Marimon Asprrer
  - 11 Antic camp d'esports municipal (actualment, aparcament)
  - 12 Biblioteca comarcal (antic escorxador)
  - 13 Pavelló poliesportiu municipal (antic+nou)
  - 14 Camp d'esports municipal
  - 15 Zona concentració botigues ceràmiques
  - 16 Urbanització del Puig de Sant Ramón
  - 17 Camp dels capellans
  - 18 Institut d'Educació Secundària
  - 19 Urbanització de la Guardiola
  - 20 Convent dels franciscans



**EL MUNICIPI. DESCRIPCIÓ I ORÍGENS**

La Bisbal d'Empordà és la capital del Baix Empordà, manté aquesta condició per tradició i per la seva posició de centralitat geogràfica.

Des del punt de vista de la morfologia urbana els elements que han esculpit l'actual estructura de la ciutat són: **el riu Daró**, com a peça clau en l'assentament original, els petits nuclis rurals que l'envolten, juntament, amb els camins que els uneixen i, **la carretera Girona-Palamós**, que des de la seva obertura i fins ara s'ha convertit en l'eix vertebrador de la ciutat.

Des del punt de vista social i econòmic, tot i tenir un caràcter agrícola molt significatiu, els factors decisius que han marcat la diferència entre La Bisbal i les poblacions de les seves rodalies han estat: la gran **capacitat de generació i atracció comercial** (lligada a la celebració del **mercat setmanal**) i, més recentment, **la indústria**, en especial, les fàbriques de **ceràmica** per a la construcció.

Actualment, amb l'aparició dels grans nuclis del litoral, lligats al turisme, i la crisi econòmica, el municipi es troba en una situació d'estancament. Amb el sector de la construcció en crisi, el comerç és l'únic motor que encara es manté, donant servei a una àmplia rodalia.

**1. Orígens**

Els orígens de la vila actual es remunten a l'existència de dues construccions: una petita església i un castell emmurallat. Situats a prop de la llera del riu Daró i de l'encreuament de diversos camins de certa rellevància en aquella època.

**2. Segle XIV**

La concessió del privilegi de mercat, l'emmurallament i el desviament del torrent del Raig, durant aquesta època, suposen la consolidació de la vila i del seu teixit urbà.

**3. Segles XV, XVI i XVII**

Comencen a aparèixer les primeres construccions fora muralles: ravals que depenen del Consell de la vila, barris forans i el convent dels franciscans (1580).

**4. Segle XVIII**

Creixement del poble a partir de l'aparició de carrers de certa importància: carrer de Cruïlles i la carretera de La Bisbal a Calonge.

També es forma una important via dins la trama interior del nucli antic, resseguint part de l'antiga muralla, l'anomenat carrer Ample.

**5. Segle XIX**

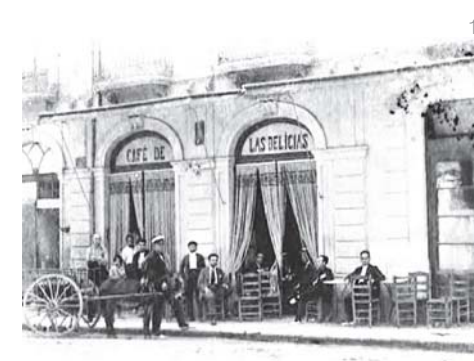
Durant aquest segle s'enderrocarà la coberta de la plaça de la vila, augmentant les seves dimensions i es millorarà la connexió entre el casc antic i els barris de fora muralles. Però l'element diferencial serà l'obertura de la nova carretera Girona-Palamós que s'acabarà convertint en el nou eix d'expansió de la població.

**6. Segle XX**

La carretera de Girona a Palamós s'acaba consolidant com el nou eix de la ciutat.

Per altra banda, amb el gran impuls de la construcció la ciutat creix de manera exponencial en forma d'urbanitzacions residencials al voltant del nucli més antic.

1. Representació de la plaça del castell durant la celebració del mercat, l'any 1793.
2. La llera del riu Daró servia com a aparcament de carros durant la celebració del mercat.
3. "El de la barretina", pagès de Colomers, molt conegut per les contrades, de camí a La Bisbal, 1935.
4. Celebració del mercat setmanal a la llera del riu Daró.
5. Arribada dels pagesos al mercat de La Bisbal, passant per davant de l'antiga estació.
6. Celebració del mercat a la Plaça Major del poble, 1925.
7. Camió carregat de suro immobilitzat al mig del carrer durant la celebració del mercat.
8. Autobusos parats a la carretera de l'Aigueta, durant un divendres de mercat.
9. Celebració del mercat setmanal al carrer Ample, lloc on es venia el gra, 1925.
10. Celebració del mercat al carrer Ample, on veiem el començament de les Voltes d'en Gallí, 1925.
11. Carrer Ample durant la celebració del mercat de divendres.
12. Comerços situats a l'interior de l'edifici de Les Voltes, 1925.
13. La fleca Can Roda, un dels comerços més antics de municipi.
14. El "Café de las delicias", local històric de la vila (actualment hi trobem un supermercat).
15. Ca la Carlota, antiga botiga de comestibles que es situava sota Les Voltes, 1928.



EL MERCAT. TRADICIÓ COMERCIAL

Tot i que La Bisbal ha estat, tradicionalment, una població d'economia agrària, l'aspecte diferencial que l'ha definit en els últims segle ha estat la seva gran capacitat de generar i atraure el comerç de la zona.

Durant l'Edat Mitjana una important part de la població de les rodalies de La Bisbal acudia atreta per la intensa activitat comercial i artesanal de la vila. Aquest fet va provocar que el 1322, Jaume II concedís el privilegi de celebrar el mercat setmanal i, més tard, va obtenir el de celebrar diverses fires, entre elles, la Cinquagesma.

L'existència del mercat s'ha d'entendre com un factor decisiu en el creixement demogràfic i econòmic del municipi.

En aquest sentit, el segle XVIII representa un llarg període d'estabilitat que va fer possible un escenari de bonança econòmica arreu de Catalunya. Aprofitant aquestes condicions favorables, el mercat bisbalenc es va enfortir, consolidant la seva influència dins la comarca, atraient comerciants de comarques properes i, fins i tot, de Barcelona. Un bon exemple de la importància comercial del municipi el trobem en l'última dècada d'aquest segle, on es converteix en la vila del corregiment de Girona amb més percentatge de vendes i arriba, fins i tot, a tenir representant a la Junta de Comerç de Barcelona.

Socialment, la celebració setmanal del mercat afavoria les relacions humanes i comercials d'una societat marcadament agrícola i, en alguns casos, dispersa en masos aïllats. Per exemplificar el poder d'atracció que tenia, el 1935 es calculava l'assistència al mercat en unes 2700 a 3000 persones, quantitat molt considerable per l'època.

Ara bé, des dels anys 50, la facilitat de comunicacions i l'increment del turisme han fet perdre la preponderància comarcal del mercat davant els municipis costaners, on també hi ha influït el mercat supracomarcal de Girona. Al mateix temps, la importància comercial global del municipi també s'ha vist afectada pels mateixos motius.





A. Fàbrica de ceràmica d'en Salvador Fuster i Pagés (futura Terracota S.A.), 1926  
 B. Vista aèria de la fàbrica de ceràmica Terracota S.A. Al darrera apareixen l'obrador de Can Sala i la terrisseria de Can Sirvent, 1962  
 C. Fàbrica de ceràmica Terracota S.A. amb les basses plenes de pans de fang, 1963  
 D. Fàbrica de terrissa Unió Obrera de Terrissers, 1912  
 E. Pati interior de la fàbrica de suro de Robert Mercader. Principis del s.XX  
 F. Fàbrica de suro Can Mercader. Dones triant discos de suro segons qualitat. Principis del s.XX  
 G. Fàbrica de suro Can Mercader. Treballadors tallant discos de suro. Principis del s.XX

### LA CERÀMICA. TRADICIÓ INDUSTRIAL

El llarg període d'estabilitat que va suposar el s.XVIII, juntament, amb la bonança econòmica del municipi, van afavorir l'aparició d'un bon nombre de indústries, en especial: de teixits de llana i lli, manufactures de suro i forns de terrissa. Tot i aquest augment de la capacitat productiva industrial, cal destacar que el comerç continuava sent la principal activitat econòmica de la ciutat.

Aquesta línia ascendent industrial de finals del s.XVIII només es veurà troncada per la invasió napoleònica, ara bé, la resta del s.XIX s'anirà a finançant un nou creixement, aquest cop fonamentat en un certa especialització de la producció, lligada a l'expansió de la revolució industrial, sobretot, en la industrial del **suro** i la **terrissa**.

Les manufactures de suro, vinculades a l'explotació de les alzines sureres del massís de les Gavarres, van acabar, pràcticament, desapareixent després de la Primera Guerra Mundial. El 1913 (fi del bon moment del suro) hi havia 15 fàbriques que ocupaven unes 500 persones, el 1929, després de la guerra, només quedaven 3 fàbriques.

Pel que fa a la **ceràmica**, trobem dos vessants: la **producció tradicional i artesanal** (ceràmica popular i decorativa), on actualment, podem arribar a trobar uns 40 tallers de ceràmica artesanal, molts d'ells de tipus familiar. I la **producció industrial** (bòbiles i rajoleries) que va començar a aparèixer a meitats del s.XIX i, sobretot, va experimentar un fort creixement durant la segona meitat del s.XX gràcies a l'empenta de la construcció, que va propiciar l'aparició de noves indústries, com ara PAVICSA (actualment ja no existeix) o Can Coromina, també coneguda com La Gabarra, fundada pels germans Coromina i l'arquitecte gironí Rafael Masó.

L'actual crisi econòmica, juntament, amb el fort estancament del sector de la construcció, tan lligat a la indústria terrissaire bisbalenca, han provocat la desaparició de la major part de les fàbriques de ceràmica del municipi. Aquest fet, ha comportat que, actualment, existeixi un gran nombre de fàbriques buides, sense cap mena d'ús, generant la necessitat de donar resposta a aquest **patrimoni industrial**.

### PATRIMONI INDUSTRIAL

Fàbriques de ceràmica. Nucli urbà de La Bisbal d'Empordà  
 e:1/12.000

#### En funcionament:

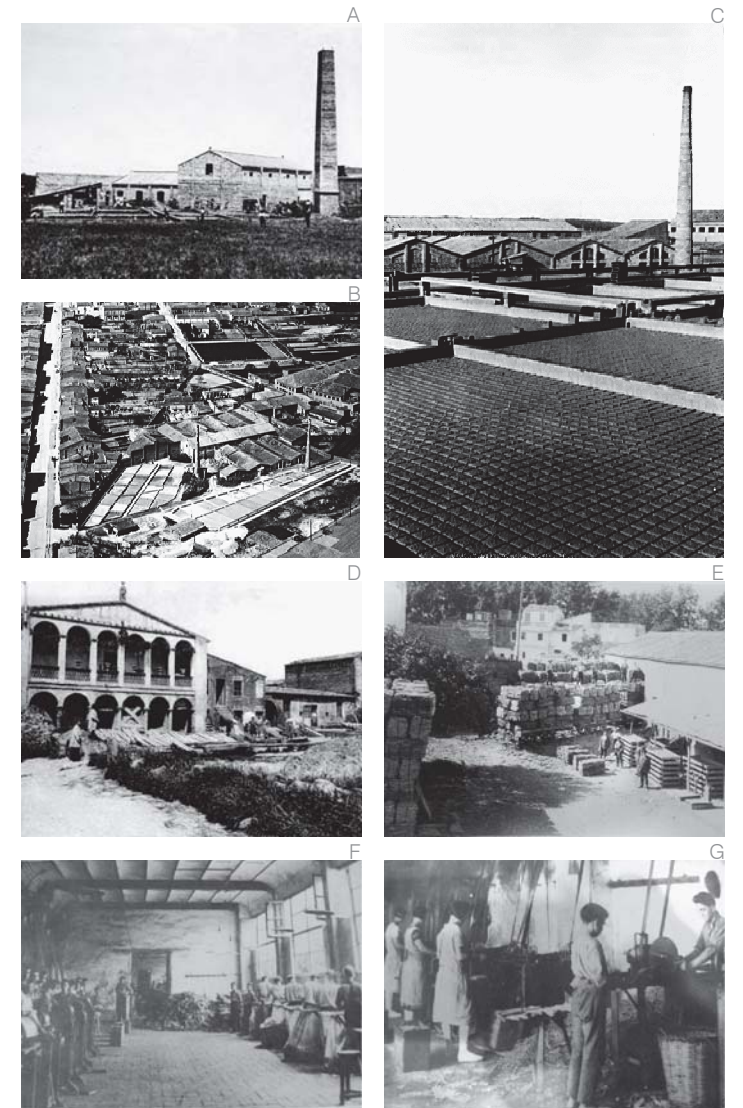
- 3 Can Brancós
- Rehabilitades:**
- 2 PAVICSA (aglotinament de indústria diversa)
- 4 Salvà Simón (botiga agro-comerç)
- 6 La Estrella (botiga de ceràmica)
- 10 Desconeguda (seu associació lúdica)
- 14 Terracota (Museu de la Ceràmica)

#### Sense ús:

- 1 Can Coromina
- 5 Díaz-Costa
- 7 Can Lloberas
- 8 El Rissec (Valls i Llenas)
- 9 Can Bosch
- 11 Can Puigdemont
- 15 Can Mestres-Latassa
- 17 Can Maruny
- Emili Pons (situada lluny del nucli urbà)

#### Només es conserva xemeneia:

- 12 Vilà-Clara
- 13 Can Sirvent
- 16 La Empordanesa
- Francisco Pérez (situada lluny del nucli urbà)



1. Antic escorxador municipal
2. Passeig Marimon Asprer
3. Edifici de Les Voltes
4. Castell Palau de la Bisbal d'Empordà
5. Fàbrica de can Puigdemont
6. Font de l'Arbre
7. Cinema Mundial
8. El Pont Vell



## EL DARÓ. INVENTARI DEL PATRIMONI CULTURAL LLIGAT AL RIU

El terme municipal de la Bisbal d'Empordà disposa d'un seguit d'elements de patrimoni cultural vinculat al riu Daró, segons el treball d'identificació i caracterització efectuat pel propi pla de recuperació integral del riu (PRI del Daró). Entre els elements inventariats s'inclouen alguns amb especial significació social i econòmica (ex. font de l'Arbre, fàbrica Puigdemont), també s'aprecia una important distinció entre els elements de forta identitat riu-ciutat (ex. pont Vell) i aquells que estan mancats o afectats per una pèrdua progressiva de referències col·lectives (ex. rescloses del pont Vell).

### El Pont Vell

Situat sobre el riu Daró entre el carrer del Pont i el carrer de Cavallers, consta de dos grans arcs escarsers que s'uneixen en un gran pilar central de base poligonal irregular. Va ser construït a la sortida de la muralla del portal del carrer de la Riera, amb la finalitat de comunicar la vila medieval de la Bisbal amb el camí de Girona. La data de construcció és del 1605, segons consta a la placa conservada al pont, encara que l'origen del pont és molt més antic.

### Cinema Mundial

Aquest edifici de grans dimensions i planta rectangular es troba al Passeig Marimon Asprer cantonada amb el carrer de l'Estació. Cal destacar la seva façana, d'estil modernista que dona al passeig. L'edifici fou en el seu origen una fàbrica de taps de suro, que pertanyia a Robert Mercader. Aquest mateix propietari va convertir-lo en cinema i, uns anys més tard, en sala d'espectacles. En l'actualitat és propietat de l'Ajuntament de la Bisbal el qual el va remodelar per fer-ne un Centre Cultural i situar-hi els serveis municipals de cultura.

### Can Llac (Mas Plaja)

Es tracta d'un edifici aïllat envoltat de jardí, situat al carrer Agustí Font, format per diversos cossos annexos a un de principal. El cos principal consta de planta baixa, pis i golfes, i la seva façana és l'única que conserva elements remarcables originals, ja que el conjunt ha estat molt modificat. Can Llac era en el seu origen una masia aïllada, situada fora del nucli urbà, al costat del riu Daró. En l'actualitat l'edifici ha quedat integrat a la zona urbanitzada i, perduda la seva funció agrícola, serveix com a residència. És interessant pel seu valor tipològic.

### Casa Caramany

Situat al carrer de la Riera trobem l'edifici de can Caramany. Es tracta d'una construcció molt modificada, encara que conserva alguns elements remarcables, com les portes amb carreus regulars de pedra, i les finestres de tipologies diverses, la més interessant de les quals és de tipologia renaixentista. Es tracta d'un edifici del segle XV, d'estil gòtic-renaixentista. Havia estat propietat dels Almar, important família de mercaders de la Bisbal des d'època medieval, que van ocupar aquest habitatge de manera permanent fins el segle XVIII. En l'actualitat hi ha habitatges i botigues llogades, i es troba en un estat de deteriorament considerable.

### Antic escorxador municipal

Situat al carrer Agustí Font, trobem un edifici de dos cossos simètrics d'un estil modernista molt característic projectat per l'arquitecte figuerenc Pelayo Martínez, l'any 1926, quan era arquitecte municipal de la Bisbal. Actualment, s'hi ubica part de la nova biblioteca municipal de La Bisbal.

### Passeig Marimon Asprer

Espai que voreja el marge esquerre del riu Daró al llarg d'uns 325 metres, amb una amplada entre 20 i 25 metres. Des de sempre ha estat en un indret d'esbarjo, passeig i realització d'activitats populars.

### Castell Palau de la Bisbal

Edifici de l'època romànica i renaixentista, de planta rectangular, amb pati central. Consta de planta baixa, pis principal i una torre elevada a l'angle nord-est, on es troba la capella, orientant la seva façana principal a la plaça del Castell, antic pati d'armes.

Va ser bastit en època medieval pels bisbes de Girona, formant part de les defenses de la vila. Es troba documentat des del 1180 i probablement va ser bastit a finals del segle XI o a inicis del segle XII. Durant el segle XIX va ser utilitzat com a presó.

Als anys seixanta es va realitzar una primera neteja dels conjunt medieval, més tard cap a voltants de 1983 es va realitzar una segona fase de reforma dirigida per l'arquitecte Jordi Casadevall. Actualment, una part ha estat habilitada com arxiu comarcal, una altra com espai expositiu i una darrera d'informació turística.

### Edifici de Les Voltes

Conjunt d'edificis porticats, d'estil neoclàssic, anomenats "les Voltes" molt característic de la ciutat de la Bisbal, situat en l'avinguda que porta el mateix nom, Avinguda de Les Voltes.

Va ser projectat per l'arquitecte gironí Martí Sureda i Deulovol l'any 1854 com encàrrec de l'indiano Francesc Massanet després d'haver fet fortuna a les Amèriques i voler ostentar la seva situació social, sent un reflex de l'esforç de la burgesia bisbalenca d'aquella època per donar a la seva vila una fesomia de ciutat culta i senyorial.

### Resclosa del pont Vell

Es tracta d'una obra de pedres feta transversalment en el curs d'aigua del riu per tal d'eleva-ne el nivell i derivar-la fora del seu llit. En el mateix indret i segons testimonis gràfics es trobaren restes de fusta d'una antiga construcció, sense poder determinar si era d'un primer pont o passera existent o d'una primitiva resclosa.

### Edifici de la Caixa

Situat a l'Avinguda de Les Voltes, es tracta d'un edifici senyorial amb uns serigrafats en forma de figures humanes molt elegants. Va ser projectat per l'arquitecte figuerenc Pelayo Martínez, l'any 1952.

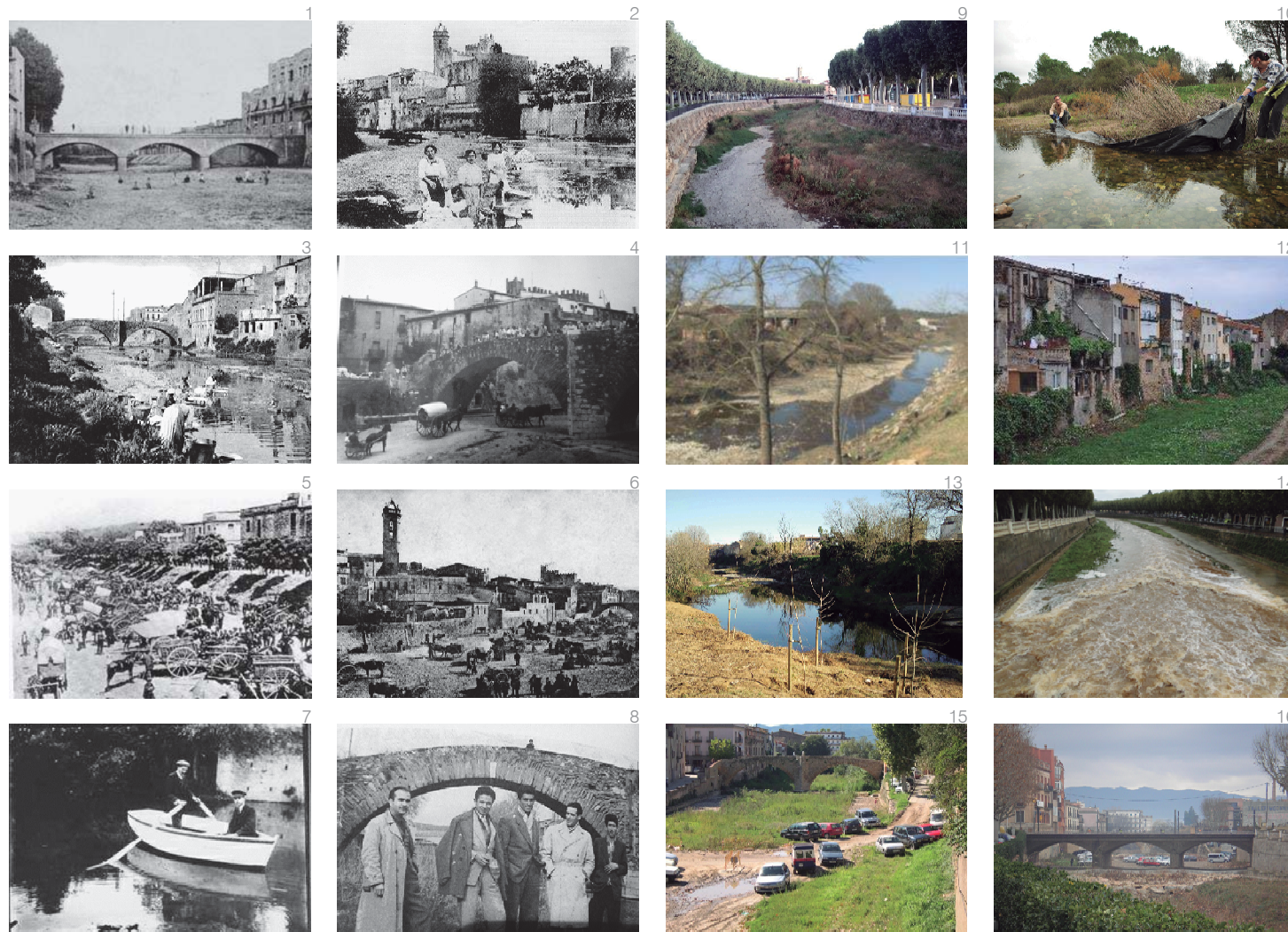
### Font de l'Arbre

Paratge natural al costat del riu Daró i de la carretera de la Ganga on hi trobem una font en funcionament i una zona natural d'esbarjo amb bancs.

### Fàbrica de can Puigdemont

Edifici industrial destinat a la fabricació de rajoles, on encara es conserva un forn de flama invertida amb la seva monumental xemeneia. Actualment utilitza tecnologia moderna per a la seva producció.





IMATGES DELS ANTICS USOS SOCIALS DEL RIU DARÓ

1. Nens del poble jugant a la llera del riu
2. Dones rentant roba al riu
3. Dones rentant roba al riu
4. Cavallada anual al seu pas pel Pont Vell
5. Celebració del mercat setmanal
6. Celebració del mercat del bestiar
7. Barca al riu Daró entre el Puig d'en Vidal i el Pont Vell
8. Veïns del poble durant la celebració d'una festivitat a la llera del riu

IMATGES ACTUALS DE LA DEGRADACIÓ RIU DARÓ

9. Mal estat de la llera del riu al seu pas pel passeig Marimon Asprer
10. Iniciativa popular de recollida de deixalles del riu Daró
11. Darrera urbà del pas de riu pel polígon industrial de l'Aigüeta
12. Estat degradat de les façanes a l'altura del Pont Vell
13. Darrera urbà del pas de riu pel centre de la ciutat
14. Riuada sobtada provocada per les fortes tempestes de l'estiu
15. Utilització de la llera del riu com a aparcament
16. Utilització de la llera del riu com a aparcament

## EL DARÓ. PLA DE RECUPERACIÓ INTEGRAL DEL RIU DARÓ AL PAS PEL TERME DE LA BISBAL D'EMPORDÀ

Aquest document planteja un seguit d'actuacions per generar un pla de recuperació hidrodinàmica, ambiental, urbanística, paisatgística i patrimonial-social del riu Daró a La Bisbal d'Empordà. A continuació s'exposa un breu resum amb els punts més rellevants que poden ajudar a complementar el present projecte:

### Orígens

El precedent d'aquest projecte és el document Propostes d'Ordenació del riu Daró de la Bisbal d'Empordà redactat per l'Ajuntament l'any 2005 i que alertava del divorci entre la ciutat i el riu, l'abandonament de les façanes, el mal ús de la llera (aparcament, abocaments de deixalles, etc), l'estat de degradació general del Daró dins el terme municipal, i la repercussió d'aquest estat en la imatge que projecta el municipi.

Aquest document va ser conclusiu perquè l'Ajuntament iniciés un concurs públic, amb el suport de la Diputació de Girona i la col·laboració de l'Obra Social de Caixa Catalunya, per l'elaboració del Pla de recuperació integral del riu Daró al seu pas pel terme de La Bisbal, en la direcció que contemplava l'Agenda 21 del propi municipi, en concret, el Pla d'Acció Local per la Sostenibilitat que fou aprovat a l'any 2004.

### Objectiu

Pel municipi de la Bisbal d'Empordà, el Pla de recuperació integral del riu Daró (PRI del Daró) ha de ser l'eina bàsica per assolir un únic gran objectiu, estratègic i retroactiu: **fer que la ciutat millori el riu i que el riu millori la ciutat, revertint la situació de divorci entre la ciutat i el riu**, convertint Daró en un revulsiu transversal, actuant en les necessitats i les potencialitats del riu com a recurs físic, ambiental, urbanístic, patrimonial i socioturístic.

### Zones industrials en sòl urbà

El pla defineix que existeixen tres espais o zones industrials que limiten amb el riu Daró, entre elles, es troba la **zona industrial on s'actua en aquest treball**, la defineix com: una zona a on conviuen diferent usos, molts d'ells residencials encara que la zona tingui la qualificació urbanística d'industrial, donat que són els patis, jardins o hortes de les edificacions residencials amb façana al carrer. Explicant que el pas del riu per aquest sector posa de manifest un entorn relativament degradat, amb abocaments de deixalles generalitzades i la presència d'una vegetació relativament banal, amb abundància de canyars, robínies i comunitats de bardissa indicadores d'unes comunitats de ribera en procés de degradació.

### La comunicació i els accessos al riu

El riu Daró, en el seu recorregut pel centre de la ciutat, acusa en excés un factor barrera o de tall sigui: transversalment, entre els teixits urbans a banda i banda del riu, o longitudinalment, prenent l'accés al riu com a finalitat mateixa.

Així doncs, el Daró esdevé una barrera física, dividint la vila en dos grans sectors. Aquesta sensació de fractura es veu fonamentada per: una **insuficient xarxa de ponts i passereres** per creuar el riu i l'**existència de camins fluvials**, paral·lels al riu, **sense continuïtat**.

Les actuacions de millora van encaminades a solucionar els dos punts problemàtics anteriors, per una banda, es pretén **augmentar en nombre de ponts i passereres** (sobretot peatonals) que creuen transversalment el riu i, per altra banda, es vol **incorporar el riu com un element vertebrador dins la xarxa de mobilitat del municipi**, donant continuïtat als recorreguts paral·lels al seu curs i generant una xarxa de mobilitat més complexa, convertint el Daró en un nou espai públic de qualitat.

### Els usos socials del riu

La relació de la societat bisbalenca amb el riu Daró ha tingut canvis importants en els últims anys i, sens dubte, el riu ha perdut protagonisme en la seva funció d'**espai de trobada**. Per exemple, les lleres del riu havien estat un punt neuràlgic en la vida social de la Bisbal d'Empordà i el mercat setmanal que s'hi celebrava n'era un clar exemple; en certa manera, es podia presentar el riu com a lloc de benvinguda per a la població de fora de la ciutat.

Per contra, en l'actualitat, les inundacions pels desbordaments, la insalubritat pels problemes d'abocaments incontrolats de deixalles i la inseguretat ciutadana per uns espais fluvials esdevinguts al marge de la ciutat, fan que el riu Daró s'hagi convertit en una molèstia pels ciutadans, més que en un punt de trobada social, com era abans.

Tot i això, el pas del riu per La Bisbal d'Empordà compta amb un potencial immillorable per trencar amb aquestes visions pejoratives i recuperar l'empatia de la població. En aquest sentit, dins la ciutat, el Daró pot esdevenir un veritable eix cultural i social fonamentat en: l'existència de diversos equipaments urbans, l'aparició de infraestructures per millorar la integració dels espais fluvials (itineraris i parcs urbans saludables) i la implicació del teixit sociocultural de la vila amb les iniciatives públiques i privades per generar activitat i dinamisme social al riu.

### La projecció turística del riu

El Daró és una part indissociable del terme i la ciutat de la Bisbal d'Empordà: el curs fluvial recorre tot el municipi, de sud a nord, ocupant els espais més cèntrics i antics del teixit urbà, ja que en el seu moment, el riu va tenir una raó estratègica en l'origen i desenvolupament de la ciutat. Malgrat aquesta relació, la imatge turística que es projecta de la vila prescindeix del riu com a component identitari i singular de la ciutat.

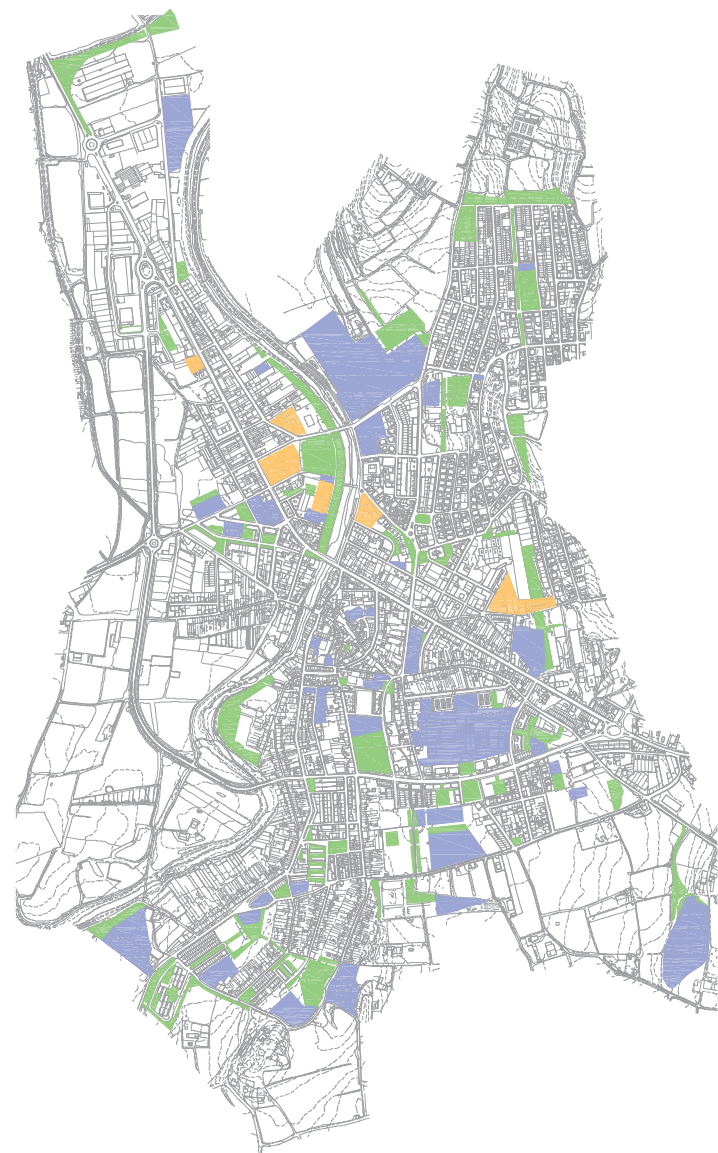
Ara bé, existeixen un seguit d'elements patrimonials a primera línia fluvial que, juntament, amb la creació d'una infraestructura d'ús social i turístic (concretament, amb la millora de la xarxa interna de cicloturisme i de senderisme del municipi aprofitant els camins fluvials del riu Daró i dels seus afluent) poden afavorir els vincles entre el riu i la ciutat i aflores el potencial turístic del nucli urbà.

### Conclusió

En definitiva, tot i que en l'actualitat la relació entre la ciutat i el riu és gairebé inexistente (el riu només es fa present en el tram del Passeig Marimon Asprer), la recuperació dels diferents espais degradats del Daró i la millora del vincle amb el teixit urbà pot ser un punt d'inflexió important en el desenvolupament de la ciutat, **recuperant l'ús social de la llera del riu per convertir-lo en un eix vertebrador d'usos públics**. Així doncs, el Daró pot esdevenir un element molt important per plantejar la proposta d'actuació del present treball.

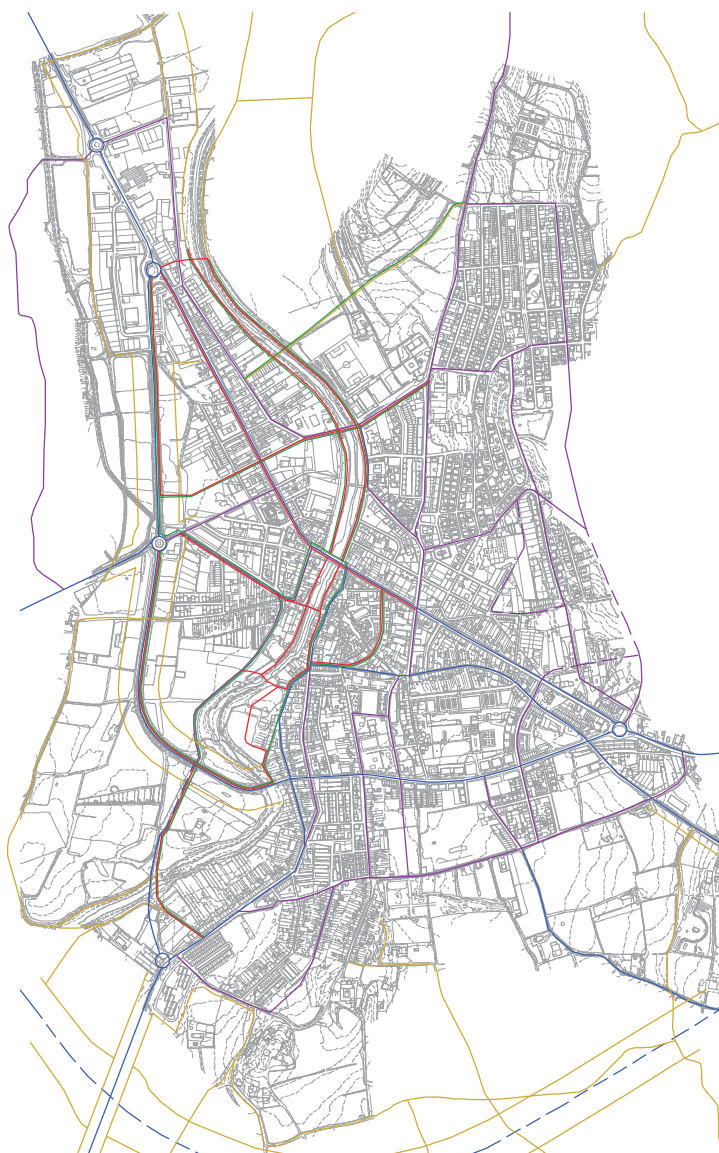
**SISTEMA D'EQUIPAMENTS I ESPAIS LLIURES**  
 Equipaments i espais lliures. Nucli urbà de La Bisbal d'Empordà  
 e:1/20.000

- equipaments
- espais verds
- espai de preservació



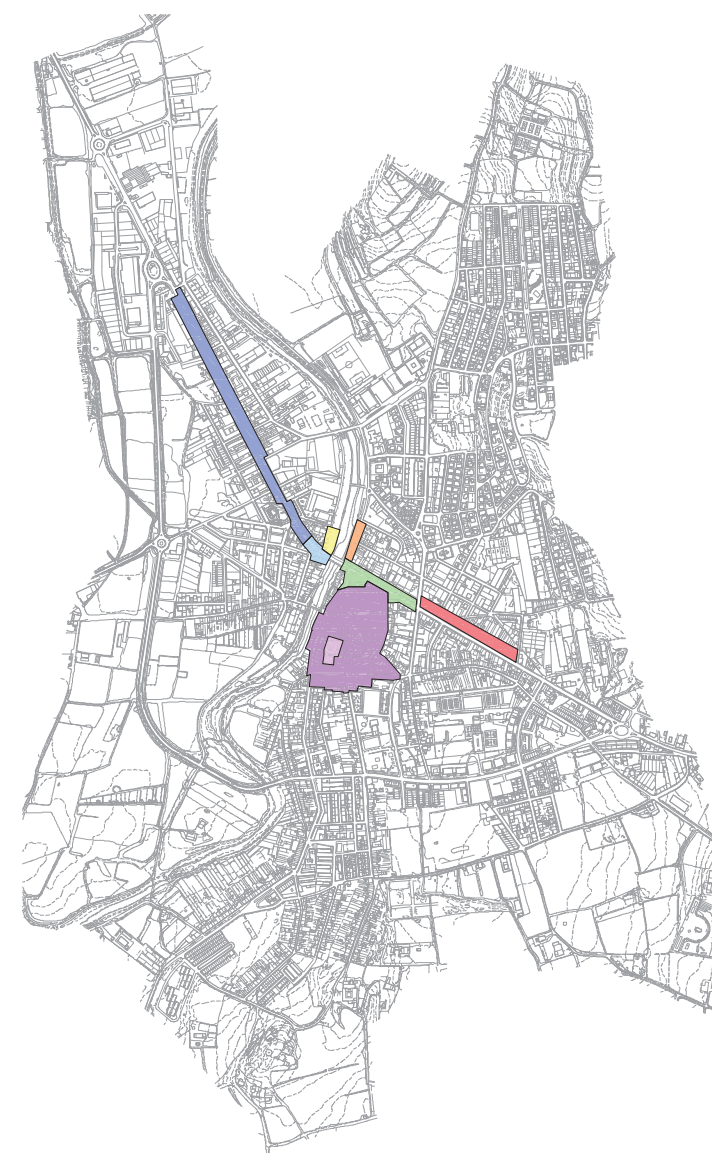
**SISTEMA D'INFRASTRUCTURES DE COMUNICACIÓ**  
 Jerarquització vies comunicació. Municipi de La Bisbal d'Empordà  
 e:1/20.000

- xarxa territorial bàsica
- - - xarxa territorial projectada
- xarxa bàsica local
- - - xarxa bàsica local projectada
- xarxa bàsica local rural
- reforç vies de vianants
- carril bici



**ÀMBITS DALT INTERÉS COMERCIAL**  
 Zones de rellevància comercial. Nucli urbà de La Bisbal d'Empordà  
 e:1/20.000

- àmbit 01**
  - Nucli Antic
  - Plaça del castell
- àmbit 02**
  - Avinguda de Les Voltes
- àmbit 03**
  - Passeig Marimon Asprer
  - Carrer Agustí Font
- àmbit 04**
  - Carrer de l'Aigüeta sector nord
  - Plaça Francesc Macià
- àmbit 05**
  - Carrer de l'Aigüeta sector sud



**SISTEMES DE FUNCIONAMENT DEL MUNICIPI**

**Sistema d'equipaments i espais lliures o de preservació**

Dins el nucli urbà es troben dues zones d'acumulació d'equipaments municipals: els voltants del Passeig Marimon Asprer i la zona situada entre el casc antic i la nova variant.

Des del punt de vista dels espais verds, la seva poca continuïtat a través de la trama urbana provoca una percepció negativa respecte la presència d'aquest tipus d'espais lliures.

**Sistema d'infraestructures de comunicació**

La carretera Girona-Palamós (carrer de l'Aigüeta) ha estat, des de la seva obertura a finals del s.XIX, la via de comunicació principal de la ciutat a nivell territorial, ara bé, existeix una important xarxa secundària que es basa en els antics camins que unien la vila amb els pobles propers.

Cal destacar, que per primer cop, el nou planejament urbà del municipi contempla els carrils per bicicleta dins la xarxa de comunicacions de la vila, a més de plantejar reforços a vies peatonals.

**Àmbits dalt interès comercial**

Els espais comercials més importants de la vila es centren en el casc antic del nucli i al llarg del recorregut de la carretera Girona-Palamós.

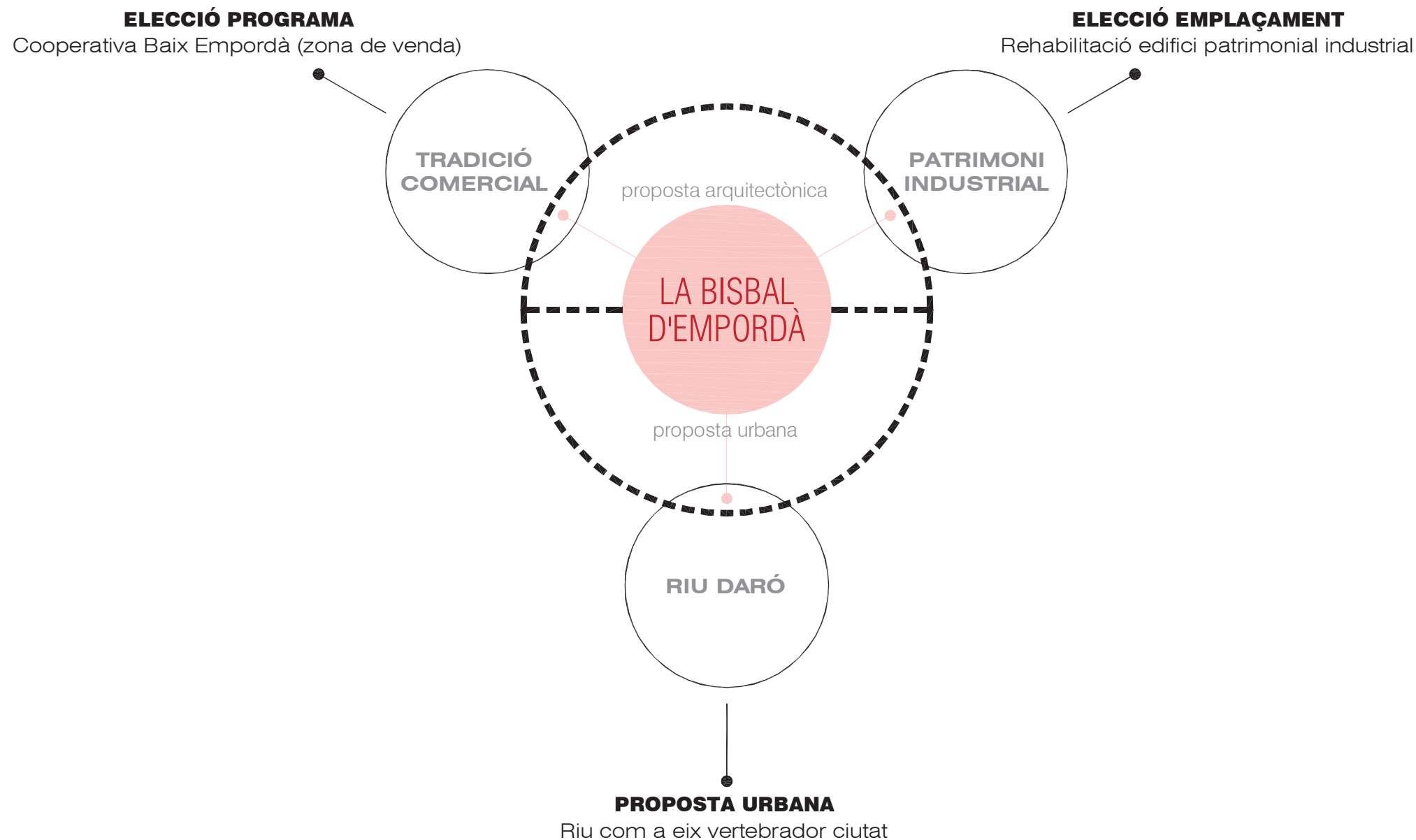
Per una banda, cal destacar la necessitat de replantejar el funcionament de l'espai comercial del carrer de l'Aigüeta sector nord, on es situa la major part dels comerços de ceràmica de la població. La duresa de la via Girona-Palamós (carrer de l'Aigüeta) a aquestes altures genera molt poca afluència de visitants.

Per altra banda, l'àmbit 03 del Passeig Marimon Asprer és possiblement un dels espais amb més potencial del nucli urbà, gràcies al seu lligam amb el riu Daró.

Pel que fa als diferents àmbits d'interès comercials es pot diferenciar quin tipus d'activitats comercials s'hi desenvolupen:

- àmbit 01: Comerç quotidià+Oci+Mercat setmanal
- àmbit 02: Comerç quotidià+Oci
- àmbit 03: Oci+Artesania
- àmbit 04: Botigues ceràmiques
- àmbit 05: Brocanters+Antiquaris

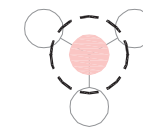




**GENERACIÓ ESTRATÈGIA URBANA I ARQUITECTÒNICA**

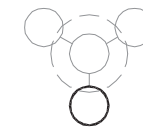
**La vila**

Un cop analitzat el municipi, es pot observar que al llarg de la seva història han hagut tres elements diferents que han moldejat la seva estructura urbana: el *riu Daró*, el *mercat*, juntament, amb la seva gran capacitat d'atracció comercial i la *indústria*, en especial, les fàbriques de producció de ceràmica destinada a la construcció.



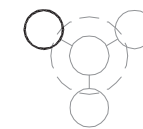
**El riu**

El plantejament de la proposta urbana sorgeix de la idea de recuperació dels espais lligats al riu Daró (actualment, s'ha aprovat un pla estratègic de recuperació dels espais propers al riu), per convertir-lo en el nou eix vertebrador de la ciutat, sent capaç d'aglutinar i connectar els diferents espais públics de rellevància del municipi.



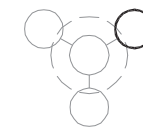
**El mercat**

La gran tradició comercial de La Bisbal afavoreix l'elecció de situar, en aquest nucli, la part del programa derivat de l'estratègia supramunicipal destinat a l'àmbit comercial; en aquest cas, la nova seu de la cooperativa Baix Empordà (inclou espai de venda). Aquesta elecció també ve recolzada per la situació de centralitat geogràfica que ocupa el nucli.



**La indústria**

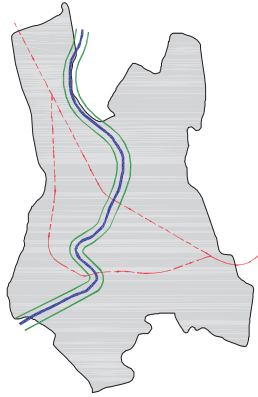
La decadència del sector industrial del municipi ha provocat l'aparició d'un important patrimoni arquitectònic industrial, generant la necessitat de donar-hi resposta. Per aquest motiu, el projecte planteja la intervenció de rehabilitació arquitectònica d'un d'aquests elements patrimonials industrials, on es situarà el programa de la nova cooperativa.



### RIU DARÓ\_NOU EIX DE MOBILITAT

Eixos principals de mobilitat. Nucli urbà  
e:1/60.000

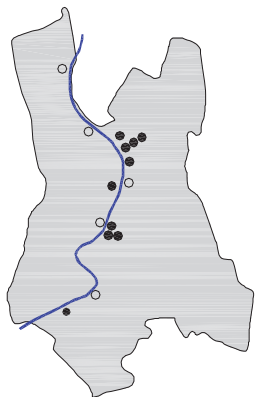
- Carretera Girona-Palamós (ctra. l'Aigueta i variant)
- Riu Daró
- Pas nou eix no motoritzat (relació ruta cicloturística)



### RIU DARÓ\_EIX VERTEBRADOR D'USOS SOCIALS

Equipaments propers al riu. Nucli urbà  
e:1/60.000

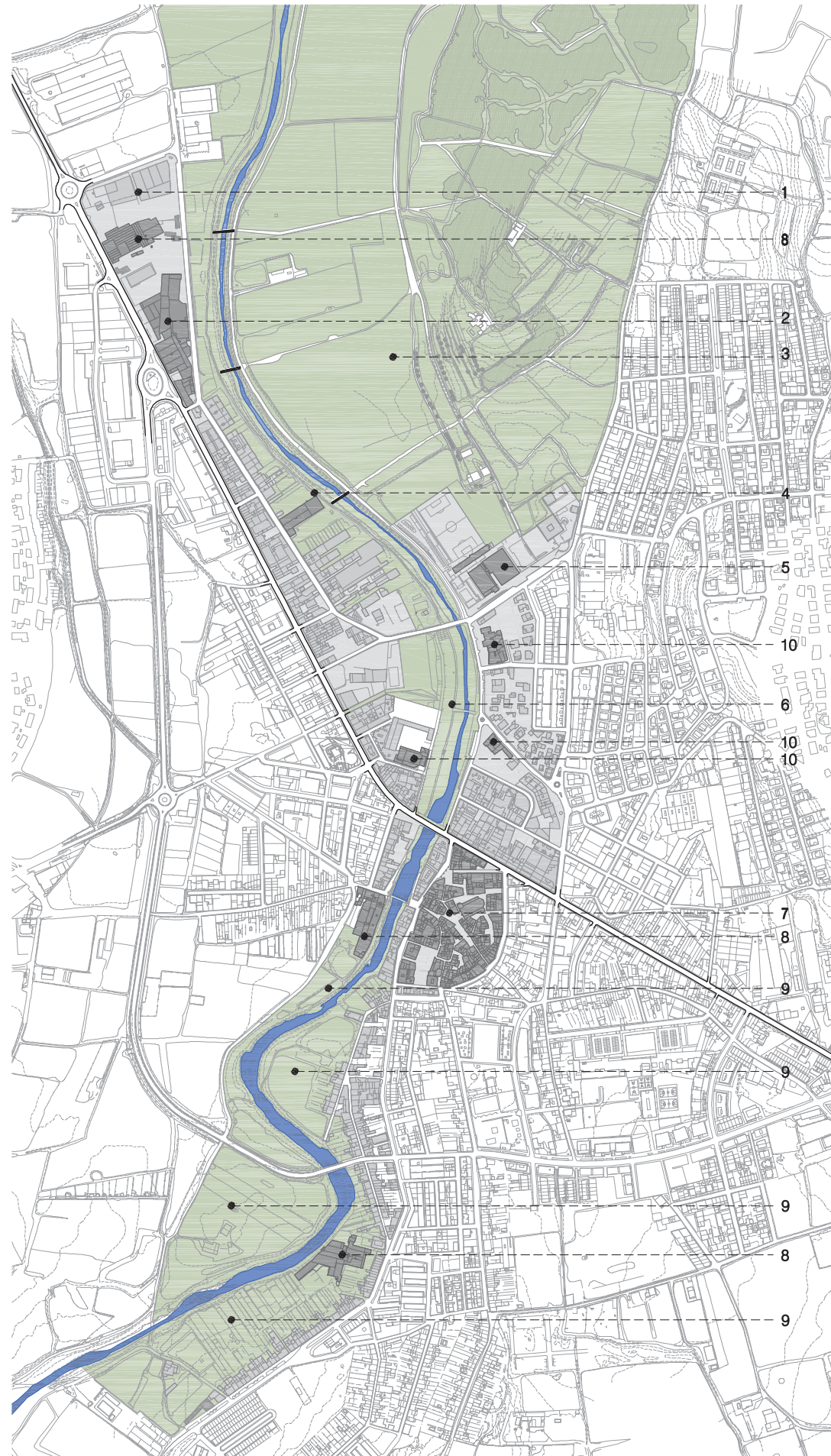
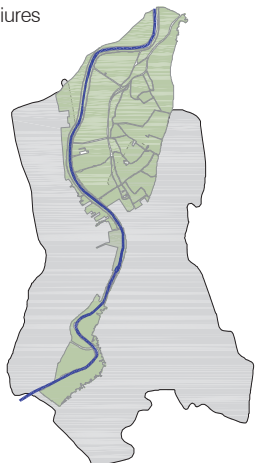
- Riu Daró
- Equipaments existents
- Espais d'interès per situació de nous equipaments



### RIU DARÓ\_CONNECTOR D'ESPais LLIBRES

Espais lliures propers al riu. Nucli urbà  
e:1/60.000

- Riu Daró
- Espais lliures



### PROPOSTA D'ACTUACIÓ URBANA

Planta resum intencions. La Bisbal d'Empordà\_Riu Daró  
e:1/10.000

#### 1\_SECTOR INDUSTRIAL POC CONSOLIDAT

Es tracta d'una àrea poc consolidada i amb certs problemes de connectivitat amb el centre de la vila. L'estratègia de convertir el riu Daró en el nou eix de desenvolupament de la ciutat genera la possibilitat de plantejar nous recorreguts per resoldre aquesta problemàtica.

#### 2\_CONVERSIÓ ÚS SECTOR

L'aparició de nous recorreguts lligats al riu Daró al seu pas per La Bisbal d'Empordà genera noves situacions urbanes. En aquest cas, es proposa que la superfície de sòl industrial del sector nord del municipi, situada a l'est de la carretera Girona-Palamós es reconverteixi en uns usos que generin certa continuïtat amb la resta del municipi i, que la poca indústria restant passi a ocupar les naus en desús situades a l'altra banda de la carretera. A l'hora de plantejar aquesta actuació s'ha tingut en compte la continua pèrdua de teixit industrial que pateix el municipi degut a la proximitat de dos grans sectors industrials situats als pobles veïns.

#### 3\_ESPAI CONNECTOR

La incorporació d'aquest gran espai lliure lligat a una gran superfície destinada a equipaments esportius, pot ser una bona oportunitat per aprofitar els camins existents i millorar la connectivitat est-oest d'aquest àmbit nord del municipi. Amb la incorporació de nous ponts sobre el riu es pot assolir una connexió molt més directa entre la urbanització del Puig de Sant Ramon i el sector nord de l'Aigueta.

#### 4\_NOVA FAÇANA URBANA

Per tal de convertir el riu Daró en el nou eix vertebrador de la població, es desenvoluparà un nou espai de pas que connectarà el carrer del Paral·lel amb el Passeig Marimon Asprer, convertint els actuals "darreres" d'aquestes edificacions en la nova façana del riu Daró.

#### 5\_ZONA EQUIPAMENTS ESPORTIUS

En l'actualitat, aquesta àrea concentra una gran part dels equipaments esportius del municipi. Amb la intenció de crear una gran zona esportiva, el POUM preveu una ampliació de la superfície destinada a aquesta tipologia d'equipaments.

#### 6\_PASSEIG MARIMON ASPRER

Actualment, és l'espai lliure més important de la ciutat i l'únic punt on el riu entra en contacte amb el paisatge urbà. Es tracta d'un espai important dins la vida social del municipi, a més d'aglutinar al seu voltant diversos equipaments públics i locals d'oci.

#### 7\_CENTRE CIUTAT

Es tracta del casc antic del nucli urbà, que va créixer al voltant de l'església i el castell. Aquí trobem la major part dels serveis i comerços que es situen al municipi. Així doncs, tot i que avui dia trobem importants espais on es desenvolupa un gran nombre d'esdeveniments, com el Passeig Marimon Asprer o l'edifici de Les Voltes; el casc antic encara és el principal focus d'atracció de la vida social de la vila.

#### 8\_ANTICS EDIFICIS INDUSTRIALS

El POUM els defineix amb la qualificació de Industrial-Transformació i, deixa la possibilitat de poder situar algun tipus d'equipament útil per la ciutat, convertint-los en peces estratègiques per la recuperació del riu Daró.

#### 9\_ESPAIS LLIBRES RELLEVANTS

Espais condicionats pel Pla Especial de protecció del riu Daró. Aquest document els defineix com uns espais verds estratègics per la recuperació integral del riu.

#### 10\_EQUIPAMENTS

Altres equipaments municipals diversos, lligats al recorregut del riu

### ESTRATÈGIES URBANES

La carretera Girona-Palamós ha estat el principal eix vertebrador del creixement urbà de La Bisbal d'Empordà en les últimes dècades. Ara bé, la proposta que planteja aquest document consisteix en **convertir el riu Daró en el nou eix de desenvolupament de la ciutat**, assolint una vila molt més lligada al territori i més amable al visitant.

#### El Daró, com a nova via de comunicació

Tal com ja s'ha explicat, la carretera de l'Aigueta és la principal via de mobilitat de la ciutat. Tot i que en el centre de la vila, aquesta carretera estigui molt transitada pels vianants, gràcies a elements que l'humanitzen com l'edifici de Les Voltes, o el Passeig; en la perifèria es converteix en una via dura i austera pels vianants, on la mobilitat motoritzada és la principal protagonista. Ara bé, el Daró pot esdevenir una bona oportunitat per desenvolupar una nova via de connexió interurbana. D'aquesta manera, es crearia una via molt més amable i atractiva pels vianants, relacionada amb la natura i que convidaria molt més a passejar-la, dinamitzant i donant visibilitat als comerços situats a la perifèria propera al riu.

#### El Daró, com a eix vertebrador d'usos socials

En l'apartat del Pla de Recuperació Integral del riu Daró, s'explica com en el passat, a la llera del riu hi celebraven un gran nombre d'esdeveniments socials com fires i mercats, entre d'altres.

En l'actualitat tots aquests usos s'han perdut, molts d'ells per raons de seguretat, ja que es tracta d'un riu "torrencial". Tot i això, no significa que no pugui continuar sent una peça important en la fisonomia del municipi, aglutinant els nous espais amb usos socials i equipaments municipals, per convertir-se de nou en l'eix vertebrador de la vida social de la vila.

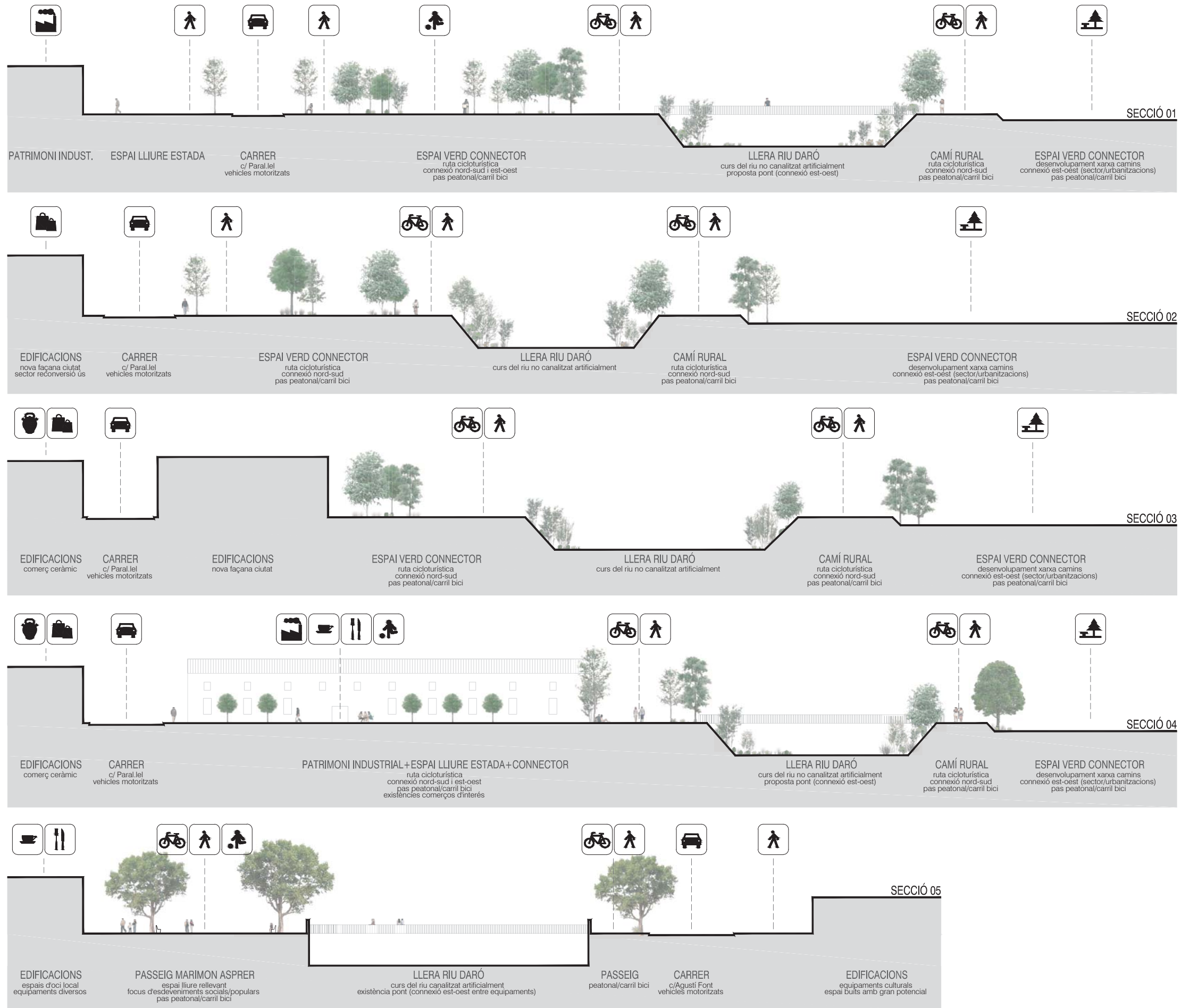
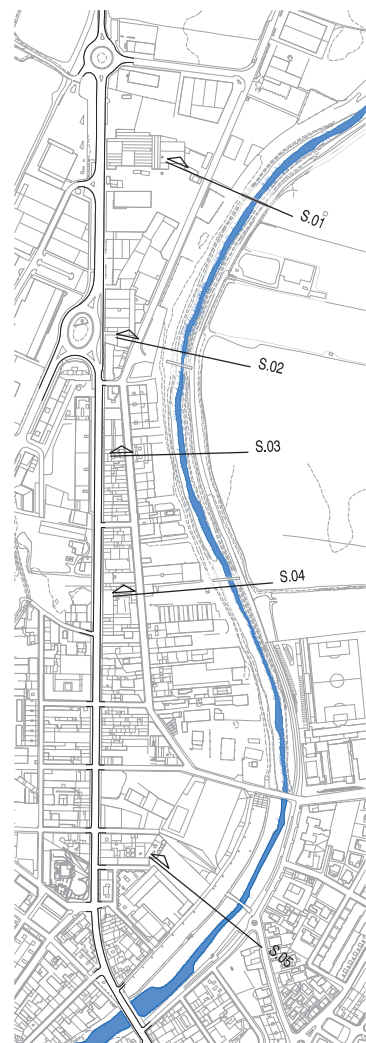
#### Incorporació i connexió d'espais lliures

Avui dia, un dels espais lliures més representatiu de La Bisbal és el Passeig Marimon Asprer, un espai on es celebren multitud d'esdeveniments i l'únic lloc on el riu s'incorpora al paisatge del nucli urbà.

Una bona estratègia podria ser donar continuïtat a aquest espai, a través del riu, per connectar-lo amb altres espais lliures de la vila, que poden esdevenir estratègics pel seu futur desenvolupament.

#### Connexió est-oest

Aquesta connectivitat es pot millorar amb: la projecció de nous ponts que connectin els dos costats del riu, situant-los en punts propers als nous equipaments lligats al Daró.



SECCIONS PROPOSTA URBANA

Seccions esquemàtiques  
 e: 1/500

**OBJECTIU II**  
estudi i desenvolupament àmbit arquitectònic







#### PÀRAMETRES INICIALS. ELECCIÓ EDIFICI

##### Patrimoni industrial

Una de les característiques de la trama urbana de La Bisbal d'Empordà resideix en l'existència d'una gran quantitat d'elements arquitectònics que formen part del seu **patrimoni industrial**; tal i com hem vist en l'anàlisi anterior del municipi, moltes d'aquestes fàbriques, actualment, es troben **sense ús**.

Per aquest motiu, una de les primeres premisses per escollir l'edifici és **l'actuació en una fàbrica existent** que formi part d'aquest gran ventall patrimonial.

##### Proximitat al riu Daró i al pas de la ruta

Un altre aspecte important que cal complir és que **la situació de l'edifici** sigui **pròxima al pas del riu Daró**, juntament, amb el recorregut de la nova ruta cicloturística.

D'aquesta manera, la connectivitat del nou projecte amb la resta de la vila es resoldrà a través del recorregut del riu Daró, tal i com es planteja en la proposta urbana, anteriorment.

#### ELECCIÓ EDIFICI PROJECTUAL

##### Fàbrica Can Coromina

Un cop comparats els dos paràmetres anteriors, l'edifici escollit per realitzar el projecte de la nova seu de la cooperativa Baix Empordà és **l'antiga fàbrica de ceràmica de can Coromina**, fundada per els germans Coromina i l'arquitecte noucentista gironí Rafael Masó.

#### ALTRES ASPECTES APORTATS. EDIFICI ESCOLLIT

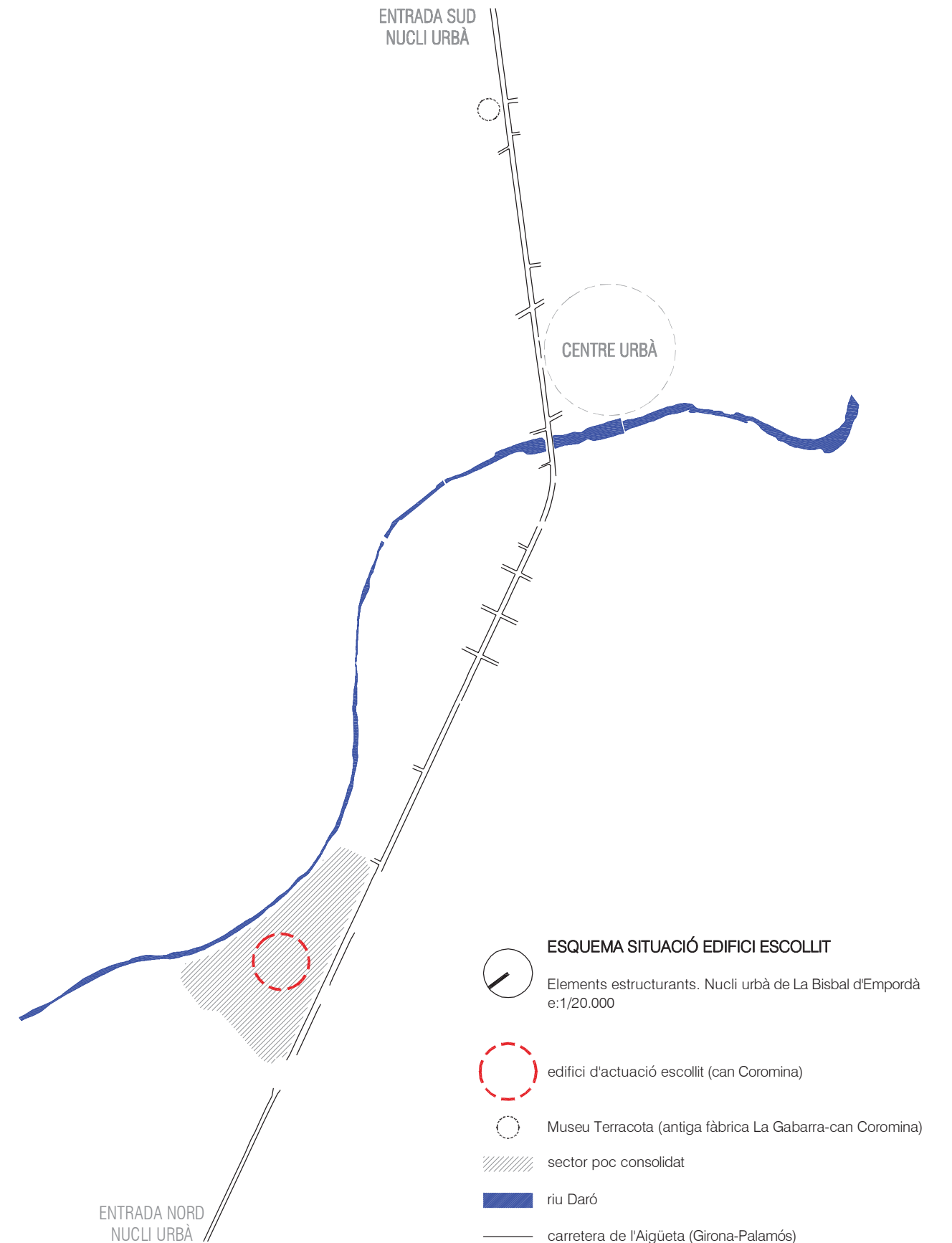
##### Situació a l'entrada del municipi

La fàbrica de can Coromina es situa a l'entrada nord del nucli urbà. Es tracta d'una zona poc consolidada i, per tant, pot ser una bona oportunitat per tractar la implantació com una nova manera de generar noves dinàmiques urbanes dins aquest sector.

Per altra banda, a l'entrada sud de municipi trobem el museu Terracota, situat a l'antiga fàbrica on el projecte de can Coromina es va iniciar i, per tant, es genera un dualitat simbòlica a les dues entrades del municipi.

##### Edifici simbòlic a nivell local

Aquest edifici és el principal exemple del passat gloriós de la ceràmica bisbalenca a principis del s.XX. La major part de les peces ceràmiques de les principals obres de Rafael Masó van ser creades en aquesta fàbrica ceràmica, així com peces per altres arquitectes: Pericas, Bernadí o Martorell. Fins i tot, trobem referents més actuals com pot ser un dels projectes més emblemàtics d'Antoni Bonet, la casa Gomis, més coneguda amb el nom de La Ricarda.



### L'EDIFICI. CAN COROMINA

A principis del s.XX, gràcies a l'aparició de la ceràmica vidriada, enmig d'una revalorització de les arts aplicades per part de moviments artístics com el modernisme i el noucentisme; aquesta es va consolidar com un material amb funcions decoratives i, el seu ús com a revestiment arquitectònic i per a peces auxiliars de la construcció va créixer exponencialment.

Precisament en aquest moment, és quan apareix la primera fàbrica dels germans Coromina dedicada a la producció de peces ceràmiques decoratives, d'un marcat caràcter artesà. Cal destacar que, Rafael Masó (un dels principals representants del noucentisme gironí) va ser un dels fundadors d'aquest primer projecte, conegut amb el nom de La Gabarra i situat al carrer de la Indústria (actual situació del museu Terracota).

Les col·laboracions entre Rafael Masó i la família Coromina van començar als voltants del 1908. Aquests primers treballs de l'artista bisbalenc eren peces de ceràmica vidriada que embellien les cases creades per l'arquitecte, com per exemple: els mussols de la Casa Batlle o la decoració de la Farinera Teixidor.

En els seus inicis l'obrador comptava, només, amb dos treballadors: Alfons Coromina, terrissaire d'ofici i director tècnic, i Emili Puignau com a operari. A partir de 1913 Joan Baptista Coromina, que en aquells moments dirigia l'Escola d'Arts i Oficis de Palafrugell, els va començar a donar suport artístic. Durant aquest període es van realitzar peces de molta qualitat (frisos, respatlles, arrambadors, trencaigües o balustrades) dissenyades per als edificis de Masó i altres arquitectes com Pericas, Bernadí o Martorell.

El 1918 la fàbrica es trasllada a prop de Corçà (emplaçament actual i edifici projectual) i comença una etapa caracteritzada per un caràcter més industrialitzat. A més s'uneixen amb una nova societat Bustems i Cia, per passar-se a anomenar Coromina, Bustems i Cia. L'any següent, mor Joan Baptista Coromina, l'ànima artística de la fàbrica i la persona més propera a Masó, provocant que les col·laboracions amb l'arquitecte esdevinguessin més escasses.

Amb aquest nou caire industrialitzador, que es va accentuar amb la construcció de la nova factoria, va començar un procés de producció en sèrie i es va elaborar un catàleg de productes de baix cost adreçats a les classes mitjanes. Cal mencionar que en aquells anys, es van consolidar un seguit de corrents higienistes que recomanaven l'aplicació d'enrajolats, sobretot a les parets dels banys i les cuines, per condicions de salubritat. Aquest fet va ajudar molt en el desenvolupament i l'expansió de la fàbrica, que als anys 20 ja tenia una plantilla de 35 treballadors.

No obstant això, poc temps després de la seva fusió, les dues empreses es van separar i, el 1922 can Coromina ressorgeix amb el nom de Leonci Coromina. Societat en comandita, a causa de la implicació del germà petit dels Coromina en el negoci familiar.

Durant els anys 20, can Coromina era la fàbrica més important de la ciutat, tant pel nombre de treballadors com per la seva facturació. Aleshores, hi va haver un breu intent de reprendre l'activitat més artesanal; gràcies a aquest fet, el 1928 es van realitzar noves col·laboracions amb l'arquitecte Rafael Masó. Per resoldre les noves necessitats d'aquesta branca artesanal de la factoria, va ser necessari ampliar-la amb una nova nau que es va dedicar, exclusivament, a la producció d'encàrrecs de caràcter més artístic i artesanal.

El 1936, aquesta etapa va quedar interrompuda per la guerra civil; un cop acabada la guerra, es va tornar a la producció seriada de venda per catàleg de peces. I més endavant, quan la direcció va caure en mans de Joan Coromina, la producció artesanal va descendir fins a ser gairebé inexistent, i així va ser fins al seu tancament.

Després de un intent de tancament el 2002, amb la mort de l'últim membre de la nissaga fundadora, Narcís Coromina, es va optar per continuar amb el projecte. Ara bé, amb la incapacitat de saber reinventar-se dels últims anys, la factoria no va ser capaç de superar els moments difícils que patia el sector i va acabar tancant portes el 31 de març de 2007.

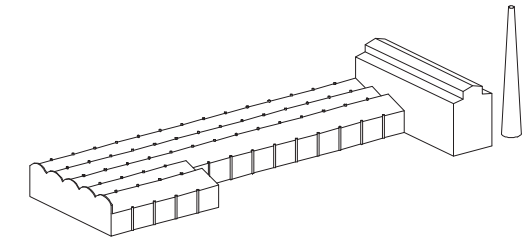
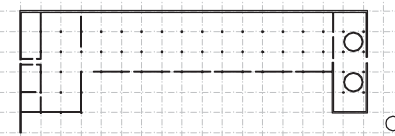
Tot i això, cal destacar que els germans Coromina van fer un seguit d'aportacions tècniques que van significar un important avanç en la indústria terrissaire bisbalenca. En el segle XX, es va produir un gran salt en la millora de les infraestructures i la tècnica, gràcies al procés industrialitzador que es va iniciar amb can Coromina, que va introduir al municipi diversos avenços, com ara: els primers forns de flama invertida (coccio uniforme i estalvi de combustible), o les primeres galeteres; unes màquines que pastaven el fang substituint el procés manual.



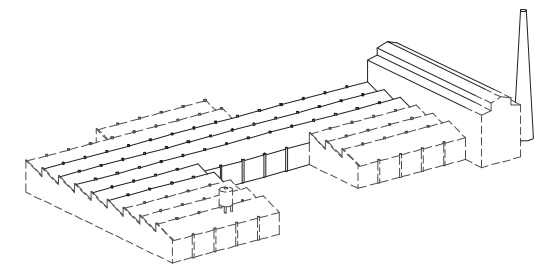
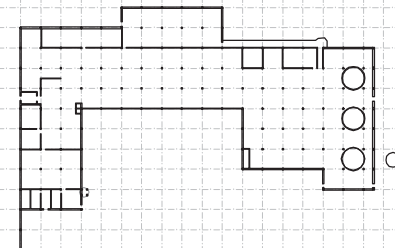
### CREIXEMENT HISTÒRIC DE L'EDIFICI D'ACTUACIÓ

Planta i volumetria. Fàbrica can Coromina  
 e:1/1500

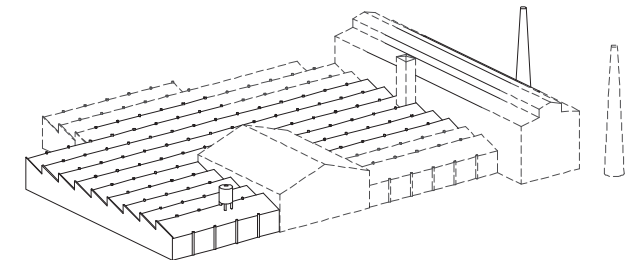
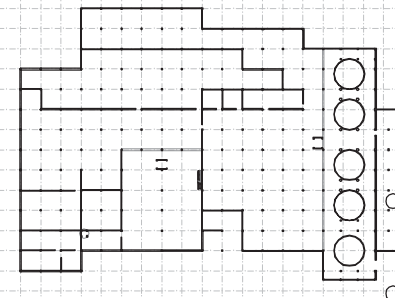
ESTAT FÀBRICA ANY 1922



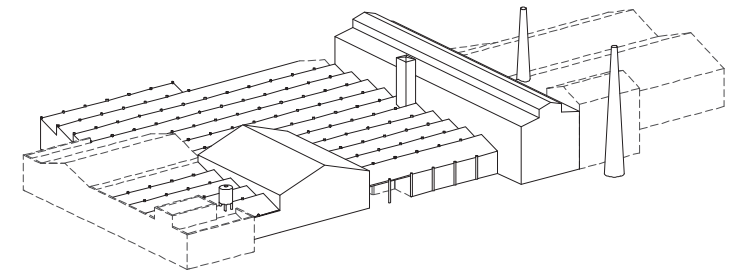
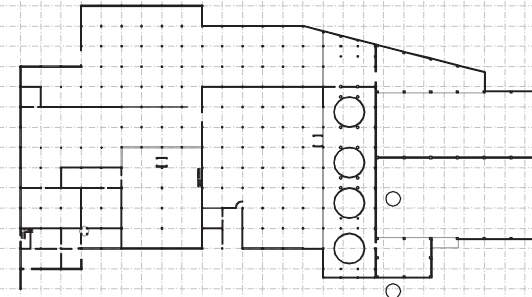
ESTAT FÀBRICA ANY 1946



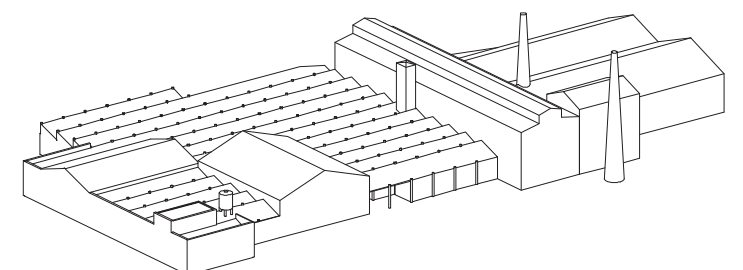
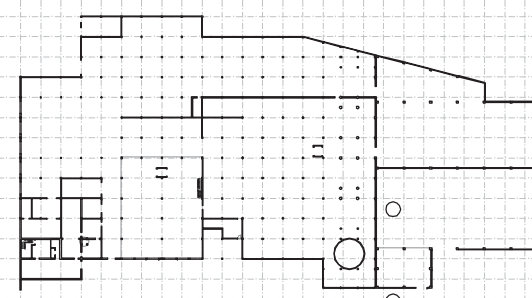
ESTAT FÀBRICA ANY 1961

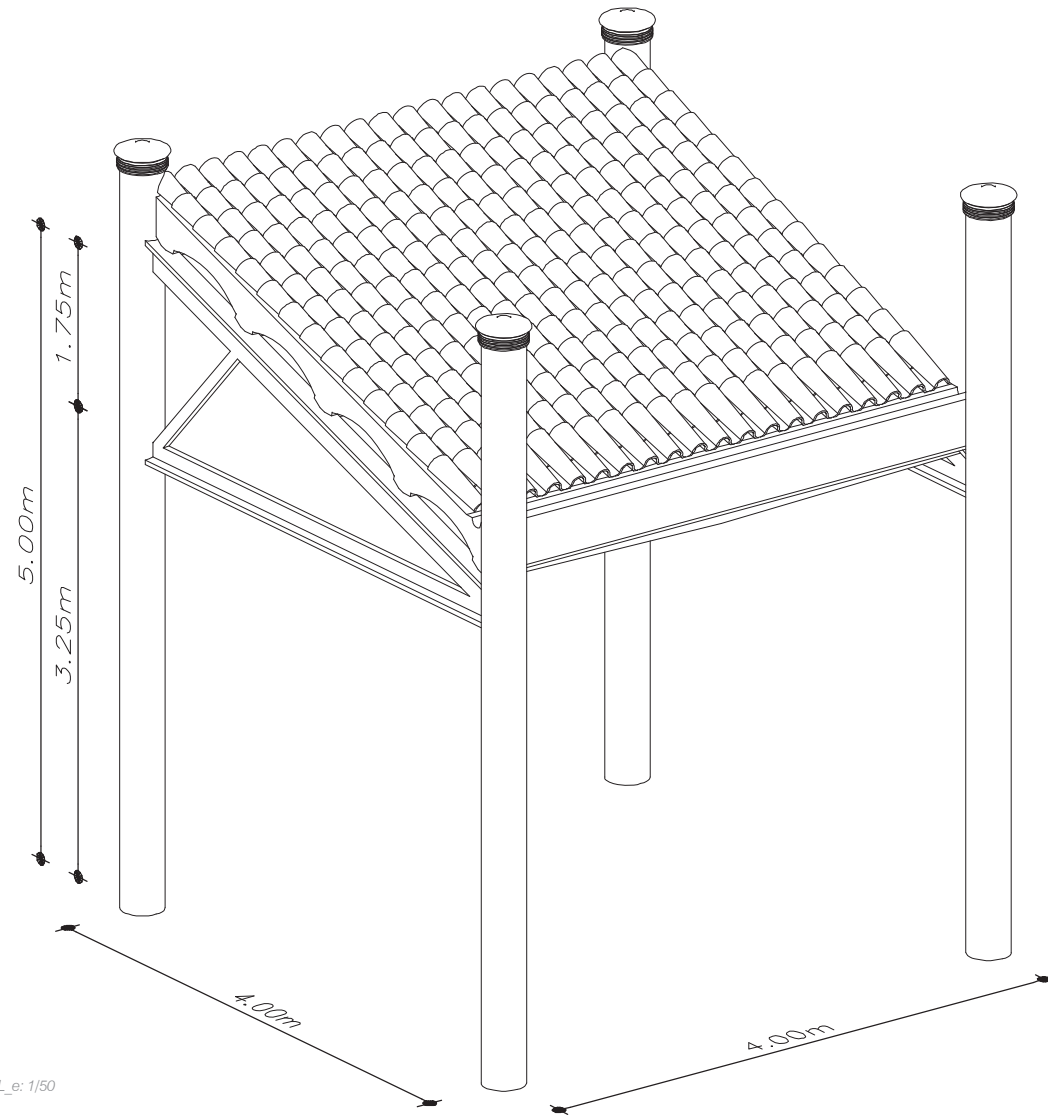


ESTAT FÀBRICA ANY 1973

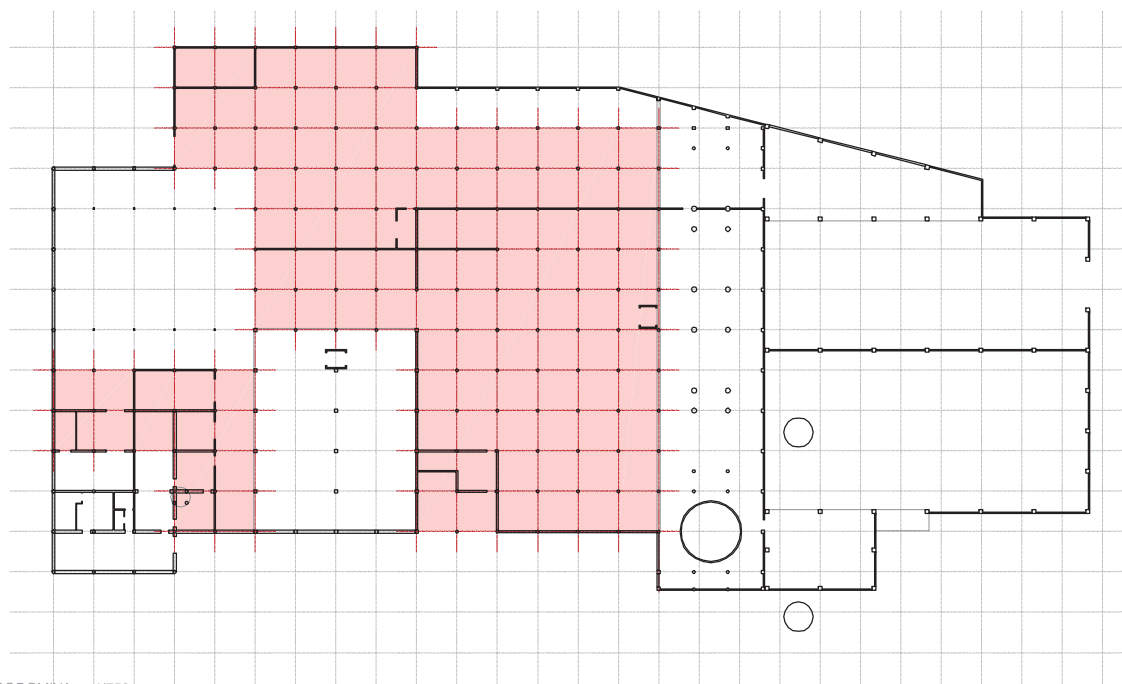


ESTAT FÀBRICA ACTUALITAT

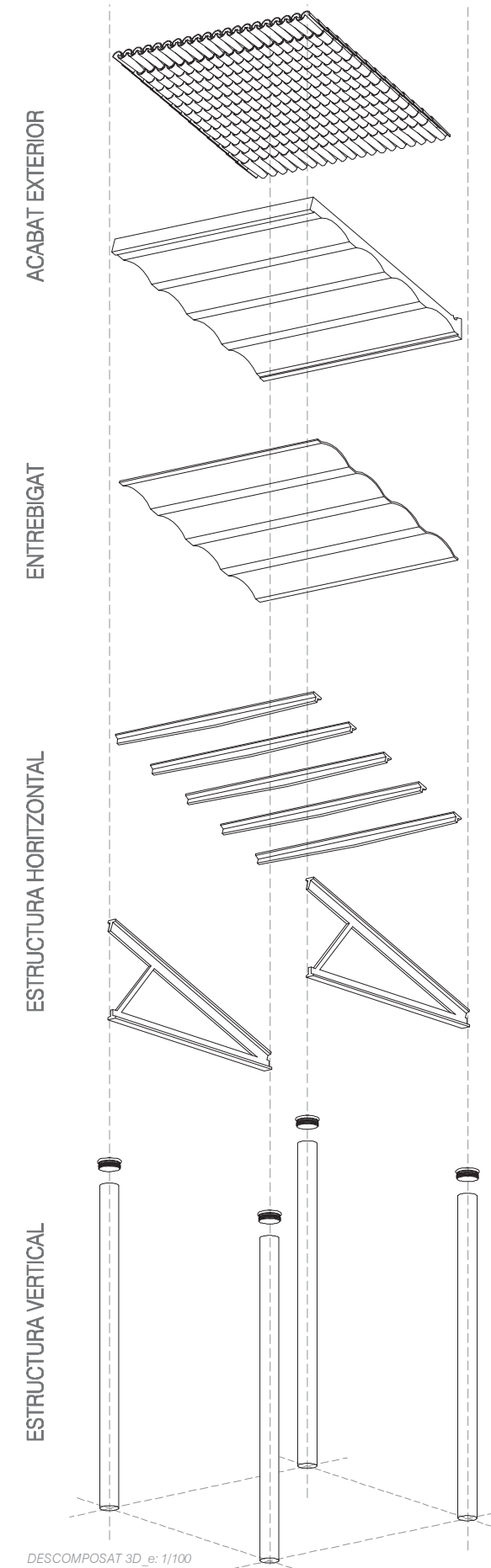




VOLUMETRIA 3D MÒDUL\_e: 1/50



PLANTA EDIFICI CAN COROMINA\_e: 1/750

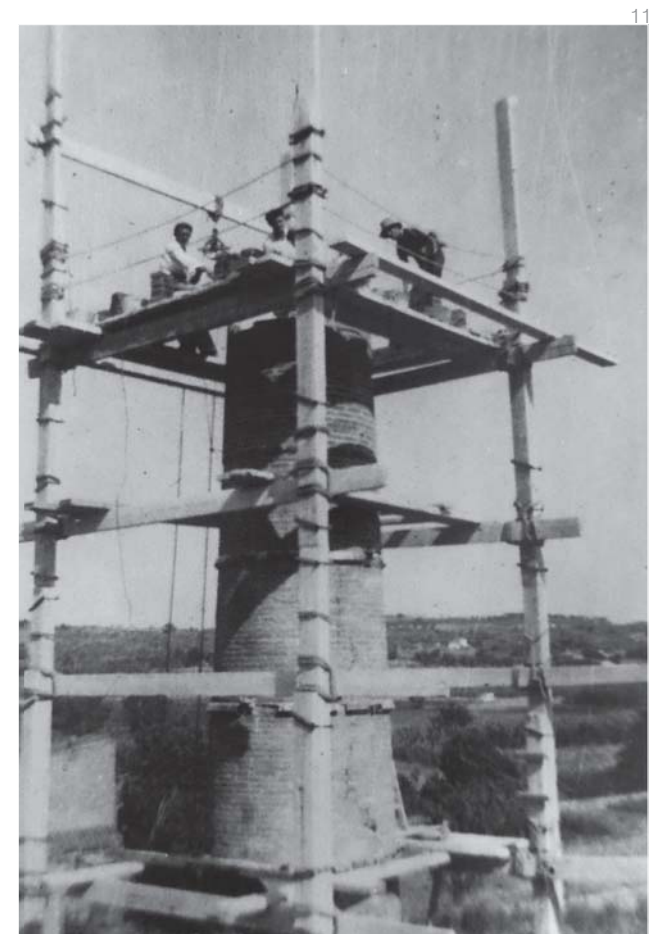
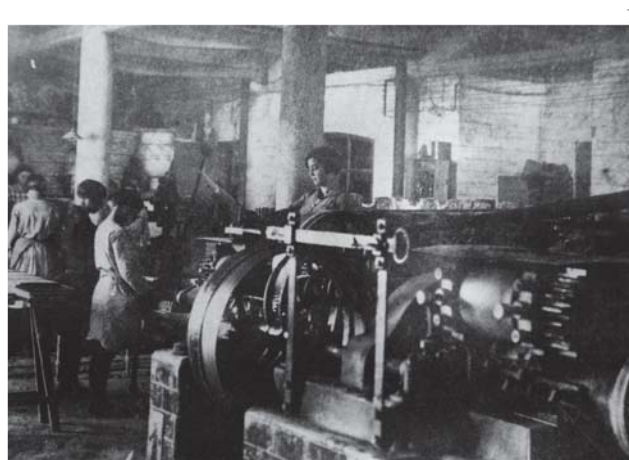
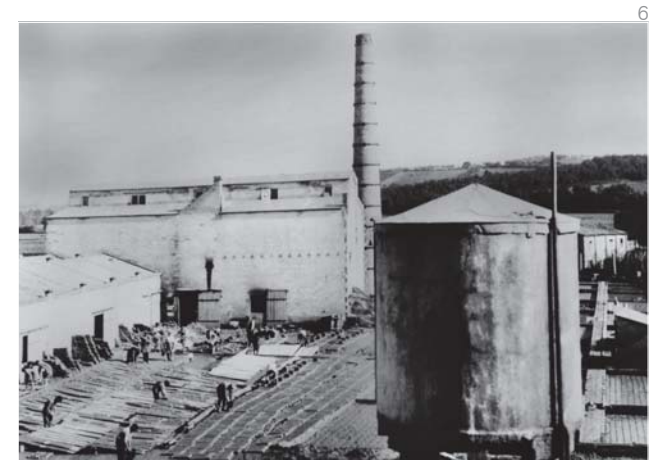
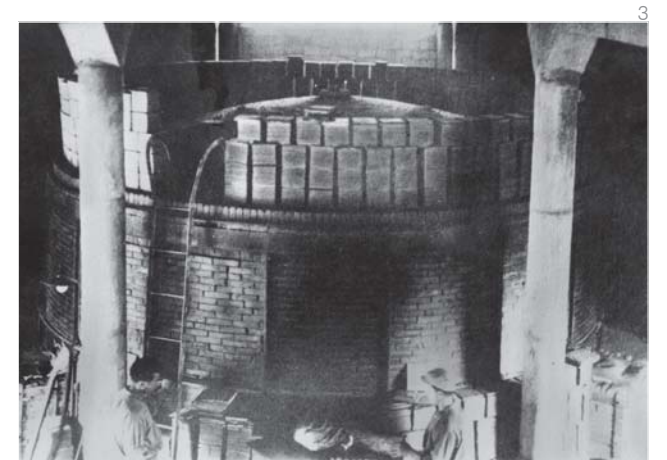


DESCOMPOSAT 3D\_e: 1/100

**EL MÒDUL. GÈNESI PROJECTUAL**

En els seus orígens, la fàbrica es va concebre com un edifici modular, capaç de créixer segons les necessitats de la factoria, a partir de la repetició i addició d'un mateix element inicial. Aquest mòdul original atorga a l'edifici una gran riquesa espacial, al mateix temps que presenta una gran simplicitat constructiva, fàcilment llegible pel visitant. La unitat bàsica d'addició es basa en una peça quadrada de 4x4m, conformada per:

- 1- Estructura vertical: Quatre pilars circulars de formigó, coronats per un "barret" de ceràmica vidriada verda.
- 2- Estructura horitzontal: Encavallades laterals i biguetes de formigó en T de secció variable.
- 3- Entregat: Petites voltes realitzades in situ amb maó ceràmic massís.
- 4- Acabat exterior: Teula àrab ceràmica sobre solera d'encadellat ceràmic.



1. Construcció de la coberta en serra. 1917
2. Imatge de la façana original de la fàbrica. 1922
3. Encesa del forn de flama invertida. 1924
4. Joan Baptista Coromina inspeccionant el procés d'alimentació del foc. 1925
5. Peces aixugant-se al pati de la fàbrica. 1922
6. Peces aixugant-se al pati de la fàbrica. 1928
7. Grup de dones treballant en una de les galeteres. 1929
8. Imatge de la fàbrica. 1929
9. Panoràmica nord del conjunt insdustrial. 1963
10. Panoràmica sud-est del conjunt insdustrial. 1963
11. Procés de construcció de la primera xemeneia.

## Una peça clau del patrimoni industrial per explicar el món de la ceràmica de la Bisbal d'Empordà

### El Col·legi d'Arquitectes de Catalunya aposta per la preservació de la fàbrica Coromina de la Bisbal d'Empordà

Girona, 23 de maig de 2007.- La Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC) aposta per la preservació de la **Fàbrica Coromina** de la Bisbal d'Empordà, coneguda també com La Gabarra, i així ho va fer constar en un informe enviat a l'Ajuntament de la Bisbal d'Empordà, el passat 30 d'abril de 2007, en el qual proposava que es suspenguessin les llicències d'obra per un any per poder valorar l'edificació per declarar-la bé cultural d'interès local (BCIL). Aquesta proposta va ser recolzada per unanimitat pels grups de l'Ajuntament de la Bisbal com van acordar en el ple extraordinari celebrat el divendres 18 de maig.

L'informe preliminar sobre l'interès patrimonial de la Fàbrica Coromina en què s'ha basat la proposta col·legial i la decisió municipal ha estat avalat per l'Agrupació d'Arquitectes per a la Defensa i la Intervenció en el Patrimoni Històric –AADIPA–, una instància del propi COAC. De fet, la necessitat d'elaborar aquest informe tècnic urgent sorgeix arrel d'unes visites que fa l'AADIPA en el marc de l'Any Masó cent anys d'arquitecte, on reben la notícia de l'imminent tancament de la fàbrica i del seu possible enderroc.

L'informe, realitzat per l'arquitecta de l'AADIPA Anna Albó, conclou que la Fàbrica Coromina presenta suficients elements d'interès com per considerar que l'edifici té interès cultural, d'acord amb la Llei 9/1993 del Patrimoni Cultural Català:

**Interès arquitectònic en el marc de la Bisbal i fins i tot català per:** la seva concepció arquitectònica com un edifici modular que partint d'un nucli inicial de dimensions reduïdes ha pogut anar creixent al llarg del temps, d'acord amb les necessitats de la fàbrica, mantenint la mateixa solució modular i constructiva. La seva riquesa espacial aconseguida amb una solució constructiva molt senzilla que ha admès una gran versatilitat funcional, l'interès de la solució constructiva de pilars circulars i biguetes en T de secció variable formant una coberta en dent de serra i amb els pilars coronats a l'exterior per "barrets" de ceràmica vidrada verda, que constitueixen una singularitat i són l'element decoratiu, alhora que funcional, més característic de l'edifici. Són interessants també, els pilars de maó circulars, les voltes revestides de maó, els capitells de formigó i les arcades de pilars de formigó i òculs de maó que cal acabar de confirmar si són solucions del mateix Rafael Masó o de l'arquitecte Pelayo Martínez.

La façana actual també un element interessant ja que aconsegueix un delicat equilibri entre els volums que la configuren: la forma rectangular es trenca amb un dels grans volums que sobresurten de la coberta en dent de serra per un costat i, per l'altre, el petit cub que també sobresurt del transformador i l'obertura en el mur que forma l'accés equilibren el primer volum. La manera com es disposen les cinc finestres en relació a aquest perfil completa aquest joc d'equilibris.

L'existència d'un element singular: el plafó ceràmic de Sant Narcís dissenyat per Rafael Masó.

**Interès per la utilització de nous materials i noves tecnologies en l'arquitectura industrial a Catalunya:** cal tenir en compte que feia pocs anys que es produïa ciment portland a Catalunya i per tant, formigó. La Fàbrica Coromina es pot considerar un edifici primerenc en la utilització d'aquest nou material característic del segle XX.

**Interès en el món de les indústries ceràmiques:** el forn que s'ha conservat és un bon exemple de forn de flama invertida. També es conserven forns més moderns d'interès. De fet, a la Bisbal només hi ha dues fàbriques més que produeixen ceràmica vidrada i per tant, no existeixen més forns d'aquestes tipologies en tot el territori català.

Les instal·lacions, dipòsits, maquinària etc. són d'interès per a conèixer el món de la ceràmica. També ho és la maquinària i els motllos de guix que es conserven de les peces ceràmiques.

La documentació de la fàbrica, conservada al Museu Terracotta de la Bisbal d'Empordà també representa un fons documental de gran interès.

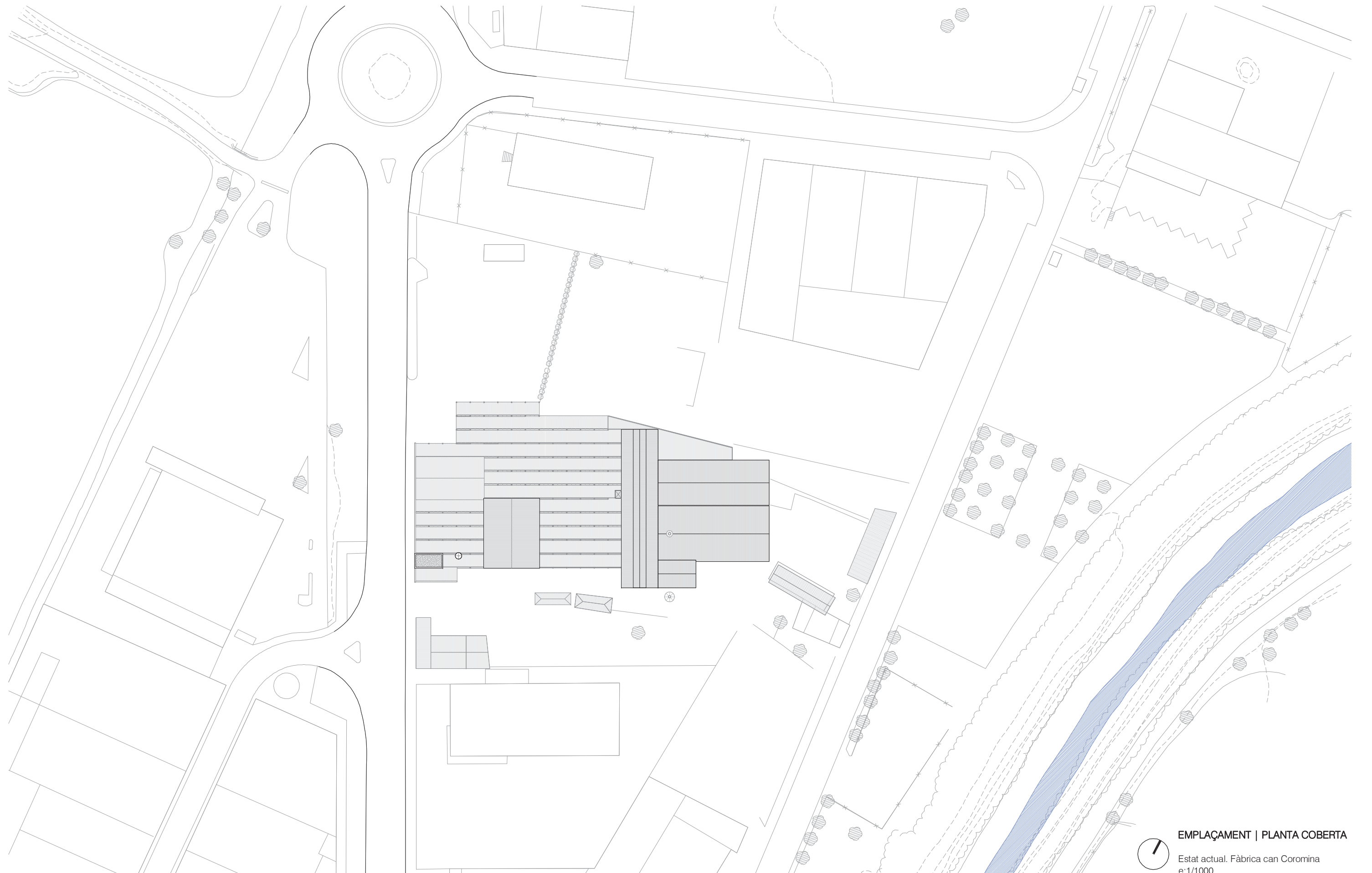
**Interès urbà en el marc de la Bisbal:** la imatge urbana de la Bisbal ha estat conformada per les xemeneies i les masses de maó de les fàbriques de ceràmica durant molts anys, juntament amb el castell, l'església, la plaça, el convent, les voltes i el passeig. Les xemeneies eren un dels elements que sobresortia del perfil usual de les cases d'una o dues plantes. Això era el reflex d'una activitat econòmica que ha marcat la vida de la ciutat. I la "imatge urbana" no és una simple imatge, és la seva identitat, la representació simbòlica de la ciutat per als que hi viuen, allò amb què s'identifiquen, el seu paisatge viscut. És allò que singularitza la ciutat i que explica perquè la Bisbal és com és. Per això forma part del seu patrimoni cultural.

**Interès històric i social en el marc de la Bisbal i la seva indústria ceràmica:** la Fàbrica Coromina ha estat una de les grans fàbriques de ceràmica de la Bisbal. La història de la població de tot el segle XX està relacionada amb aquesta indústria. A més, va ser aquí on gràcies a Rafael Masó es va desenvolupar la tècnica ceràmica que ha permès que la Bisbal esdevingués la "capital del vidrat".

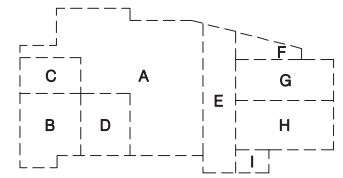
**Vinculació de la fàbrica amb el modernisme i el noucentisme a les comarques gironines:** Rafael Masó, un dels arquitectes gironins més rellevants, participa en la fundació d'aquesta fàbrica per tal de poder disposar dels models ceràmics que li interessaven. Per tant, la fàbrica té un paper essencial en l'obra de Rafael Masó i en el modernisme i noucentisme gironins. Aquí hi havia els motllos de peces de Rafael Masó i aquí s'han pogut fabricar quan ha convingut, el darrer exemple el tenim en la rehabilitació de la casa de la Punxa, després que un llamp destruís l'estiu passat part de la coberta recoberta d'escates vidrades verdes.

La Fàbrica Coromina és un complex datat l'any 1918 tot i que ha patit diverses ampliacions posteriors. El configuren un edifici principal amb coberta en forma de dents de serra i una façana plana i regular amb coronament recte que amaga aquestes dents. A aquest primer cos format per dotze naus, s'hi adossa un cos que conté el forn i l'asseccador. El conjunt també compta amb dues xemeneies de maó i tres naus més que contenen la trituradora de terres, les terres i els forns de rodets.





**EMPLAÇAMENT | PLANTA COBERTA**  
Estat actual. Fàbrica can Coromina  
e:1/1000



**A. COBERTA EN SERRA DIÀFANA** \_1673.35m<sup>2</sup>

- A.01 Transformador
- A.02 Grup electrogen (no conservat)
- A.03 Magatzem material
- A.04 Forns continus (maquinària no conservada)
- A.05 Molins (elements no conservats)
- A.06 Vernissadores (maquinària no conservada)
- A.07 Secadores (maquinària no conservada)
- A.08 Diluidores (maquinària no conservada)

**B. COBERTA EN SERRA MURS** \_451.50m<sup>2</sup>

- B.01 Entrada principal
- B.02 Oficines
- B.03 Zona expositiva
- B.04 Magatzems
- B.05 Laboratori

**C. COBERTA DOS AIGÜES URALITA** \_235.25m<sup>2</sup>

- C.01 Magatzem material

**D. VOLUM PRODUCCIÓ ARTESANAL** \_330.90m<sup>2</sup>

- D.01 Galeteres
- D.02 Montacàrregues (maquinària no conservada)

**E. VOLUM DELS FORNS** \_506.80m<sup>2</sup>

- E.01 Forns (es conserva un únic forn)
- E.02 Montacàrregues (maquinària no conservada)

**F. NAU 1** \_140.10m<sup>2</sup>

- F.01 Magatzem de producte acabat

**G. NAU 2** \_425.45m<sup>2</sup>

- G.01 Magatzem
- G.02 Forn de rodets (maquinària no conservada)
- G.03 Esmaltadora (maquinària no conservada)

**H. NAU 3** \_522.15m<sup>2</sup>

- H.01 Magatzem de terres

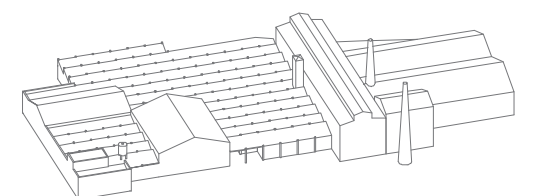
**I. NAU 4** \_83.90m<sup>2</sup>

- I.01 Molí+Sitja (maquinària no conservada)

**J. COBERTS EXTERIORS** \_551.45m<sup>2</sup>

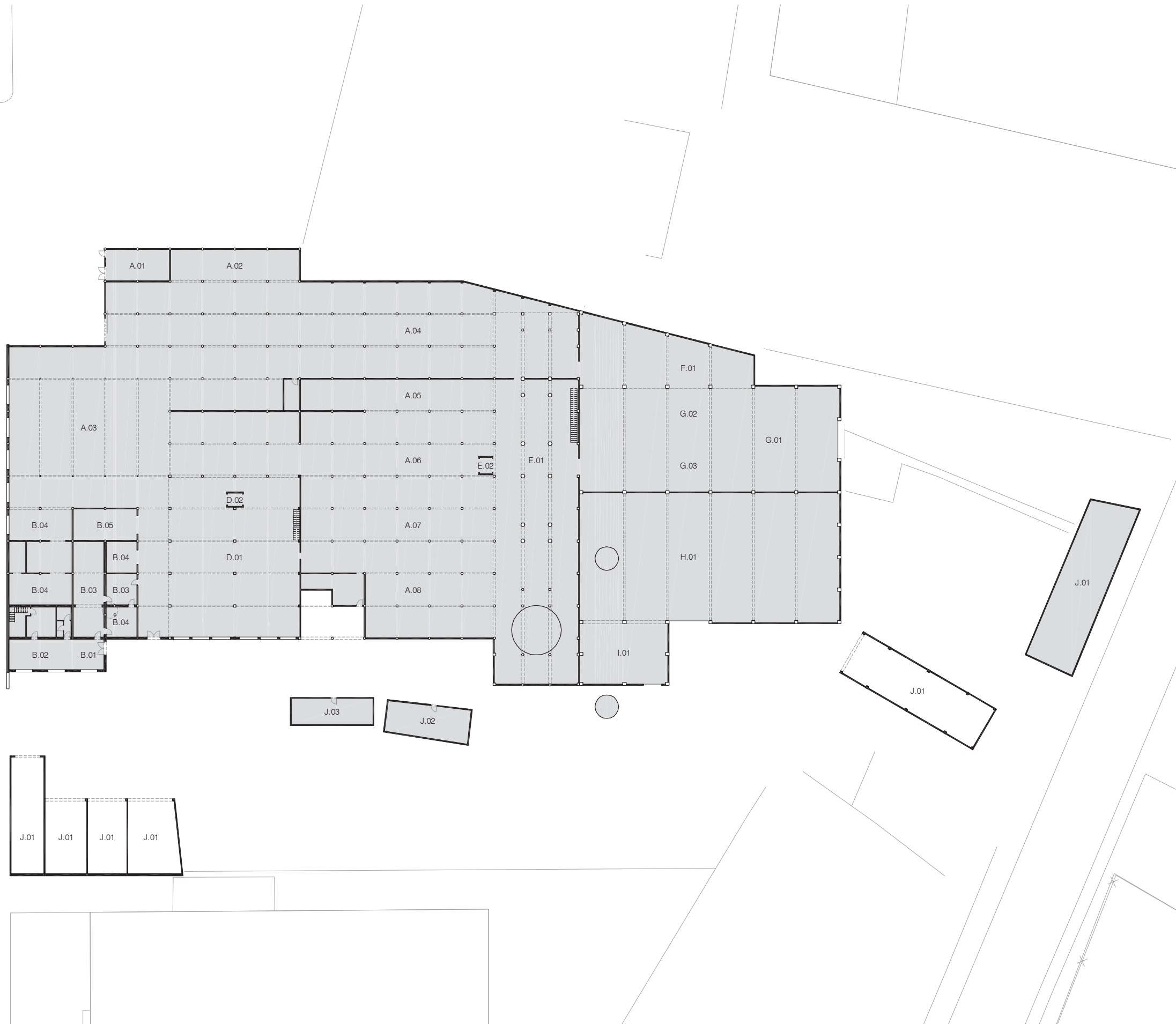
- J.01 Magatzems (molt mal estat)
- J.02 Dipòsit gas propà (dipòsit no conservat)
- J.03 Vestuaris (instal·lacions no conservades)

**SUPERFÍCIE TOTAL** \_4920.85m<sup>2</sup>

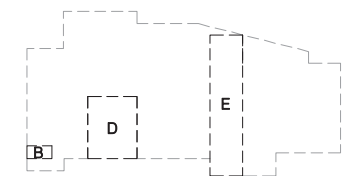
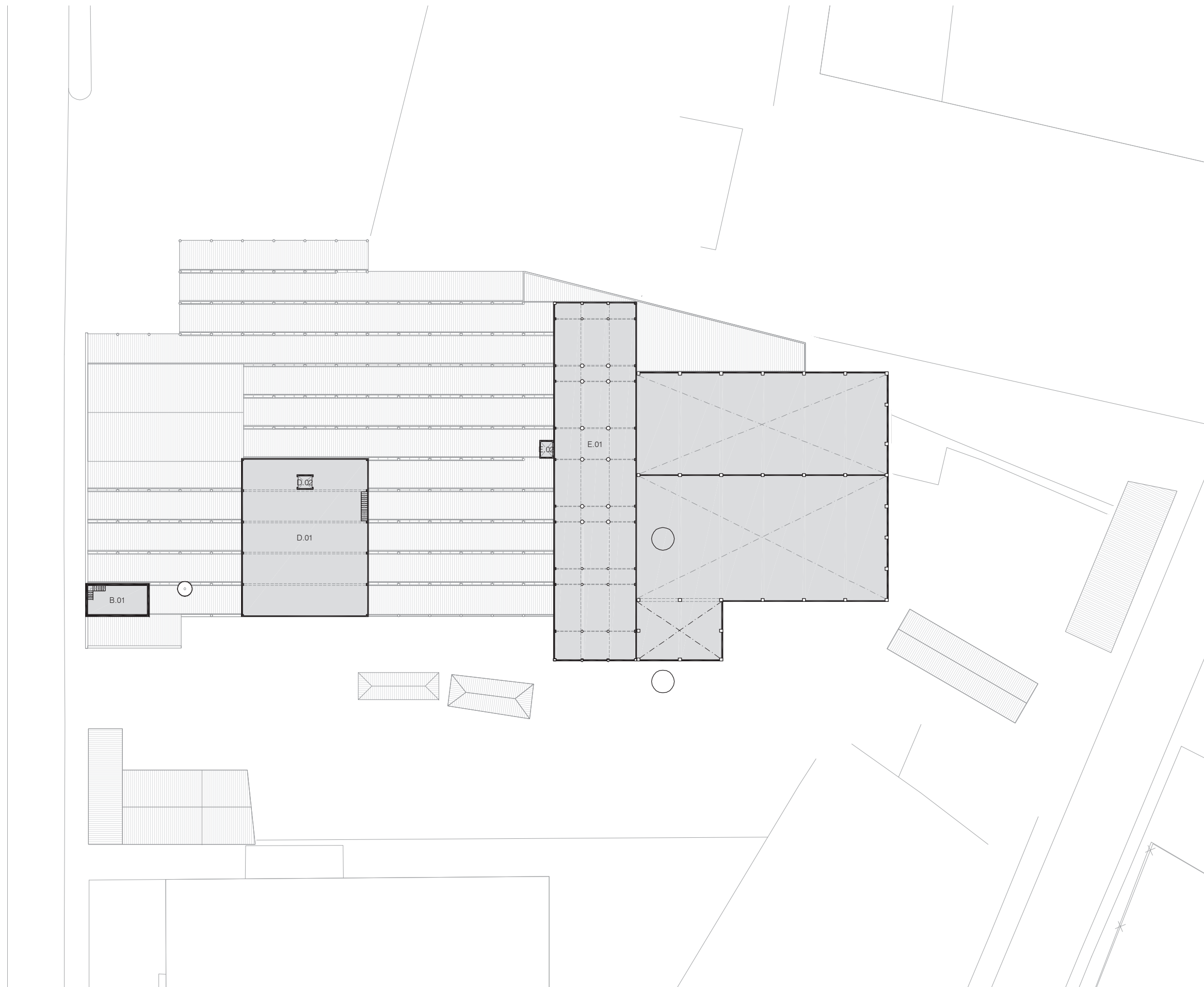


**PLANTA BAIXA**

Estat actual. Fàbrica can Coromina  
 e:1/500







**B. COBERTA EN SERRA MURS** \_28.30m<sup>2</sup>

**B.01** Sala comptadors

**D. VOLUM PRODUCCIÓ ARTESANAL** \_330.90m<sup>2</sup>

**D.01** Taller de decoració

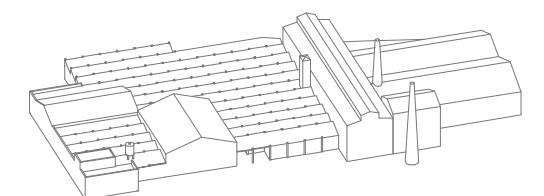
**D.02** Montacàrregues

**E. VOLUM DELS FORNS** \_489.50m<sup>2</sup>

**E.01** Assecadors

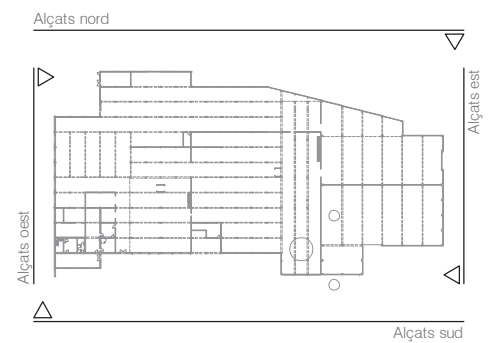
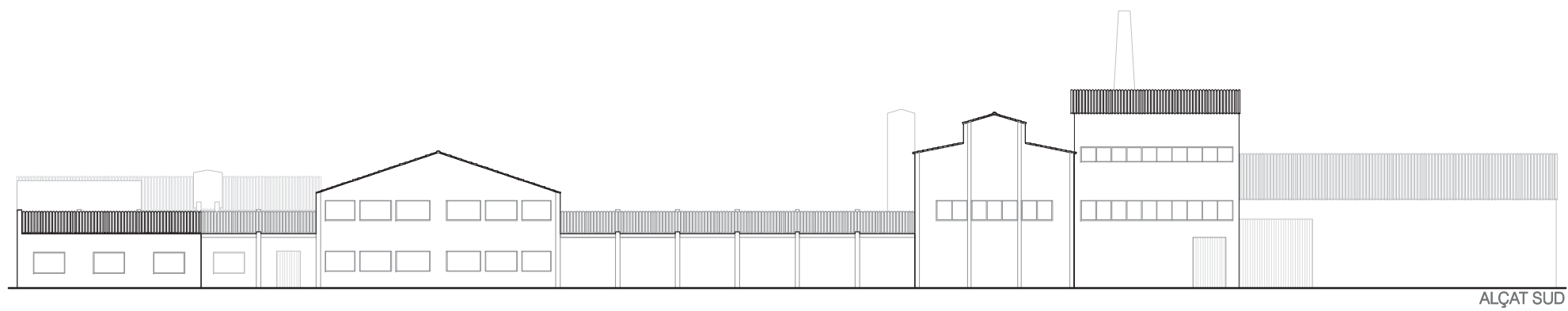
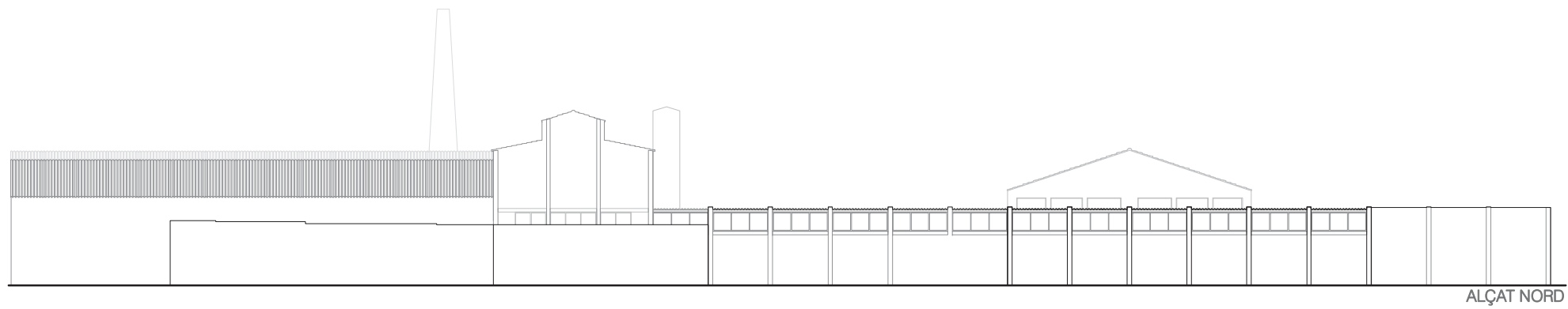
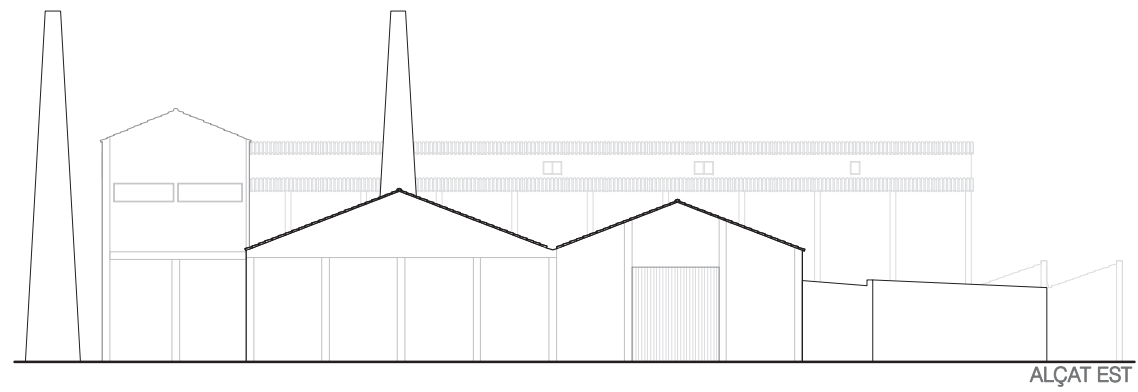
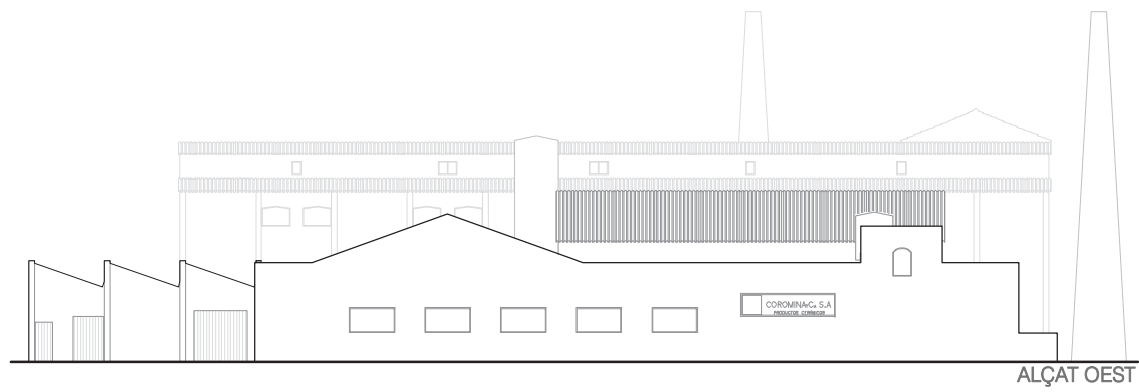
**E.02** Montacàrregues

**SUPERFÍCIE TOTAL** \_848.70m<sup>2</sup>



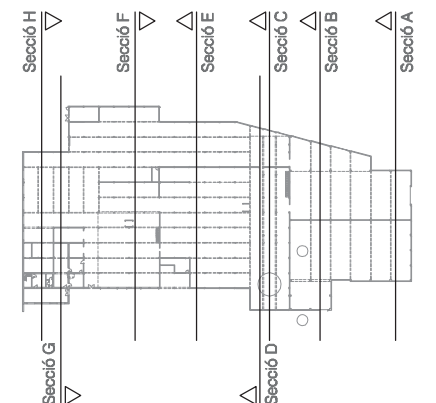
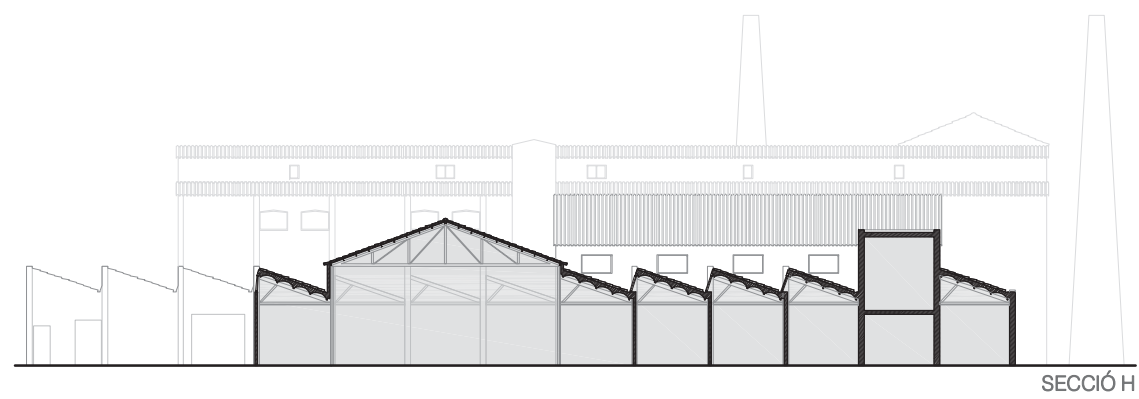
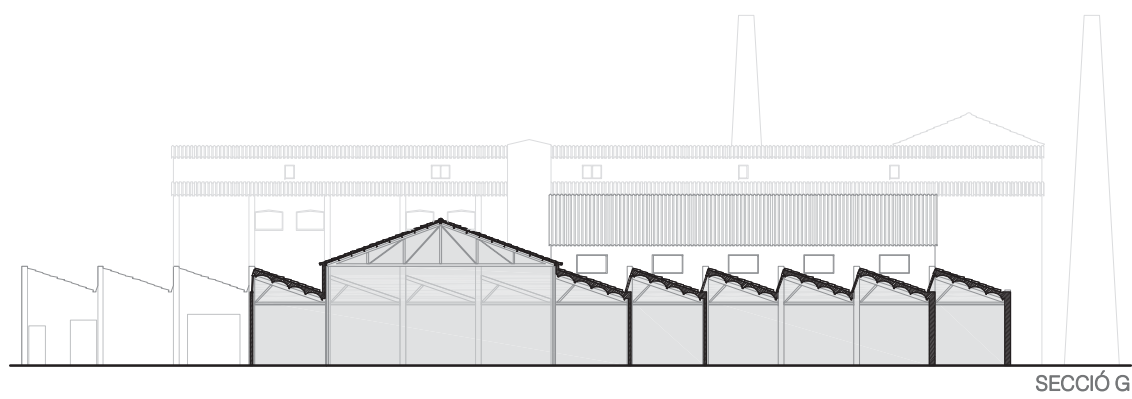
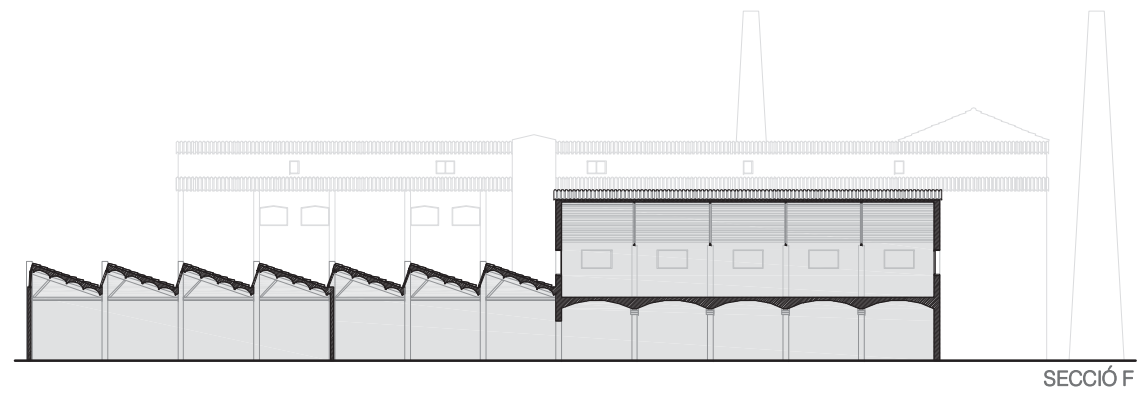
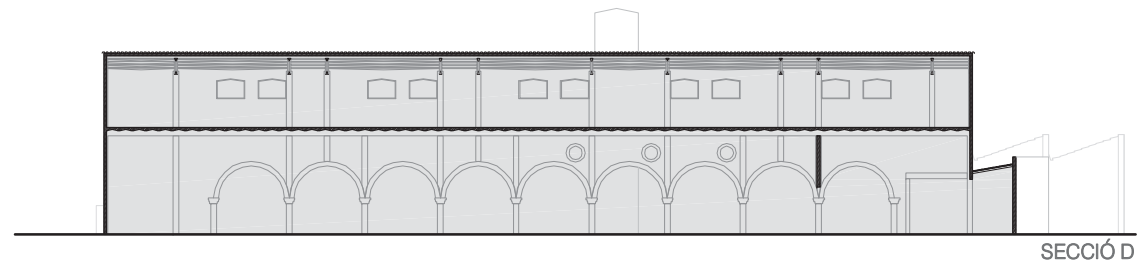
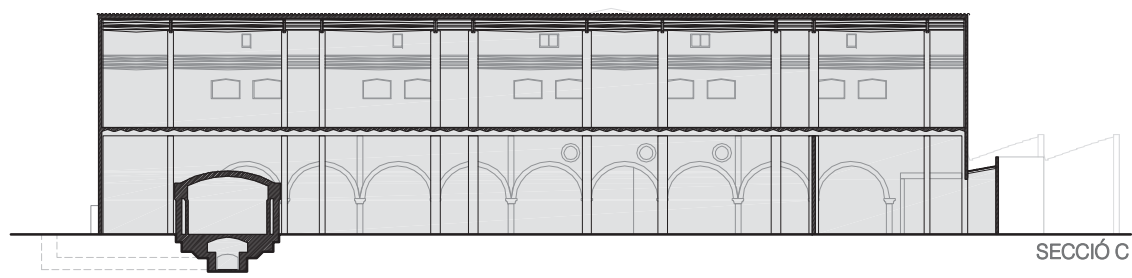
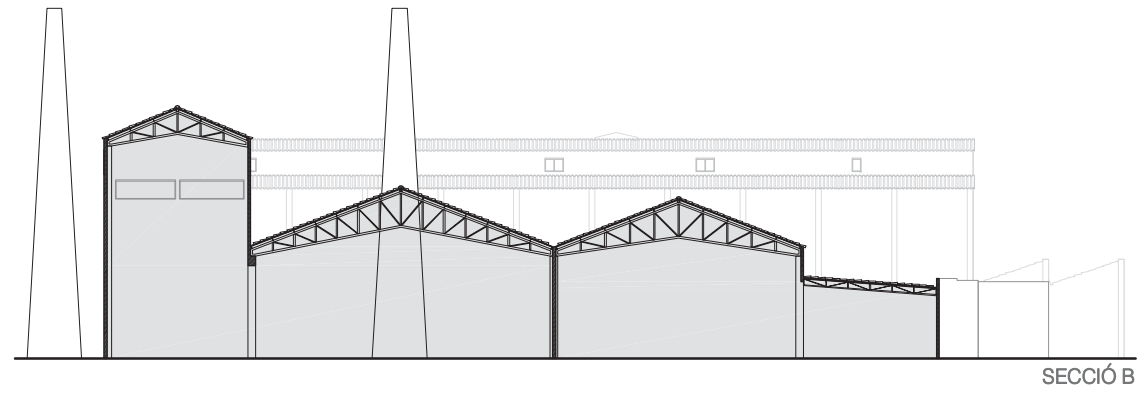
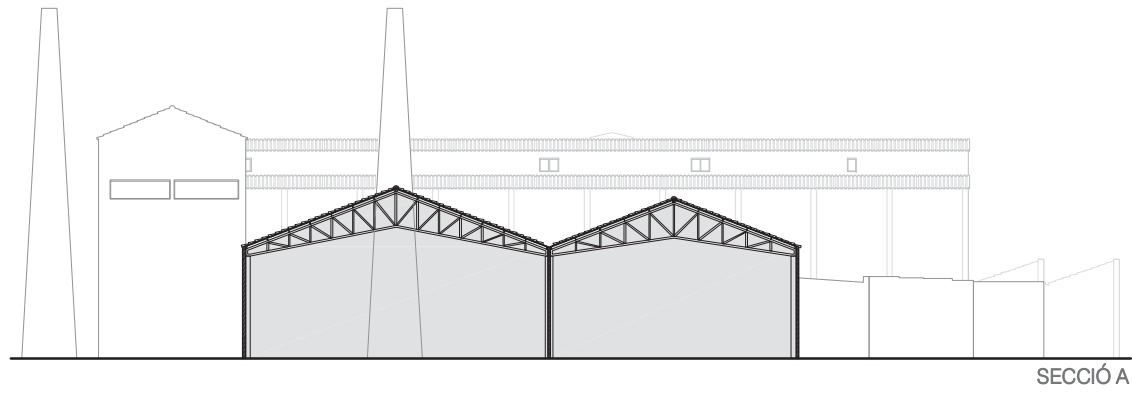
**PLANTA PRIMERA**

Estat actual. Fàbrica can Coromina  
e:1/500



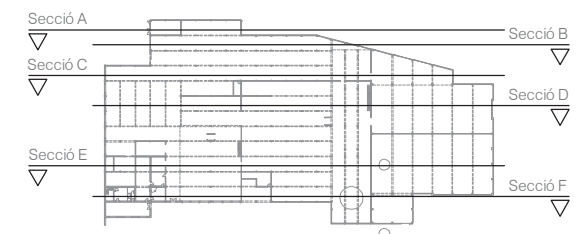
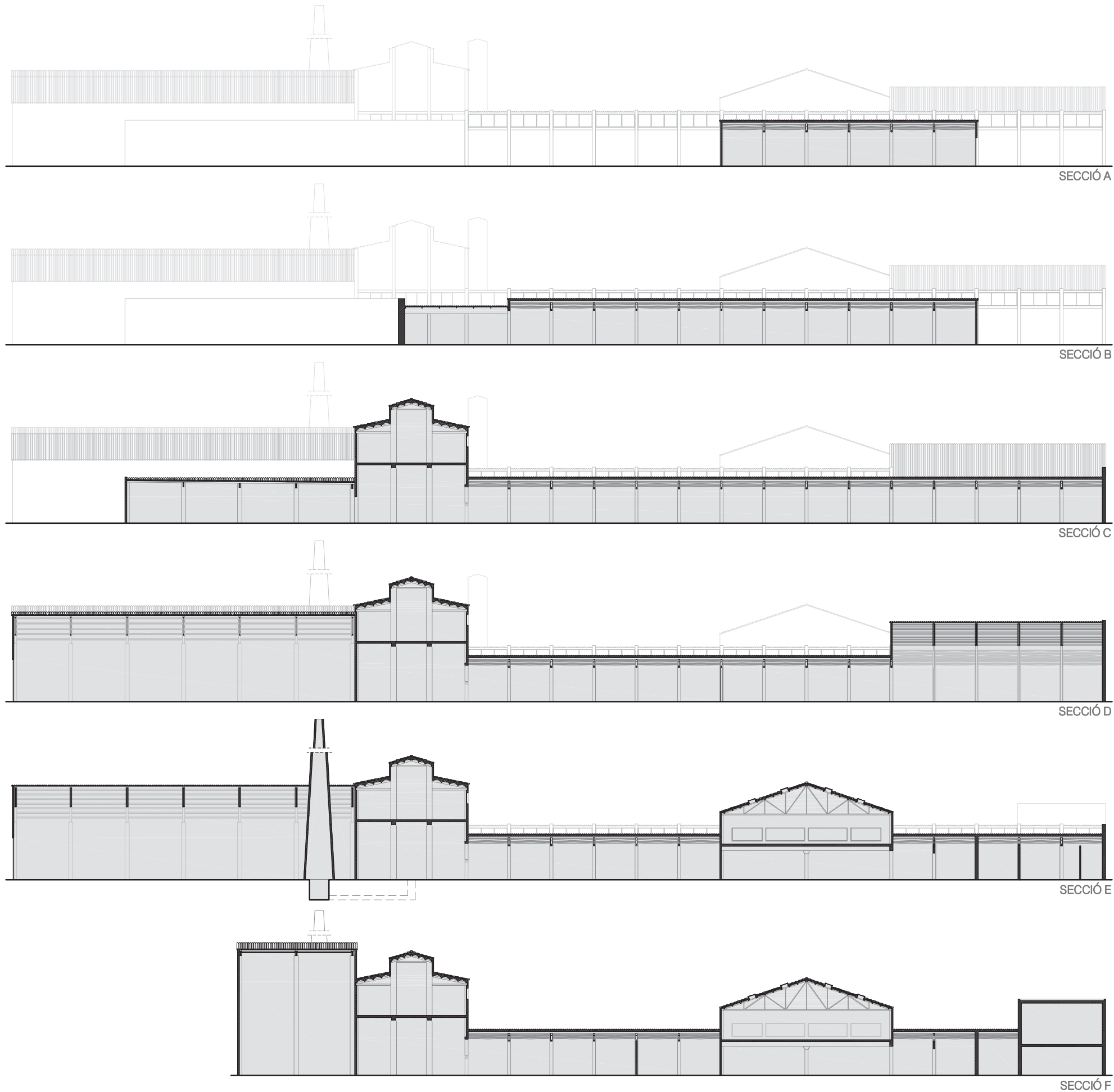
**ALÇATS PRINCIPALS**

Estat actual. Fàbrica can Coromina  
e:1/400



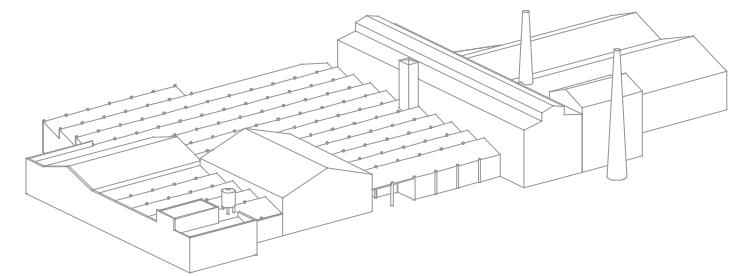
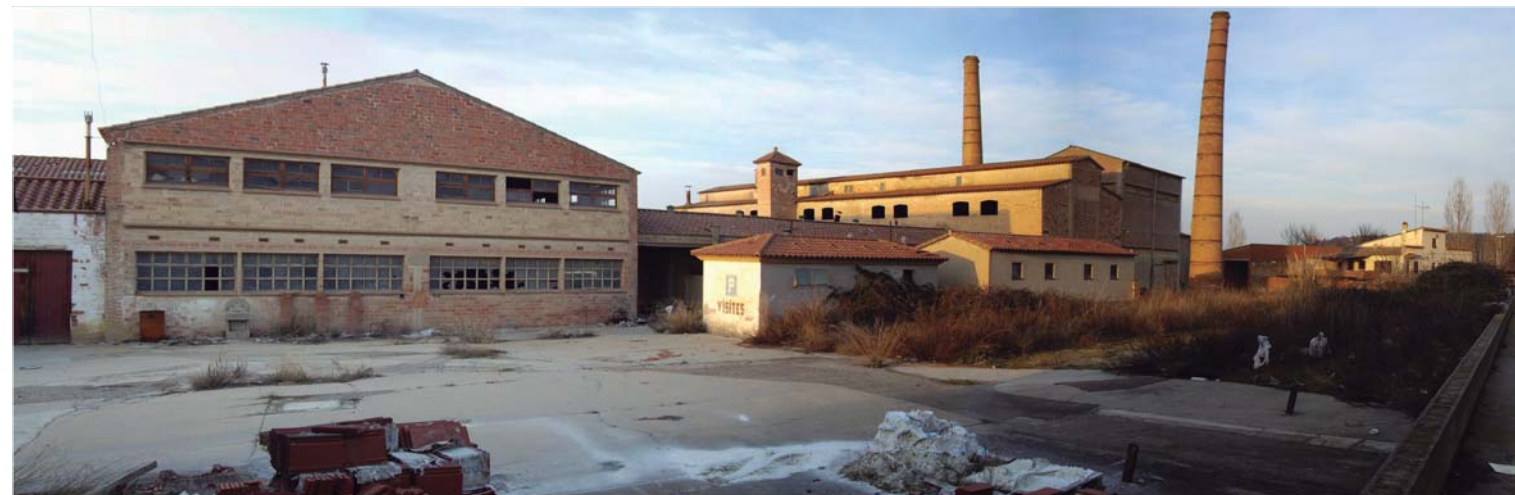
SECCIONS TRANSVERSALS

Estat actual. Fàbrica can Coromina  
e:1/400



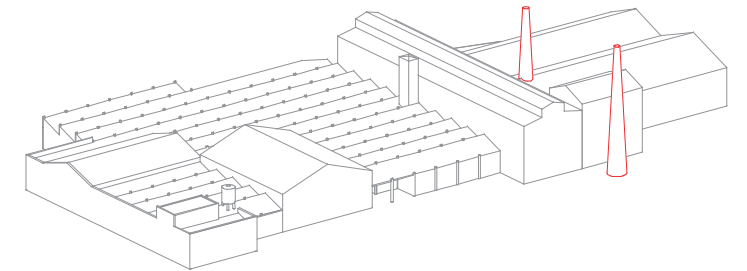
**SECCIONS LONGITUDINALS**  
Estat actual. Fàbrica can Coromina  
e:1/400





FÀBRICA CAN COROMINA\_recull fotogràfic

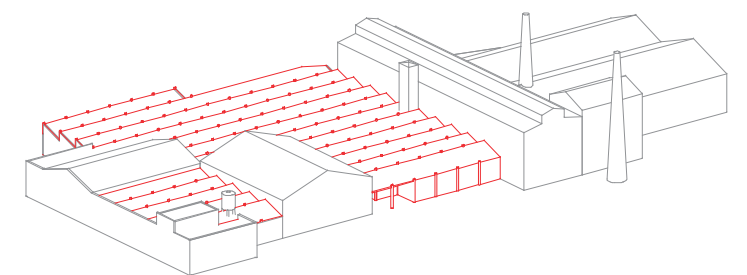
La fàbrica de can Coromina es conforma a través d'un conjunt de diversos volums que s'han anat afegint al llarg de la seva història. Aquesta acumulació li atorga una certa complexitat volumètrica que genera, en certa mesura, una dificultat important en la lectura global del recinte.



#### XEMENEIES\_recull fotogràfic

La Bisbal d'Empordà conserva vint de les xemeneies industrials que servien de tiratge de fums dels forns ceràmics de flama invertida, abans que s'implantessin els mecànics amb tir o tracció de fums forçada. Actualment, les vint estan catalogades com a BCIL (Béns culturals d'interès local).

La fàbrica de can Coromina disposa de dues d'aquestes xemeneies, que van ser construïdes per Joan Rasós i David Pujol. Pel que fa al seu estat, una d'elles, la que es situa dins de la mateixa fàbrica, es troba en un molt bon estat de conservació, simplement pateix alguna petita fissura en el seu tronc; en canvi, l'altra pateix un important desviació de la part superior del tronc que caldrà reparar per tal de garantir la seva permanència.

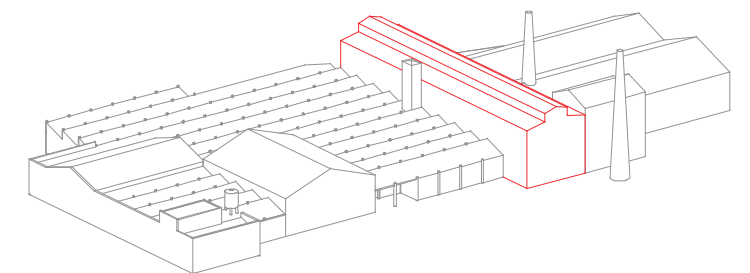


COBERTA EN SERRA \_recull fotogràfic interior

Possiblement, es tracta de l'element més significatiu del complex industrial. En primer lloc, aquesta coberta respon a una *tipologia* molt utilitzada en *edificis industrials* que necessiten cobrir grans superfícies, per aquest motiu, la silueta d'una coberta en serra és un símbol molt representatiu de la indústria. A més, en aquest cas, aquesta coberta es genera a partir de la definició d'un *mòdul original* que per mitjà de la repetició, atorga a la fàbrica la capacitat de créixer, segons les seves necessitats, d'una manera molt simple. I finalment, per fer més èmfasi en la importància d'aquest element projectual, cal dir que els elements estructurals que defineixen aquest mòdul i, al mateix temps la coberta, són dels *primers elements de formigó armat utilitzats a l'Estat*.

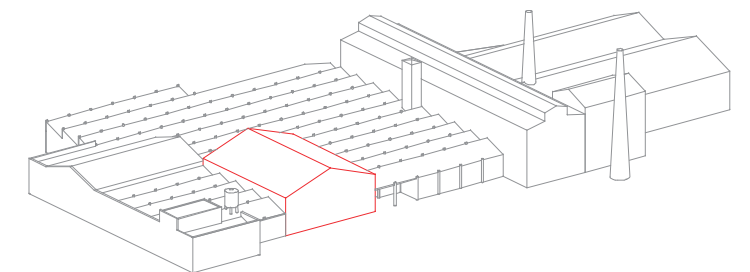
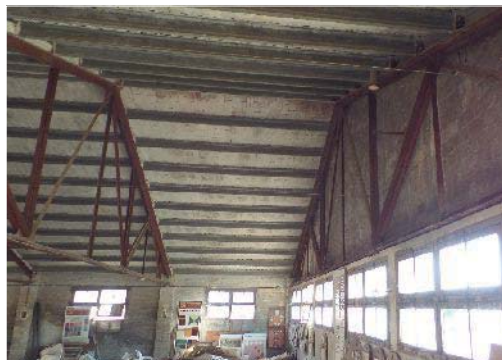
Sota aquesta coberta s'hi realitzaven moltes feines diferents, per tant, no es pot concretar la especialització d'aquest sector en una única part del procés de producció ceràmic.





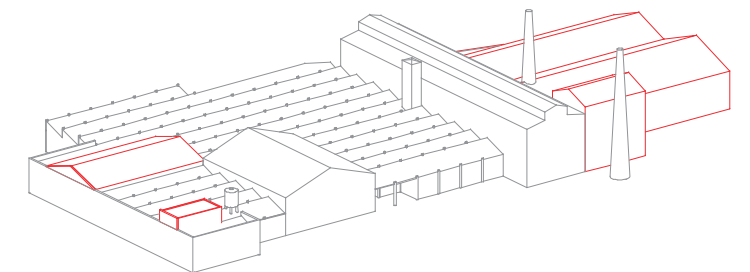
EDIFICI DELS FORNS\_recull fotogràfic interior

És un dels volums on la presència de les solucions arquitectòniques de Rafael Masó es fan més evidents, passant per els pilars cilíndrics d'obra de fàbrica amb els capitells de formigó corresponents, o la realització d'uns arcs en la paret de connexió amb la resta de l'edifici industrial. Es tracta d'un única nau amb una presència estructural molt contundent. Conté dos pisos: en planta baixa, trobem l'espai on es disposaven **els forns** (actualment, només se'n conserva un dels cinc que va arribar a tenir la fàbrica) i la planta pis s'utilitzava com a **assecadors**, aprofitant l'escalfor del pis inferior.



EDIFICI DE PRODUCCIÓ ARTESANAL I DECORATIVA\_recull fotogràfic interior

Tot i que després de la guerra, la fàbrica es va centrar en la producció en sèrie per catàleg, aquesta nau es va construir per dedicar una part de la fàbrica a la producció artesanal de peces ceràmiques. A mesura que aquest caràcter artesanal es va anar perdent, aquest espai va passar a ser el lloc on es realitzaven els treballs més delicats, sobretot, aquells orientats a la *decoració artística de les peces*. Al igual de l'edifici que conté els forns, aquest volum també es divideix en dues plantes.



#### ÚLTIMES MODIFICACIONS\_recull fotogràfic interior

En els últims anys, l'edifici va patir un seguit de modificacions i ampliacions que donaven resposta a unes necessitats, clarament, productives; però sense tenir en compte l'estructura i retícula original de la fàbrica. Entre aquestes modificacions trobem:

- Conversió d'una part de la coberta en serra a coberta a dos aigües amb estructura metàl·lica, per tal d'ampliar l'altura de treball per la necessitat d'introduir nova maquinària.

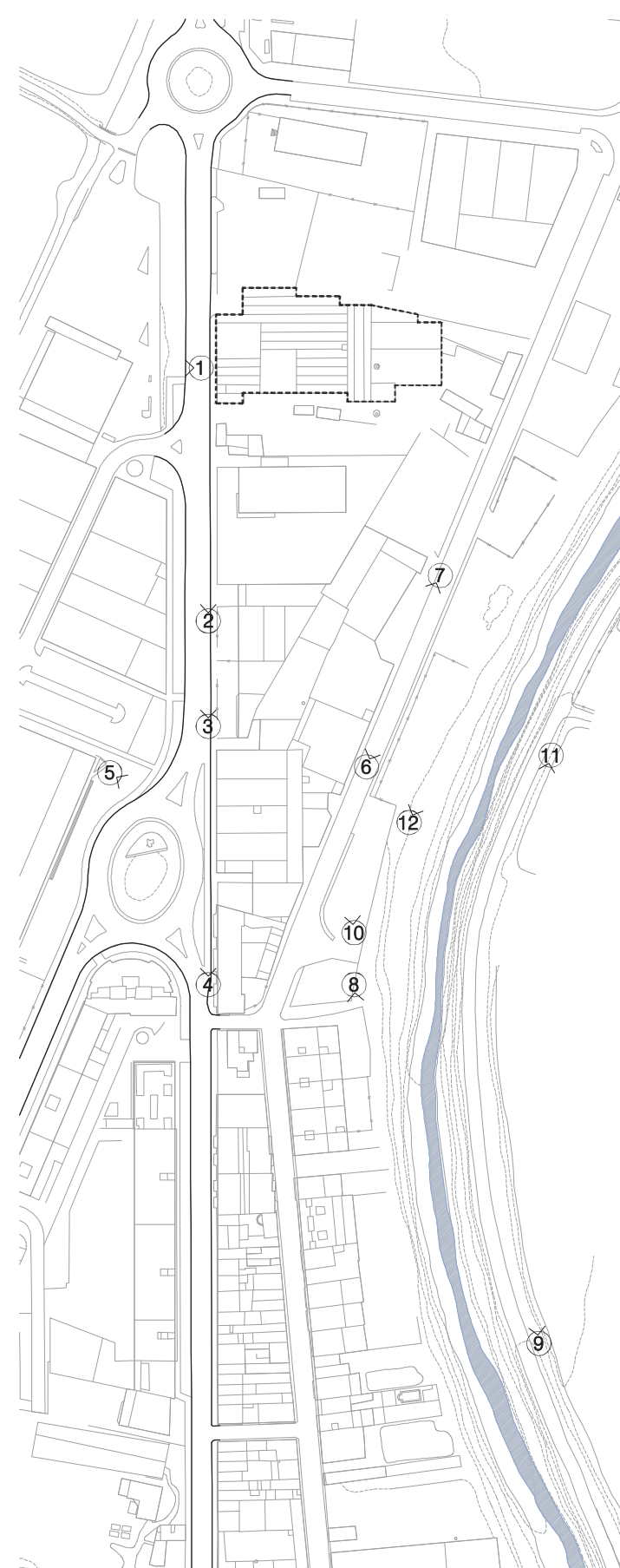
- La construcció de dues grans naus al costat de l'edifici dels fons, destinades a emmagatzematge de les matèries primes i el producte acabat.





ZONA CARRER PARAL·LEL\_ ESPAI RIU DARÓ

ZONA CARRETERA GIRONA-PALAMÓS



**SITUACIÓ IMATGES ENTORN**

Situació fotografies. Entorn proper a can Coromina  
 e:1/3.000

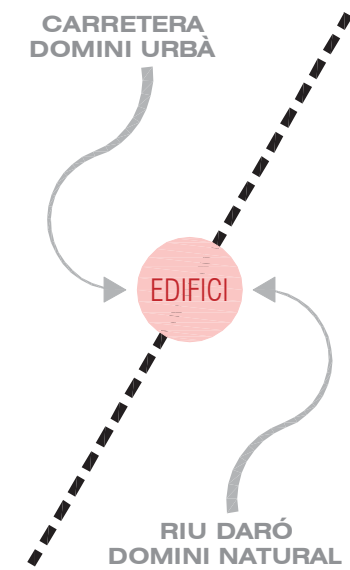
**Zona carretera Girona-Palamós:**

- 1 Vista panoràmica façana carretera Aigueta de can Coromina
- 2 Aproximació a l'edifici per la carretera Aigueta (dist: 85m)
- 3 Aproximació a l'edifici per la carretera Aigueta (dist: 120m)
- 4 Aproximació a l'edifici per la carretera Aigueta (dist: 280m)
- 5 Vista panoràmica espai de node distribuïdor

**Zona carrer Paral·lel (espai riu Daró)**

- 6 Aproximació a l'edifici pel carrer Paral·lel (dist: 180m)
- 7 Vista carrer Paral·lel en sentit invers a l'edifici
- 8 Futur espai de pas del nou recorregut lligat al riu
- 9 Camí situat a l'altre costat del riu direcció Corçà
- 10 Vista indústria sector (Agro-comerç: antiga fàbrica Salvà i Simón)
- 11 Camí situat a l'altre costat del riu direcció La Bisbal
- 12 Futur espai de pas del nou recorregut lligat al riu

- Carretera de l'Aigueta (Girona-Palamós)
- Riu Daró
- - - Fàbrica Can Coromina. Edifici actuació



**INTERSTICIALITAT. ESPAI URBÀ-ESPAI NATURAL**


L'edifici de can Coromina es troba en un *espai intersticial* entre la carretera de l'Aigueta (Girona-Palamós) i el carrer Paral·lel, lligat al recorregut del riu Daró. Aquest fet provoca al mateix temps, que la fàbrica es situi entre: per una banda, un espai *urbà i motoritzat*, lligat a la carretera i, per l'altra, un espai *natural i peatonal*, lligat al riu Daró.


 **RÈGIM DEL SÒL**  
Classificació del sòl. Municipi de La Bisbal d'Empordà  
e:1/6.000

 límit municipal


 edifici d'actuació


**SÒL URBÀ**

 sòl urbà consolidat (SUC)

 sòl urbà no consolidat (SUNC)

**SÒL URBANITZABLE**

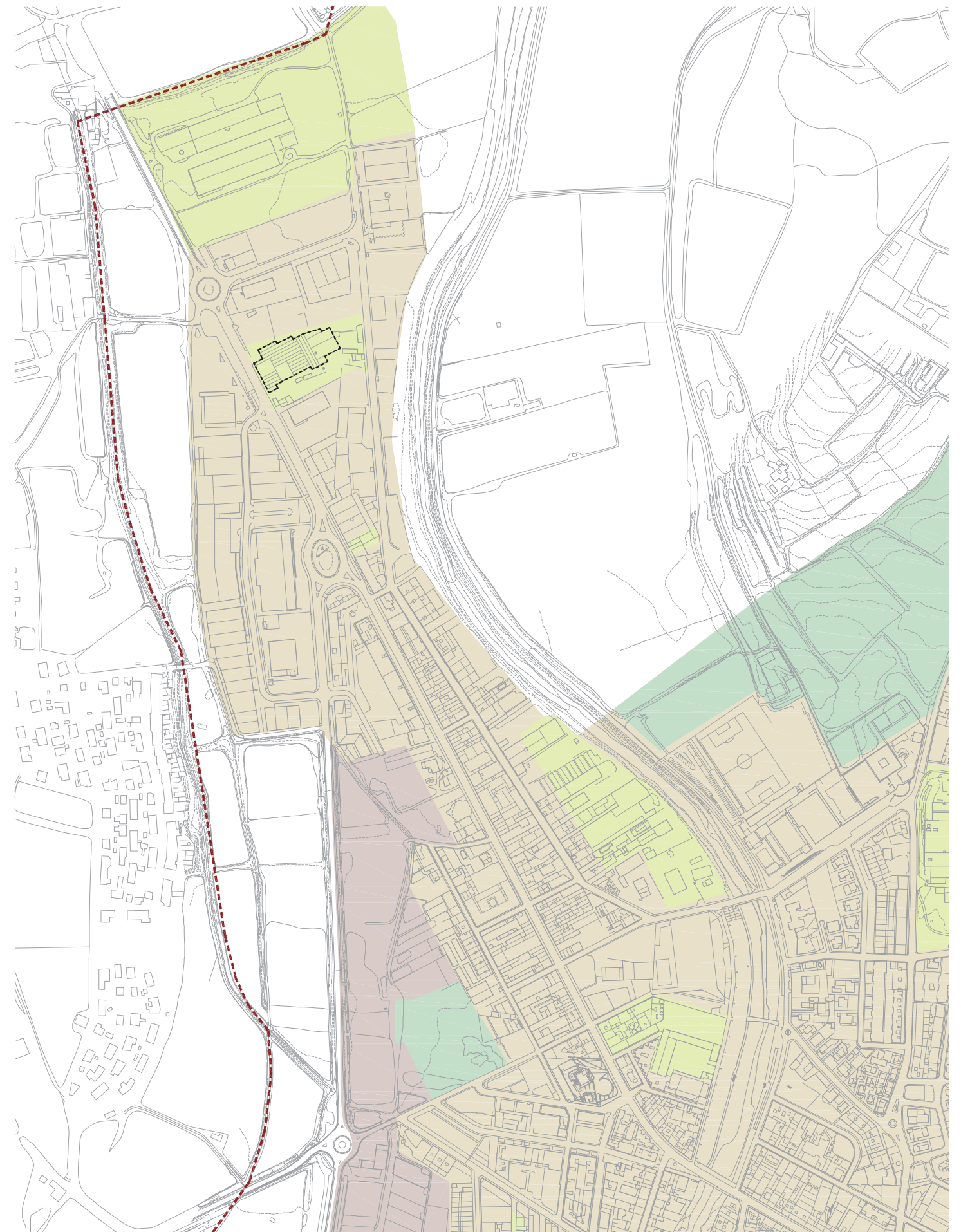
 sòl urbanitzable delimitat (SUD)

 sòl urbanitzable no delimitat (SUND)

**SÒL NO URBANITZABLE**

sòl no urbanitzable (SNU)

L'edifici d'actuació es situa en una petita bossa de sòl urbà no consolidat, en el sector industrial de l'Aigüeta. Es considera no consolidat, ja que encara s'ha de realitzar la segona fase d'urbanització del polígon A1 del Pla Especial de l'Aigüeta que no es va executar.

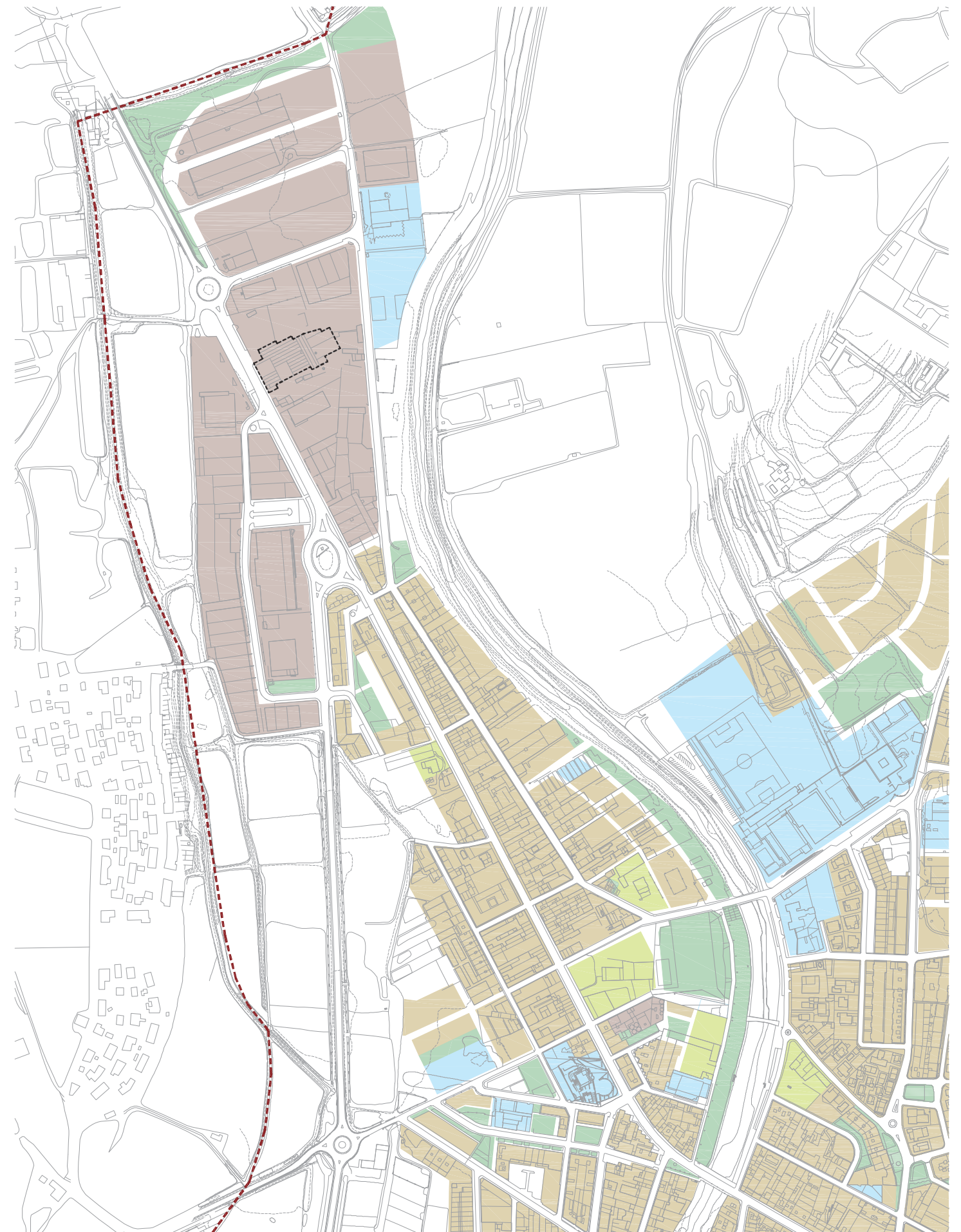


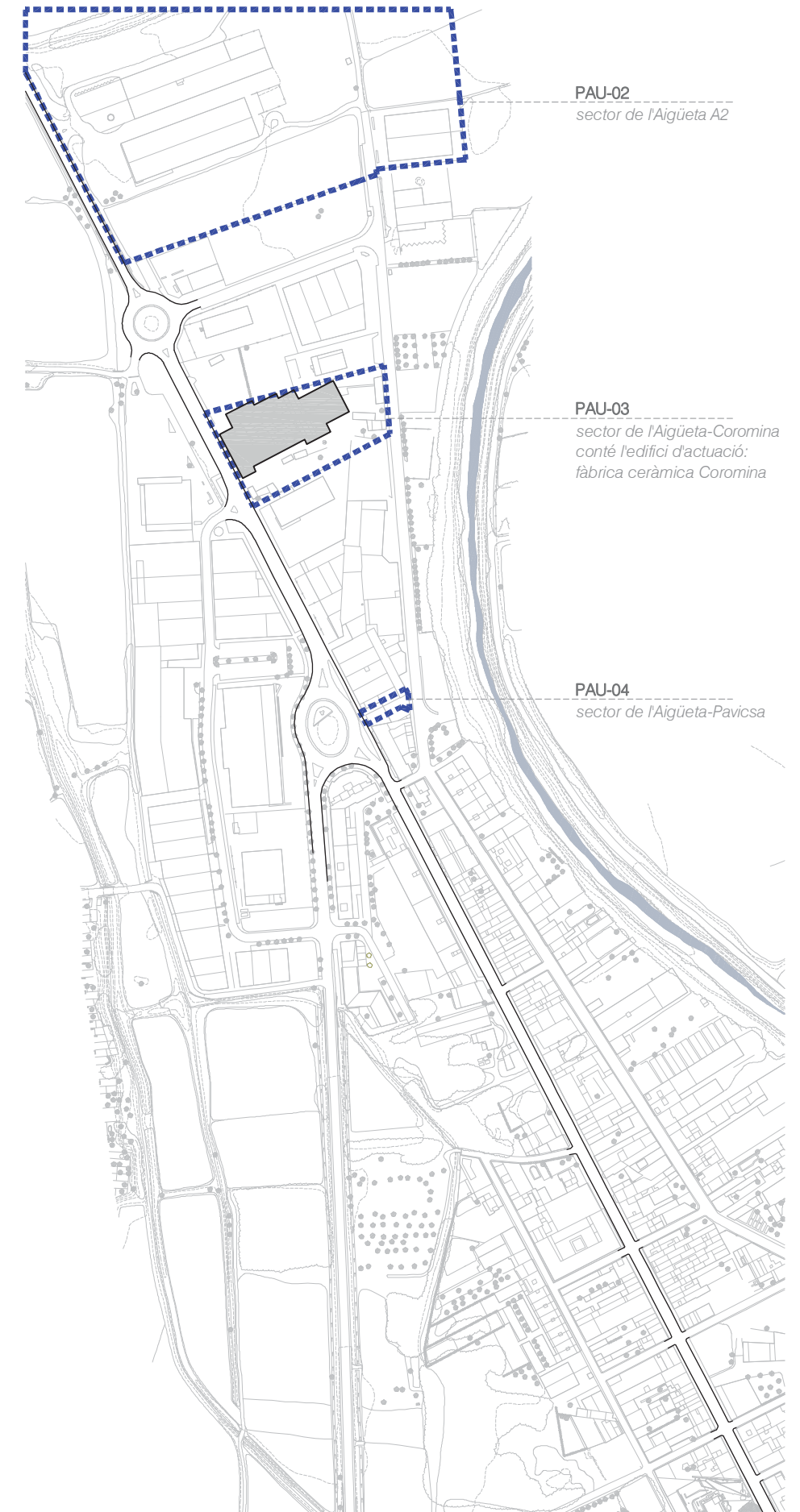
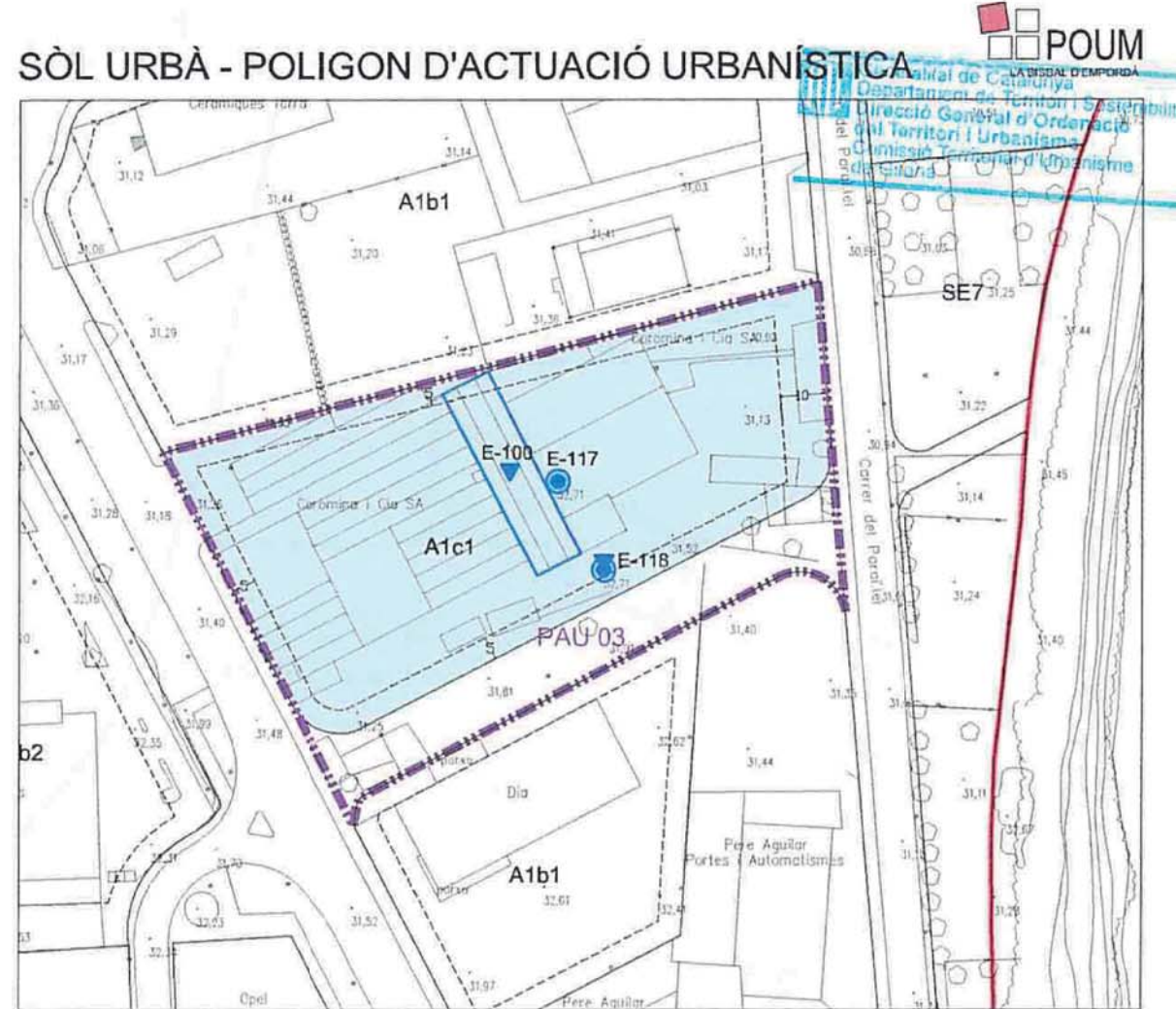
**USOS DEL SÒL**  
Qualificació del sòl. Municipi de La Bisbal d'Empordà  
e:1/6.000

-  límit municipal
-  edifici d'actuació
-  residencial
-  industrial
-  equipaments
-  espais verds
-  espai de preservació

L'edifici es situa en sòl industrial del sector nord de l'Aigüeta. Cal tenir en compte que aquest sector també accepta usos comercials, per tant, la cooperativa és una tipologia d'ús que es pot desenvolupar en aquest espai sense cap problema afegit.

Tot i això, tal i com es proposa a l'apartat de l'estratègia urbana, es planteja un canvi de l'ús industrial a usos més diversos, en la zona més pròxima al riu i al centre de la vila, d'aquest sector. Amb aquesta actuació es vol donar més continuïtat a la trama urbana i resposta a la nova façana del riu.





Nom:  
**PAU-03 - INDUSTRIAL L'AIGÜETA - COROMINA**  
 Superfície total:  
**9.362,60 m<sup>2</sup>**

Quadre de Característiques:

Sòl públic mínim	Espais Lliures	Vialitat	Equip. inst. tèc.	Sòl privat màxim	Edificabilitat	Densitat	Ús
					Sostre màx.	N. màx. hab.	
% mínim	% mínim	% mínim	% mínim	% màxim	m <sup>2</sup> sostre/m <sup>2</sup> sòl	hab/ha	Act. econ.
m <sup>2</sup> mínim	m <sup>2</sup> mínim	m <sup>2</sup> mínim	m <sup>2</sup> mínim	m <sup>2</sup> màxim	m <sup>2</sup> sostre màxim	numero màxim d'habitages	
<b>1.668,40</b>		<b>1.668,40</b>		<b>7.694,20</b>	<b>7.694,20</b>		

- Sòl urbà no consolidat
- Polígon d'actuació urbanística en sòl urbà on el POUM preveu obrir un carrer que ha d'enllaçar el carrer Paral·lel i la C-66. Aquest polígon prové de la segona fase d'urbanització del polígon A1 del Pla Especial de l'Aigüeta que no es va executar.
- Els promotors ja ha cedit el sòl destinat a vialitat i resta pendent urbanitzar l'espai afectat per vialitat.
- Condicions d'edificació i usos segons la qualificació de Zona industrial A1c1.
- No està subjecte a cessió d'aprofitament urbanístic.

Sistema d'actuació:  
**Reparcel·lació. Modalitat Compensació bàsica. 1a etapa**  
**Pendent de Projecte de Parcel·lació i Projecte d'Urbanització**

**PLANEJAMENT DERIVAT VIGENT DE L'ÀMBIT D'ACTUACIÓ**

**Polígon d'Actuació Urbana 3 (PAU-03) - l'aigüeta/coromina**  
 Aquest planejament derivat afecta la parcel·la d'actuació del projecte. Situat al nord del nucli urbà, en el sector industrial de l'Aigüeta, prové de la segona fase d'urbanització del polígon A1 del Pla Especial de l'Aigüeta que no es va executar. En el procés reparcel·latori es varen cedir els sòls destinats a la vialitat. Caldrà materialitzar les cessions de la vialitat i executar l'obra urbanitzadora. L'objectiu és obrir un nou carrer que ha d'enllaçar el carrer Paral·lel amb la carretera C-66 (carrer de l'Aigüeta).

*La proposta exposada en aquest document/projecte planteja no realitzar l'obertura del nou carril pel pas motoritzat, projectat pel planejament derivat, a través d'aquesta parcel·la.*

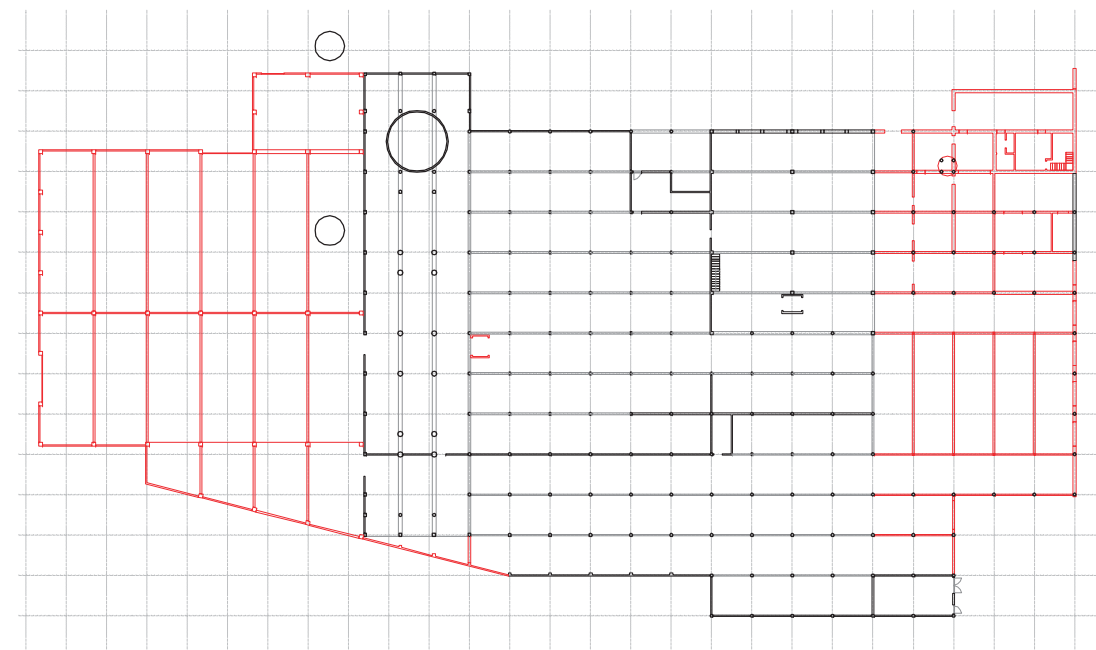
**Polígon d'Actuació Urbana 2 (PAU-02) - l'aigüeta A2**  
 No afecta la zona del projecte, però es situa molt aprop de la parcel·la d'actuació. El seu objectiu és adaptar l'ordenació establerta pel planejament amb la finalitat d'evitar riscos d'inundacions en les zones industrials, atès que part d'aquestes zones estan afectades pel risc d'avinguda per al període de retorn de 100 anys.

**Polígon d'Actuació Urbana 4 (PAU-04) - l'aigüeta/plaça Pavicsa**  
 Tot i no afectar la parcel·la d'actuació també és un planejament a tenir en compte. Situat aprop del PAU-03 també té com objectiu enllaçar el carrer Paral·lel i la plaça Pavicsa, situada a la C-66.

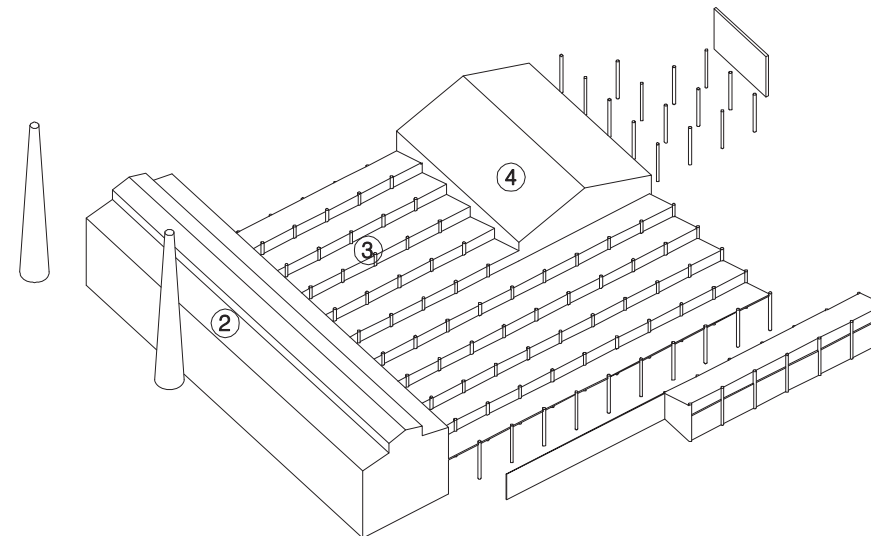
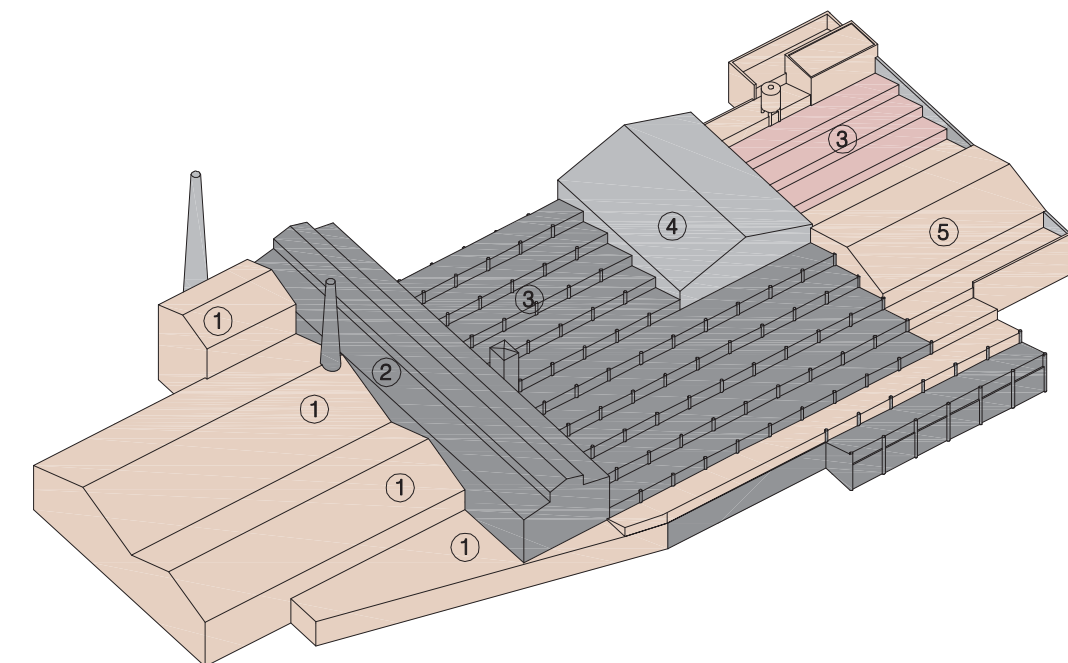
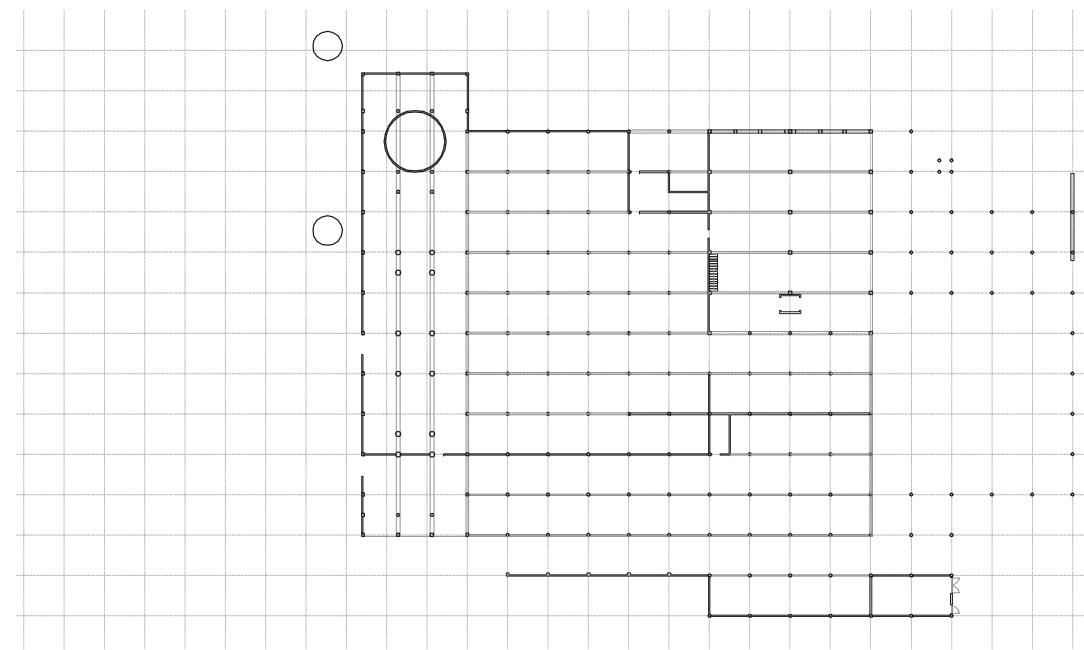




**ESTAT ACTUAL**  
 Planta i volumetria. Fàbrica can Coromina  
 e:1/750



**ESTAT POSTERIOR A ENDERROCS**  
 Planta i volumetria. Fàbrica can Coromina  
 e:1/750



**CRITERIS D'INTERVENCIÓ I ENDERROCS**

**CRITERIS D'INTERVENCIÓ**

Les valoracions realitzades per la preservació de les diferents parts de la fàbrica es basen en dos conceptes molt concrets: **l'estat de conservació** i **l'originalitat o rellevància**, per entendre el conjunt edificatori, de la peça. Les opcions possibles són les següents:

<b>Críteris</b>	— Bon estat de conservació/ Peça original o rellevant: <b>Es conserva.</b> <span style="display: inline-block; width: 20px; height: 10px; background-color: #444; border: 1px solid black;"></span>
	— Bon estat de conservació/ Peça no original ni rellevant: <b>Es conservarà, segons decisions projectuals.</b> <span style="display: inline-block; width: 20px; height: 10px; background-color: #ccc; border: 1px solid black;"></span>
	— Mal estat de conservació/ Peça original o rellevant: <b>Es conservarà, segons paràmetres econòmics.</b> <span style="display: inline-block; width: 20px; height: 10px; background-color: #a52a2a; border: 1px solid black;"></span>
	— Mal estat de conservació/ Peça no original ni rellevant: <b>No es conserva.</b> <span style="display: inline-block; width: 20px; height: 10px; background-color: #d2691e; border: 1px solid black;"></span>

**ACTUACIONS DE CONSERVACIÓ O ENDERROC**

**1- Naus adjuntes a l'edifici de forns**

- Estat de conservació: Es troben en un estat de deteriorament força avançat. Constructivament, els detalls es van resoldre precàriament.
- Originalitat o rellevància: La seva construcció data dels anys 70, per tant, es tracta d'uns volums molt actuals, amb poca rellevància dins el funcionament de la fàbrica.
- Conservació o Enderroc: Enderroc.

**2- Edifici dels forns**

- Estat de conservació: La pell exterior i l'estructura interior es conserven bé. L'únic element que es troba afectat és una part del sostre interior, caldrà realitzar actuacions de reparació i consolidació.
- Originalitat o rellevància: Tot i les modificacions d'ampliació, aquesta nau és una de les peces originals de la fàbrica de can Coromina.
- Conservació o Enderroc: Conservació

**3- Coberta en serra**

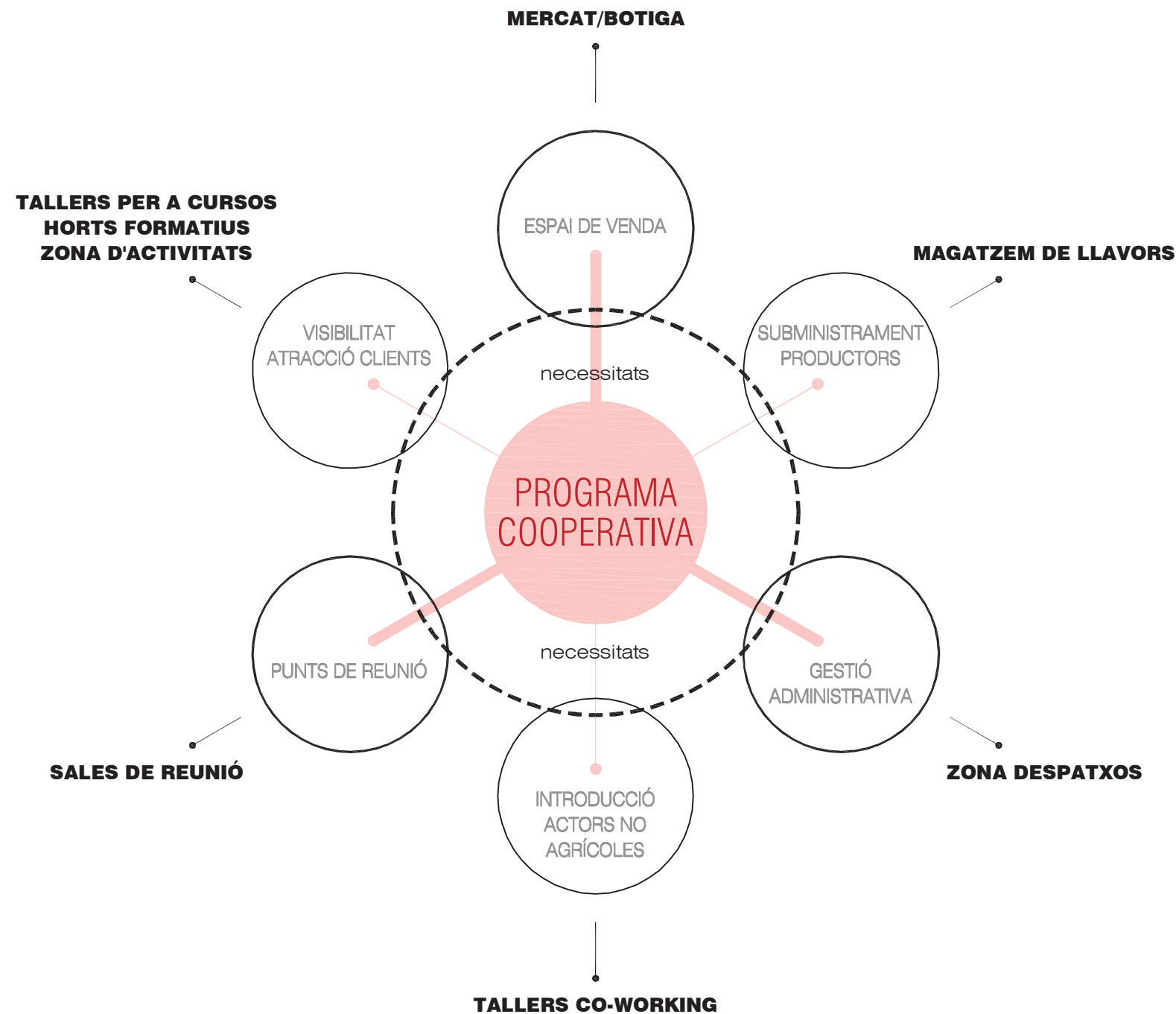
- Estat de conservació: Depenent de la zona, la coberta es troba en un molt bon estat de conservació, o bé, pateix greus desperfectes.
- Originalitat o rellevància: Aquesta coberta és un element inicial i principal, conformada a partir de la repetició del mòdul original.
- Conservació o enderroc: Es conserva la major part, només s'enderroquen aquelles part que pateixen grans modificacions o que es veuen afectades per l'aparició d'elements externs (dipòsits,...)

**4- Nau de producció artesanal i decorativa**

- Estat de conservació: El seu estat és molt correcte. El forjat interior pateix algun desperfecte, caldrà realitzar actuacions de reparació.
- Originalitat o rellevància: Volum datat dels anys 60, així doncs, no es tracta d'un volum original sinó d'una ampliació força actual.
- Conservació o enderroc: Ja que el seu estat de conservació és bo, la intenció inicial és conservar-lo, ara bé, la seva preservació definitiva dependrà de les decisions projectuals.

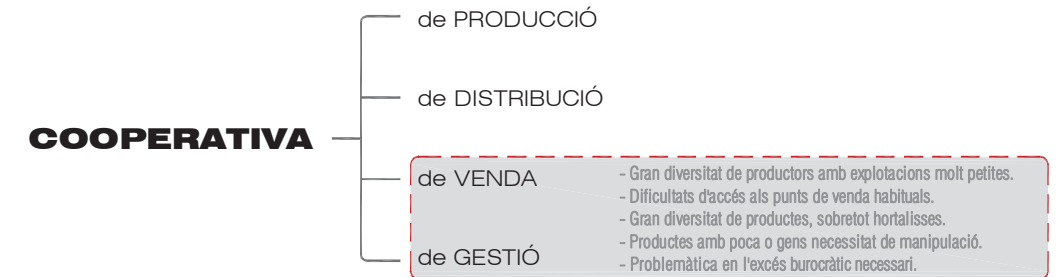
**5- Coberta d'uralita a dos aigües de la façana principal**

- Estat de conservació: L'estructura metàl·lica està força oxidada, a més, l'acabat de la coberta també presenta molts desperfectes.
- Originalitat o rellevància: Evidentment, no es tracta d'una peça original de l'edifici, a més, la seva construcció va suposar la eliminació d'una part de la coberta en serra original de la fàbrica.
- Conservació o enderroc: Enderroc.



**TIPOLOGIA COOPERATIVA**

El tipus de cooperativa que cal realitzar depèn del tipus de productors i productes i les seves necessitats:



**PROGRAMA**

Espai de venda mercat i botiga:

La compra-venda és l'activitat principal que es desenvoluparà en aquest edifici. Per a la seva realització han d'aparèixer dos tipus diferents d'espais, lligats a dues maneres diferents d'entendre la venda: el mercat i la botiga.

Pel que fa al mercat, cal destacar que dins del sector d'actuació de l'estratègia supramunicipal no existeix cap edifici fixe que desenvolupi aquesta funció, només es celebren els mercats setmanals de La Bisbal d'Empordà i Torroella de Montgrí. Aquest espai ha de ser de grans dimensions, per tal d'aglutinar una gran diversitat de productors, que poden formar part de la cooperativa o no, però han de complir els estàndards mínims marcats per aquesta. Cal replantejar adequadament els dies de celebració d'aquest tipus d'esdeveniment i els horaris que es compliran, per tal d'arribar al major nombre possible de clients.

Per altra banda trobem la botiga, un espai de venda molt més reduït, obert només al producte dels actors que formen part de la cooperativa. D'aquesta manera, aquest productors tenen la possibilitat de tenir el seu producte a la venda sense necessitat de perdre dies de feina. A més, la botiga romandrà oberta tots els dies laborables i amb un horari més ampli que el mercat.

Gestió administrativa zona de despatxos:

La cooperativa no només ha de resoldre el problema de l'accés als punt de venda habituals, sinó que també ha d'esdevenir una entitat capaç de resoldre els diferents problemes i processos burocràtics que afecten als productors. Tal com es descriu al títol d'aquest apartat, només cal projectar un petit nombre de despatxos destinats a aquest tipus de feina, no cal cap gran desplegament de medis.

Punts de reunió sales de reunió:

Tot i que el mercat o el propi bar puguin desenvolupar aquesta funció de posar en contacte els diferents actors d'aquesta estratègia, es creu que es necessari projectar un espai o varis on els diferents actors que formen part de la cooperativa es puguin reunir per debatre els diversos aspectes que afecten el funcionament de l'entitat. Aquest espai estarà pròxim i molt relacionat amb la zona administrativa de despatxos, per tal de simplificar els fluxos i dinàmiques de funcionament.

Subministrament productors magatzem de llavors:

Una de les activitats que desenvolupa una cooperativa com la que es vol projectar és el subministrament de les llavors als productors participants, per tal de mantenir uns estàndards en el producte ofertat. Aquestes llavors distribuïdes poden procedir, originalment, dels propis productors subministrats, però és la pròpia entitat la que s'encarrega de la seva distribució. Per aquest motiu, es planteja l'opció de desenvolupar un petit magatzem de llavors.

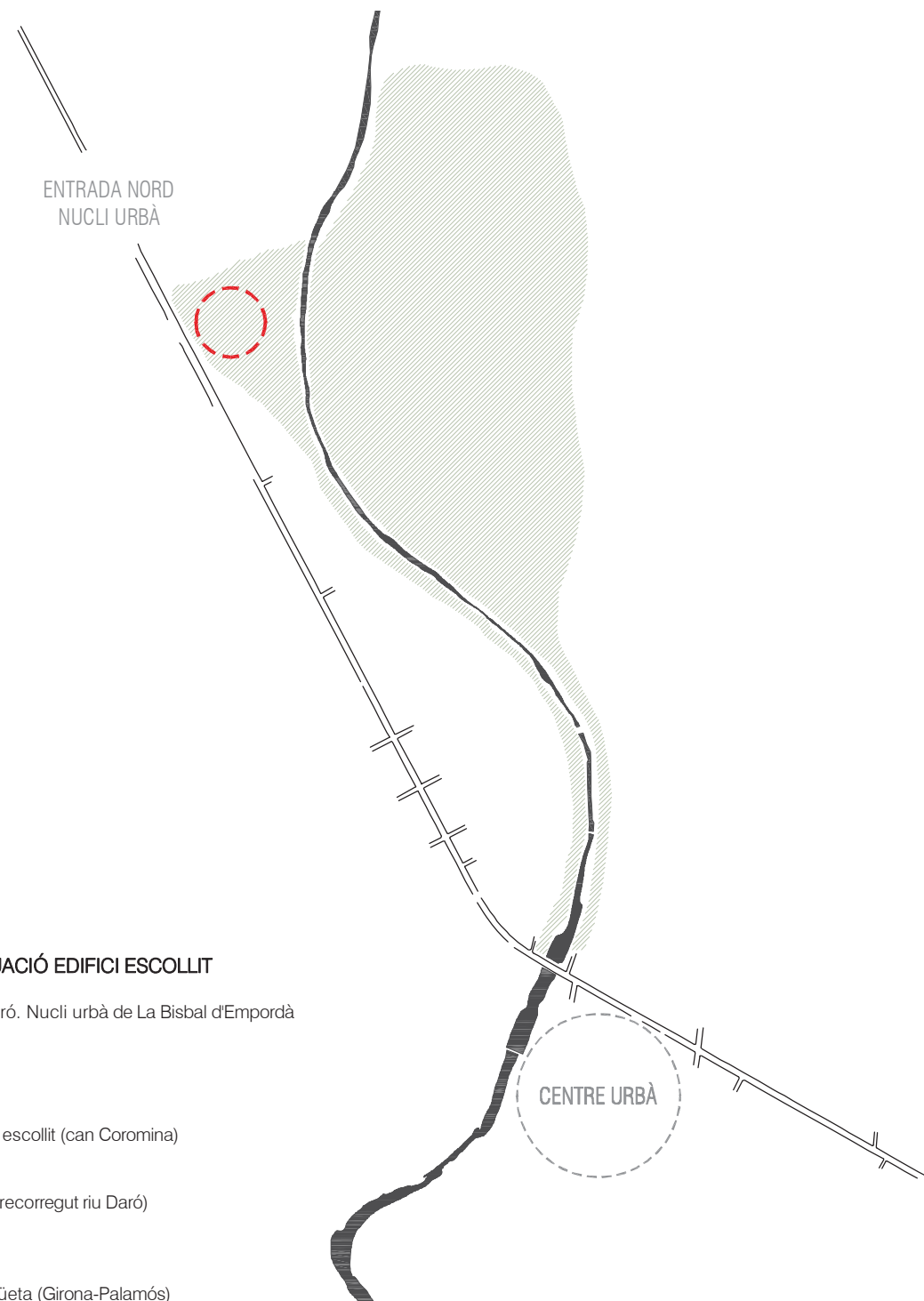
Introducció actors no agrícoles tallers de co-working:

A part del caràcter agrícola del sector, l'artesania també té una especial presència, sobretot, al municipi de La Bisbal d'Empordà. Per aquest motiu, pot ser molt interessant tenir uns espais capaços d'atraure aquest tipus de productor no agrícola, que permeti generar unes sinèrgies molt més riques, no només basades en el món rural.

Visibilitat i atracció futurs clients tallers per a cursos, horts formatius,...:

A més dels diferents espais de funcionament de la pròpia cooperativa, pot ser convenient generar un seguit d'espais destinats a atraure la gent, a partir de la realització d'altres activitats diferents a la compra-venda. Amb aquest procés s'aconsegueix donar a conèixer la cooperativa i crear vincles amb la població, generant futurs consumidors d'aquesta entitat. Aquests espais poden ser tan diversos com: espais destinats a cursos de cuina que utilitzin el producte local de la cooperativa, petits horts formatius,...

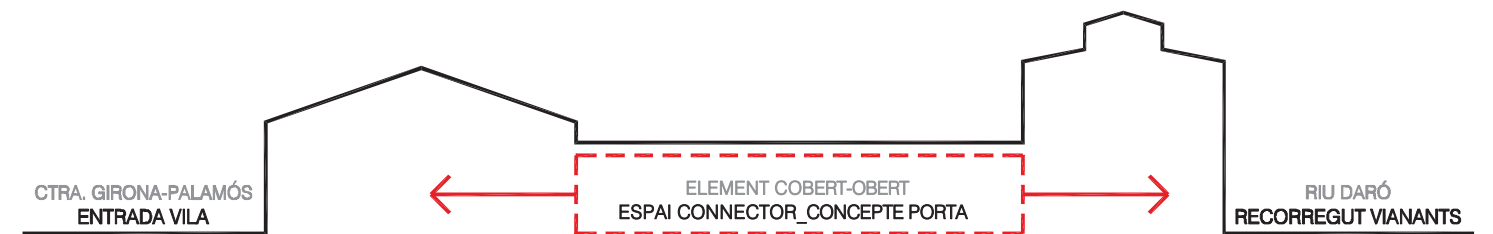




ESTRATÈGIES D'EMPLAÇAMENT I\_ EN RELACIÓ A LA PROPOSTA URBANA

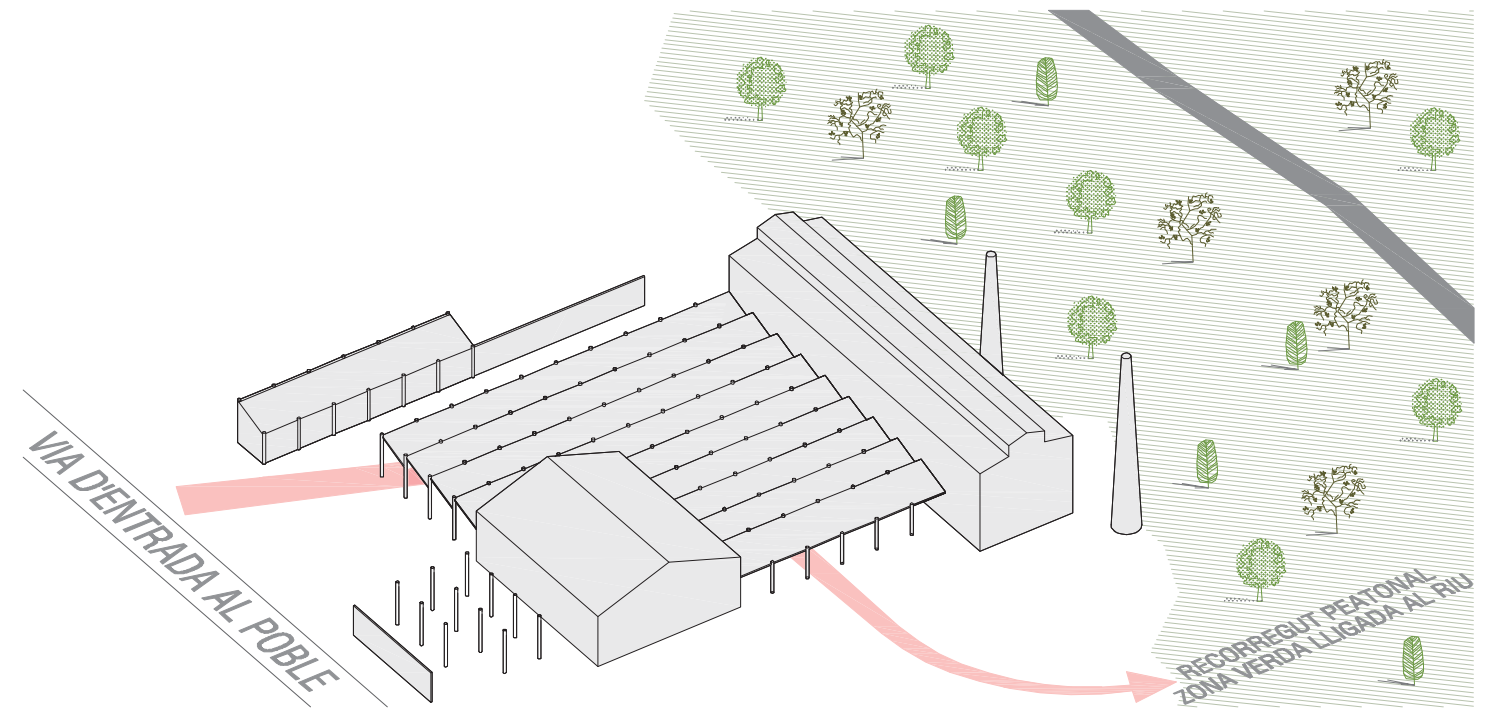
Concepte de porta urbana

El fet que l'edifici projectual es situï en una de les entrades del nucli urbà, juntament, amb la disposició d'una coberta que ocupa una gran extensió, aporten la idea de "porta urbana" del municipi. En aquest cas, alliberant el pas sota la coberta en serra es genera un gran "porxo urbà" que emmarca l'entrada al nucli urbà, a través d'aquest edifici i del nou recorregut no motoritzat lligat al riu, plantejat en la proposta urbana del mateix document.



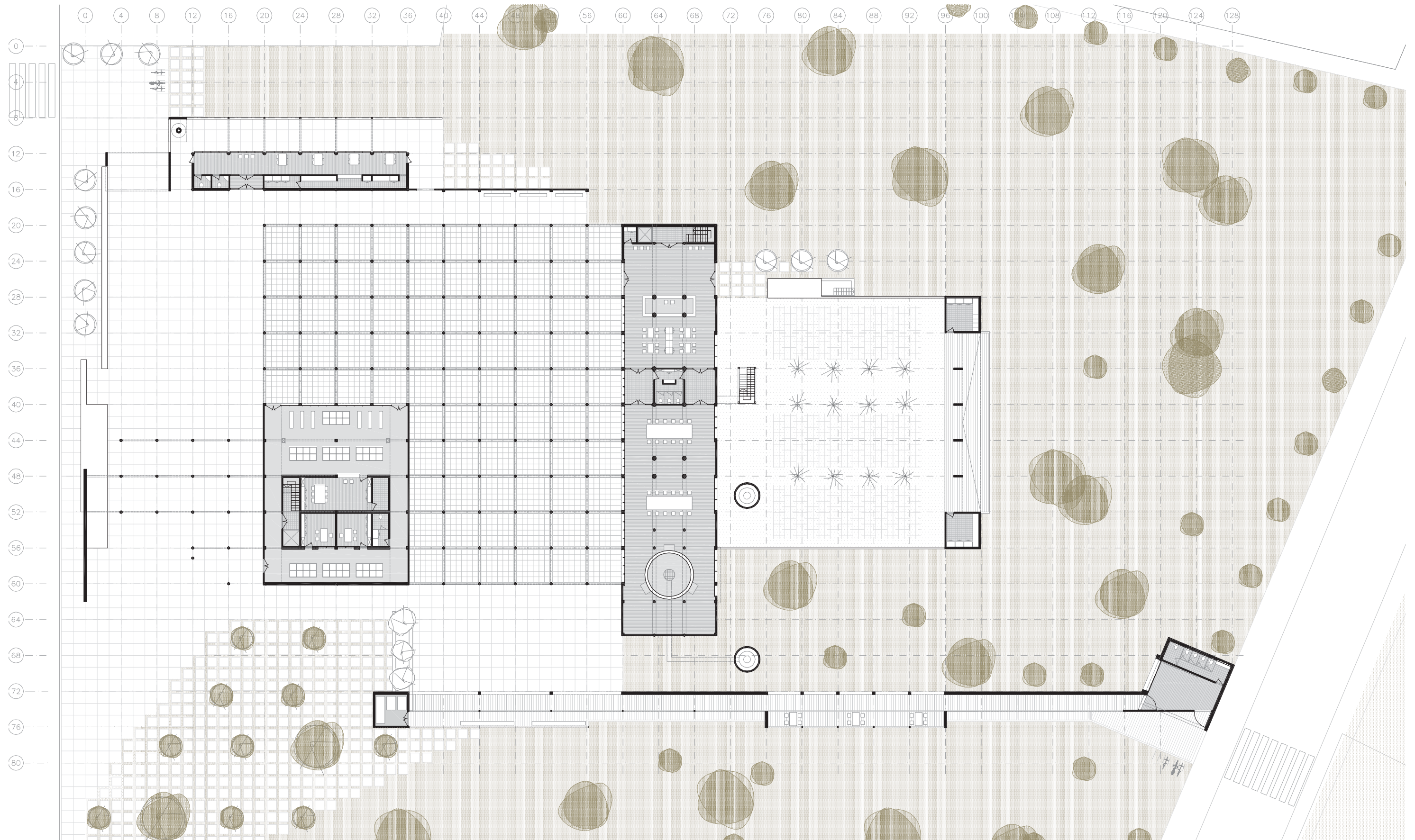
Fita urbana del nou recorregut fluvial

Aquest edifici no només ha de servir com a punt d'entrada o sortida al nou recorregut no motoritzat lligat al riu Daró, sinó que també ha d'esdevenir un punt d'atracció i interès dins el nucli urbà. Per tant, també serà necessari veure com cal gestionar aquest nou diàleg del conjunt industrial amb la nova façana del riu, per tal que el moviment dels diferents individus sigui completament fluid.







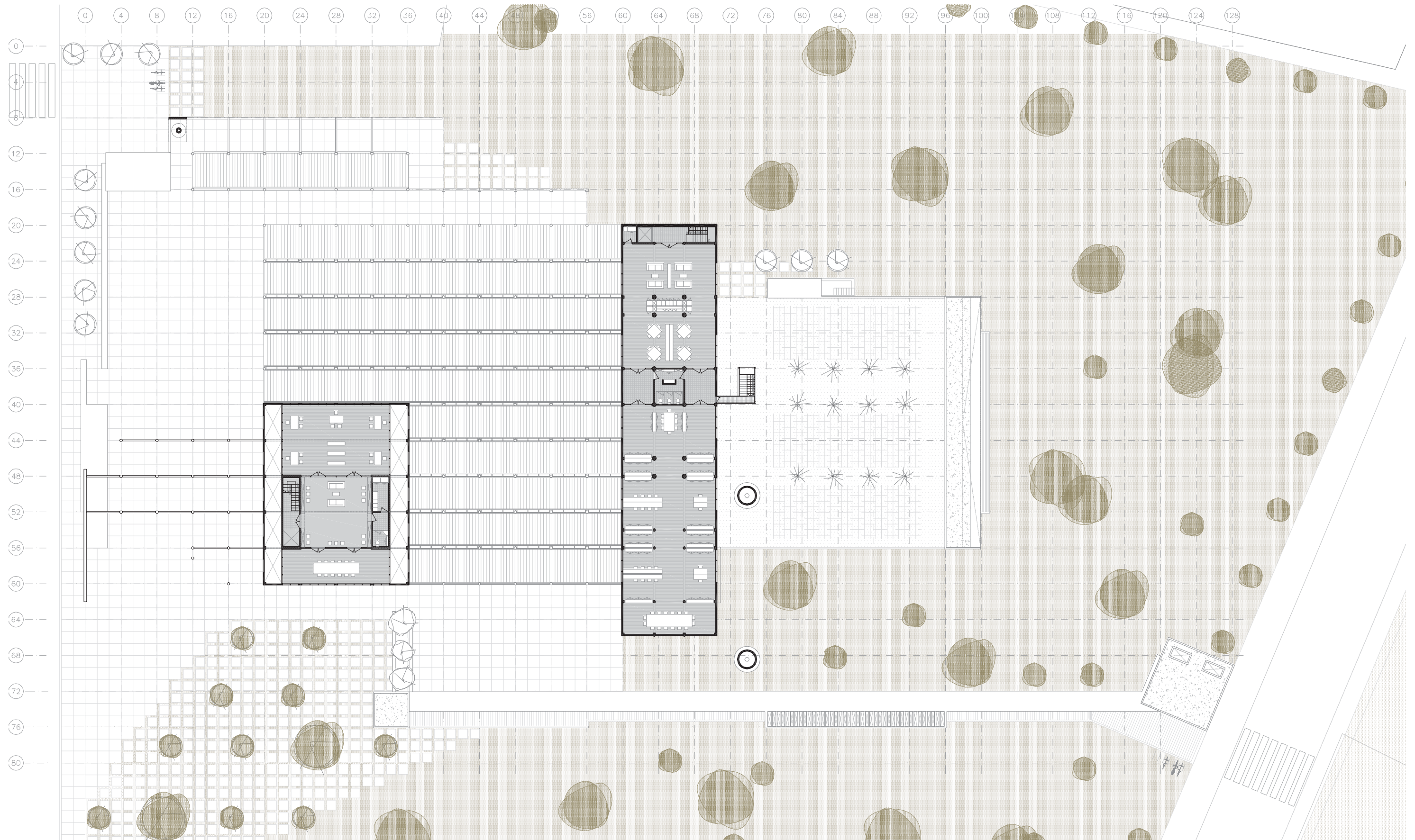


PLANTA BAIXA CONJUNT



Planta proposta. Fàbrica can Coromina  
e:1/400

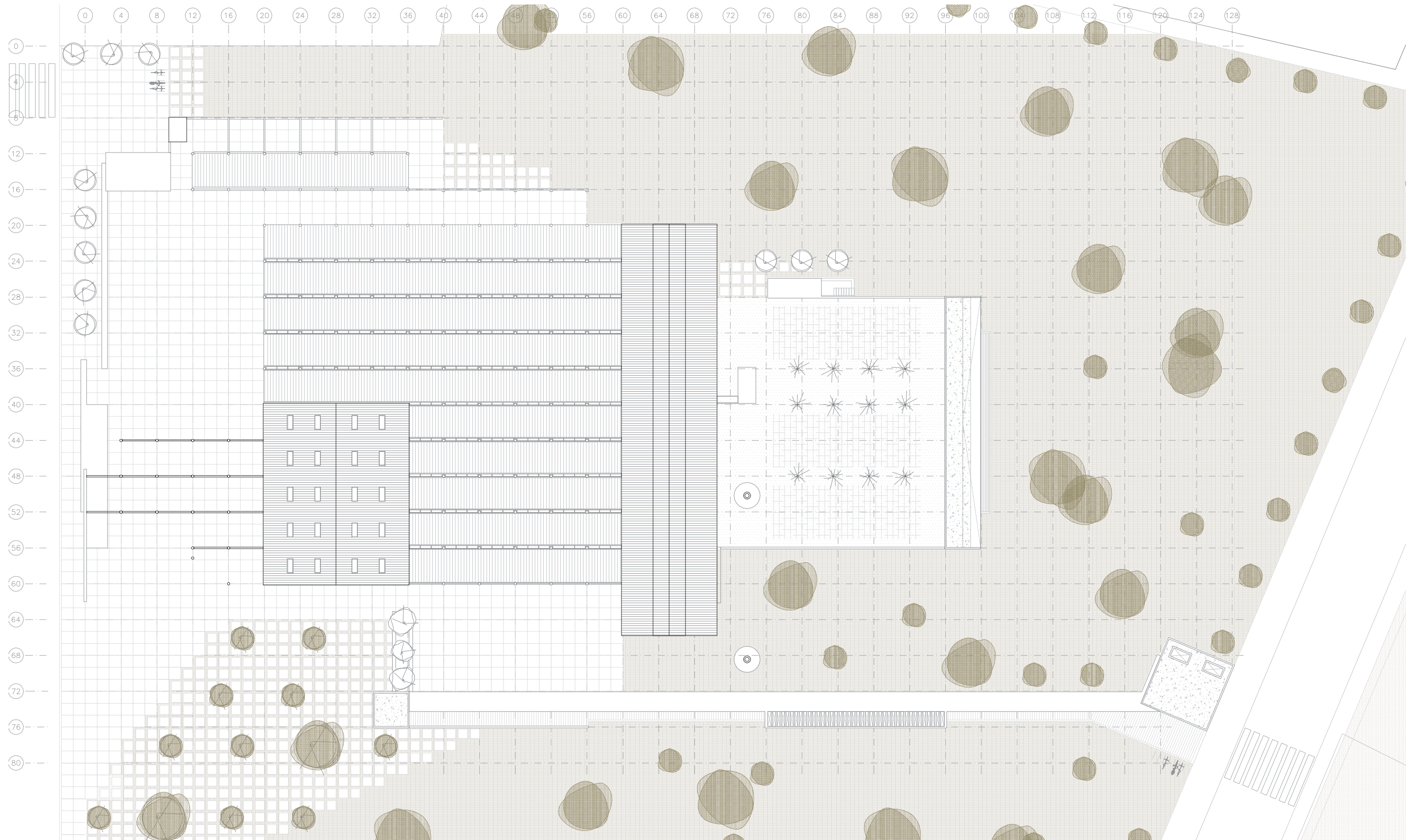




PLANTA PRIMERA CONJUNT



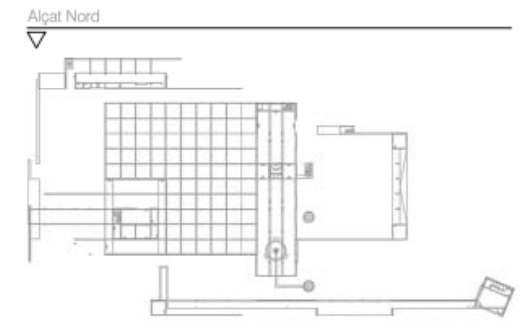
Planta proposta. Fàbrica can Coromina  
e:1/400



PLANTA COBERTA CONJUNT



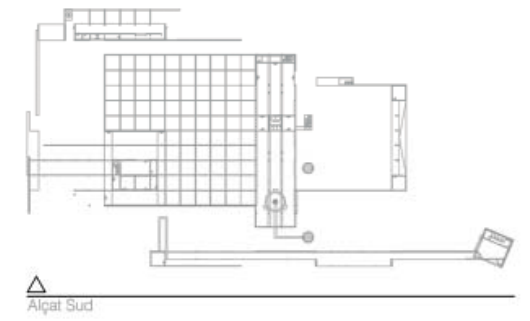
Planta proposta. Fàbrica can Coromina  
e:1/400



**ALÇAT NORD**

Alçats principals. Fàbrica can Coromina  
e:1/400

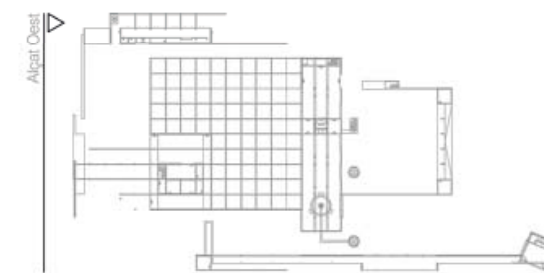




**ALÇAT SUD**

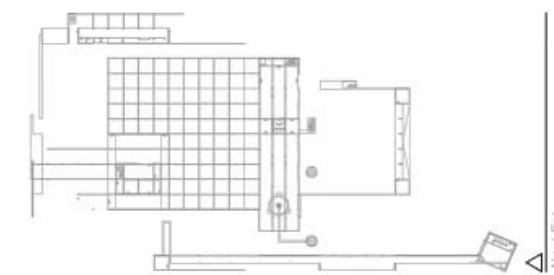
Alçats principals. Fàbrica can Coromina  
e:1/400





**ALÇAT OEST**  
Alçats principals. Fàbrica can Coromina  
e:1/400

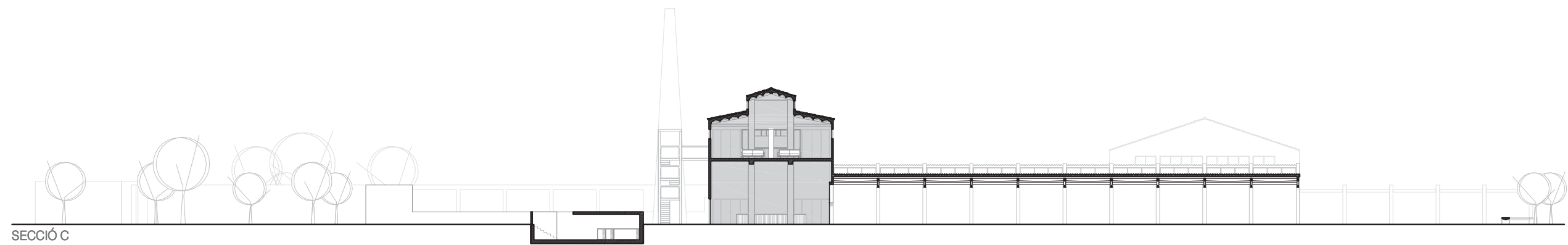
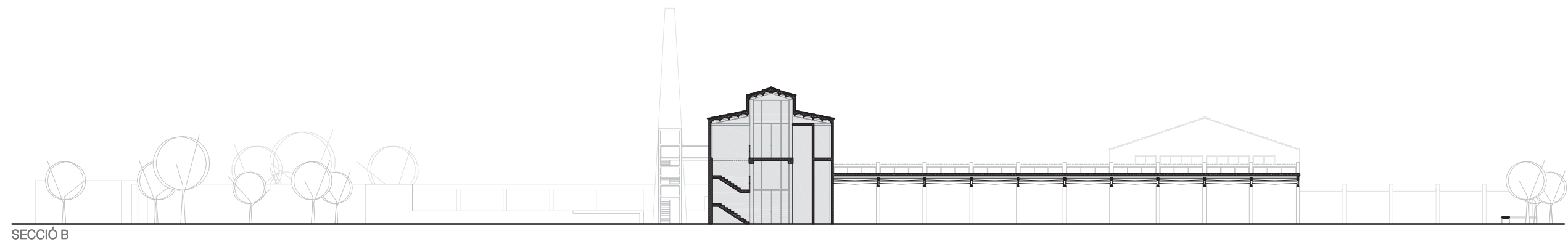
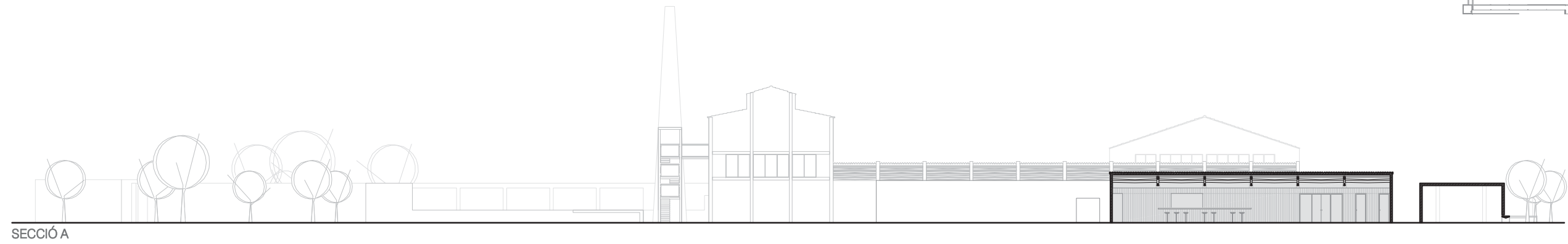
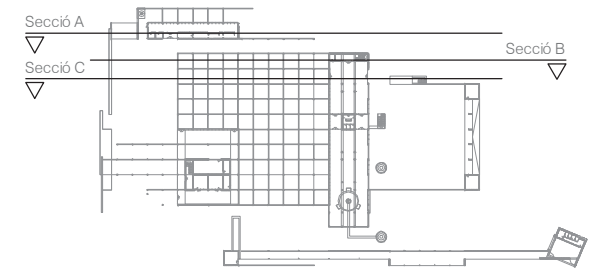




ALÇAT EST

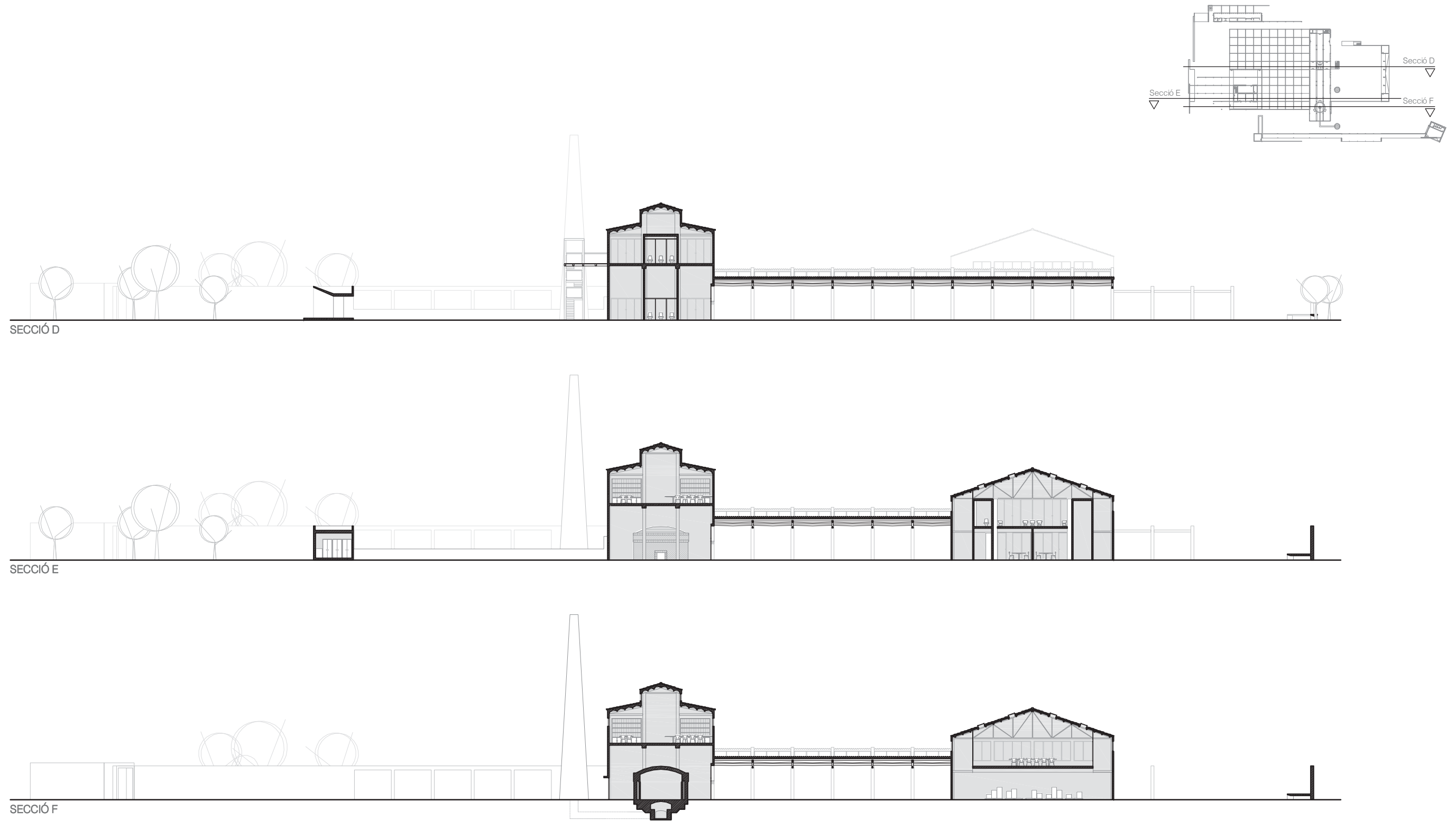
Alçats principals. Fàbrica can Coromina  
e:1/400





SECCIONS LONGITUDINALS I

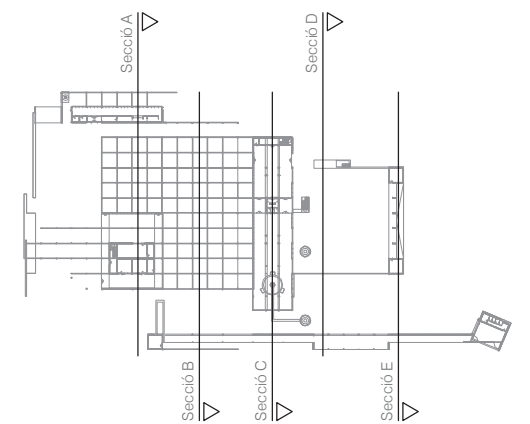
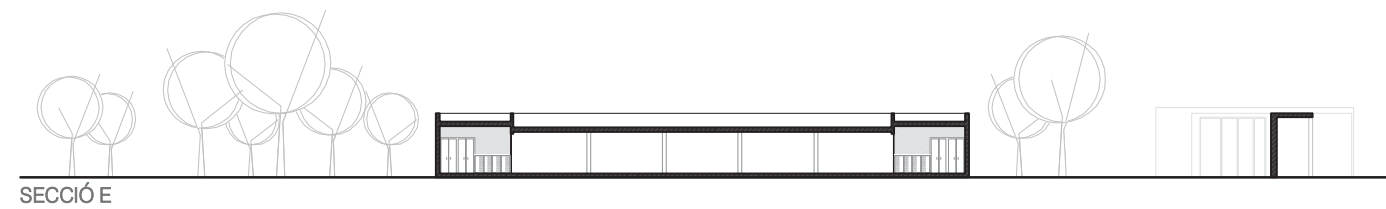
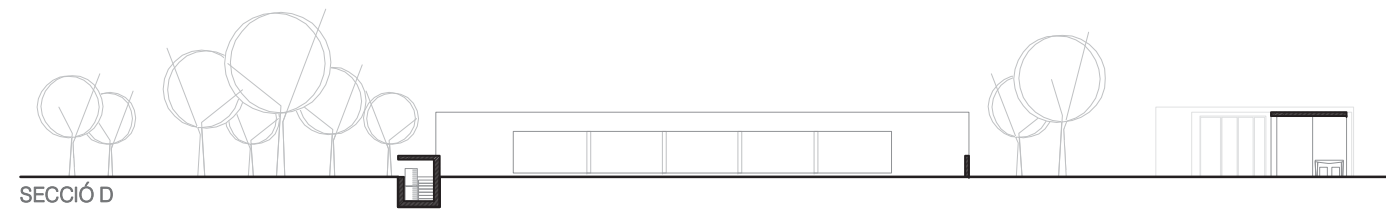
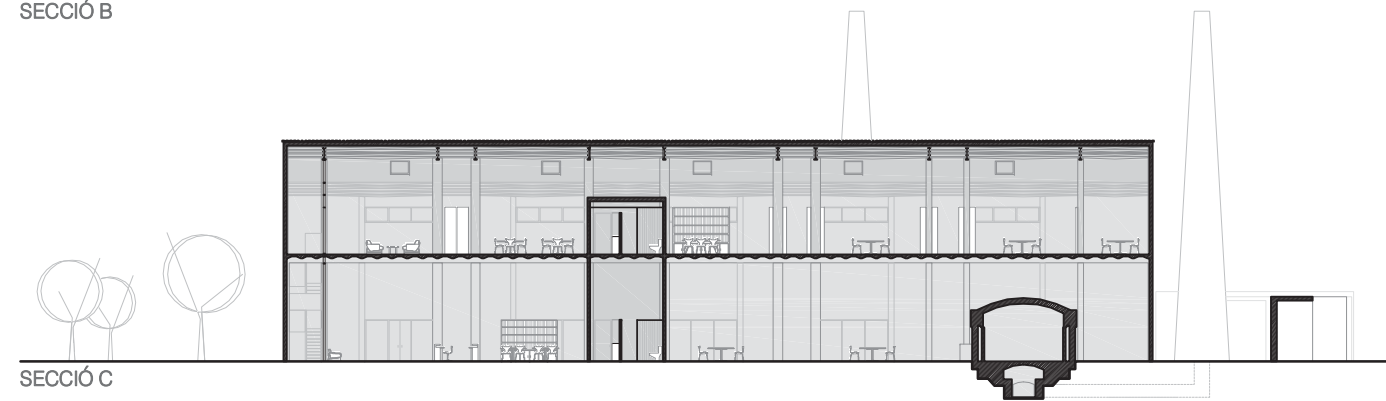
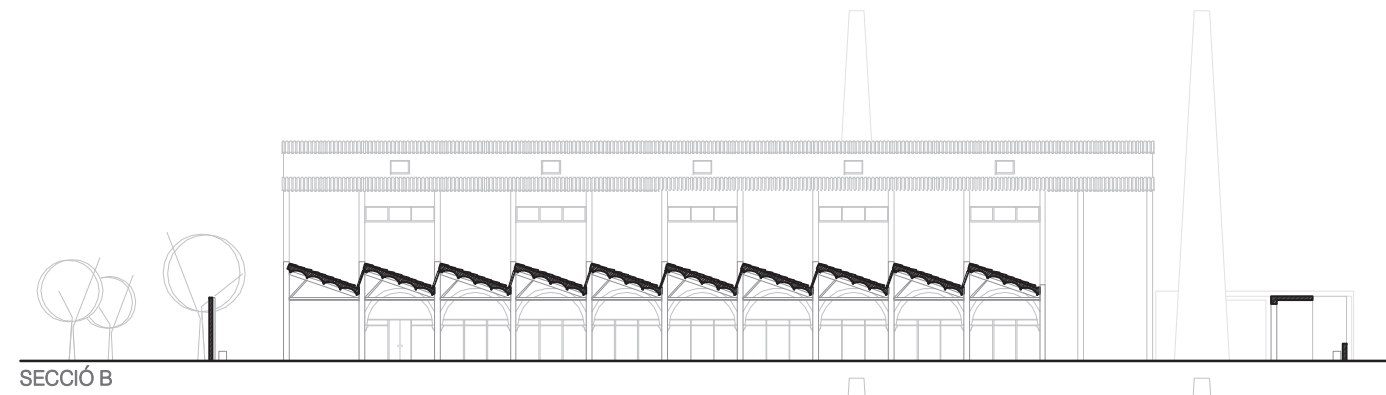
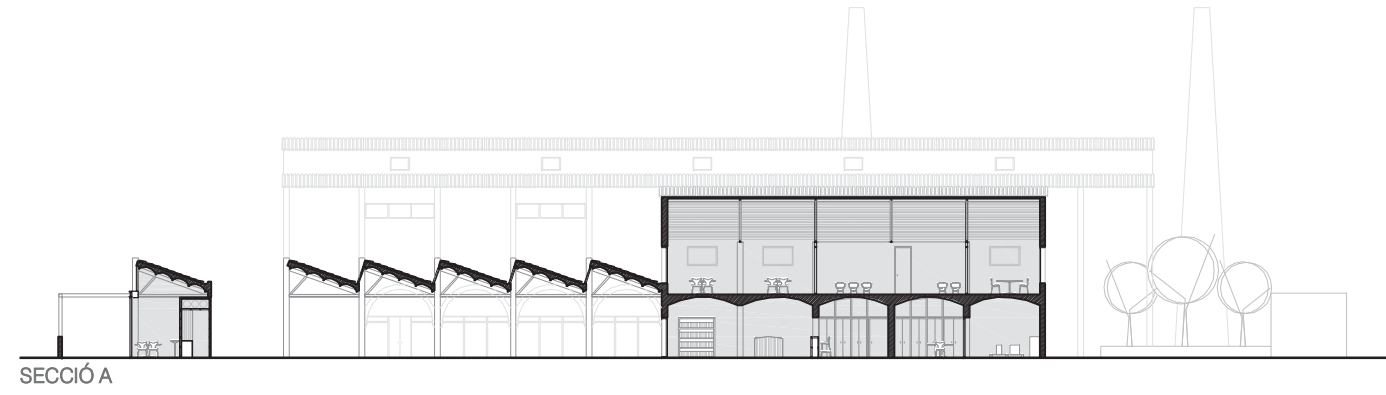
Seccions principals. Fàbrica can Coromina  
e:1/400



SECCIONS LONGITUDINALS II

Seccions principals. Fàbrica can Coromina  
e:1/400

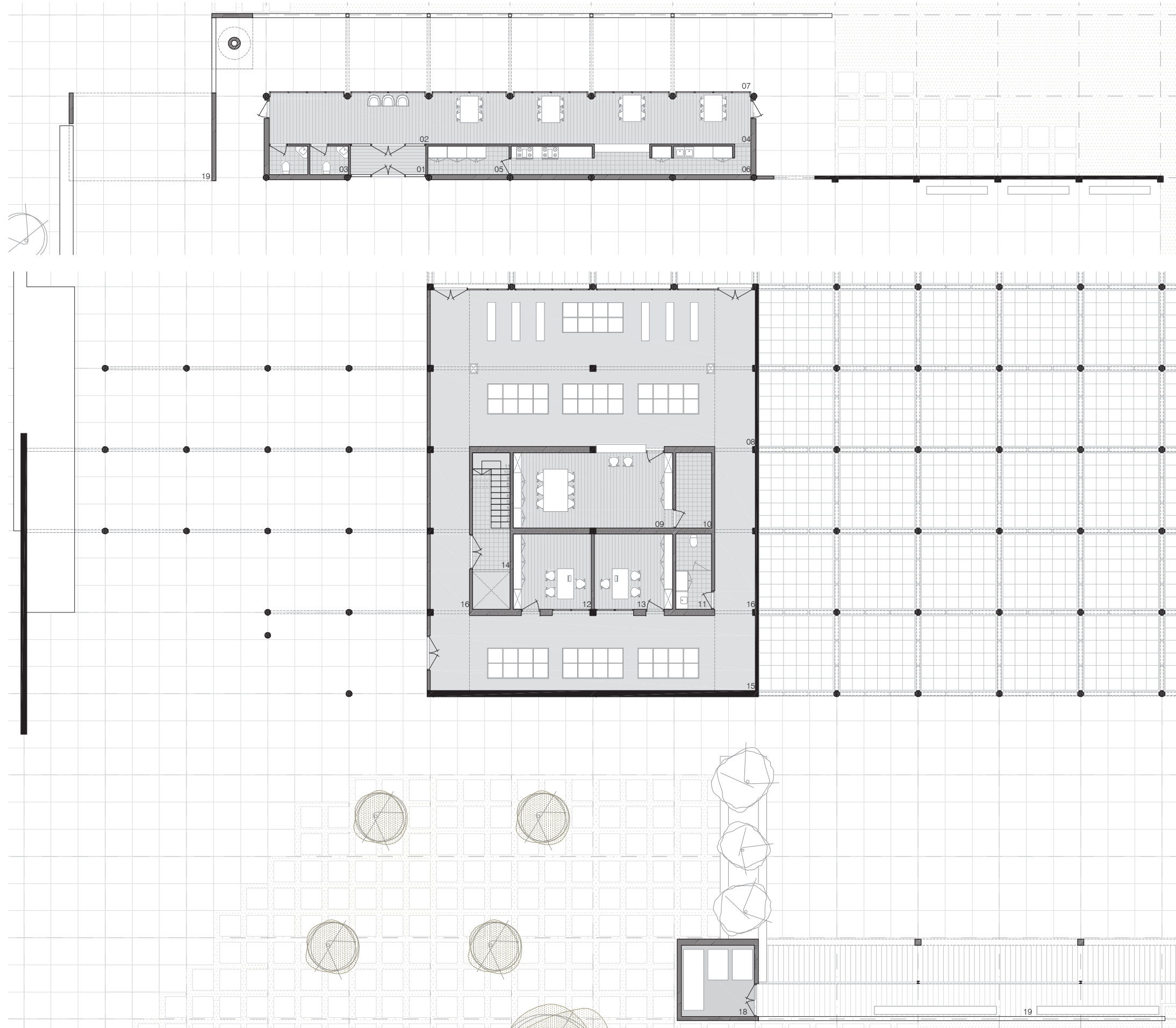




**SECCIONS TRANSVERSALS**

Seccions principals. Fàbrica can Coromina  
e:1/400





**ESPAI SUPORT\_ BAR | RESTAURANT**

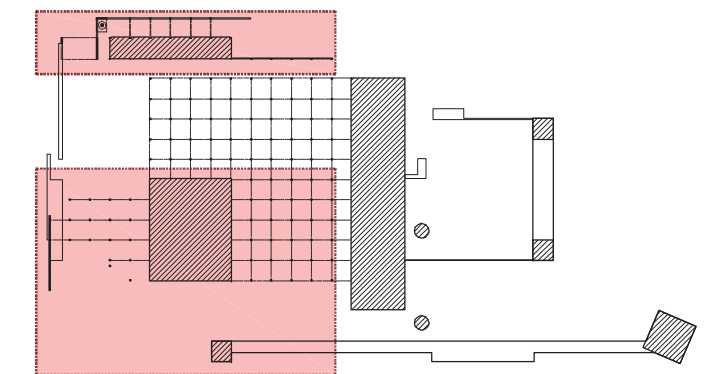
01	Entrada	5.74 m <sup>2</sup>
02	Hall	18.45 m <sup>2</sup>
03	Bany	5.46 m <sup>2</sup>
04	Menjador	37.25 m <sup>2</sup>
05	Magatzem	5.60 m <sup>2</sup>
06	Cuina	16.52 m <sup>2</sup>
07	Terrassa i dipòsit	137.50 m <sup>2</sup>

**ESPAI ADMINISTRATIU**

08	Botiga	123.17 m <sup>2</sup>
09	Recepció	29.05 m <sup>2</sup>
10	Magatzem/Inst.	6.57 m <sup>2</sup>
11	Bany	6.57 m <sup>2</sup>
12	Despatx 01	14.25 m <sup>2</sup>
13	Despatx 02	14.25 m <sup>2</sup>
14	Escales/Asc.	14.24 m <sup>2</sup>
15	Magatzem de gra	59.16 m <sup>2</sup>
16	Zona pas	31.96 m <sup>2</sup>

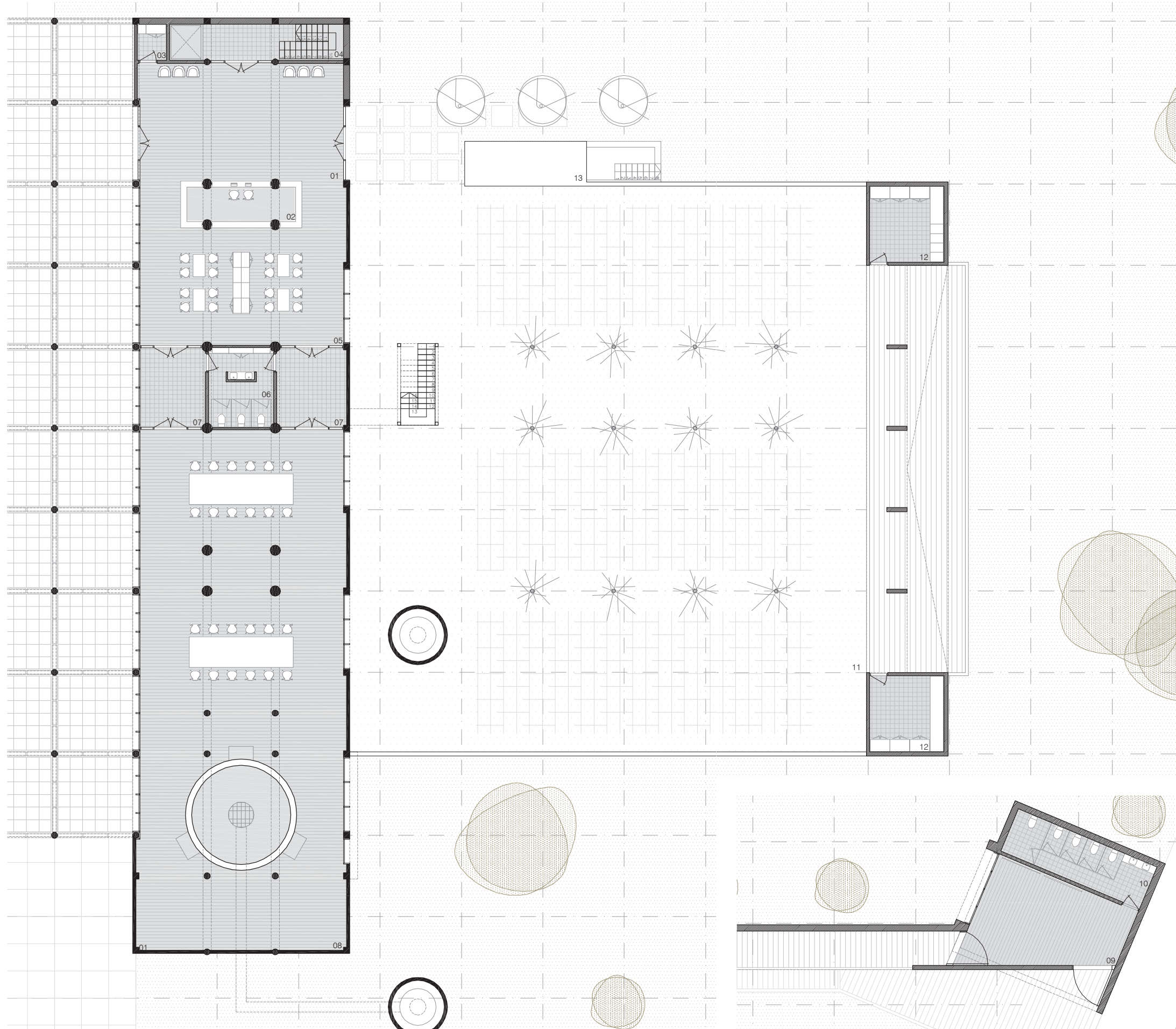
**ESP AIS I ELEMENTS EXTERIORS CONJUNT**

17	Espai venda cobert	1280.71 m <sup>2</sup>
18	Sala comptadors	12.60 m <sup>2</sup>
19	Pèrgola entrada	309.66 m <sup>2</sup>



**PLANTA BAIXA\_ZONA 01**

Planta proposta. Fàbrica can Coromina  
 e:1/200



**ESPAI COWORKING**

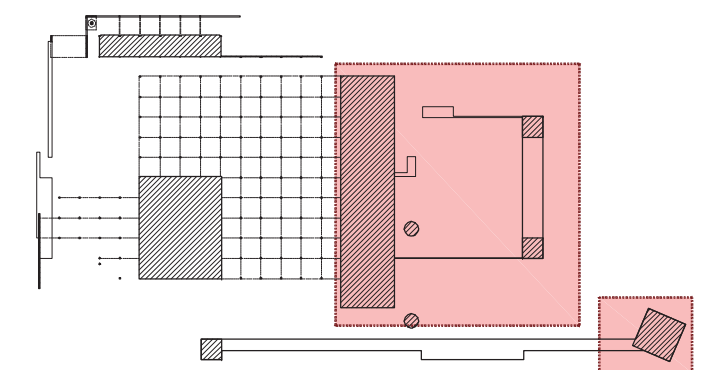
01	Hall	57.75 m <sup>2</sup>
02	Recepció	23.35 m <sup>2</sup>
03	Magatzem	2.53 m <sup>2</sup>
04	Escalles/Asc.	15.18 m <sup>2</sup>
05	Zona de lectura	58.87 m <sup>2</sup>
06	Bany	12.72 m <sup>2</sup>
07	Zona de pas	25.94 m <sup>2</sup>
08	Tallers	259.91 m <sup>2</sup>

**PUNT D'ACCÉS**

09	Entrada/espai observació	32.76 m <sup>2</sup>
10	Bany	16.65 m <sup>2</sup>

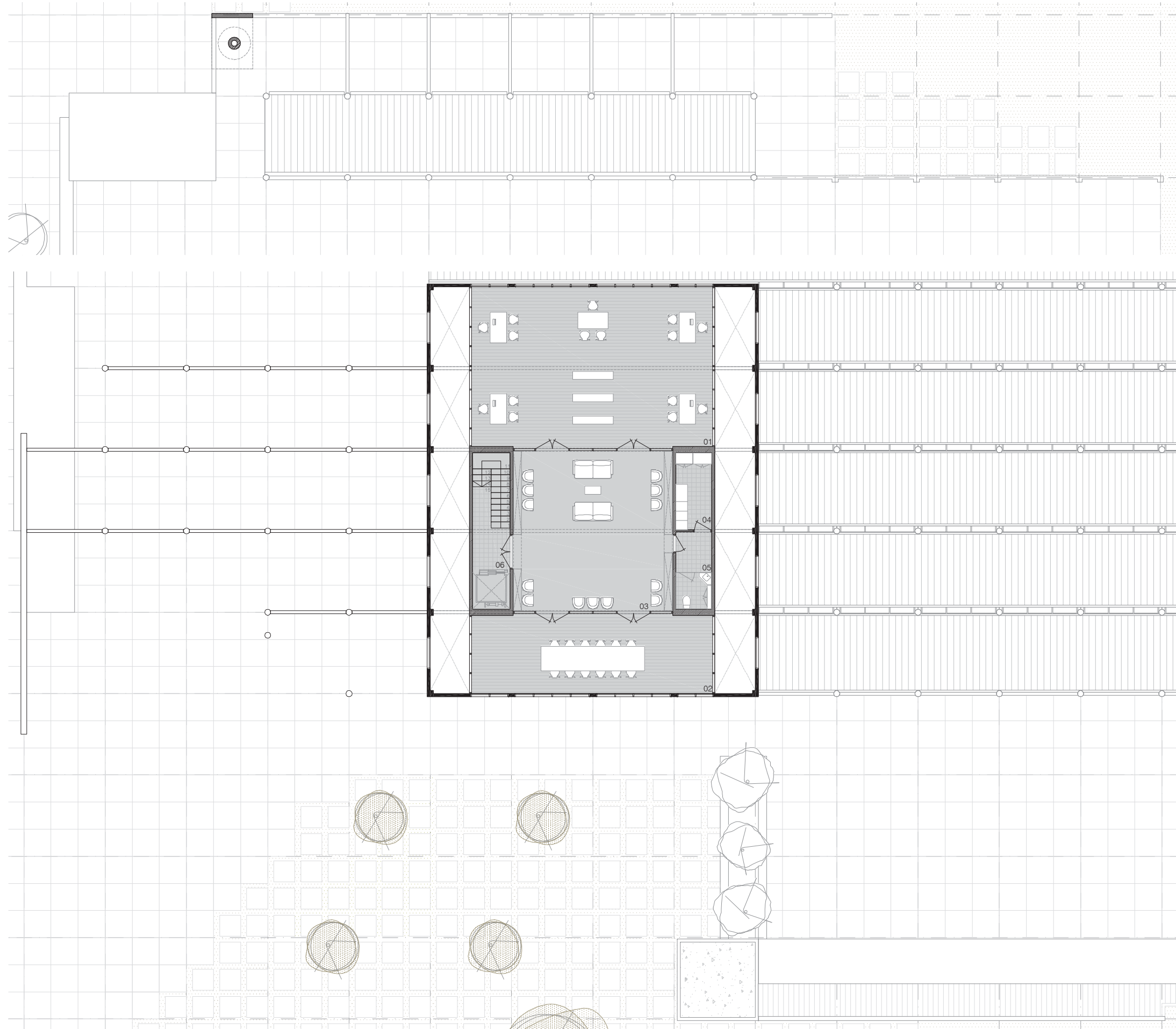
**ESP AIS I ELEMENTS EXTERIORS CONJUNT**

11	Horts formatius	706.82 m <sup>2</sup>
12	Magatzems exteriors	13.69 m <sup>2</sup>
13	Sala de maquinària	21.23 m <sup>2</sup>



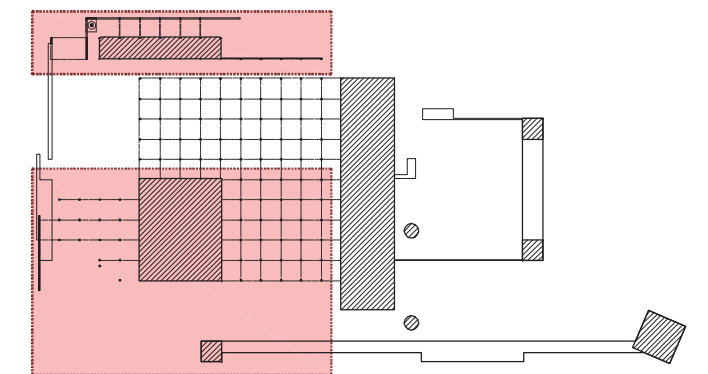
**PLANTA BAIXA\_ZONA 02**

Planta proposta. Fàbrica can Coromina  
 e:1/200



**ZONA ADMINISTRATIVA**

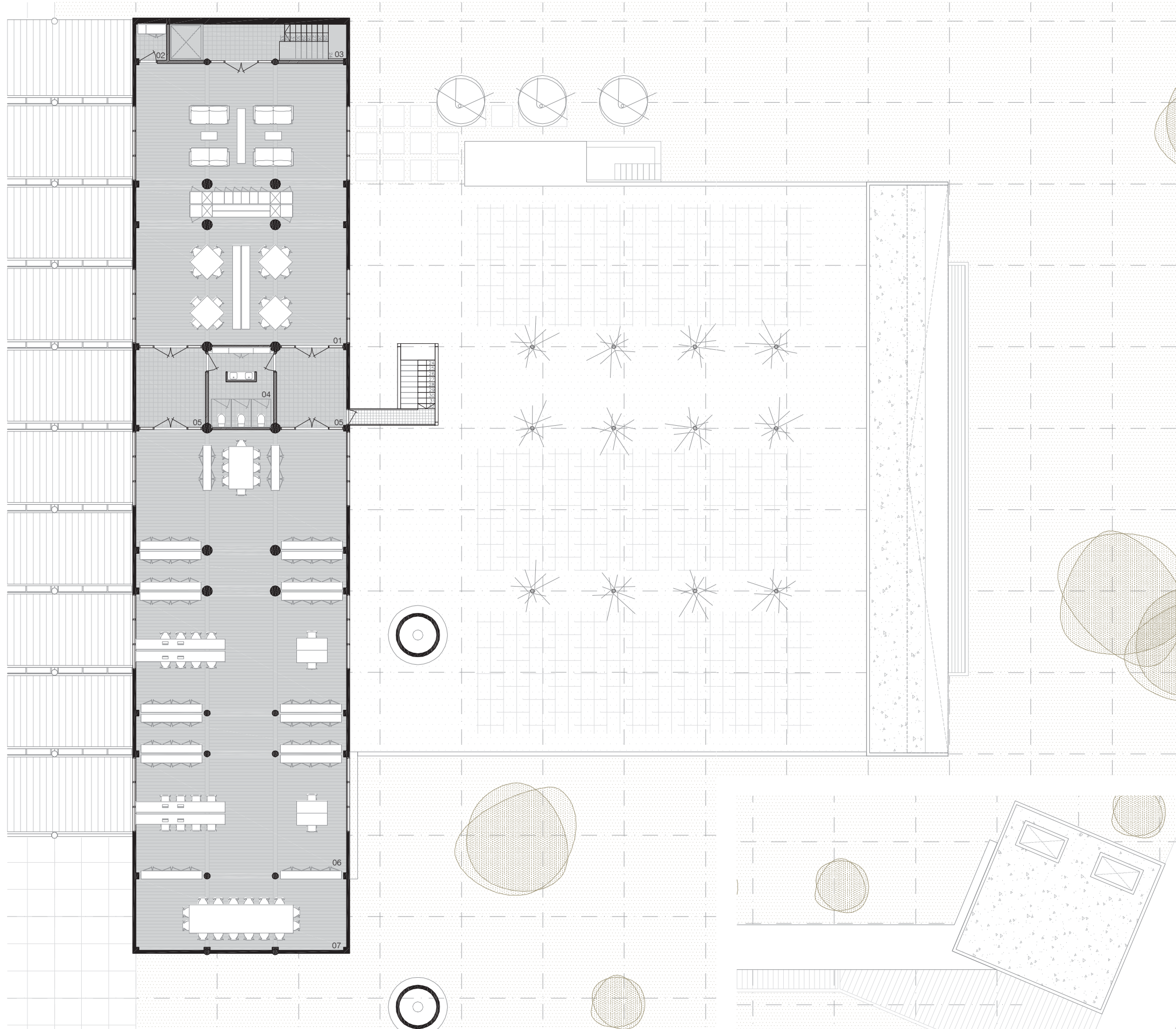
01	Despatxos	93.22 m <sup>2</sup>
02	Sala de reunions	45.72 m <sup>2</sup>
03	Sala d'espera	56.19 m <sup>2</sup>
04	Magatzem	6.75 m <sup>2</sup>
05	Banyes	6.75 m <sup>2</sup>
06	Escales/Asc.	14.24 m <sup>2</sup>



**PLANTA PRIMERA\_ZONA 01**

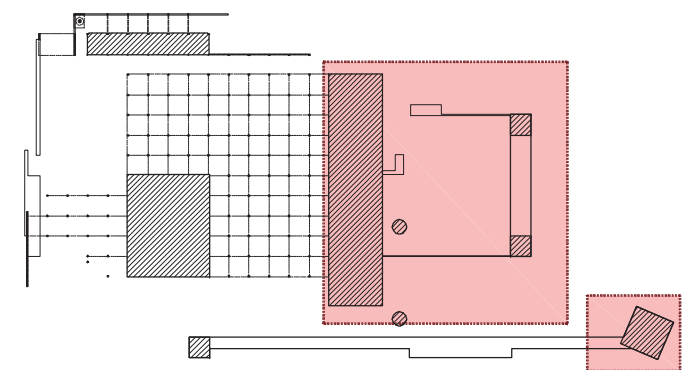


Planta proposta. Fàbrica can Coromina  
 e:1/200



**ESPAI COWORKING**

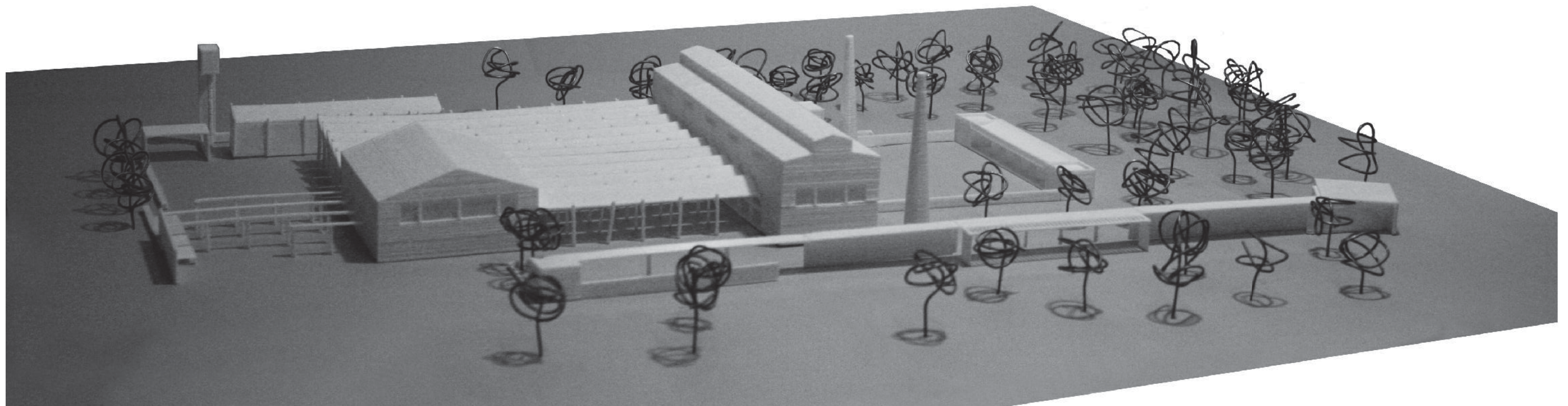
01	Menjador/Sala de descans	143.61 m <sup>2</sup>
02	Magatzem instal·lacions	2.66 m <sup>2</sup>
03	Escalles/Asc.	15.44 m <sup>2</sup>
04	Bany	12.64 m <sup>2</sup>
05	Zona de pas	13.36 m <sup>2</sup>
06	Tallers/Despatxos	225.62 m <sup>2</sup>
07	Zona de pas	36.30 m <sup>2</sup>



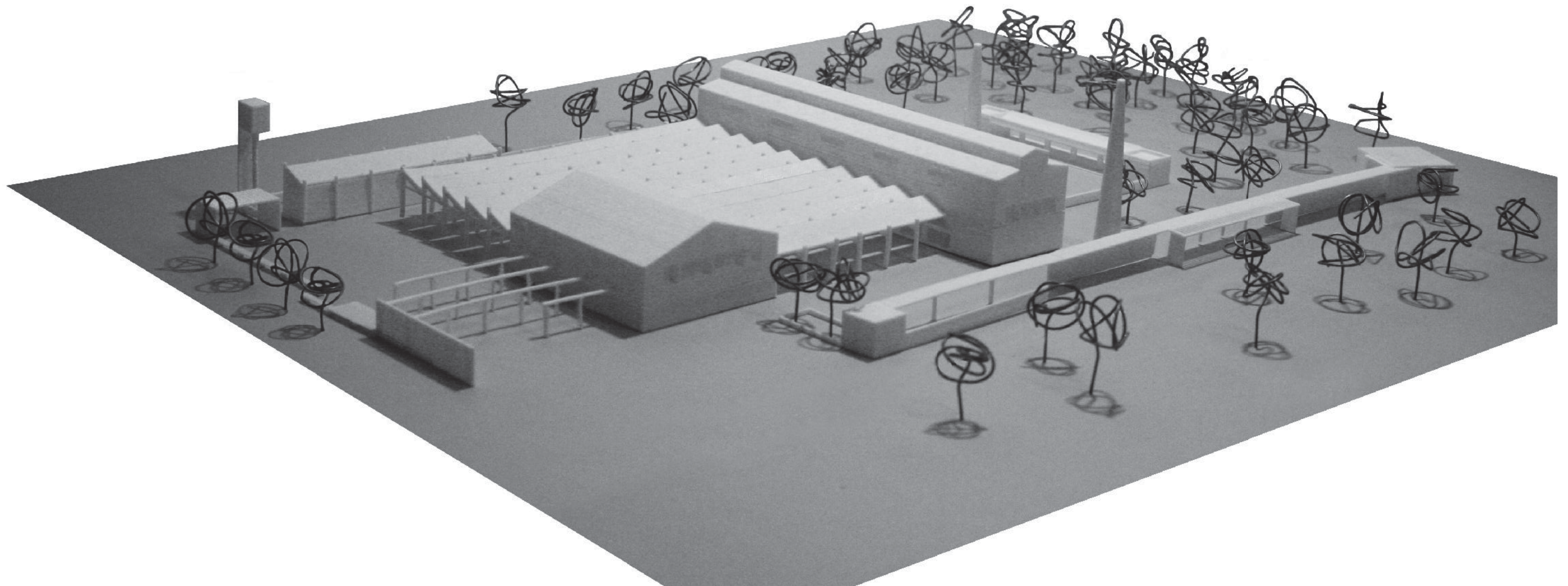
**PLANTA PRIMERA\_ZONA 02**

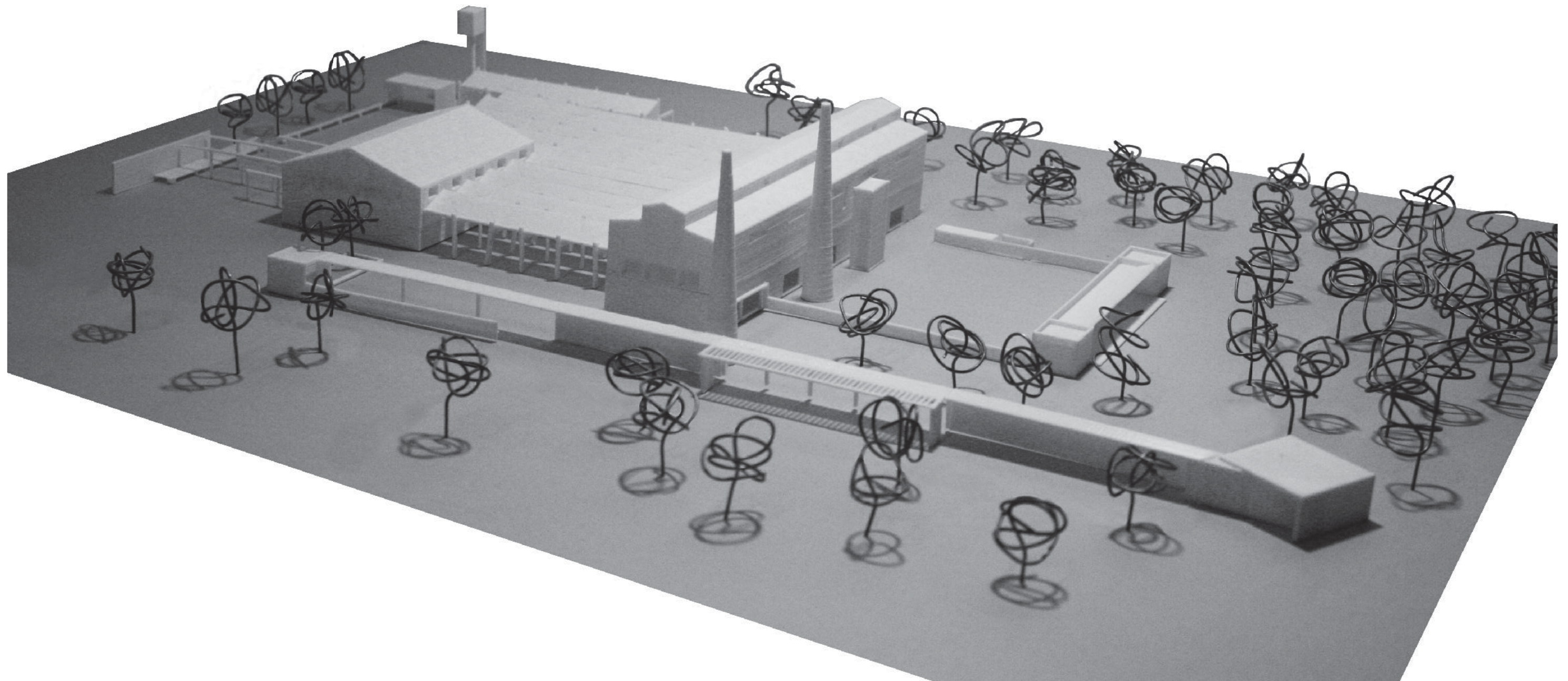
Planta proposta. Fàbrica can Coromina  
 e:1/200

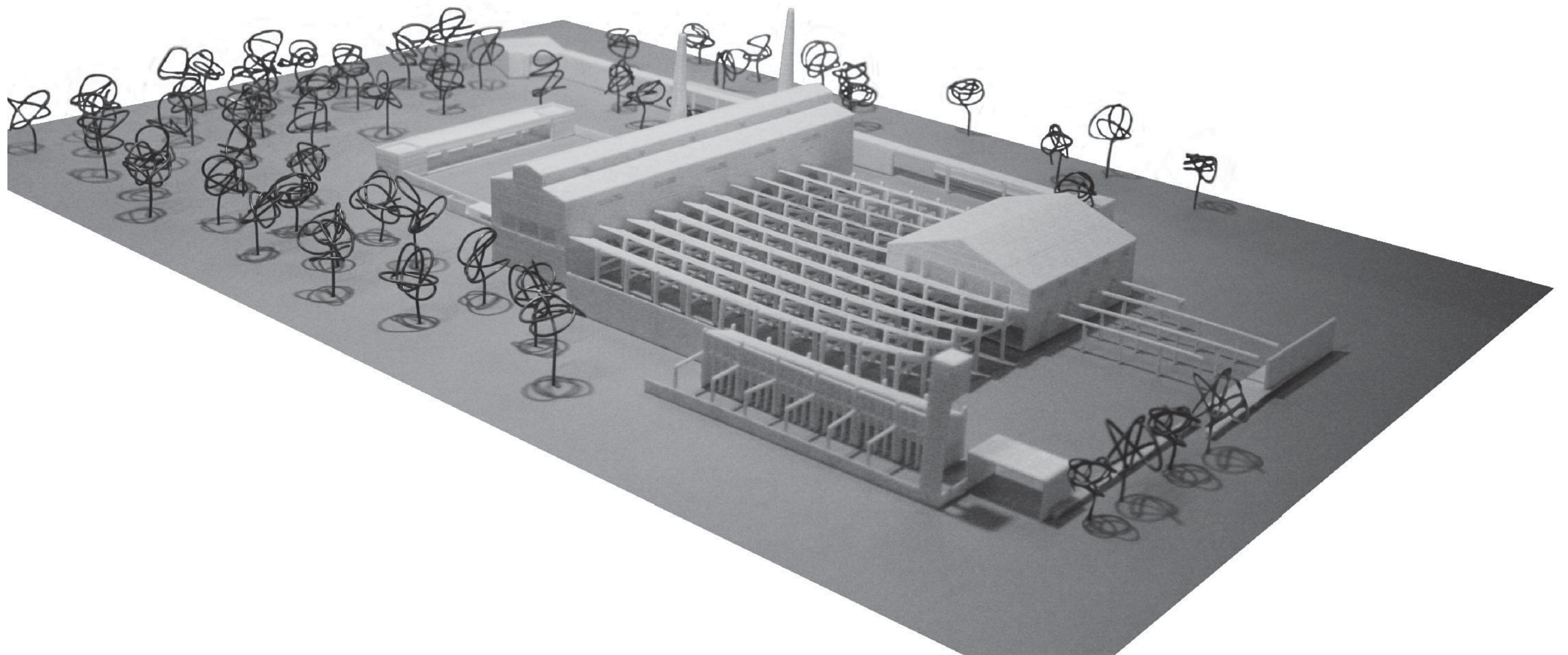


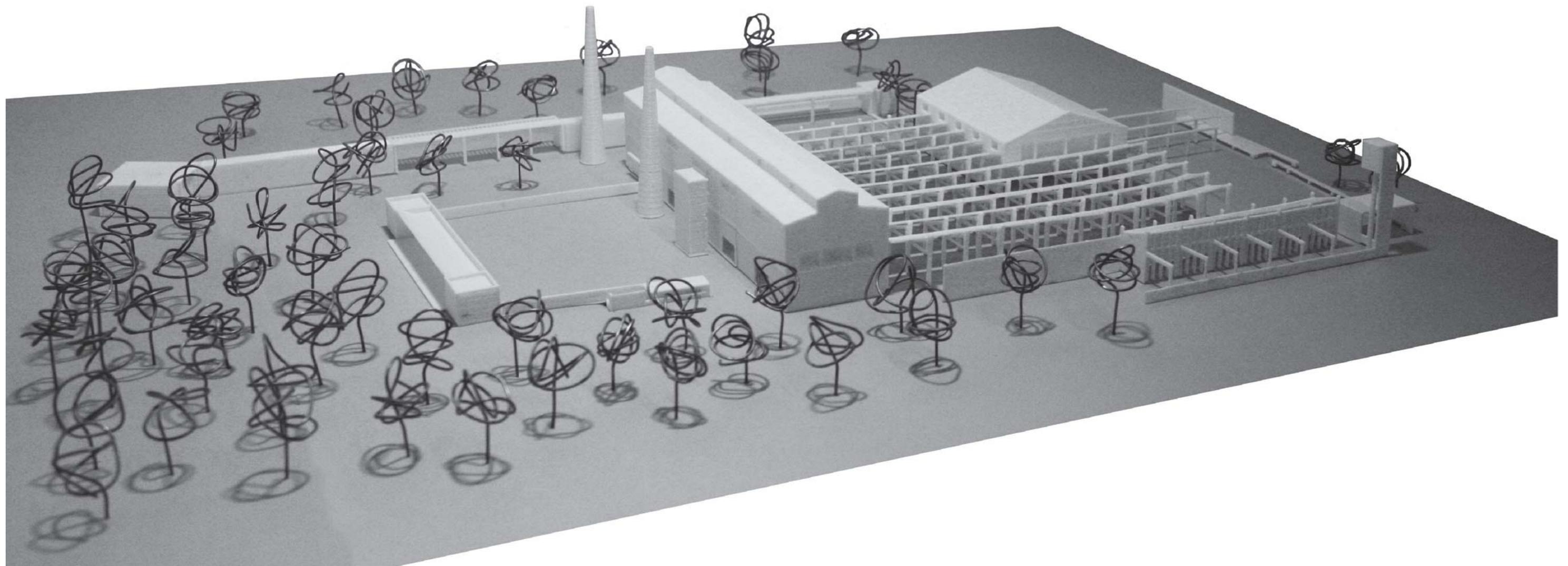


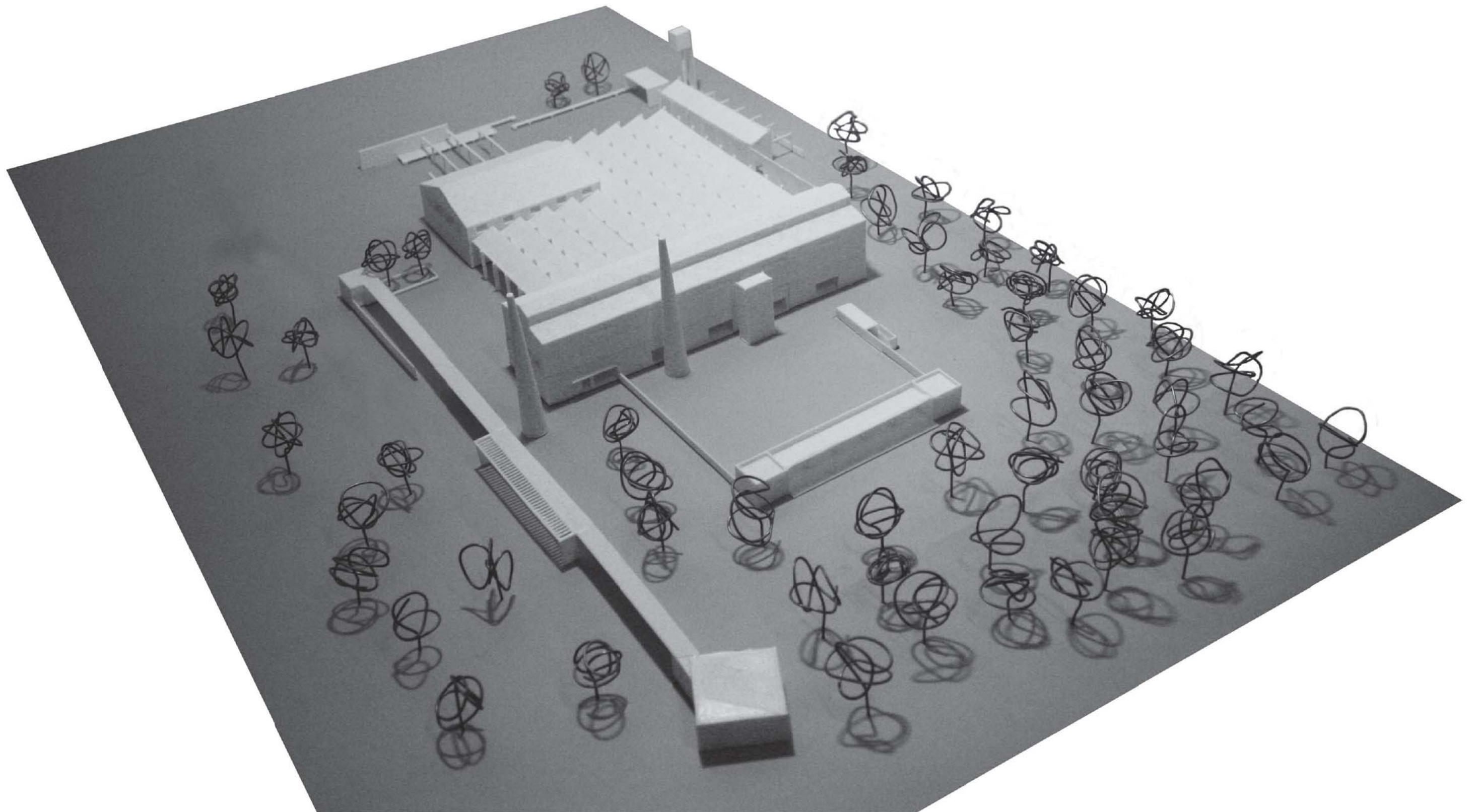


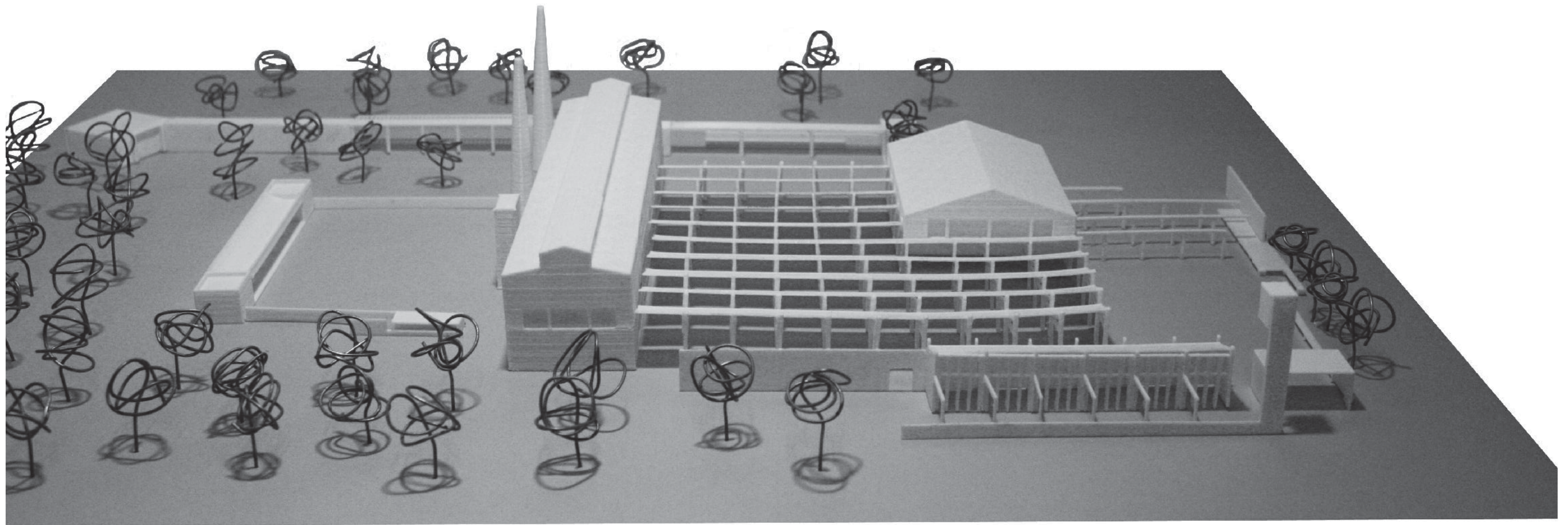


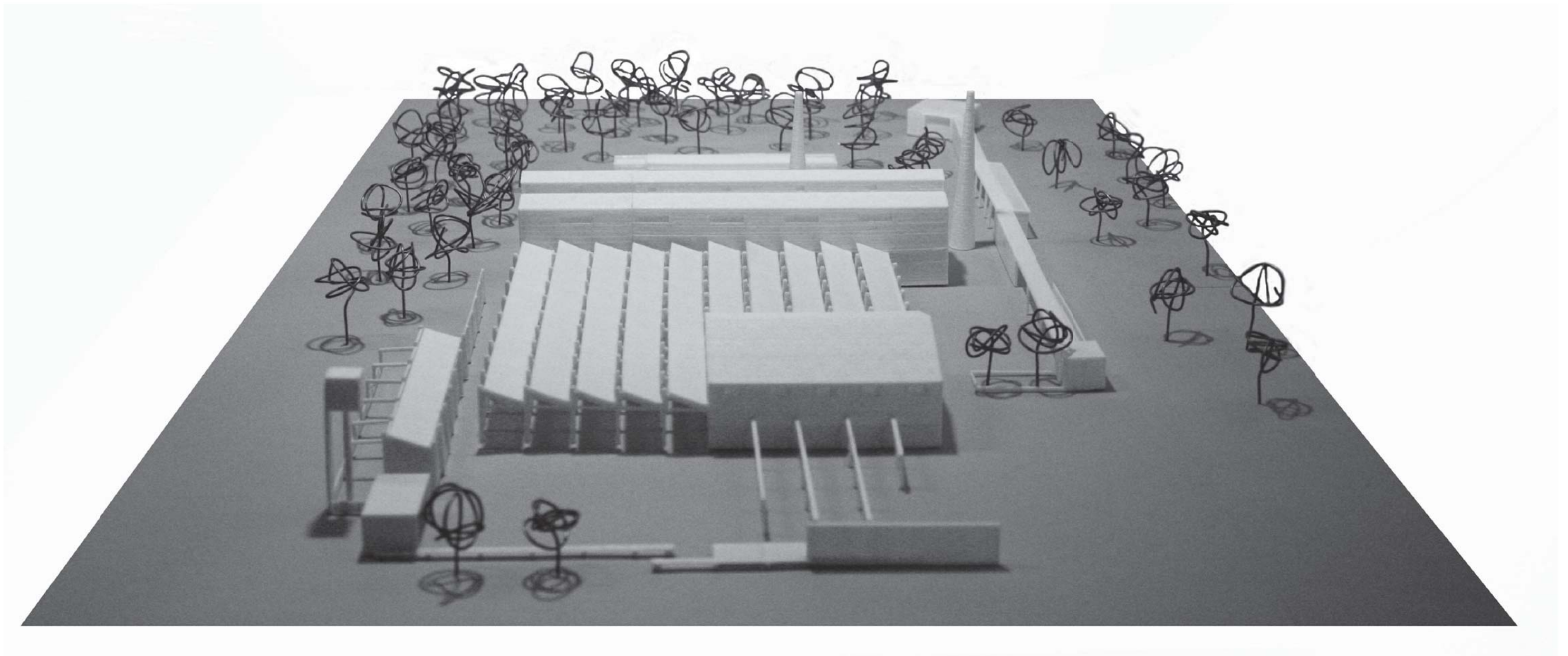






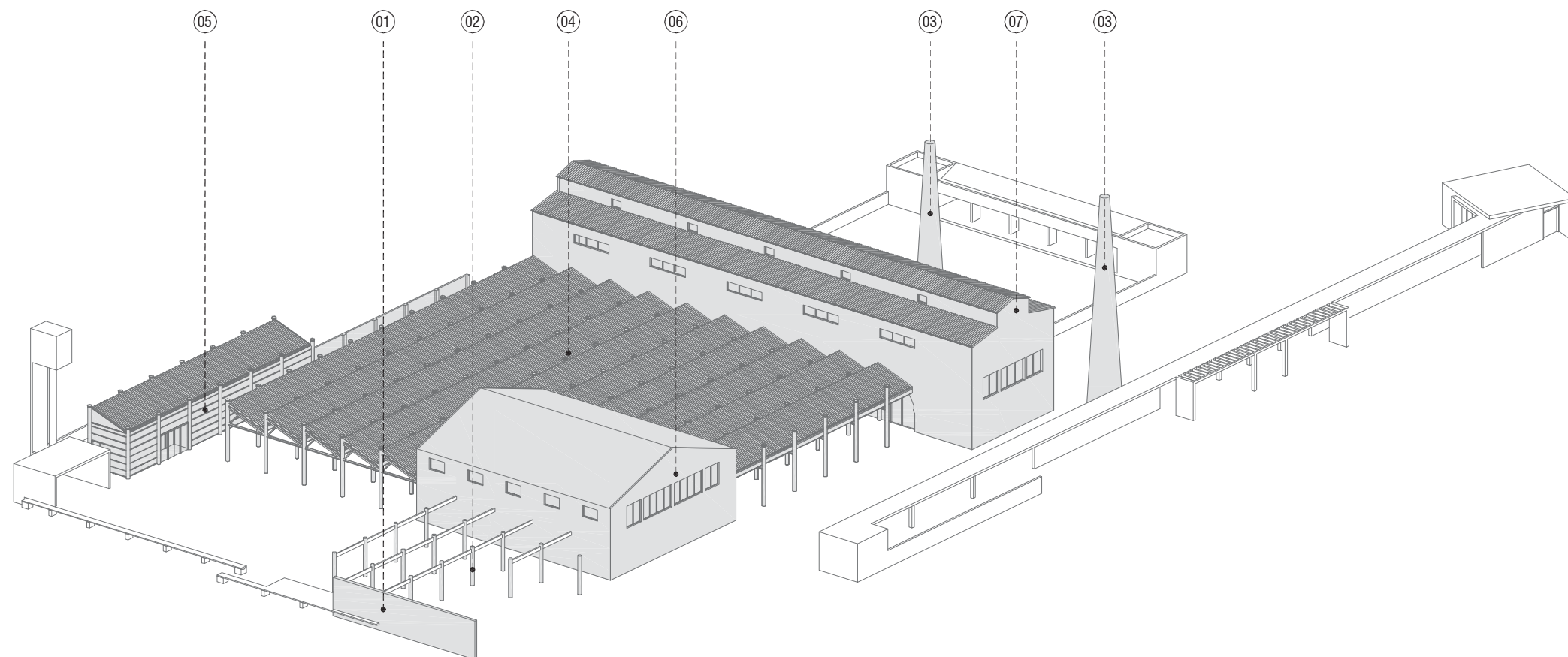












#### ACTUACIÓ EN VOLUMS CONSERVATS

El criteri general de l'actuació en l'edifici existent busca **conservar al màxim l'essència i el caràcter industrial** de l'edifici, així com el seu estat original. Per aquesta raó, les actuacions en els volums conservats es centren, sobretot, en la **reparació i consolidació dels elements existents** i, només es realitzen petites aportacions i modificacions per ordenar els elements existents i per donar resposta al nou programa funcional.

##### 01. **Mur façana | Mosaic original**

.Reparació d'algunes de les peces del mosaic que estan molt deteriorades.

##### 02. **Pilars exteriors conservats**

.Col·locació de biguetes metàl·liques per creació de pèrgola vegetal que serveixi com a filtre d'entrada per als vianants provinents de La Bisbal.

##### 03. **Xemeneies**

.Reparació i consolidació del tronc de les dues xemeneies. En una de les dues, caldrà realitzar una actuació més contundent, per tal de realinear verticalment la part superior del seu tronc.

##### 04. **Zona de venda exterior | Coberta en serra**

.Enderroc del tancament existent i creació d'un espai obert-cobert.

.Reparació de la coberta existent, on es millorarà la seva estanqueïtat. Com es tracta d'un espai exterior, no cal incorporar aïllament tèrmic.

##### 05. **Bar | Element de coberta en serra aïllat**

.Reparació de la coberta existent, on es millorarà el seu aïllament tèrmic i la seva estanqueïtat.

.Creació de tancament (entramat lleuger) per tal de generar l'espai interior i tancat necessari per desenvolupar la nova funció.

##### 06. **Botiga | Zona administrativa**

.Reparació de la coberta existent, on es millorarà el seu aïllament tèrmic i la seva estanqueïtat.

.Alteració de les obertures de la façana sud, per tal d'ordenar els elements de façana.

.Enderroc d'algunes parts del sostre existent de la planta baixa, per tal d'augmentar la quantitat de llum natural que arriba a aquesta planta.

.Realització de proves de càrrega i cates, amb l'objectiu de conèixer si és necessari reforçar els sostres i fonaments, adequant-los a les noves càrregues funcionals.

##### 07. **Tallers formatius | Antic edifici dels forns**

.Alteració de les obertures de les façanes nord i sud, per tal d'ordenar els elements de façana.

.Reconstrucció i composició de la nova façana est de l'edifici.

.Realització de proves de càrrega i cates, amb l'objectiu de conèixer si és necessari reforçar els sostres i fonaments, adequant-los a les noves càrregues funcionals.

.Reparació de la coberta existent, on es millorarà el seu aïllament tèrmic i la seva estanqueïtat.

.Incorporació de nous nuclis verticals de distribució i instal·lacions.

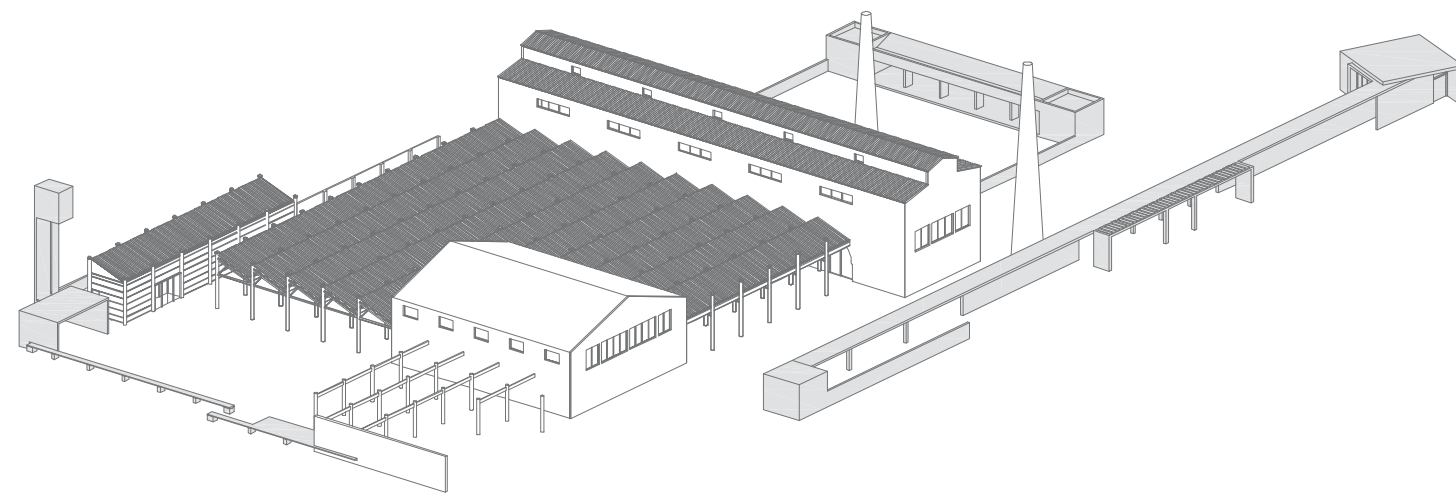




**ESPAI DE VENDA\_coberta en serra**

*El gran l'espai de venda que es genera sota la coberta en serra, esdevé un espai multifuncional completament lliure, on es realitzarà de forma habitual el mercat, però al mateix temps pot permetre la celebració d'esdeveniments com: el mercat de segona mà, diverses fires de mostres que tenen lloc al municipi, fires de productes concrets,...*

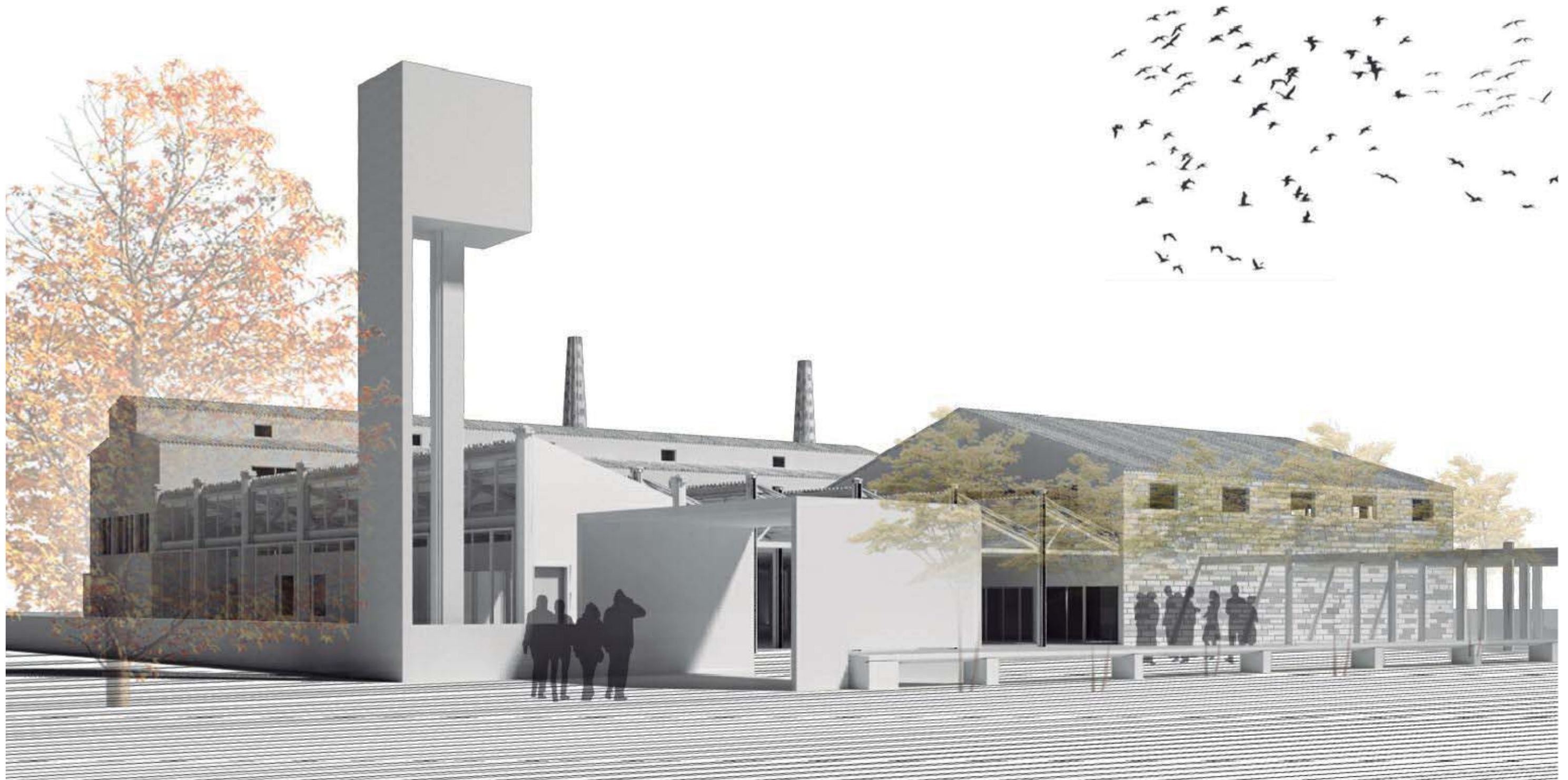


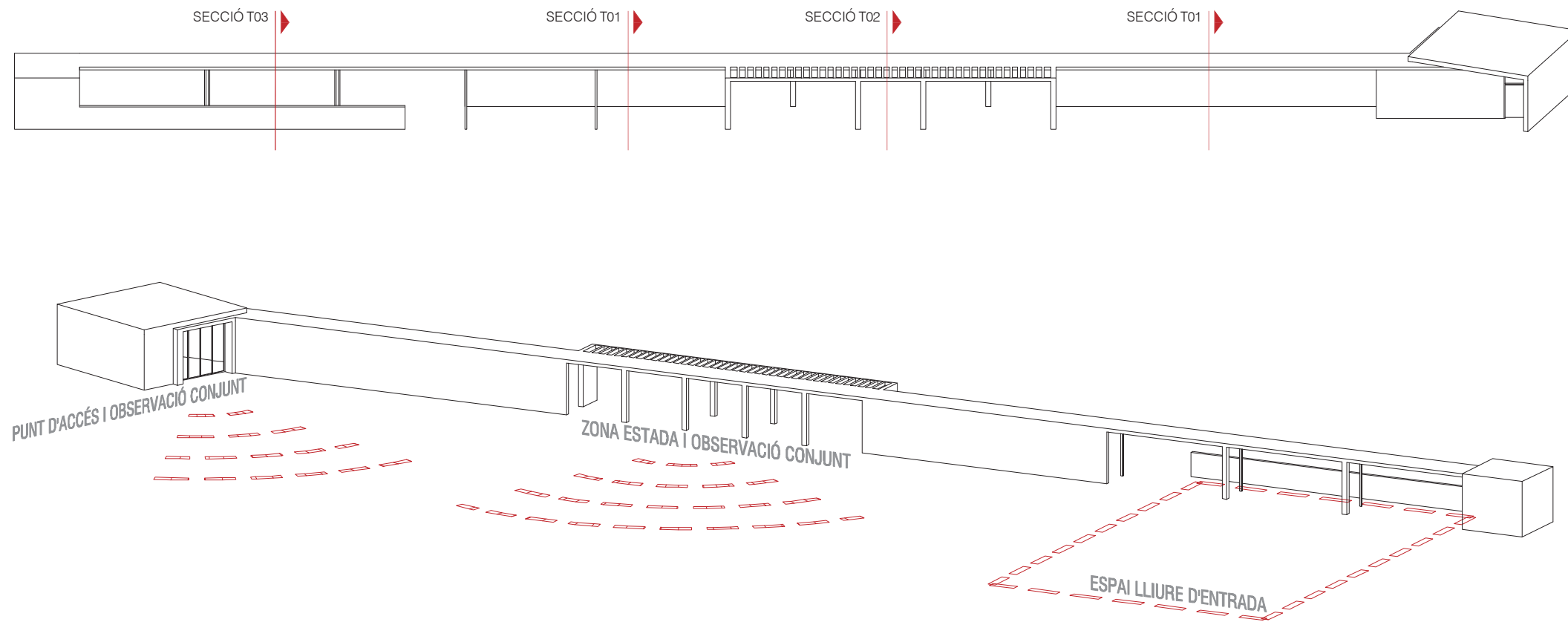


#### ELEMENTS OBRA NOVA

La proposta té com objectiu *revaloritzar i rehabilitar un conjunt industrial existent*, treballant els límits i les relacions amb el seu entorn més proper. Per aquest motiu, els nous volums construïts esdevenen, bàsicament, una espècie de mobiliari urbà que emmarca i dóna sentit a aquestes preexistències, generant una *proposta de nova construcció molt mesurada i continguda* que centra el pes del projecte en l'edifici existent.







FONAMENTACIÓ | SOLERES | PAVIMENTS

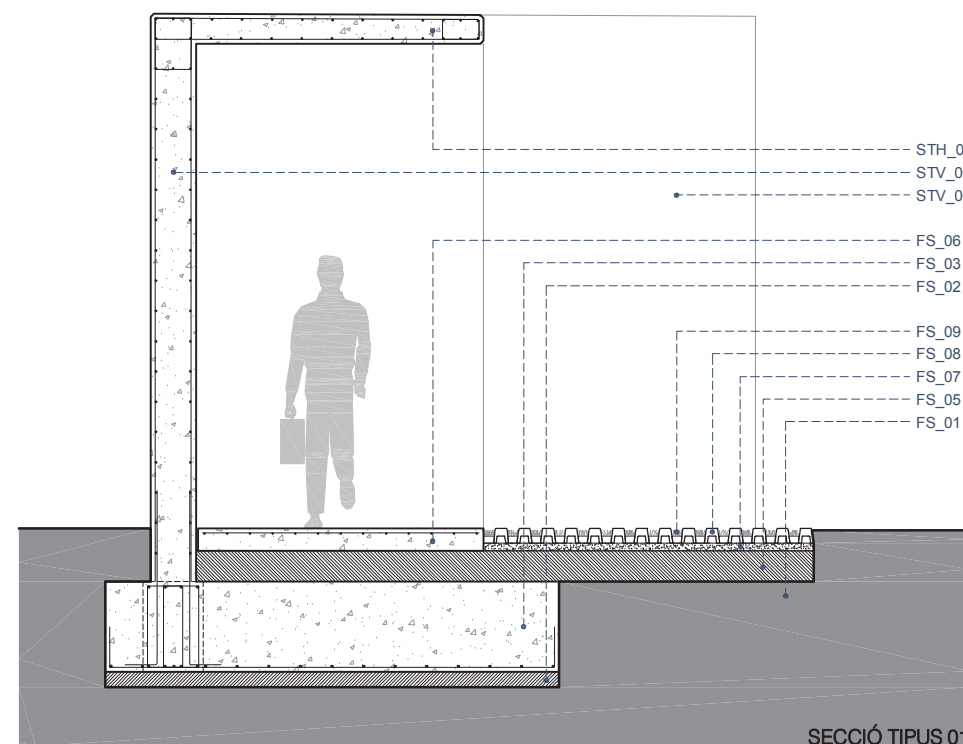
- FS\_01. Terreny natural.
- FS\_02. Formigó de neteja HL-150/B/30 de gruix 10 cm
- FS\_03. Sabata continua de formigó HA-25/B/20/IIa, de cantell 60 cm
- FS\_04. Riostra de formigó HA-25/B/20/IIa, de dimensions 40x60 cm
- FS\_05. Subbase de grava de granulat reciclat formigó-ceràmica de 20 cm de gruix i, grandària màxima de 40 a 70 mm.
- FS\_06. Solera de formigó HA-25/B/20/IIa amb additiu hidròfug, de gruix 15 cm. Acabat amb helicòpter. Inclou la formació de junts de dilatació i de treball mitjançant tall de serra.
- FS\_07. Sorra de riu rentada de granulometria de 0.1 a 0.5 mm, subministrada a granell i escampada amb mitjans manuals.
- FS\_08. Sistema de paviment *CHECKERBLOCK*. Conjunt de llambordes de formigó vibromoldejat que actua de base per la creació d'un paviment semivegetal que s'apropia dels espais buits entre els diferents elements.
- FS\_09. Terra vegetal fèrtil.

ESTRUCTURA HORIZONTAL

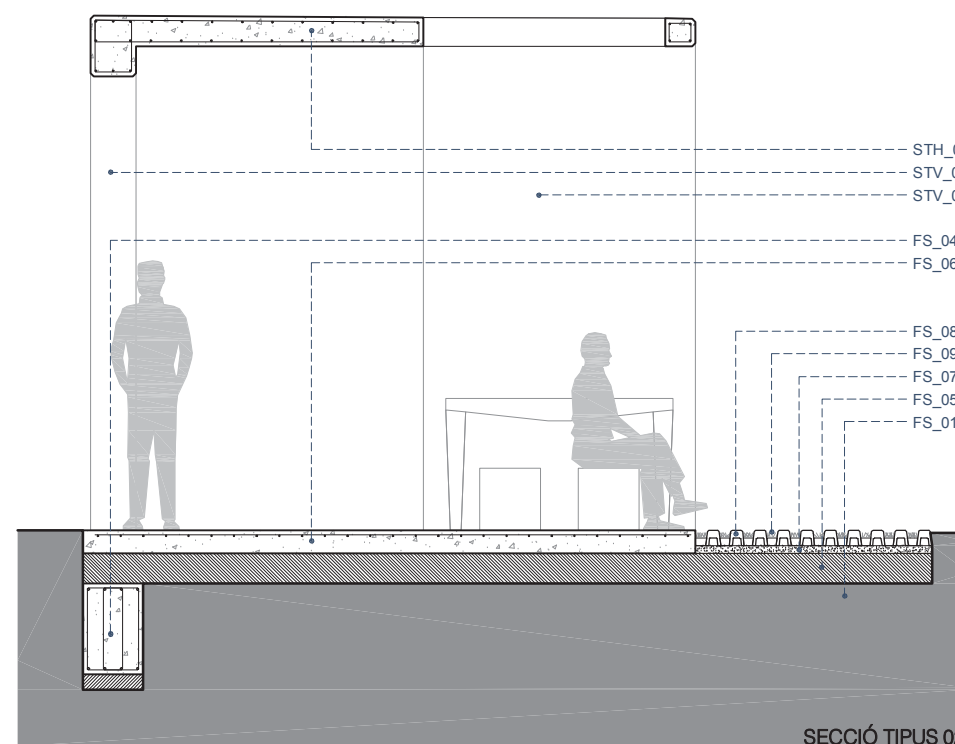
- STH\_01. Llosa massissa de formigó HA-25/B/20/IIa, de consistència tova i grandària màxima del granulat 20 mm, de cantell 20 cm.
- STH\_02. Banc de formigó HA-25/B/20/IIa, realitzat a obra.

ESTRUCTURA VERTICAL

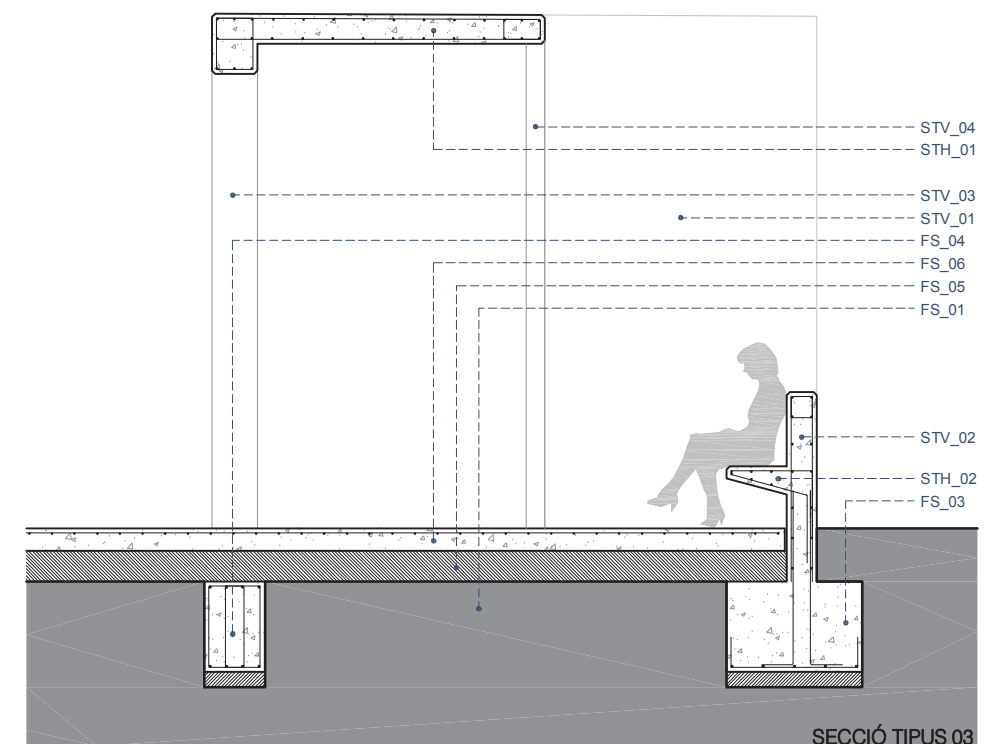
- STV\_01. Mur de formigó HA-25/B/20/IIa, de consistència tova i grandària màxima del granulat 20 mm, de gruix 30 cm.
- STV\_02. Mur de formigó HA-25/B/20/IIa, de consistència tova i grandària màxima del granulat 20 mm, de gruix 20 cm.
- STV\_03. Pilar de formigó HA-25/B/20/IIa, de consistència tova i grandària màxima del granulat 20 mm, de secció 30x30 cm.
- STV\_04. Pilar metàl·lic d'acer S275JR, segons UNE-EN 10025-2, format per peça simple, laminat en calent sèrie HEB, treballat a taller i amb una capa d'imprimació antioxidant..



SECCIÓ TIPUS 01



SECCIÓ TIPUS 02



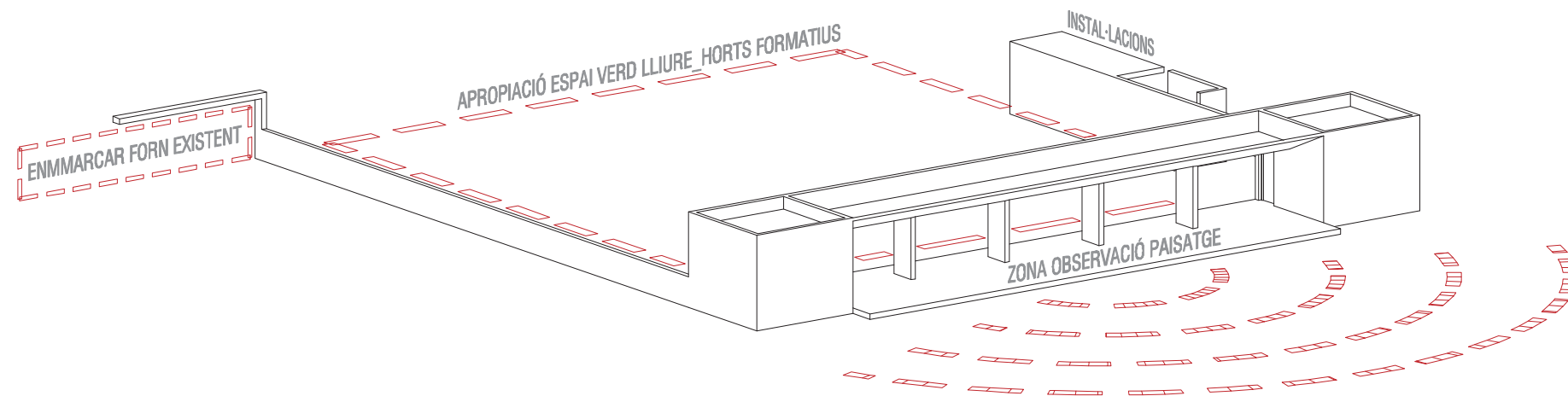
SECCIÓ TIPUS 03

ACTUACIONS OBRA NOVA II

Pèrgola entrada c/Paral·lel. Fàbrica can Coromina  
 e:1/50







FONAMENTACIÓ | SOLERES | PAVIMENTS

- FS\_01. Terreny natural.
- FS\_02. Formigó de neteja HL-150/B/30 de gruix 10 cm.
- FS\_03. Sabata continua de formigó HA-25/B/20/lla, de cantell 60 cm.
- FS\_04. Riostra de formigó HA-25/B/20/lla, de dimensions 40x60 cm.
- FS\_05. Subbase de grava de granulat reciclat formigó-ceràmica de 20 cm de gruix i, grandària màxima de 40 a 70 mm.
- FS\_06. Solera de formigó HA-25/B/20/lla, de gruix 15 cm. Acabat amb helicòpter. Inclou la formació de junts de dilatació i de treball mitjançant tall de serra.
- FS\_07. Sorra de riu rentada de granulometria de 0.1 a 0.5 mm, subministrada a granel i escampada amb mitjans manuals.
- FS\_08. Sistema de paviment *CHECKERBLOCK*. Conjunt de llambordes de formigó vibromoldejat que actua de base per la creació d'un paviment semivegetal.
- FS\_09. Terra vegetal fèril.

ESTRUCTURA HORIZONTAL

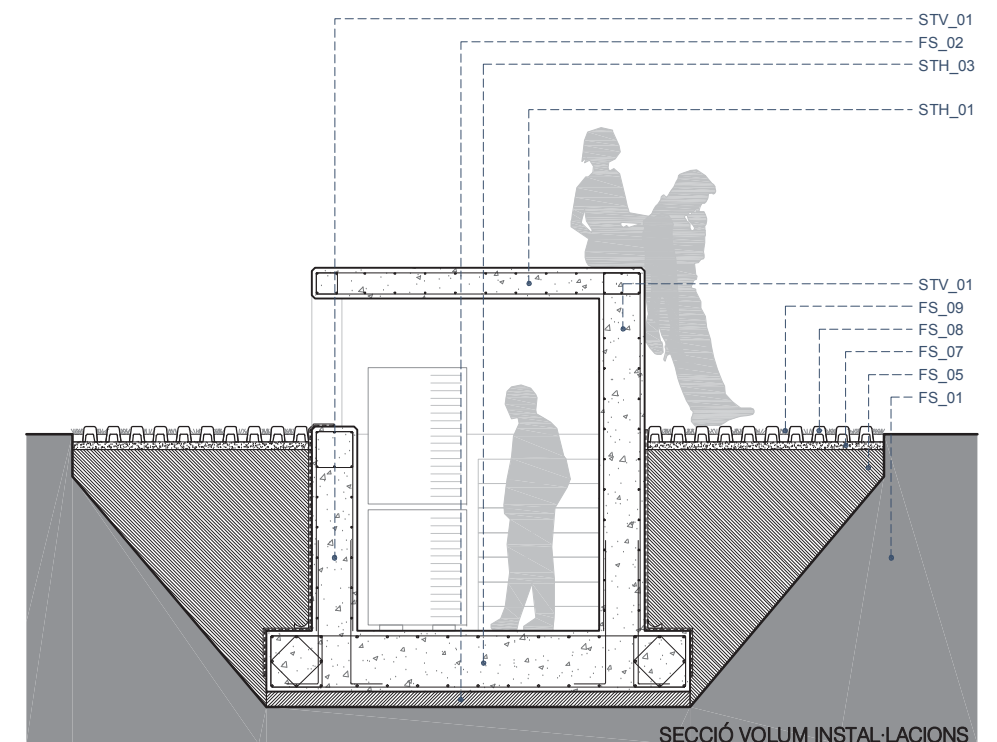
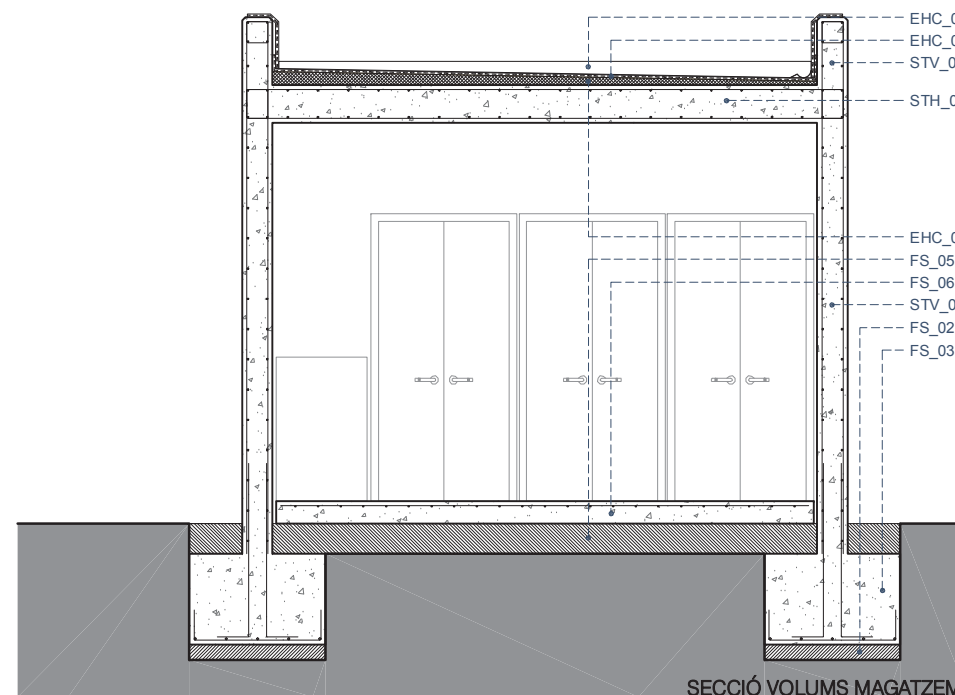
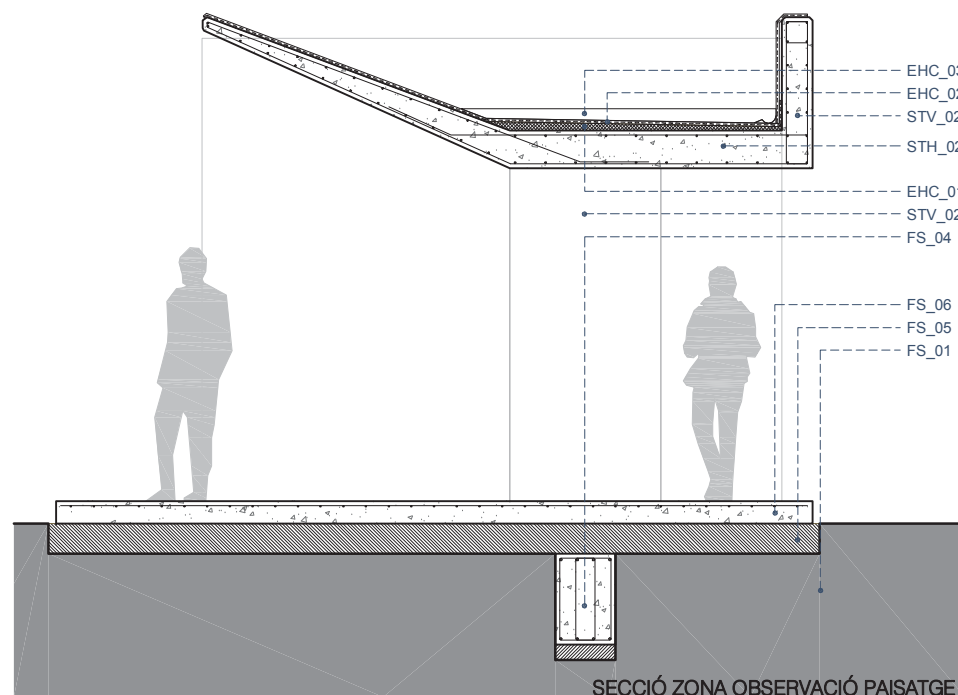
- STH\_01. Llosa massissa de formigó HA-25/B/20/lla, de cantell 25 cm.
- STH\_02. Llosa massissa de formigó HA-25/B/20/lla, de cantell variable amb un màxim de 25 cm.
- STH\_03. Llosa massissa de formigó HA-25/B/20/lla, de cantell 40 cm.

ESTRUCTURA VERTICAL

- STV\_01. Mur de formigó HA-25/B/20/lla, de gruix 30 cm.
- STV\_02. Mur de formigó HA-25/B/20/lla, de gruix 20 cm.

ENVOLVENT HORIZONTAL

- EHC\_01. Formació de pendents amb formigó cel·lular sense granulat, de densitat 300 Kg/m<sup>3</sup>, de 5 cm de gruix mitjà.
- EHC\_02. Impermeabilització de dues làmines de betum modificat LBM (SBS)-24-FV de 7,7 kg/m<sup>2</sup>, amb armadura de feltre fibra de vidre de 60 g/m<sup>2</sup>, adherides amb oxiasfalt OA 90/40 prèvia imprimació.
- EHC\_03. Acabat de coberta amb capa de protecció de palet de riera de 16 a 32 mm de diàmetre, de 10 cm de gruix, col·locat sense adherir.

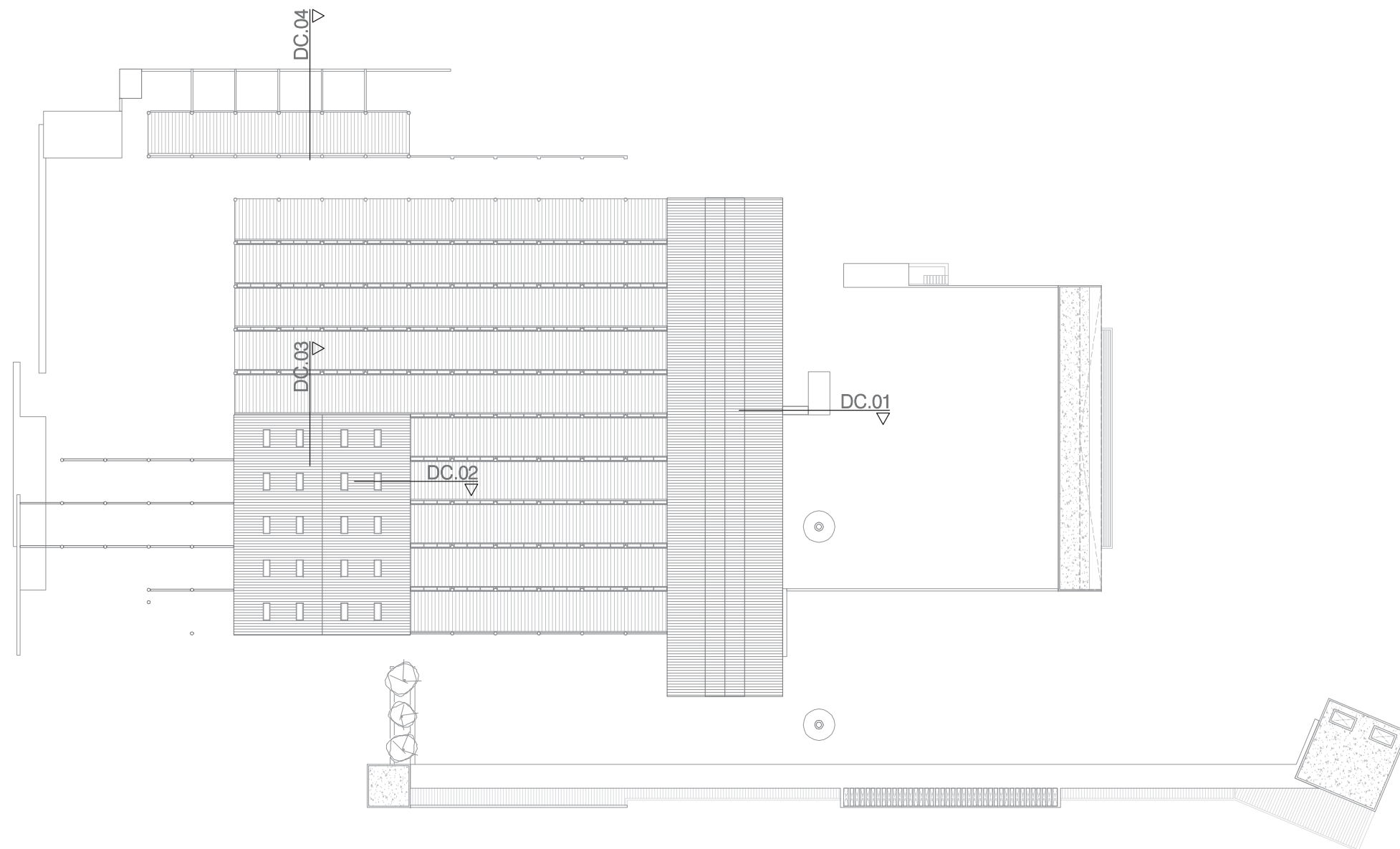


ACTUACIONS OBRA NOVA III

Pèrgola horts formatius. Fàbrica can Coromina  
 e:1/50



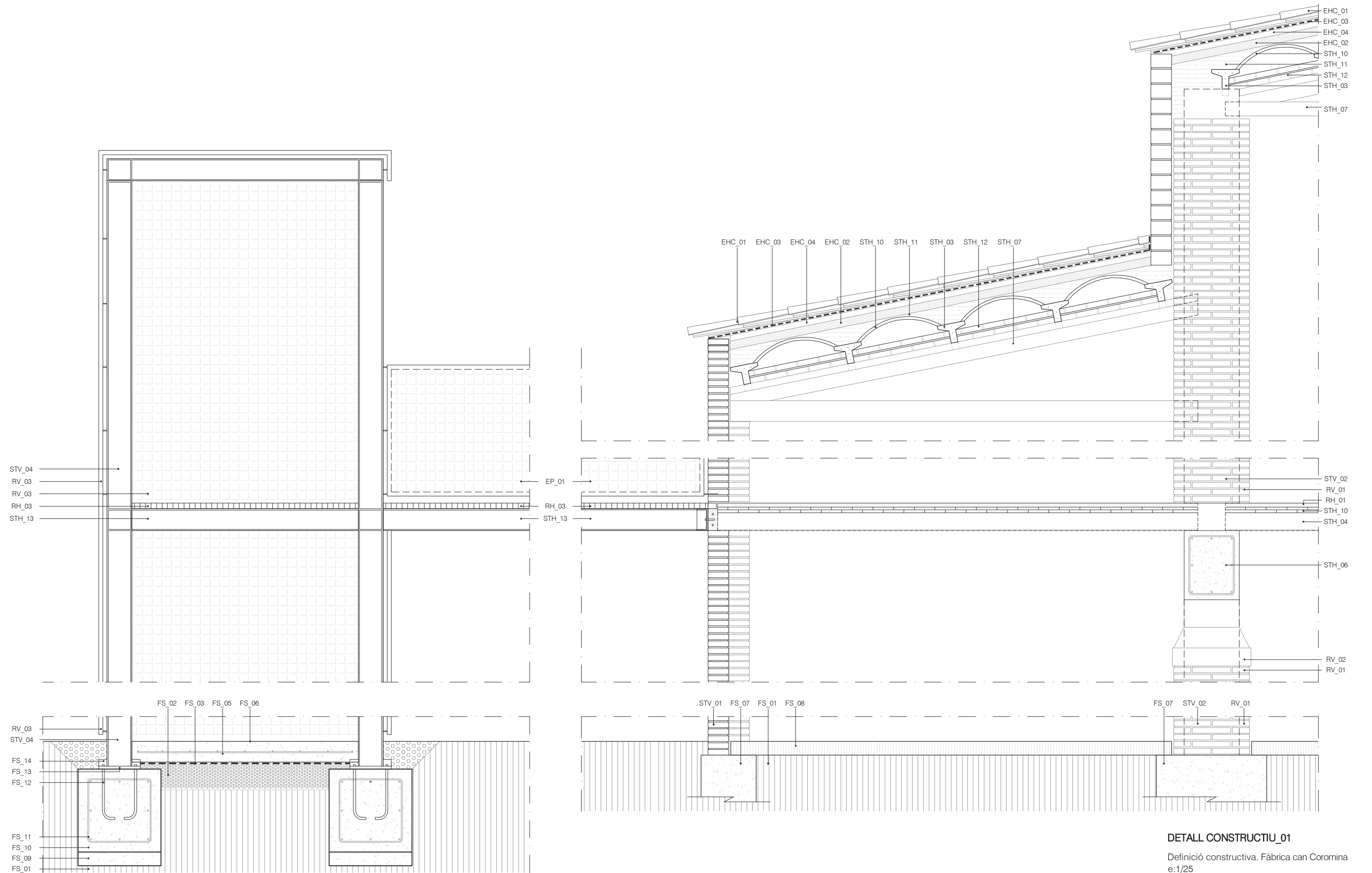




### CRITERIS CONSTRUCTIUS

La proposta pretén mantenir al màxim l'essència pròpia de la fàbrica, per aquest motiu l'actuació de rehabilitació constructiva de l'edifici existent es centra simplement en la reparació d'aquells elements que es troben en un estat de deteriorament important.

Per tal de garantir el compliment de la normativa en temes relacionats amb el confort tèrmic, es proposa situar aïllament en la totalitat de les cobertes, aprofitant el procés de reparació i, pel que fa a les parets envoltants, es col·locarà un trasdossat amb aïllament de manera estratègica, per complir amb els percentatges marcats per la normativa, però al mateix temps, alliberant part d'aquests paraments per mantenir els acabats originals de l'edifici existent.



DETALL CONSTRUCTIU\_01

Definició constructiva. Fàbrica can Coromina  
e:1/25

## LLEGENDA CONSTRUCTIVA PER SISTEMES\_DC.01

### FONAMENTACIÓ I SOLERES

- FS\_01. Terreny natural
- FS\_02. Subbase de grava de granulat reciclat formigó-ceràmica de 20 cm de gruix i, grandària màxima de 40 a 70 mm.
- FS\_03. Làmina separadora de polietilè de 100 µm i 96 g/m2.
- FS\_04. Aïllament amb planxes de poliestirè expandit EPS, de 200 kPa de tensió a la compressió, de 40 mm de gruix, de 1,2 m2.K/W de resistència tèrmica, amb cares de superfície llisa i cantell llis, col·locades no adherides.
- FS\_05. Solera de formigó HA-25/B/20/IIa, de consistència tova i grandària màxima del granulat 20 mm amb additiu hidròfug, de gruix 15 cm. Acabat amb helicòpter. Inclou la formació de junts de dilatació i de treball mitjançant tall de serra, d'acord amb els criteris que estableixin els plànols de soleres.
- FS\_06. Tractament superficial elàstic tapa porus de formigó i morter, monocomponent, a base de resines acríliques. S'aplicarà les imprimacions necessàries que el producte escollit requereixi.
- FS\_07. Fonament corregut existent.
- FS\_08. Solera de formigó existent.
- FS\_09. Capa de neteja i anivellament de 10 cm de gruix de formigó HL-150/B/20 de consistència tova i grandària màxima del granulat 20 mm, abocat des de camió.
- FS\_10. Formigó per a rases i pous de fonaments, HA-25/B/20/IIa, de consistència tova i grandària màxima del granulat 20 mm, abocat amb cubilot.
- FS\_11. Armadura de rases i pous d'acer en barres corrugades B500S.
- FS\_12. Perns d'unió per arrencada de pilars metàl·lics dins estructura de formigó armat.
- FS\_13. Platina d'acer B500S, com a base de soldadura de pilars i rigiditzadors d'acer per a la unió de l'estructura metàl·lica amb l'estructura de formigó armat.
- FS\_14. Rigiditzadors d'acer B500S en base d'arrencada de pilar metàl·lic.

### ESTRUCTURA VERTICAL

- STV\_01. Mur de rajol ceràmic de càrrega i tancament, de 28 cm de gruix, sense revestiment, existent.
- STV\_02. Mur de rajol ceràmic apilastrat de càrrega i tancament, de 14 cm de gruix, sense revestiment, existent.
- STV\_03. Pilar de formigó armat, existent.
- STV\_04. Pilar d'acer S275JR format per peça simple, en perfils laminats en calent HEB, amb una capa d'imprimació antioxidant, col·locat a l'obra amb soldadura.

### ESTRUCTURA HORIZONTAL

- STH\_01. Volta de canó amb rajols ceràmics, existent.
- STH\_02. Escories, sorres i materials de reomplert del ronyons de les voltes de canó, existents.
- STH\_03. Bigueta prefabricada de formigó, existent.
- STH\_04. Bigueta d'acer estructural amb perfil laminat, existent.
- STH\_05. Biga d'acer estructural amb perfil laminat, existent.
- STH\_06. Jàssera de formigó armat, existent.
- STH\_07. Encavallada de bigues de formigó prefabricat, existent.
- STH\_08. Encavallada metàl·lica formada per perfils i mitjos perfils soldats, d'acer estructural, existent.

- STH\_09. Pintat ignífug de perfils d'acer amb una capa de imprimació per a pintura intumescent i tres capes de pintura intumescent, amb un gruix total de 1500µm.
- STH\_10. Entrebicat ceràmic format per una doble capa de rajol massís, en pla o en volta, existent.
- STH\_11. Formigó estructural en sostre unidireccional, existent.
- STH\_12. Doble filada de rajol ceràmic col·locat sobre encavallada de bigues de formigó prefabricat i entre biguetes de formigó prefabricat.
- STH\_13. Biga d'acer S275JR format per peça simple, en perfils laminats en calent HEB, amb una capa d'imprimació antioxidant, col·locat a l'obra amb soldadura.

### ENVOLVENT VERTICAL

#### Tancaments

- EVT\_01. Paret de fàbrica ceràmica formada rajols ceràmics amorterats.

### ENVOLVENT HORIZONTAL

#### Coberta inclinada de teules ceràmiques

- EHC\_01. Teula àrab amorterada. Les peces que formen canal seran noves i les que fan de cobertera provindran de la reutilització de les existents seleccionades.
- EHC\_02. Aïllament de poliestirè extruït termo acústic d'alta densitat fixat a l'entrebicat ceràmic, amb un gruix 8cm.
- EHC\_03. Impermeabilització de dues làmines formada per làmina bituminosa d'oxiasfalt amb armadura de feltre de polièster de 130g/m2 adherides entre elles en calent.
- EHC\_04. Capa de morter separadora per a base d'impermeabilització i subjecció de teules ceràmiques.
- EHC\_05. Canal de xapa d'alumini plegada de 2mm de gruix.
- EHC\_06. Remat en peça ceràmica en forma de L de la coberta de dents de serra.
- EHC\_07. Lluernari format per fusteries d'alumini sobre premarc d'acer galvanitzat.
- EHC\_08. Perímetre de coberta format per rajol ceràmic.

### REVESTIMENTS HORIZONTALS

- RH\_01. Paviment de tova ceràmica existent, format 14x28cm a restaurar.
- RH\_02. Sòcol de fusta amb tractament autoclau i una xapa d'acer inoxidable encolada com a acabat, clavat puntualment i en general subjectat amb silicona.
- RH\_03. Relliga d'acer galvanitzat per a formació de paviments de la caixa d'escala d'emergència annexa.

### REVESTIMENTS VERTICAL

- RV\_01. Recobriments de pilar de formigó circular amb rajol ceràmic corbat.
- RV\_02. Remat amb planxa metàl·lica corbada del recobriments ceràmic del pilar de formigó armat.
- RV\_03. Relliga d'acer galvanitzat per a folrat perimetral de la caixa d'escala d'emergència annexa.

### ELEMENTS DE PROTECCIÓ

- EP\_01. Barana formada per una relliga d'acer galvanitzat sobre un marc amb perfil tubolar metàl·lic d'acer galvanitzat, per a caixa d'escala d'emergència annexa.

**LLEGENDA CONSTRUCTIVA PER SISTEMES\_DC.02**

**FONAMENTACIÓ I SOLERES**

- FS\_01. Terreny natural
- FS\_02. Subbase de grava de granulat reciclat formigó-ceràmica de 20 cm de gruix i, grandària màxima de 40 a 70 mm.
- FS\_03. Làmina separadora de polietilè de 100 µm i 96 g/m2.
- FS\_04. Aïllament amb planxes de poliestirè expandit EPS, de 200 kPa de tensió a la compressió, de 40 mm de gruix, de 1,2 m2.K/W de resistència tèrmica, amb cares de superfície llisa i cantell llis, col·locades no adherides.
- FS\_05. Solera de formigó HA-25/B/20/IIa, de consistència tova i grandària màxima del granulat 20 mm amb additiu hidròfug, de gruix 15 cm. Acabat amb helicòpter. Inclou la formació de junts de dilatació i de treball mitjançant tall de serra, d'acord amb els criteris que estableixin els plànols de soleres.
- FS\_06. Tractament superficial elàstic tapa porus de formigó i morter, monocomponent, a base de resines acríliques. S'aplicarà les imprimacions necessàries que el producte escollit requereixi.
- FS\_07. Fonament corregut existent.
- FS\_08. Solera de formigó existent.

**ESTRUCTURA VERTICAL**

- STV\_01. Mur de rajol ceràmic de càrrega i tancament, de 28 cm de gruix, sense revestiment, existent.
- STV\_02. Mur de rajol ceràmic apilastrat de càrrega i tancament, de 14 cm de gruix, sense revestiment, existent.
- STV\_03. Pilar de formigó armat, existent.
- STV\_04. Pilar d'acer S275JR format per peça simple, en perfils laminats en calent HEB, amb una capa d'imprimació antioxidant, col·locat a l'obra amb soldadura.
- STV\_05. Revestiment amb barret ceràmic per cobrir cap dels pilars de formigó amb peça existent restaurada.

**ESTRUCTURA HORIZONTAL**

- STH\_01. Volta de canó amb rajols ceràmics, existent.
- STH\_02. Escories, sorres i materials de reomplert del ronyons de les voltes de canó, existents.
- STH\_03. Bigueta prefabricada de formigó, existent.
- STH\_04. Bigueta d'acer estructural amb perfil laminat, existent.
- STH\_05. Biga d'acer estructural amb perfil laminat, existent.
- STH\_06. Jàssera de formigó armat, existent.
- STH\_07. Encavallada de bigues de formigó prefabricat, existent.
- STH\_08. Encavallada metàl·lica formada per perfils i mitjos perfils soldats, d'acer estructural, existent.
- STH\_09. Pintat ignífug de perfils d'acer amb una capa de imprimació per a pintura intumescent i tres capes de pintura intumescent, amb un gruix total de 1500µm.
- STH\_10. Entrebicat ceràmic format per una doble capa de rajol massís, en pla o en volta, existent.
- STH\_11. Formigó estructural en sostre unidireccional, existent.
- STH\_12. Doble filada de rajol ceràmic col·locat sobre encavallada de bigues de formigó prefabricat i entre biguetes de formigó prefabricat.
- STH\_13. Biga d'acer S275JR format per peça simple, en perfils laminats en calent HEB, amb una capa d'imprimació antioxidant, col·locat a l'obra amb soldadura.

**ENVOLVENT VERTICAL**

- Tancaments
- EVT\_01. Paret de fàbrica ceràmica formada rajols ceràmics amoterats.

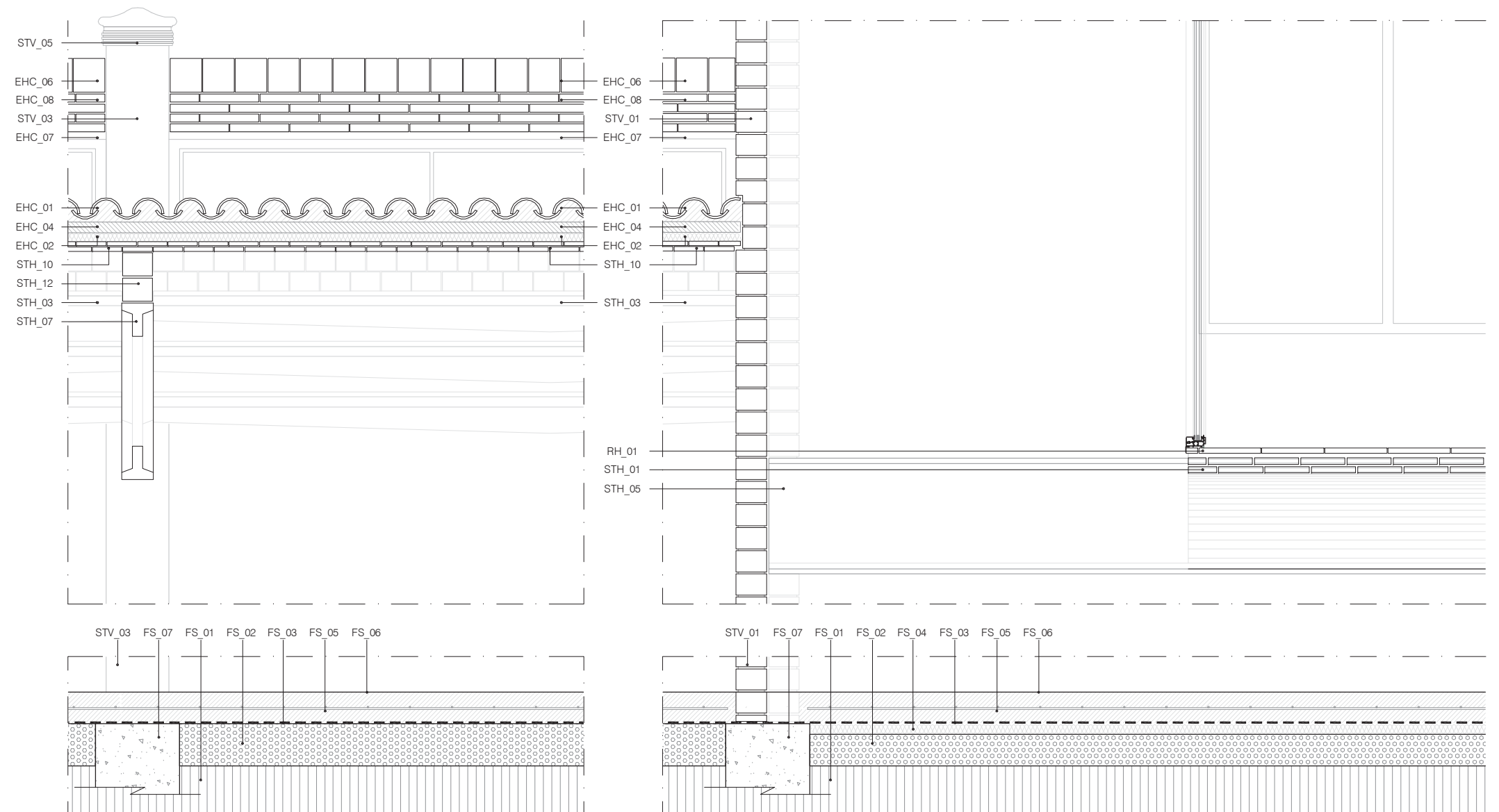
**ENVOLVENT HORIZONTAL**

- Coberta inclinada de teules ceràmiques
- EHC\_01. Teula àrab amoterada. Les peces que formen canal seran noves i les que fan de cobertera provindran de la reutilització de les existents seleccionades.
  - EHC\_02. Aïllament de poliestirè extruït termo acústic d'alta densitat fixat a l'entrebicat ceràmic, amb un gruix 8cm.

- EHC\_03. Impermeabilització de dues làmines formada per làmina bituminosa d'oxiasfalt amb armadura de feltre de polièster de 130g/m2 adherides entre elles en calent.
- EHC\_04. Capa de morter separadora per a base d'impermeabilització i subjecció de teules ceràmiques.
- EHC\_05. Canal de xapa d'alumini plegada de 2mm de gruix.
- EHC\_06. Remat en peça ceràmica en forma de L de la coberta de dents de serra.
- EHC\_07. Lluernari format per fusteries d'alumini sobre premarc d'acer galvanitzat.
- EHC\_08. Perímetre de coberta format per rajol ceràmic.

**REVESTIMENTS HORIZONTALS**

- RH\_01. Paviment de tova ceràmica existent, format 14x28cm a restaurar.
- RH\_02. Sòcol de fusta amb tractament autoclau i una xapa d'acer inoxidable encolada com a acabat, clavat puntualment i en general subjectat amb silicona.
- RH\_03. Relliga d'acer galvanitzat per a formació de paviments de la caixa d'escala d'emergència annexa.



**DETALL CONSTRUCTIU\_02**

Definició constructiva. Fàbrica can Coromina  
 e:1/25





## LLEGENDA CONSTRUCTIVA PER SISTEMES\_DC.03

### FONAMENTACIÓ I SOLERES

- FS\_01. Terreny natural
- FS\_02. Subbase de grava de granulat reciclat formigó-ceràmica de 20 cm de gruix i, grandària màxima de 40 a 70 mm.
- FS\_03. Làmina separadora de polietilè de 100 µm i 96 g/m<sup>2</sup>.
- FS\_04. Aïllament amb planxes de poliestirè expandit EPS, de 200 kPa de tensió a la compressió, de 40 mm de gruix, de 1,2 m<sup>2</sup>.K/W de resistència tèrmica, amb cares de superfície llisa i cantell llis, col·locades no adherides.
- FS\_05. Solera de formigó HA-25/B/20/IIa, de consistència tova i grandària màxima del granulat 20 mm amb additiu hidròfug, de gruix 15 cm. Acabat amb helicòpter. Inclou la formació de junts de dilatació i de treball mitjançant tall de serra, d'acord amb els criteris que estableixin els plànols de soleres.
- FS\_06. Tractament superficial elàstic tapa porus de formigó i morter, monocomponent, a base de resines acríliques. S'aplicarà les imprimacions necessàries que el producte escollit requereixi.
- FS\_07. Fonament corregut existent.

### ESTRUCTURA HORITZONTAL

- STH\_01. Volta de canó rebaixat amb rajols ceràmics col·locats a sardinell, existent.
- STH\_02. Escories, sorres i materials de reomplert del ronyons de les voltes de canó, existents.
- STH\_03. Bigueta prefabricada de formigó existent.
- STH\_04. Bigueta d'acer estructural existent amb perfil laminat existent.
- STH\_05. Biga d'acer estructural amb perfil laminat existent.
- STH\_06. Jàssera de formigó armat existent.
- STH\_07. Encavallada de bigues de formigó prefabricat existent.
- STH\_08. Encavallada metàl·lica formada per perfils i mitjos perfils soldats, d'acer estructural existent.
- STH\_09. Pintat ignífug de perfils d'acer amb una capa de imprimació per a pintura intumescent i tres capes de pintura intumescent, amb un gruix total de 1500 µm.
- STH\_10. Entrebicat ceràmic format per una doble capa de rajol massís, en pla o en volta, existent.
- STH\_11. Formigó estructural en sostre unidireccional existent.
- STH\_12. Doble filada de rajol ceràmic col·locat sobre encavallada de bigues prefabricades de formigó i entre biguetes de formigó prefabricat.

### ESTRUCTURA VERTICAL

- STV\_01. Mur de rajol ceràmic de càrrega i tancament, de 28cm de gruix, sense revestiment, existent.
- STV\_02. Mur de rajol ceràmic apilastrat de càrrega i tancament, de 14cm de gruix, sense revestiment, existent.
- STV\_03. Pilar de formigó.

### ENVOLVENT VERTICAL

#### Fusteries exteriors

- EVF\_01. Fusteria formada per vidres fixes i portes batents de perfil·leria metàl·lica fixats mecànicament a pre marc metàl·lic.

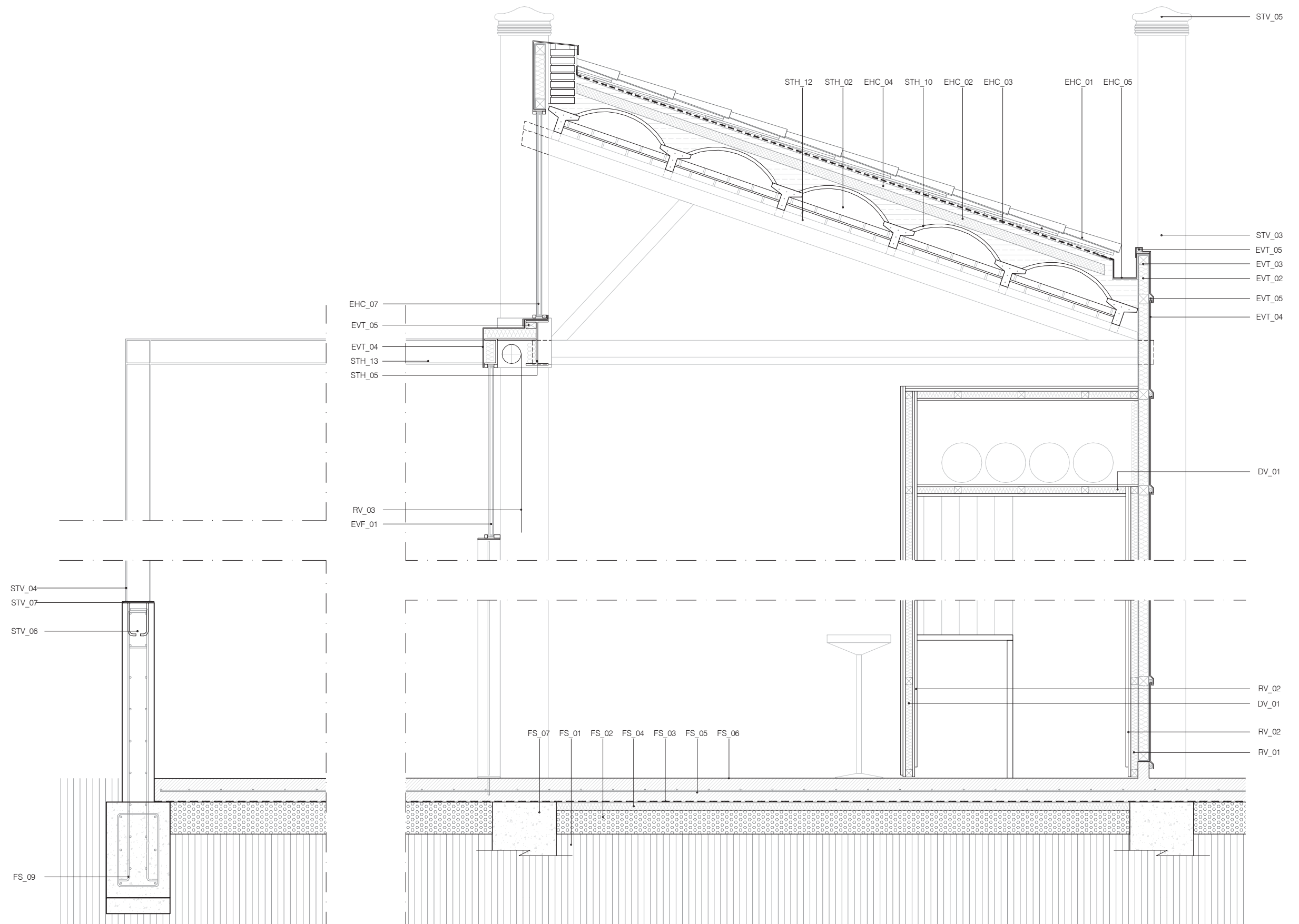
### ENVOLVENT HORITZONTAL

#### Coberta inclinada de teules ceràmiques

- EHC\_01. Teula àrab amorterada. Les peces que formen canal seran noves i les que fan de cobertera provindran de la reutilització de les existents seleccionades.
- EHC\_02. Aïllament de poliestirè extruït termo-acústic d'alta densitat fixat a entrebicat ceràmic, amb un gruix de 8cm.
- EHC\_03. Impermeabilització de dues làmines, formada per làmina bituminosa d'oxiasfalt amb armadura de feltre de polièster de 130g/m<sup>2</sup>, adherides entre elles en calent.
- EHC\_04. Capa de morter separadora per a base d'impermeabilització i subjecció de les teules ceràmiques.
- EHC\_05. Canal de xapa d'alumini plegada de 2mm de gruix.
- EHC\_06. Remat amb peça ceràmica amb forma de L de la coberta de dents de serra.
- EHC\_07. Lluernari format per fusteries d'alumini sobre premarc d'acer galvanitzat.
- EHC\_08. Perímetre de coberta format per rajol ceràmic.

### REVESTIMENTS HORITZONTALS

- RH\_01. Paviment de tova ceràmica existent, format 14x28cm a restaurar.
- RH\_02. Sòcol de fusta amb tractament autoclau i una xapa d'acer inoxidable encolada com a acabat, clavats puntualment i en general subjectat amb silicona.



DETALL CONSTRUCTIU\_04

Definició constructiva. Fàbrica can Coromina  
e:1/25

## LLEGENDA CONSTRUCTIVA PER SISTEMES\_DC.04

### FONAMENTACIÓ I SOLERES

- FS\_01. Terreny natural
- FS\_02. Subbase de grava de granulat reciclat formigó-ceràmica de 20 cm de gruix i, grandària màxima de 40 a 70 mm.
- FS\_03. Làmina separadora de polietilè de 100 µm i 96 g/m2.
- FS\_04. Aïllament amb planxes de poliestirè expandit EPS, de 200 kPa de tensió a la compressió, de 40 mm de gruix, de 1,2 m2.K/W de resistència tèrmica, amb cares de superfície llisa i cantell llis, col·locades no adherides.
- FS\_05. Solera de formigó HA-25/B/20/IIa, de consistència tova i grandària màxima del granulat 20 mm amb additiu hidròfug, de gruix 15 cm. Acabat amb helicòpter. Inclou la formació de junts de dilatació i de treball mitjançant tall de serra, d'acord amb els criteris que estableixin els plànols de soleres.
- FS\_06. Tractament superficial elàstic tapa porus de formigó i morter, monocomponent, a base de resines acríliques. S'aplicarà les imprimacions necessàries que el producte escollit requereixi.
- FS\_07. Fonament corregut existent.
- FS\_08. Solera de formigó existent.
- FS\_09. Nou fonament corregut de formigó armat de 40x60cm i 10 cm de formigó de neteja

### ESTRUCTURA VERTICAL

- STV\_01. Mur de rajol ceràmic de càrrega i tancament, de 28 cm de gruix, sense revestiment, existent.
- STV\_02. Mur de rajol ceràmic apilastrat de càrrega i tancament, de 14 cm de gruix, sense revestiment, existent.
- STV\_03. Pilar de formigó armat, existent.
- STV\_04. Pilar d'acer S275JR format per peça simple, en perfils laminats en calent HEB, amb una capa d'imprimació antioxidant, col·locat a l'obra amb soldadura.
- STV\_05. Revestiment amb barret ceràmic per cobrir cap dels pilars de formigó amb peça existent restaurada.
- STV\_06. Mur de formigó armat
- STV\_07. Platina d'ancoratge a mur d'acer galvanitzat per a la soldadura de pilars d'acer.

### ESTRUCTURA HORIZONTAL

- STH\_01. Volta de canó amb rajols ceràmics, existent.
- STH\_02. Escories, sorres i materials de reomplert del ronyons de les voltes de canó, existents.
- STH\_03. Bigueta prefabricada de formigó, existent.
- STH\_04. Bigueta d'acer estructural amb perfil laminat, existent.
- STH\_05. Biga d'acer estructural amb perfil laminat, existent.
- STH\_06. Jàssera de formigó armat, existent.
- STH\_07. Encavallada de bigues de formigó prefabricat, existent.
- STH\_08. Encavallada metàl·lica formada per perfils i mitjos perfils soldats, d'acer estructural, existent.
- STH\_09. Pintat ignífug de perfils d'acer amb una capa de imprimació per a pintura intumescent i tres capes de pintura intumescent, amb un gruix total de 1500µm.
- STH\_10. Entrebicat ceràmic format per una doble capa de rajol massís, en pla o en volta, existent.
- STH\_11. Formigó estructural en sostre unidireccional, existent.
- STH\_12. Doble filada de rajol ceràmic col·locat sobre encavallada de bigues de formigó prefabricat i entre biguetes de formigó prefabricat.
- STH\_13. Biga d'acer S275JR format per peça simple, en perfils laminats en calent HEB, amb una capa d'imprimació antioxidant, col·locat a l'obra amb soldadura.

### ENVOLVENT VERTICAL

#### Tancaments

- EVT\_01. Paret de fàbrica ceràmica formada rajols ceràmics amorterats.
- EVT\_02. Perfil·leria de planxa d'acer galvanitzat amb perfils de muntant d'amplària 70mm, col·locats cada 60cm.
- EVT\_03. Premarc tubular metàl·lic d'acer galvanitzat.
- EVT\_04. Tancament vertical de planxes d'acer galvanitzades, fixades a perfil·leria metàl·lica.
- EVT\_05. Perfil tubular d'acer galvanitzat per a la fixació de les planxes d'acer.

#### Fusteries exteriors

- EVF\_01. Fusteria formada per vidres fixes i portes batents de perfil·leria metàl·lica fixats mecànicament a pre marc metàl·lic.

### ENVOLVENT HORIZONTAL

#### Coberta inclinada de teules ceràmiques

- EHC\_01. Teula àrab amorterada. Les peces que formen canal seran noves i les que fan de cobertera provindran de la reutilització de les existents seleccionades.
- EHC\_02. Aïllament de poliestirè extruït termo acústic d'alta densitat fixat a l'entrebicat ceràmic, amb un gruix 8cm.

- EHC\_03. Impermeabilització de dues làmines formada per làmina bituminosa d'oxiasfalt amb armadura de feltre de polièster de 130g/m2 adherides entre elles en calent.

- EHC\_04. Capa de morter separadora per a base d'impermeabilització i subjecció de teules ceràmiques.

- EHC\_05. Canal de xapa d'alumini plegada de 2mm de gruix.

- EHC\_06. Remat en peça ceràmica en forma de L de la coberta de dents de serra.

- EHC\_07. Lluernari format per fusteries d'alumini sobre premarc d'acer galvanitzat.

- EHC\_08. Perímetre de coberta format per rajol ceràmic.

### DIVISIONS INTERIORS

- DV\_01. Envà de plaques de guix laminat format per estructura senzilla reforçada en H amb perfil·leria de planxa d'acer galvanitzat. Aquesta divisoria s'utilitza per conformar les divisions horitzontals dels espais de servei del bar

### REVESTIMENTS VERTICALS

- RV\_01. Estructura i subestructura amb rastrells de fusta per conformar l'espai destinat a bar.

- RV\_02. Recobriment vertical de parets mitjançant panells de fusta de DM de 20mm de gruix.

- RV\_03. Estor vertical

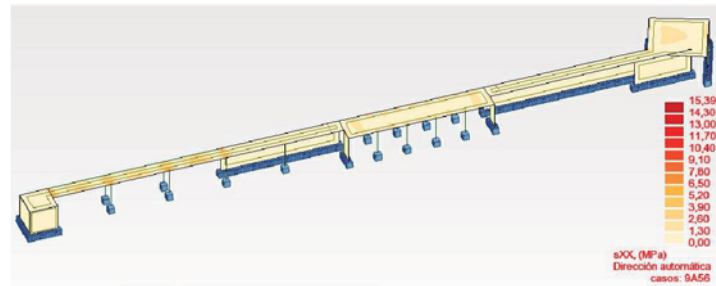
### REVESTIMENTS HORIZONTALS

- RH\_01. Paviment de tova ceràmica existent, format 14x28cm a restaurar.

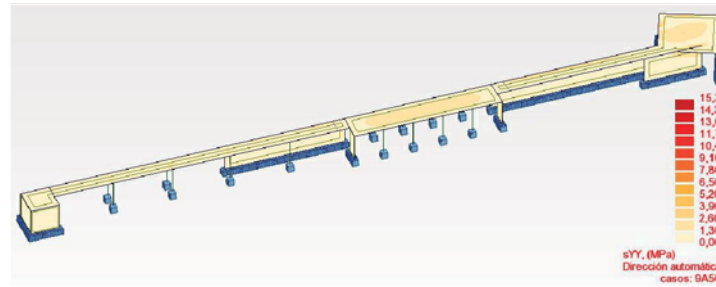
- RH\_02. Sòcol de fusta amb tractament autoclau i una xapa d'acer inoxidable encolada com a acabat, clavat puntualment i en general subjectat amb sílicona.

- RH\_03. Relliga d'acer galvanitzat per a formació de paviments de la caixa d'escala d'emergència annexa.

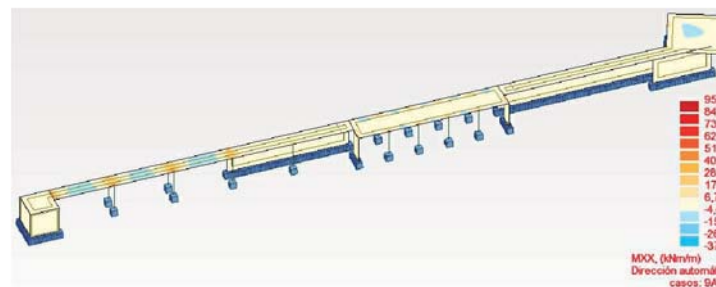




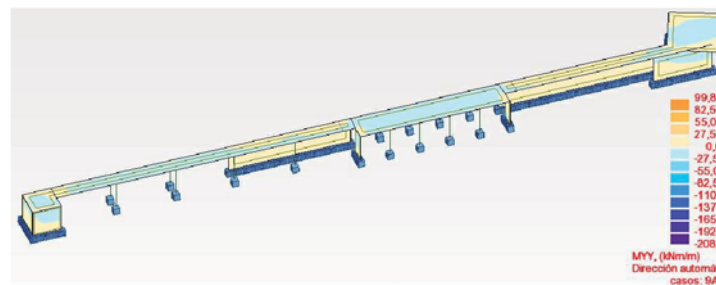
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_TENSIONS XX



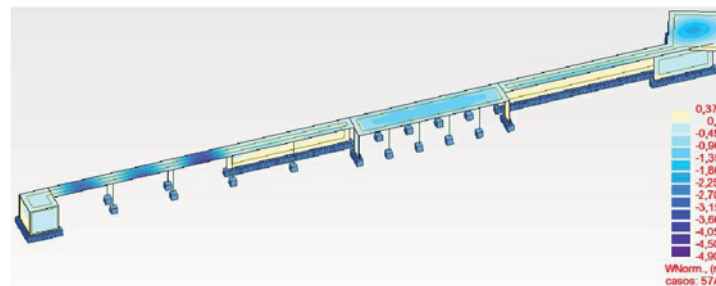
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_TENSIONS YY



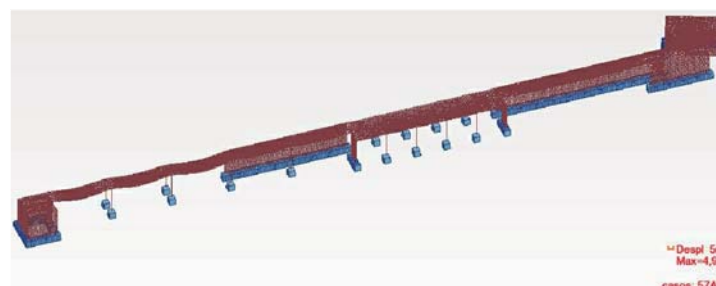
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_MOMENTS XX



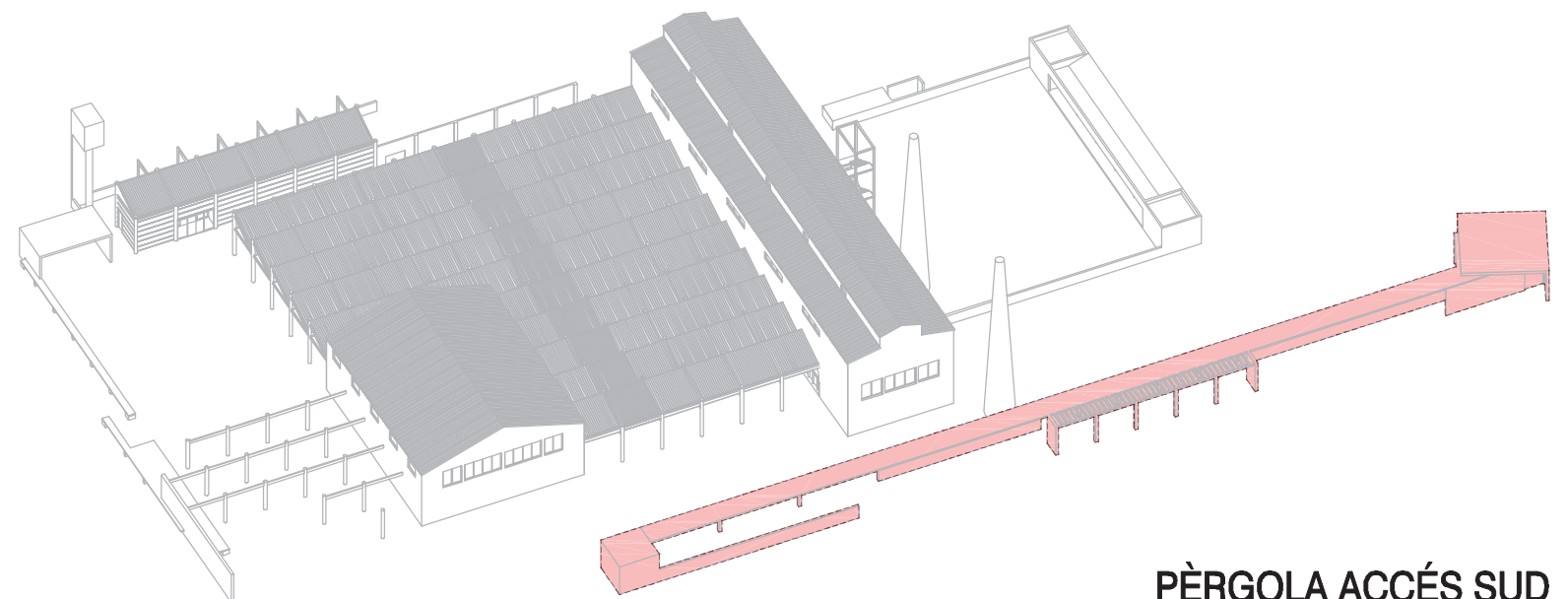
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_MOMENTS YY (moment màxim a positiu -27.50kNm/m, els valors majors es deuen a una imperfecció del model)

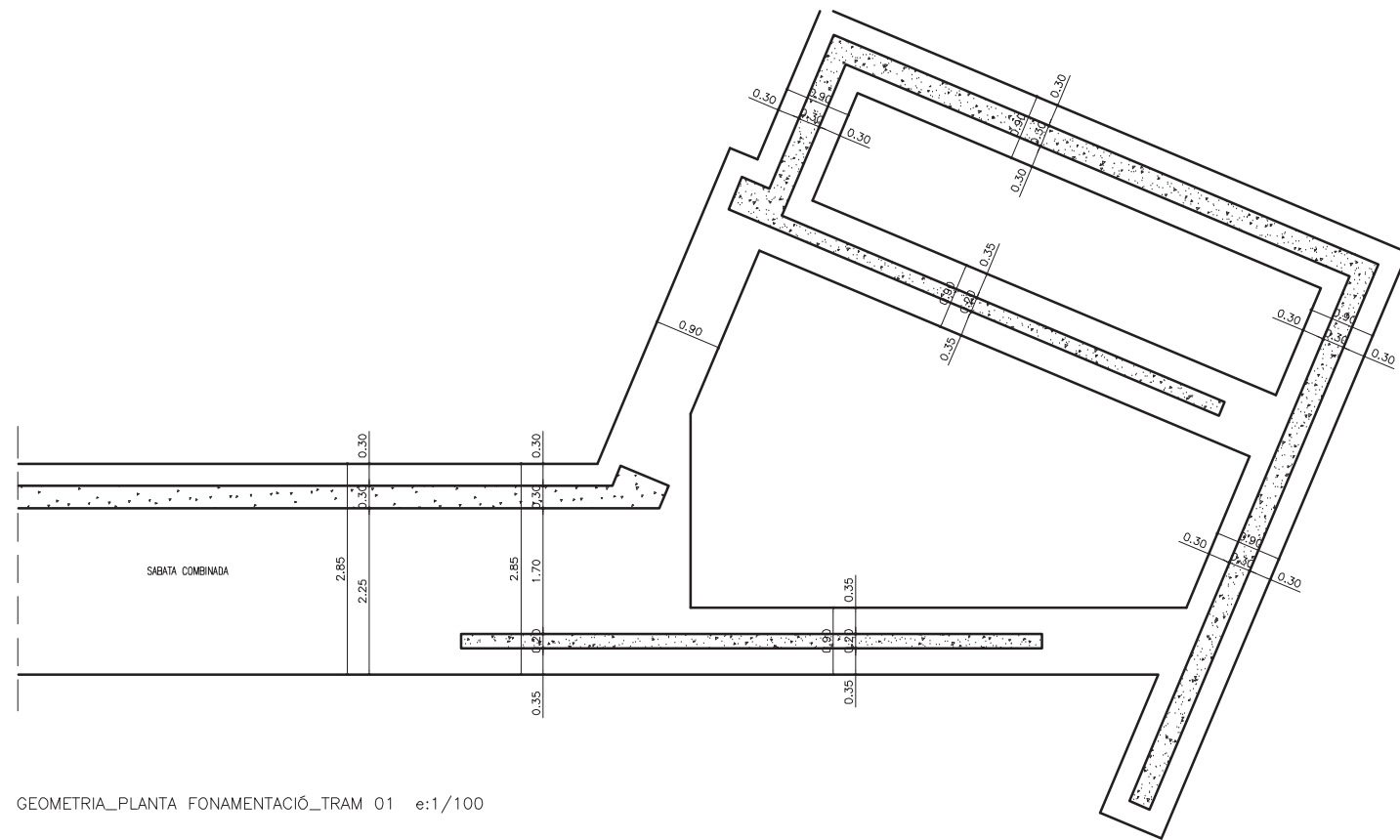


IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_DESPLAÇAMENTS Z

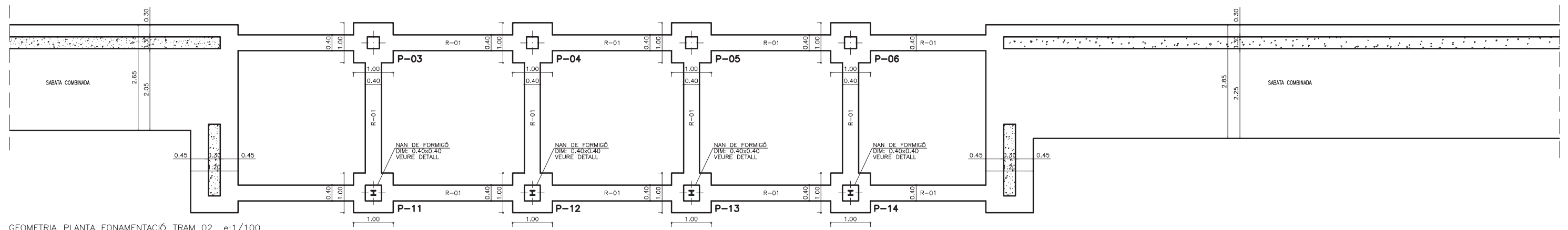
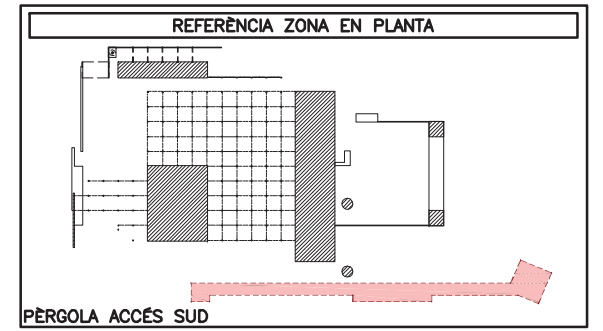


IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_DEFORMADA

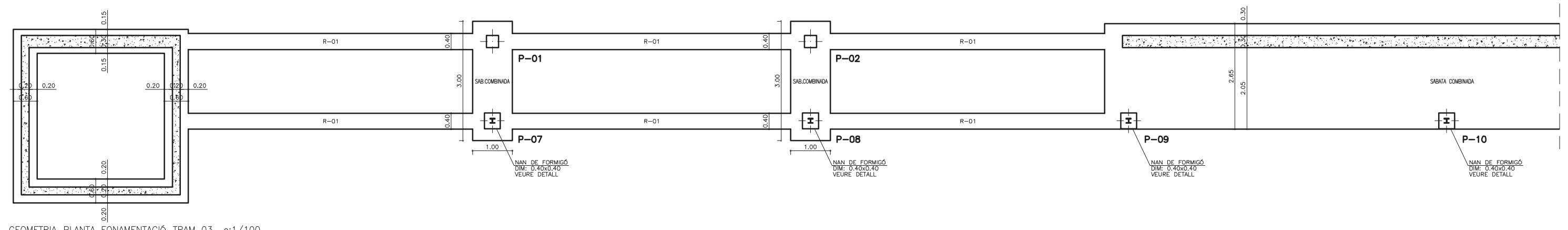




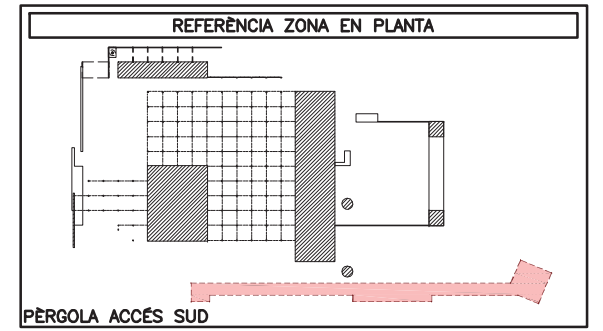
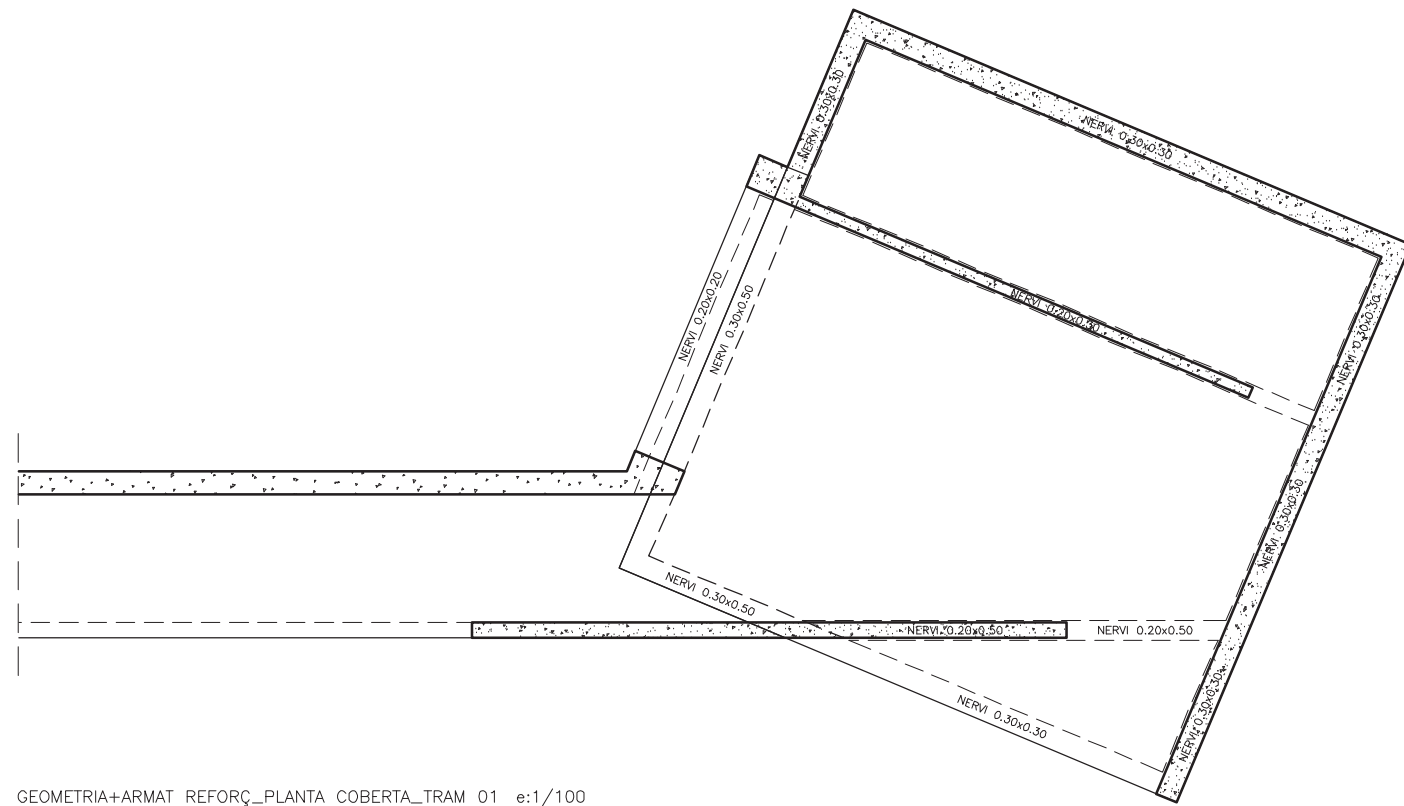
GEOMETRIA\_PLANTA FONAMENTACIÓ\_TRAM 01 e:1/100



GEOMETRIA\_PLANTA FONAMENTACIÓ\_TRAM 02 e:1/100

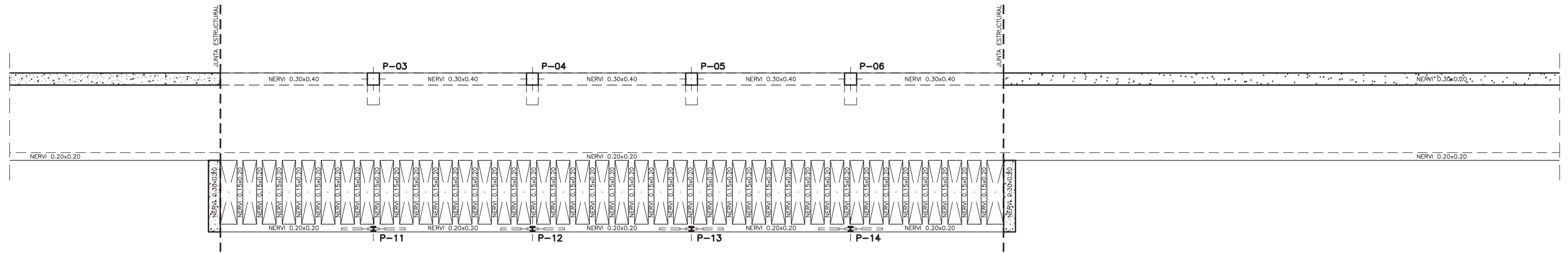


GEOMETRIA\_PLANTA FONAMENTACIÓ\_TRAM 03 e:1/100

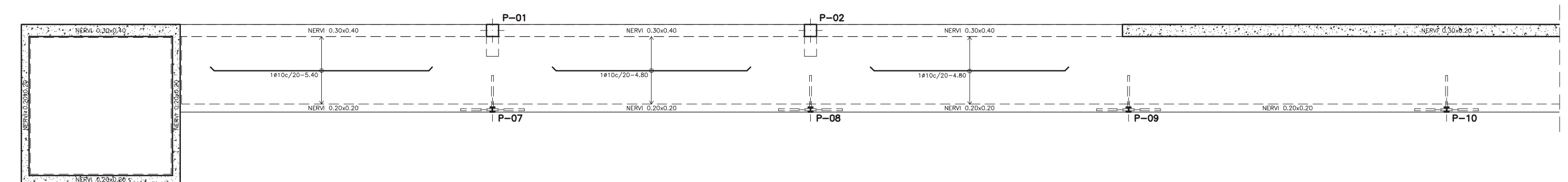


GEOMETRIA+ARMAT REFORÇ\_PLANTA COBERTA\_TRAM 01 e:1/100

	P-01	P-02	P-03	P-04	P-05	P-06	P-07	P-08	P-09	P-10	P-11	P-12	P-13	P-14
	30x30 8#12 1e2b#8c/15	30x30 8#12 1e2b#8c/15	30x30 8#12 1e2b#8c/15	30x30 8#12 1e2b#8c/15	30x30 8#12 1e2b#8c/15	30x30 8#12 1e2b#8c/15	HEB-120	HEB-120	HEB-120	HEB-120	HEB-120	HEB-120	HEB-120	HEB-120
PB	☐	☐	☐	☐	☐	☐	I	I	I	I	I	I	I	I



GEOMETRIA+ARMAT REFORÇ\_PLANTA COBERTA\_TRAM 02 e:1/100



GEOMETRIA+ARMAT REFORÇ\_PLANTA COBERTA\_TRAM 03 e:1/100



### RIOSTRA R-01 E: 1/40

L'ARMADURA DE LES RIOSTRES PENETRARÀ PER COMPLERT A LES SABATES SOLAPANT-SE 80 CM, COM A MÍNIM.

### SABATA TIPUS PILAR FORMIGÓ

ARMADURA D'ESPERA: ES DISPOSARÀ LA MATEIXA QUE S'INDICA PER AL PILAR CORRESPONENT.

LONGITUD D'ANCORATGE:

$L_s =$  45 cm. per ø 12  
 55 cm. per ø 14  
 65 cm. per ø 16  
 90 cm. per ø 20  
 120 cm. per ø 25

### FORMIGÓ DE NETEJA HL-150/B/30

C I M E N T	Tipus	CEM II
ARID	Classe	Rotats
HL	Tipus de formigó.	NETEJA
-	Fck (28 dies)	- N/mm <sup>2</sup>
-	Fck (7 dies)	- N/mm <sup>2</sup>
B	Consistència (art. 30.6)	Tava
-	Assentament con d'Abrams	6-9 cm
30	Tamany màxim de l'arid	30 mm
-	Ambient	-
-	mòx.relac. AIGUA/CIMENT	-
-	mín. contingut CIMENT	150 kg/m <sup>3</sup>
-	Compactació	Vibrat normal
-	Additius	NO
A C E R	Tipus d'Acero	B-500S
-	Límit elàstic	500 N/mm <sup>2</sup>

### PLACA ANCORATGE E:1/20

RIGIDITZADORS SEC:10x50mm

PLATINA 320x320x15mm  
 FIXADA AMB 4 PERNIS M16

### FORMIGÓ ARMAT HA-25/B/20/lla

C I M E N T	Tipus	CEM II
ARID	Classe	Rotats
HA	Tipus de formigó.	ARMAT
25	Fck (28 dies)	25.0 N/mm <sup>2</sup>
-	Fck (7 dies)	16.25 N/mm <sup>2</sup>
B	Consistència (art. 30.6)	Tava
-	Assentament con d'Abrams	6-9 cm
20	Tamany màxim de l'arid	20 mm
-	Ambient	-
-	mòx.relac. AIGUA/CIMENT	0.60
-	mín. contingut CIMENT	275 kg/m <sup>3</sup>
-	Compactació	Vibrat normal
-	Additius	NO
A C E R	Tipus d'Acero	B-500S
-	Límit elàstic	500 N/mm <sup>2</sup>

### PATILLES HA-25

POSICIÓ I	15cm	POSICIÓ II	20cm
ø8	ø8	ø10	ø10
ø10	ø10	ø12	ø12
ø12	ø12	ø14	ø14
ø14	ø14	ø16	ø16
ø16	ø16	ø18	ø18
ø18	ø18	ø20	ø20
ø20	ø20	ø22	ø22
ø22	ø22	ø24	ø24
ø24	ø24	ø26	ø26
ø26	ø26	ø28	ø28
ø28	ø28	ø30	ø30

### DOBLEGAT D'ARMAT

DIÀMETRE MÍNIM (en mm)

GANKOS I PATILLES (p)	BARRES DOBLEGADES (d)
ø<20	ø<25
ø≥20	ø≥25

ACER CORRUGAT: B-500S

### SOLAPAMENTS MÍNIMS HA-25

POSICIÓ I	20cm	POSICIÓ II	30cm
ø8	ø8	ø10	ø10
ø10	ø10	ø12	ø12
ø12	ø12	ø14	ø14
ø14	ø14	ø16	ø16
ø16	ø16	ø18	ø18
ø18	ø18	ø20	ø20
ø20	ø20	ø22	ø22
ø22	ø22	ø24	ø24
ø24	ø24	ø26	ø26
ø26	ø26	ø28	ø28
ø28	ø28	ø30	ø30

ELS SOLAPAMENTS DE LES ARMADURES DE CAIXA ES REALITZARAN EN EL CENTRE DE LES JASERES SI ES TRACTA DE "CAIXES SUPERIORIS" (POSICIÓ I), I COINCIDENT AMB ELS PILARS SI ES TRACTA DE "CAIXES INFERIORIS" (POSICIÓ II)

NOTA: AQUESTES LONGITUDS HAURAN D'AUGMENTAR EN 10ø EN CAS DE ZONA SÍSMICA

### CARACTERÍSTIQUES DEL SOSTRE

CANTELL	20cm
ARMADURA BÀSICA	
SUPERIOR (A. SUP)	#1ø8c/20
INFERIOR (A. INF)	#1ø10c/20
NERVIS PERIMETRALS	VEURE DETALL

A LA PLANTA NOMÉS S'INDICA LA POSICIÓ I VALOR DE L'ARMADURA DE REFORÇ.

LES MIDES DESPRÉS DEL QUÒ CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA

### ESTAT DE CÀRREGUES LLOSA

Pes propi	5.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrregues permanents	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'envans	0.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega permanent (ΣG)	6.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'ús	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega de neu	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega variable (ΣQ)	2.00 kN/m <sup>2</sup>
TOTAL	8.00 kN/m <sup>2</sup>

A. SUP.  
A. INF.

### CARACTERÍSTIQUES DEL SOSTRE

CANTELL	30cm
ARMADURA BÀSICA	
SUPERIOR (A. SUP)	#1ø8c/20
INFERIOR (A. INF)	#1ø10c/20
NERVIS PERIMETRALS	VEURE DETALL

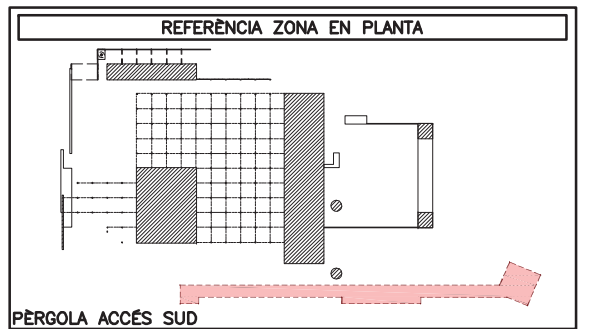
A LA PLANTA NOMÉS S'INDICA LA POSICIÓ I VALOR DE L'ARMADURA DE REFORÇ.

LES MIDES DESPRÉS DEL QUÒ CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA

### ESTAT DE CÀRREGUES LLOSA

Pes propi	7.50 kN/m <sup>2</sup>
Càrregues permanents	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'envans	0.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega permanent (ΣG)	8.50 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'ús	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega de neu	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega variable (ΣQ)	2.00 kN/m <sup>2</sup>
TOTAL	10.50 kN/m <sup>2</sup>

A. SUP.  
A. INF.



### PARÀMETRES GEOTÈCNICS

ESTUDI GEOTÈCNIC	NO
EMPRESA REDACTORA:	
EXPEDIENT	
DATA	
TELF. CONTACTE	
DESCRIPCIÓ DEL ESTRAT PORTANT	
NO ES DISPOSADA DE LES DADES	
PARÀMETRES CONSIDERATS	
SISME	
TIPUS DE TERRENY	-
COEF DE TERRENY	-
GEOTÈCNIA	
DENS APARENT (γ/m <sup>3</sup> )	-
COHESIÓ (N/mm <sup>2</sup> )	-
ANGLE φ(°)	-
T. ADMISSIBLE (N/mm <sup>2</sup> )	0.20
RESIST. PUNTA (N/mm <sup>2</sup> )	-
RESIST. FUST (N/mm <sup>2</sup> )	-
PERMEABILITAT (cm/s)	-
COTA NIVELL FREÀTIC (m)	-
RECOMANACIONS	
NO ES DISPOSA D'ESTUDI GEOTÈCNIC. PER LA REALITZACIÓ DELS CÀLCULS DE DIMENSIONAT DE LA FONAMETACIÓ S'HA CONSIDERAT LA TENSIÓ DESCRITA EN AQUEST REQUADRE	

### SABATA CONTINUA E:1/40

FORMIGÓ NETEJA HL-150/B/30

### RECOBRIMENTS DE PILARS/MURS

CONDICIONS INICIALS		
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.	
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.	25 mm.

QUALSEVOL ARMADURA: VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)

RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (Nmm <sup>2</sup> )	RECOBRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ	
25<fck<40	20	20 mm.
fck>40	15	

MARGE DE RECOBRIMENT (Ar)

ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.
ALTRES CASOS	10 mm.

VALOR NOMINAL DEL RECOBRIMENT: 30 mm.

### RECOBRIMENTS DE FONAMENTS

CONDICIONS INICIALS		
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.	
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.	25 mm.

QUALSEVOL ARMADURA: VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)

RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (Nmm <sup>2</sup> )	RECOBRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ	
25<fck<40	15	20 mm.
fck>40	15	

MARGE DE RECOBRIMENT (Ar)

ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.
ALTRES CASOS	10 mm.

VALOR MÍNIM DEL RECOBRIMENT DIRECTAMENT CONTRA EL TERRENY: 70 mm., VALOR MÍNIM DEL RECOBRIMENT: 30 mm.

### RECOBRIMENTS DE SOSTRES

CONDICIONS INICIALS		
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.	
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.	25 mm.

QUALSEVOL ARMADURA: VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)

RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (Nmm <sup>2</sup> )	RECOBRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ	REQUERIMENTS DE FDC
25<fck<40	15	20 mm.
fck>40	15	

MARGE DE RECOBRIMENT (Ar)

ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.
ALTRES CASOS	10 mm.

VALOR NOMINAL DEL RECOBRIMENT: 35 mm.

### GARGANTA SOLDADURES

VALORS LÍMITS DE LA GARGANTA DE UNA SOLDADURA EN ANGLE A UNA UNIO

Espesor de la peça (en mm.)	Garganta "a" màxim	Garganta "a" mínim
4.0	4.2	2.5
4.3	4.9	3.0
5.0	5.6	3.5
5.7	6.3	4.0
6.4	7.0	4.5
7.1	7.7	5.0
7.8	8.4	5.5
8.5	9.1	6.0
9.2	9.9	6.5
10.0	10.6	7.0
10.7	11.3	7.5
11.4	12.0	8.0
12.1	12.7	8.5
12.8	13.4	9.0
13.5	14.1	9.5
14.2	14.8	10.0
15.0	15.5	10.5
15.7	16.2	11.0
16.4	16.9	11.5
17.1	17.6	12.0
17.8	18.3	12.5
18.4	19.0	13.0
19.1	19.7	13.5
19.8	20.4	14.0
20.5	21.1	14.5
21.2	21.8	15.0
21.9	22.5	15.5
22.6	23.2	16.0
23.3	23.9	16.5
24.0	24.6	17.0
24.7	25.3	17.5
25.4	26.0	18.0
26.1	26.7	18.5
26.8	27.4	19.0
27.5	28.1	19.5
28.2	28.8	20.0
28.9	29.5	20.5
29.6	30.2	21.0
30.3	30.9	21.5
31.0	31.6	22.0
31.7	32.3	22.5
32.4	33.0	23.0
33.1	33.7	23.5
33.8	34.4	24.0
34.5	35.1	24.5

### ESTRUCTURA METÀL·LICA

CARACTERÍSTIQUES:

TIPUS D'ACER	S 275 JR
DESIGNACIÓ S/ UNE EN 10 025	
LÍMIT ELÀSTIC	2600 kg/cm <sup>2</sup>
MINORACIÓ DE RESISTÈNCIA	1.00

NORMES A COMPLIR:

Codi Tècni de la Edificació DB-SE-A

ES COMPROVARÀ LA FORMA DELS ELEMENTS (1 DE 5) LA TOLERÀNCIA MÀXIMA DE FLETXA SERÀ MÉS PETITA DE L/1500 O 10mm.

### DETALL NAN DE FORMIGÓ E:1/20

RIGIDITZADORS DE GRUIX 10mm

NAN DE FORMIGÓ

### NERVIS E:1/50

NERVI 0.15x0.20	NERVI 0.20x0.20	NERVI 0.20x0.25
ø15	ø20	ø25
2ø12	2ø12	2ø12
1e2ø8c/20	1e2ø8c/20	1e2ø8c/20

NERVI 0.30x0.20	NERVI 0.20x0.30	NERVI 0.30x0.30
ø20	ø20	ø30
2ø12	2ø12	3ø12
1e2ø8c/20	1e2ø8c/25	1e2ø8c/25

NERVI 0.30x0.40	NERVI 0.20x0.50	NERVI 0.30x0.50
ø30	ø20	ø30
3ø12	2ø12	3ø12
1e2ø8c/25	1e2ø8c/25	1e2ø8c/25

### SABATA COMBINADA

ARMADURA D'ESPERA: ES DISPOSARÀ LA MATEIXA QUE S'INDICA PER AL PILAR CORRESPONENT.

LONGITUD D'ANCORATGE:

$L_s =$  45 cm. per ø 12  
 55 cm. per ø 14  
 65 cm. per ø 16  
 90 cm. per ø 20  
 120 cm. per ø 25

### DETALL CREUERA E: 1/20

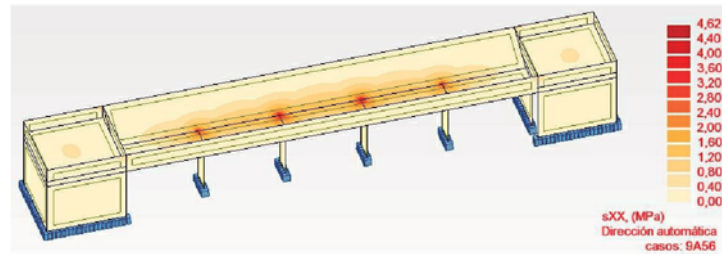
VEURE QUADRE PILARS

### SOLERA

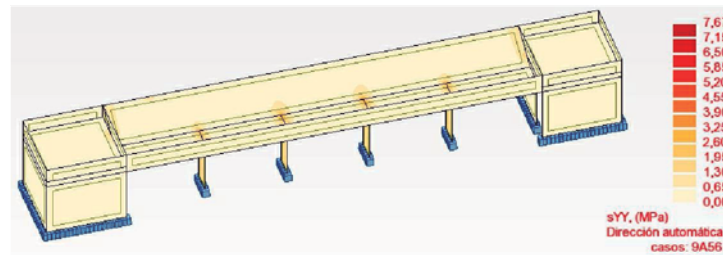
FORMIGÓ	HA-25/B/20/lla
ACER	B 500 S
MALLAT	#1ø8c/20
SUPORT	GRAVA

CONDICIONS CONSTRUCTIVES:

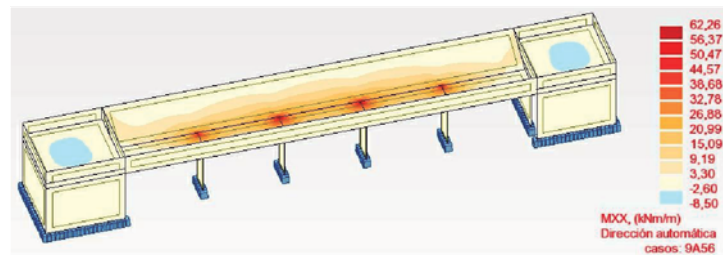
- desviat amb junta de pilars, murs i pantalles.
- requadres sensiblement "quadrats" de 25.00 m<sup>2</sup> max.



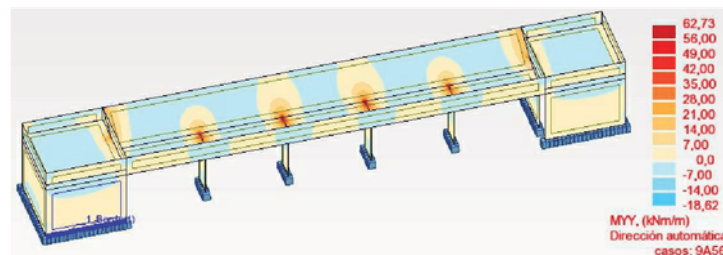
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_TENSIONS XX



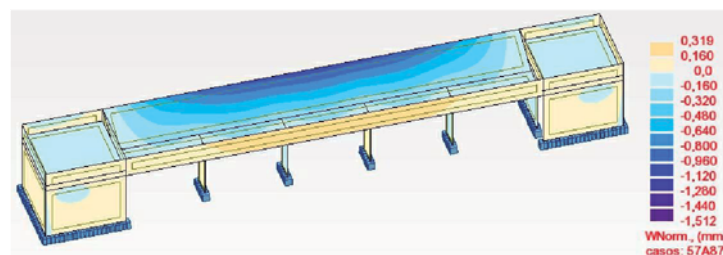
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_TENSIONS YY



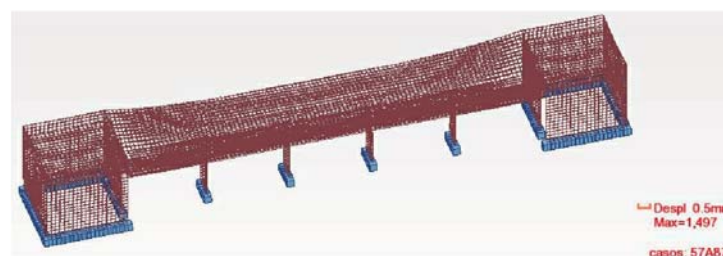
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_MOMENTS XX



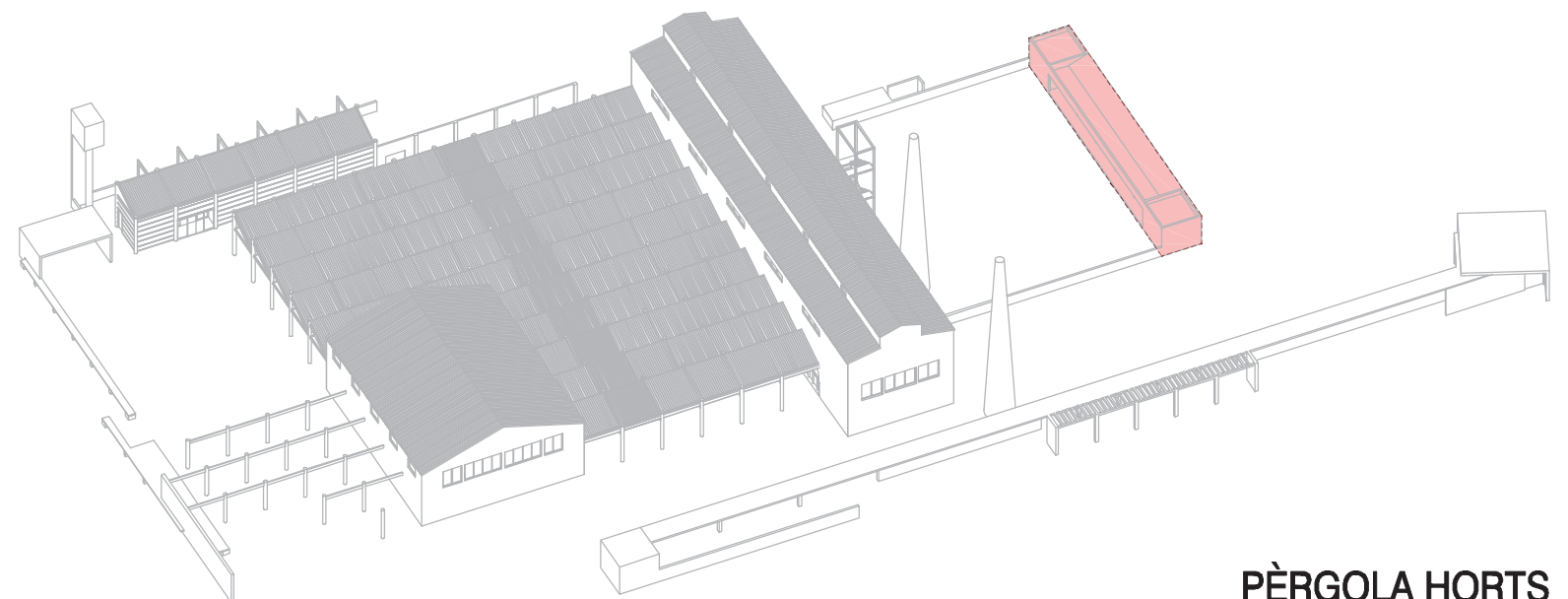
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_MOMENTS YY



IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_DESPLAÇAMENTS Z



IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_DEFORMADA



### RIOSTRA R-01 E: 1/40

L'ARMADURA DE LES RIOSTRES PENETRARÀ PER COMPLERT A LES SABATES SOLAPANT-SE 80 CM, COM A MÍNIM.

### SABATA TIPUS PILAR FORMIGÓ

DIMENSIONS SEGONS PLANTA

FORMIGÓ DE NETEJA HL-150/B/30

ARMADURA D'ESPERA: ES DISPOSARÀ LA MATEIXA QUE S'INDICA PER AL PILAR CORRESPONENT.

LONGITUD D'ANCORATGE:

$L_s = 45 \text{ cm. per } \phi 12$   
 $55 \text{ cm. per } \phi 14$   
 $65 \text{ cm. per } \phi 16$   
 $90 \text{ cm. per } \phi 20$   
 $120 \text{ cm. per } \phi 25$

### FORMIGÓ DE NETEJA HL-150/B/30

C I M E N T	Tipus	CEM II
ARID	Classe	Rotats
<b>HL</b>	Tipus de formigó.	NETEJA
-	Fck (28 dies)	- N/mm <sup>2</sup>
-	Fck (7 dies)	- N/mm <sup>2</sup>
<b>B</b>	Consistència (art. 30.6)	Tava
-	Assentament con d'Abrams	6-9 cm
<b>30</b>	Tamany màxim de l'àrid	30 mm
-	Ambient	-
-	mòx.reloc. AIGUA/CIMENT	-
-	mín. contingut CIMENT	150 kg/m <sup>3</sup>
-	Compactació	Vibrat normal
-	Additius	NO
<b>A C E R</b>	Tipus d'Acero	-
-	Límit elàstic	500 N/mm <sup>2</sup>

### FORMIGÓ ARMAT HA-25/B/20/IIa

C I M E N T	Tipus	CEM II
ARID	Classe	Rotats
<b>HA</b>	Tipus de formigó.	ARMAT
-	Fck (28 dies)	25.0 N/mm <sup>2</sup>
-	Fck (7 dies)	16.25 N/mm <sup>2</sup>
<b>B</b>	Consistència (art. 30.6)	Tava
-	Assentament con d'Abrams	6-9 cm
<b>20</b>	Tamany màxim de l'àrid	20 mm
-	Ambient	-
-	mòx.reloc. AIGUA/CIMENT	0.60
-	mín. contingut CIMENT	275 kg/m <sup>3</sup>
-	Compactació	Vibrat normal
-	Additius	NO
<b>A C E R</b>	Tipus d'Acero	B-500S
-	Límit elàstic	500 N/mm <sup>2</sup>

### SOLAPAMENTS MÍNIMS HA-25

POSICIÓ I

ø8..... 20cm  
 ø10..... 25cm  
 ø12..... 30cm  
 ø14..... 35cm  
 ø16..... 40cm  
 ø20..... 60cm  
 ø25..... 95cm

POSICIÓ II

ø8..... 30cm  
 ø10..... 40cm  
 ø12..... 45cm  
 ø14..... 50cm  
 ø16..... 60cm  
 ø20..... 85cm  
 ø25..... 135cm

ELS SOLAPAMENTS DE LES ARMADURES DE CAIXA ES REALITZARAN EN EL CENTRE DE LES JASSERES SI ES TRACTA DE "CAIXES SUPERIORES" (POSICIÓ I), I COINCIDENT AMB ELS PILARS SI ES TRACTA DE "CAIXES INFERIORES" (POSICIÓ II)

NOTA: AQUESTES LONGITUDS HAURAN D'AUGMENTAR EN 10ø EN CAS DE ZONA SÍSMICA

### CARACTERÍSTIQUES DEL FORJAT

CANTELL	VARIABLE-25 MÀX.
ARMADURA BÀSICA	
SUPERIOR (A. SUP)	#1ø8c/20
INFERIOR (A. INF)	#1ø10c/20
NERVIS PERIMETRALS	VEURE DETALL

A LA PLANTA NOMÉS S'INDICA LA POSICIÓ I VALOR DE L'ARMADURA DE REFORÇ.

LES MIDES DESPRÉS DEL QUÒ CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA

### CARACTERÍSTIQUES DEL FORJAT

CANTELL	25cm
ARMADURA BÀSICA	
SUPERIOR (A. SUP)	#1ø8c/20
INFERIOR (A. INF)	#1ø10c/20
NERVIS PERIMETRALS	VEURE DETALL

A LA PLANTA NOMÉS S'INDICA LA POSICIÓ I VALOR DE L'ARMADURA DE REFORÇ.

LES MIDES DESPRÉS DEL QUÒ CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA

### REFERÈNCIA ZONA EN PLANTA

PÈRGOLA HORTS

### ESTAT DE CÀRREGUES LLOSA VOLADÍS

Pes propi	6.25 kN/m <sup>2</sup>
Càrregues permanents	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'envans	0.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega permanent (ΣG)	7.25 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'ús	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega de neu	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega variable (ΣQ)	2.00 kN/m <sup>2</sup>
TOTAL	9.25 kN/m <sup>2</sup>

### ESTAT DE CÀRREGUES LLOSA

Pes propi	6.25 kN/m <sup>2</sup>
Càrregues permanents	2.50 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'envans	0.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega permanent (ΣG)	8.75 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'ús	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega de neu	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega variable (ΣQ)	2.00 kN/m <sup>2</sup>
TOTAL	10.75 kN/m <sup>2</sup>

### PARÈMETRES GEOTÈCNICS

ESTUDI GEOTÈCNIC	NO
EMPRESA REDACTORA:	-
EXPEDIENT	-
DATA	-
TELF. CONTACTE	-
DESCRIPCIÓ DEL ESTRAT PORTANT	-
NO ES DISPOSADA DE LES DADES	
<b>PARÈMETRES CONSIDERATS</b>	
<b>SISME</b>	
TIPUS DE TERRENY	-
COEF DE TERRENY	-
<b>GEOTÈCNIA</b>	
DENS APARENT (γ/m <sup>3</sup> )	-
COHESIÓ (N/mm <sup>2</sup> )	-
ANGLE φ(°)	-
T. ADMISSIBLE (N/mm <sup>2</sup> )	0.20
RESIST. PUNTA (N/mm <sup>2</sup> )	-
RESIST. FUST (N/mm <sup>2</sup> )	-
PERMEABILITAT (cm/s)	-
COTA NIVELL FREÀTIC (m)	-
<b>RECOMANACIONS</b>	
NO ES DISPOSA D'ESTUDI GEOTÈCNIC. PER LA REALITZACIÓ DELS CÀLCULS DE DIMENSIONAT DE LA FONAMENTACIÓ S'HA CONSIDERAT LA TENSIÓ DESCRITA EN AQUEST REQUADRE	

### NERVIS E:1/50

NERVI 0.20x0.25

NERVI 01

### PATILLES HA-25

POSICIÓ I

ø8..... 15cm  
 ø10..... 20cm  
 ø12..... 25cm  
 ø14..... 25cm  
 ø16..... 30cm  
 ø20..... 45cm  
 ø25..... 70cm

POSICIÓ II

ø8..... 20cm  
 ø10..... 25cm  
 ø12..... 35cm  
 ø14..... 40cm  
 ø16..... 40cm  
 ø20..... 60cm  
 ø25..... 95cm

LES MIDES QUE EN EL PLANOL ES DONEN ENTRE PERÈNTESI CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA, O BÉ D'AQUESTA MÉS LA PATILLA.

P= H-5 EN JASSERES PLANES O RETICULAR  
 P= 40cm EN JASSERES DE CANTELL  
 \*VALID QUAN EL RECORRIMENT DE FORMIGÓ PERPENDICULAR AL PLA DE DOBLAT ÉS SUPERIOR A 3ø.  
 SI NO, S'HAN D'AGAFAR LES LONGITUDS PER PROLONGACIÓ RECTA.

### DOBLEGAT D'ARMAT

DIÀMETRE MÍNIM (en mm)

GANKOS I PATILLES (p)	BARRES DOBLEGADES (d)
ø<20	ø<25
ø≥20	ø≥25

4ø 7ø 12ø 14ø

ACER CORRUGAT: B-500S

### RECOBRIMENTS DE PILARS/MURS

CONDICIONS INICIALS	12 mm.	25 mm.
ARMADURA PRINCIPAL: RECORRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.	25 mm.
ARMADURA PRINCIPAL: RECORRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.	25 mm.

QUALSEVOL ARMADURA: VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)

RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (N/mm <sup>2</sup> )	RECORRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ
25<fck<40	20 mm.
fck>40	15 mm.

MARGE DE RECORRIMENT (Ar)

ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.	10 mm.
ALTRES CASOS	5 mm.	10 mm.

VALOR NOMINAL DEL RECORRIMENT: 30 mm.

### RECOBRIMENTS DE FONAMENTS

CONDICIONS INICIALS	12 mm.	25 mm.
ARMADURA PRINCIPAL: RECORRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.	25 mm.
ARMADURA PRINCIPAL: RECORRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.	25 mm.

QUALSEVOL ARMADURA: VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)

RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (N/mm <sup>2</sup> )	RECORRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ
25<fck<40	20 mm.
fck>40	15 mm.

MARGE DE RECORRIMENT (Ar)

ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.	10 mm.
ALTRES CASOS	5 mm.	10 mm.

VALOR MÍNIM DEL RECORRIMENT DIRECTAMENT CONTRA EL TERRENY: 70 mm. VALOR MÍNIM DEL RECORRIMENT: 30 mm.

### RECOBRIMENTS DE SOSTRES

CONDICIONS INICIALS	12 mm.	25 mm.
ARMADURA PRINCIPAL: RECORRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.	25 mm.
ARMADURA PRINCIPAL: RECORRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.	25 mm.

QUALSEVOL ARMADURA: VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)

RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (N/mm <sup>2</sup> )	RECORRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ
25<fck<40	20 mm.
fck>40	15 mm.

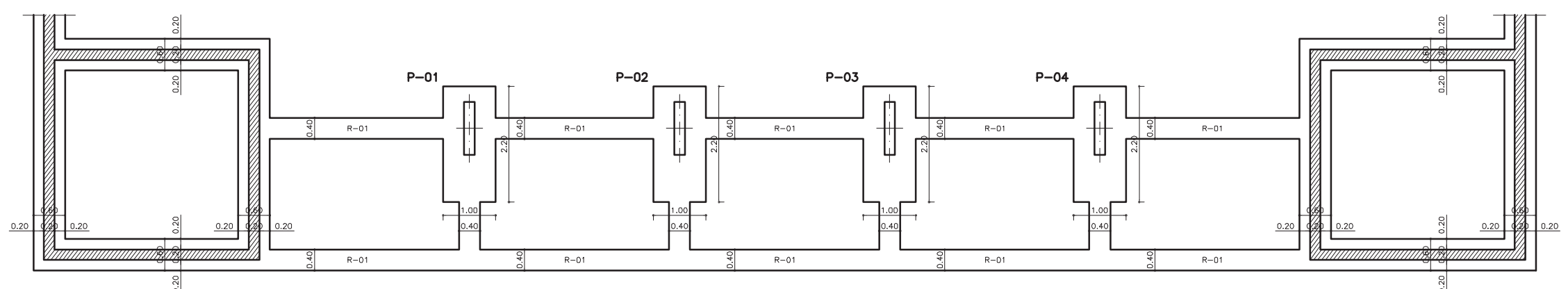
MARGE DE RECORRIMENT (Ar)

ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.	10 mm.
ALTRES CASOS	5 mm.	10 mm.

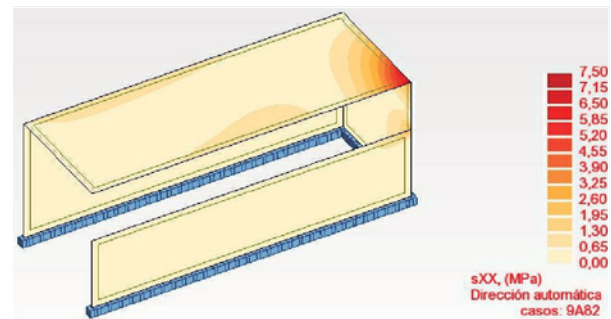
VALOR NOMINAL DEL RECORRIMENT: 35 mm.

P-01	P-02	P-03	P-04
20x100 1øø16 1ø4ø8c/15	20x100 1øø16 1ø4ø8c/15	20x100 1øø16 1ø4ø8c/15	20x100 1øø16 1ø4ø8c/15
PB			

GEOMETRIA+ARMAT REFORÇ\_PLANTA COBERTA e:1/100

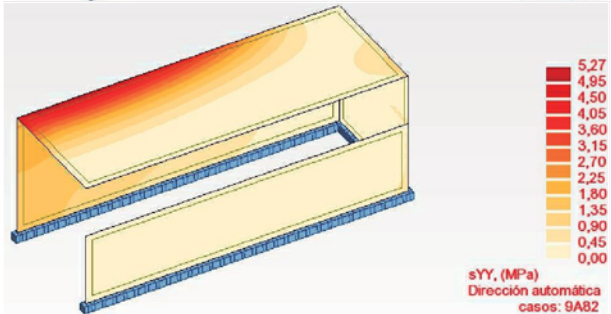


GEOMETRIA\_PLANTA FONAMENTACIÓ e:1/100



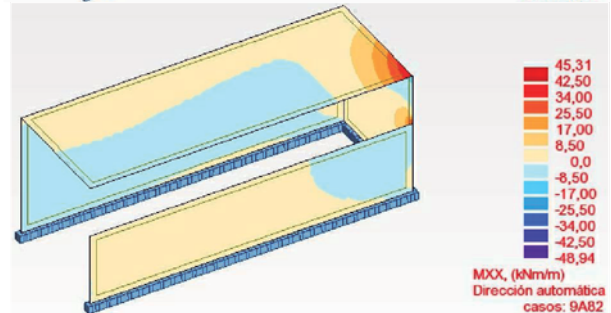
sXX, (MPa)  
Direcció automàtica  
casos: 9A82

IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_TENSIONS XX



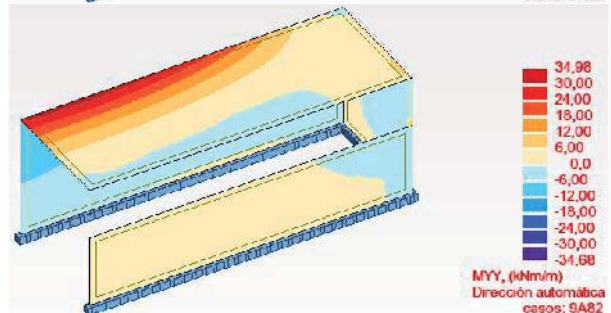
sYY, (MPa)  
Direcció automàtica  
casos: 9A82

IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_TENSIONS YY



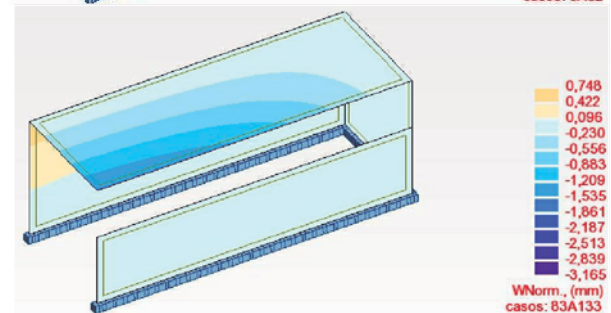
MX, (kNm/m)  
Direcció automàtica  
casos: 9A82

IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_MOMENTS XX



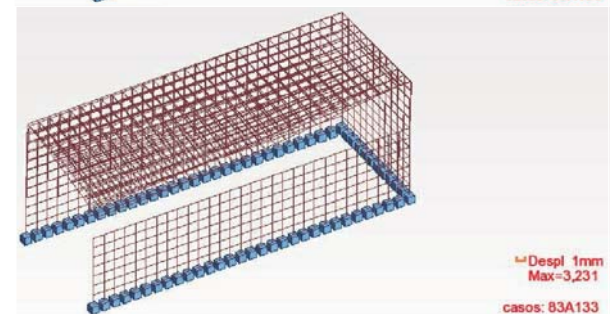
MYY, (kNm/m)  
Direcció automàtica  
casos: 9A82

IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_MOMENTS YY



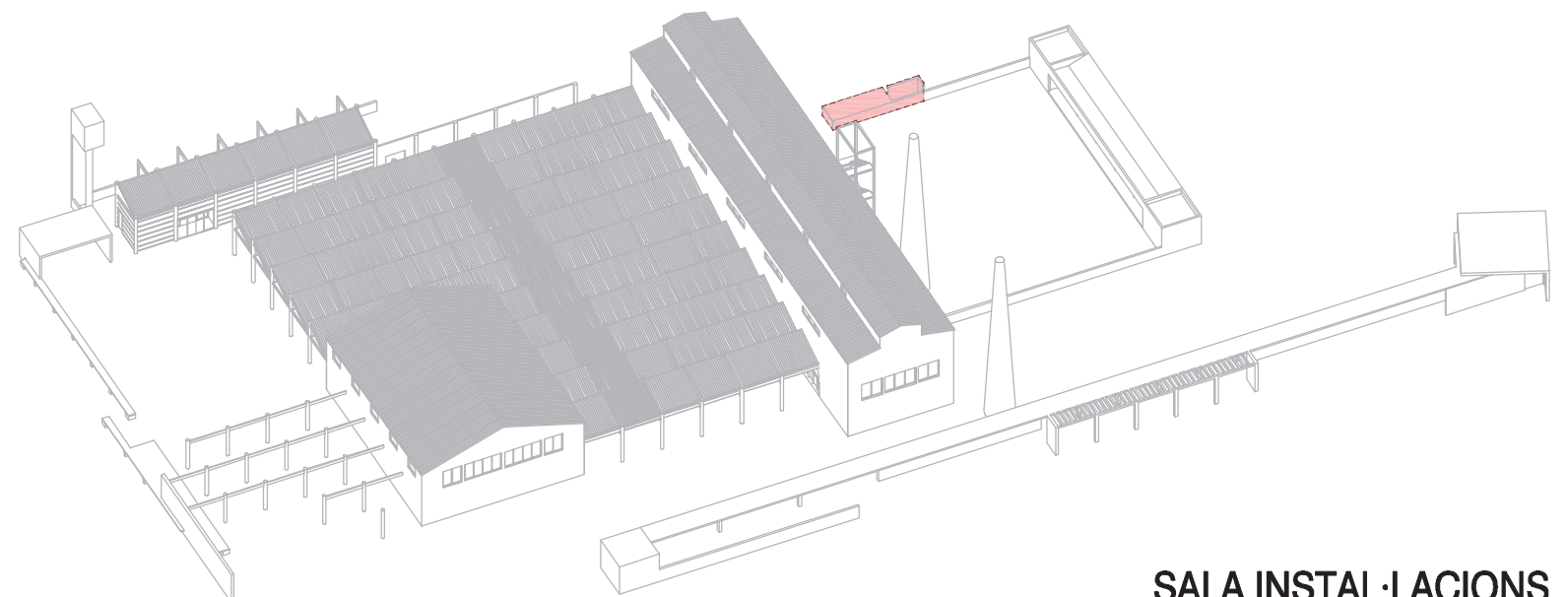
WNorm., (mm)  
casos: 83A133

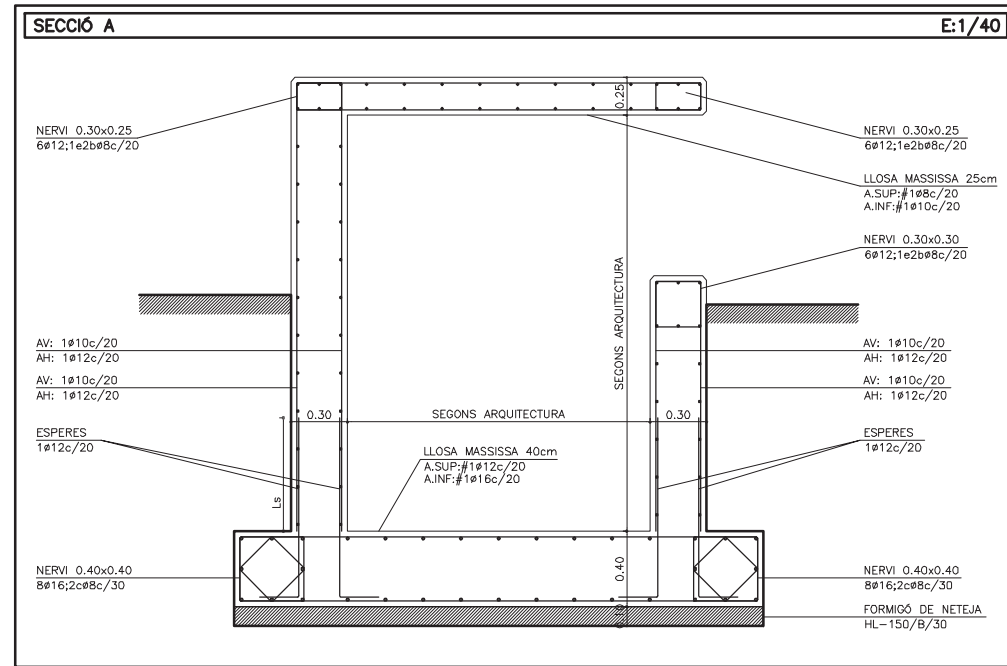
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_DESPLAÇAMENTS Z



Despl 1mm  
Max=3,231  
casos: 83A133

IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_DEFORMADA





**FORMIGÓ ARMAT HA-25/B/20/IIa**

C I M E N T	Tipus	CEM II
ARID	Classe	Rodats
<b>HA</b>	Tipus de formigó	ARMAT
<b>25</b>	Fck (28 dies)	25.0 N/mm2
	Fck (7 dies)	16.25 N/mm2
<b>B</b>	Consistència (art. 30.6)	Tova
	Assentament con d'Abrams	6-9 cm
<b>20</b>	Tamany màxim de l'àrid	20 mm
	mòx.relac. AIGUA/CIMENT	0.60
	mín. contingut CIMENT	275 kg/m3
	Compactació	Vibrat normal
	Additius	NO
<b>A C E R</b>	Tipus d'Acer	B-500S
	Límit elàstic	500 N/mm2

**SOLAPAMENTS MÍNIMS HA-25**

POSICIÓ I	POSICIÓ II
ø8..... 20cm	ø8..... 30cm
ø10..... 25cm	ø10..... 40cm
ø12..... 30cm	ø12..... 45cm
ø14..... 35cm	ø14..... 50cm
ø16..... 40cm	ø16..... 60cm
ø20..... 60cm	ø20..... 85cm
ø25..... 95cm	ø25..... 135cm

ELS SOLAPAMENTS DE LES ARMADURES DE CAIXA ES REALITZARAN EN EL CENTRE DE LES JÀSSERES SI ES TRACTA DE "CAIXES SUPERIORS" (POSICIÓ I), I COINCIDENT AMB ELS PILARS SI ES TRACTA DE "CAIXES INFERIORS" (POSICIÓ II)

NOTA: AQUESTES LONGITUDS HAURAN D'AUGMENTAR EN 10# EN CAS DE ZONA SÍSMICA

**CARACTERÍSTIQUES DEL SOSTRE**

CANTELL	25cm
---------	------

ARMADURA BÀSICA

SUPERIOR (A. SUP)	#1#8c/20
INFERIOR (A. INF)	#1#10c/20

NERVIS PERIMETRALS VEURE DETALL

A LA PLANTA NOMÉS S'INDICA LA POSICIÓ I VALOR DE L'ARMADURA DE REFORÇ.

LES MIDES DESPRÉS DEL QUÍO CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA

**CARACTERÍSTIQUES DEL FORJAT**

CANTELL	40cm
---------	------

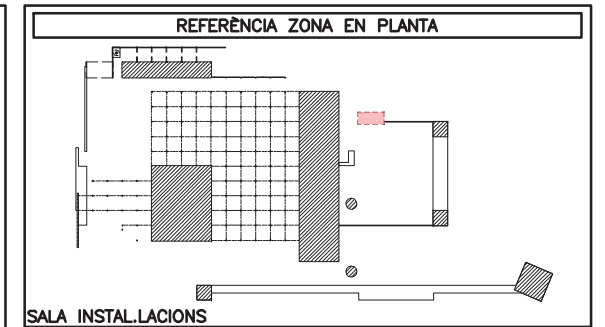
ARMADURA BÀSICA

SUPERIOR (A. SUP)	#1#12c/20
INFERIOR (A. INF)	#1#16c/20

NERVIS PERIMETRALS VEURE DETALL

A LA PLANTA NOMÉS S'INDICA LA POSICIÓ I VALOR DE L'ARMADURA DE REFORÇ.

LES MIDES DESPRÉS DEL QUÍO CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA



**FORMIGÓ DE NETEJA HL-150/B/30**

C I M E N T	Tipus	CEM II
ARID	Classe	Rodats
<b>HL</b>	Tipus de formigó	NETEJA
<b>-</b>	Fck (28 dies)	- N/mm2
	Fck (7 dies)	- N/mm2
<b>B</b>	Consistència (art. 30.6)	Tova
	Assentament con d'Abrams	6-9 cm
<b>30</b>	Tamany màxim de l'àrid	30 mm
	mòx.relac. AIGUA/CIMENT	-
	mín. contingut CIMENT	150 kg/m3
	Compactació	Vibrat normal
	Additius	NO
<b>A C E R</b>	Tipus d'Acer	-
	Límit elàstic	-

**DOBLGAT D'ARMAT**

DIÀMETRE MÍNIM (en mm)	
GANKOS I PATILLES (p)	BARRES DOBLGADES (d)
ø<20	ø<25
ø≥20	ø≥25
4ø	12ø
7ø	14ø

ACER CORRUGAT: B-500S

**ESTAT DE CÀRREGUES LLOSA**

Pes propi	6.25 KN/m2
Càrregues permanents	1.00 KN/m2
Sobrecàrrega d'envans	0.00 KN/m2
Càrrega permanent (ΣG)	7.25 KN/m2
Sobrecàrrega d'ús	5.00 KN/m2
Sobrecàrrega de neu	1.00 KN/m2
Càrrega variable (ΣQ)	6.00 KN/m2
TOTAL	13.25 KN/m2

A. SUP.  
A. INF.

**ESTAT DE CÀRREGUES LLOSA FONAMENTACIÓ**

Pes propi	10.00 KN/m2
Càrregues permanents	2.50 KN/m2
Sobrecàrrega d'envans	0.00 KN/m2
Càrrega permanent (ΣG)	12.50 KN/m2
Sobrecàrrega d'ús	2.00 KN/m2
Sobrecàrrega de neu	1.00 KN/m2
Càrrega variable (ΣQ)	3.00 KN/m2
TOTAL	15.50 KN/m2

A. SUP.  
A. INF.

**PARÀMETRES GEOTÈCNICS**

ESTUDI GEOTÈCNIC	NO
EMPRESA REDACTORA:	-
EXPEDIENT	-
DATA	-
TELF. CONTACTE	-
DESCRIPCIÓ DEL ESTRAT PORTANT	-
NO ES DISPOSADA DE LES DADES	
<b>PARÀMETRES CONSIDERATS</b>	
SISME	-
TIPUS DE TERRENY	-
COEF DE TERRENY	-
<b>GEOTÈCNIA</b>	
DENS APARENT (t/m³)	-
COHESIÓ (N/mm²)	-
ANGLE φ (°)	-
T. ADMISSIBLE (N/mm²)	0.20
RESIST. PUNTA (N/mm²)	-
RESIST. FUST (N/mm²)	-
PERMEABILITAT (cm/s)	-
COTA NIVELL FREÀTIC (m)	-
<b>RECOMANACIONS</b>	
NO ES DISPOSA D'ESTUDI GEOTÈCNIC. PER LA REALITZACIÓ DELS CÀLCULS DE DIMENSIONAT DE LA FONAMENTACIÓ S'HA CONSIDERAT LA TENSIÓ DESCRITA EN AQUEST REQUADRE	

**NERVIS E:1/50**

NERVI 0.30x0.25	NERVI 0.40x0.40
0.25	0.40
3ø12	3ø16
1e2b#8c/20	2c#8c/30

**PATILLES HA-25**

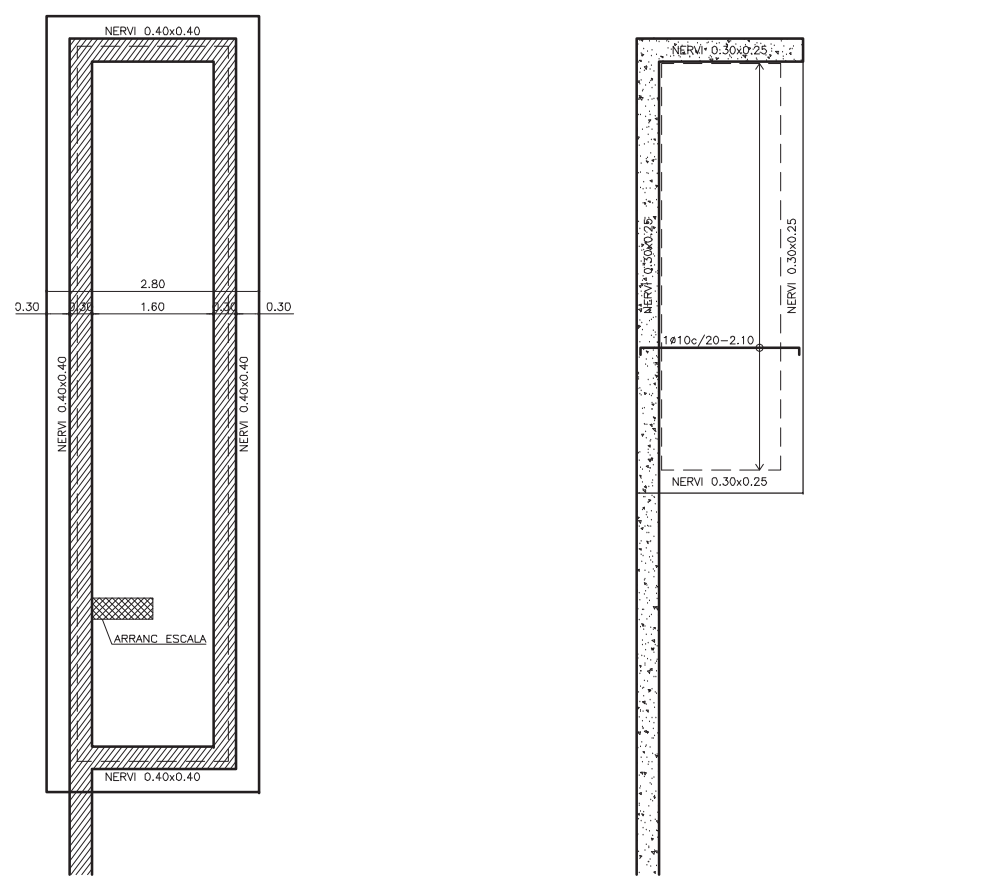
POSICIÓ I	POSICIÓ II
ø8..... 15cm	ø8..... 20cm
ø10..... 20cm	ø10..... 25cm
ø12..... 25cm	ø12..... 35cm
ø14..... 25cm	ø14..... 35cm
ø16..... 30cm	ø16..... 40cm
ø20..... 45cm	ø20..... 60cm
ø25..... 70cm	ø25..... 95cm

LES MIDES QUE EN EL PLANOL ES DONEN ENTRE PERÈNTESI CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA, O BÉ D'AQUESTA MES LA PATILLA.

P= H-5 EN JÀSSERES PLANES O RETICULAR  
 P= 40cm EN JÀSSERES DE CANTELL  
 \*VALID QUAN EL RECOBRIMENT DE FORMIGÓ PERPENDICULAR AL PLA DE DOBLAT ÉS SUPERIOR A 3ø.  
 SI NO, S'HAN D'AGAFAR LES LONGITUDS PER PROLONGACIÓ RECTA.

**RECOBRIMENTS DE SOSTRES**

CONDICIONS INICIALS	ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.
	ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.
QUALSEVOL ARMADURA: VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)		
RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (N/mm2)	RECOBRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ	REQUERIMENTS DE FDC
25<fck<40	I IIb IIIa IIIb IIIc IV Qa Qb Qc	R=
fck>40	15 20 25 30 35 40 (*) (*)	20 mm
MARGE DE RECOBRIMENT (Ar)		
ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.	10 mm.
ALTRES CASOS	10 mm.	10 mm.
VALOR NOMINAL DEL RECOBRIMENT <b>35 mm.</b>		

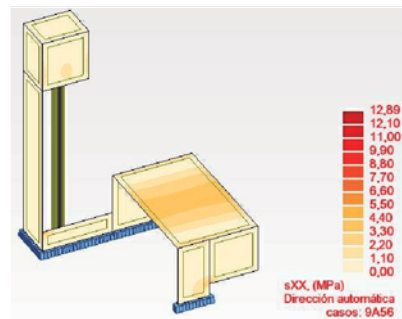


**RECOBRIMENTS DE FONAMENTS**

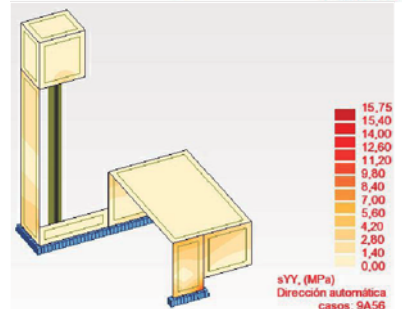
CONDICIONS INICIALS	ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.
	ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.
QUALSEVOL ARMADURA: VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)		
RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (N/mm2)	RECOBRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ	
25<fck<40	I IIb IIIa IIIb IIIc IV Qa Qb Qc	20 mm.
fck>40	15 20 25 30 35 40 (*) (*)	
MARGE DE RECOBRIMENT (Ar)		
ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.	10 mm.
ALTRES CASOS	10 mm.	10 mm.
VALOR MÍNIM DEL RECOBRIMENT DIRECTAMENT CONTRA EL TERRENY <b>70 mm.</b> VALOR MÍNIM DEL RECOBRIMENT <b>30 mm.</b>		

**RECOBRIMENTS DE PILARS/MURS**

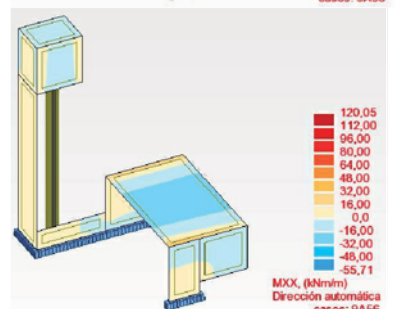
CONDICIONS INICIALS	ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.
	ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.
QUALSEVOL ARMADURA: VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)		
RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (N/mm2)	RECOBRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ	
25<fck<40	I IIb IIIa IIIb IIIc IV Qa Qb Qc	20 mm.
fck>40	15 20 25 30 35 40 (*) (*)	
MARGE DE RECOBRIMENT (Ar)		
ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.	10 mm.
ALTRES CASOS	10 mm.	10 mm.
VALOR NOMINAL DEL RECOBRIMENT <b>30 mm.</b>		



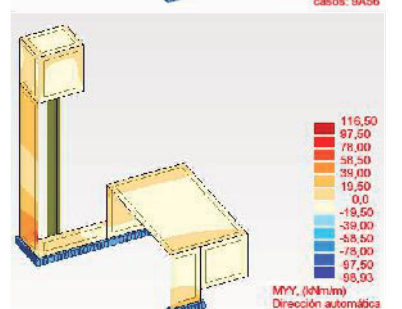
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_TENSIONS XX



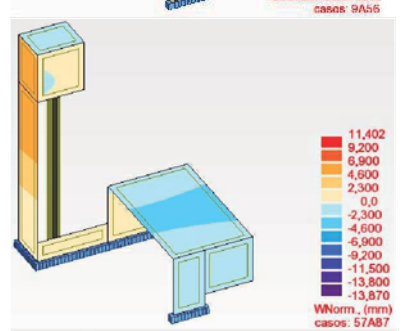
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_TENSIONS YY



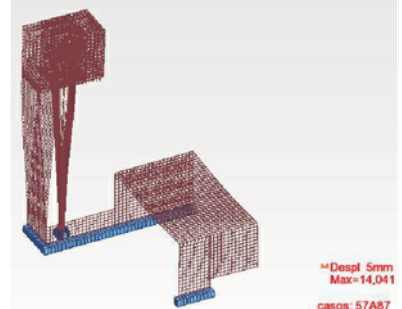
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_MOMENTS XX



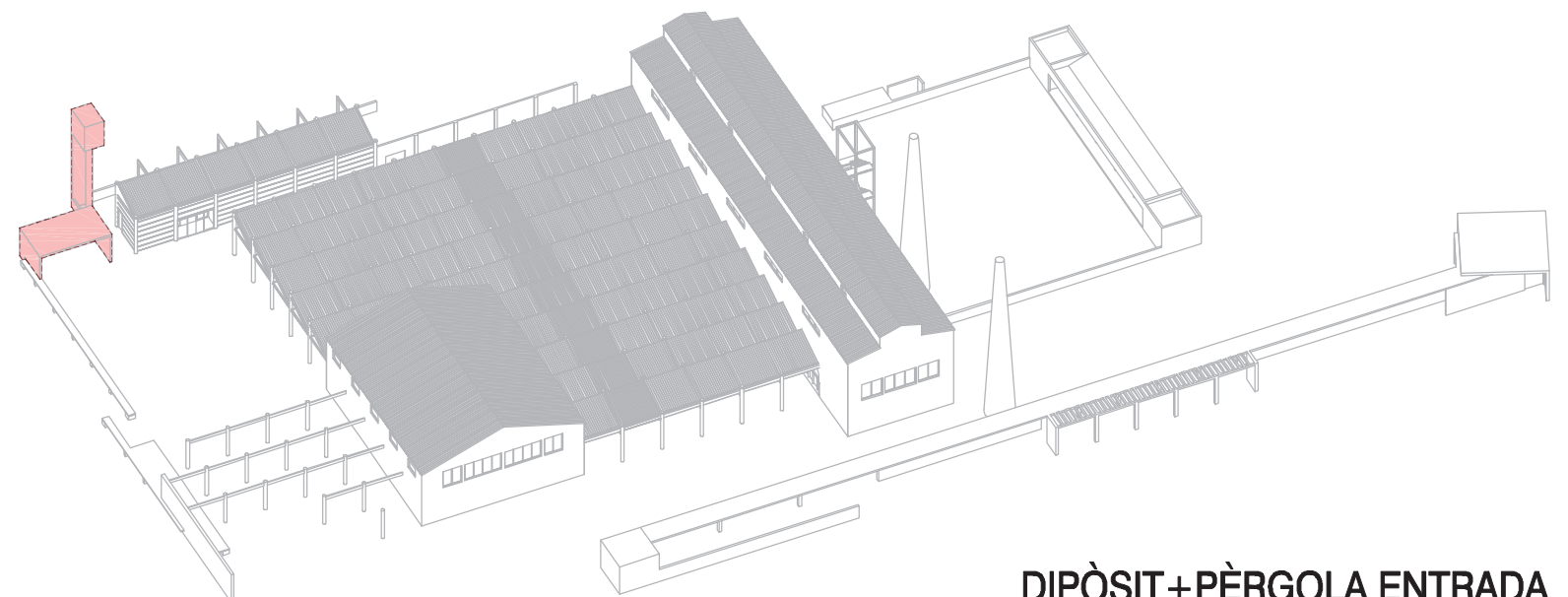
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_MOMENTS YY



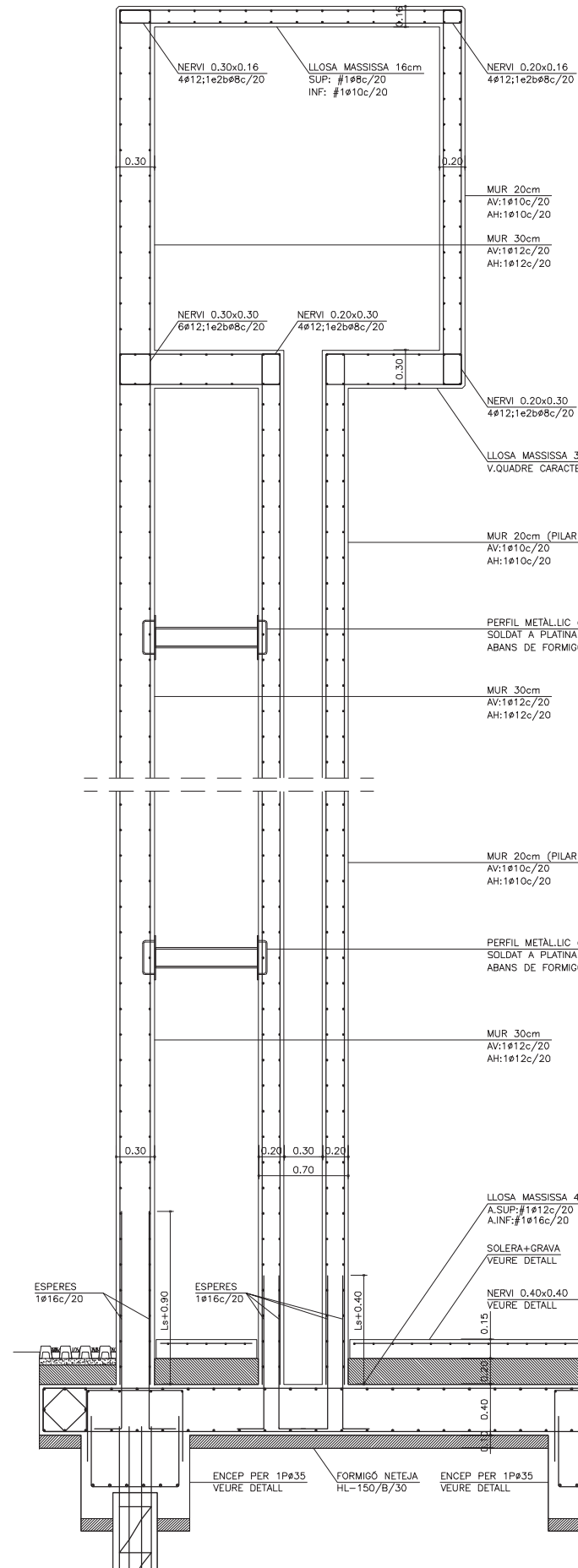
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_DESPLAÇAMENTS Z (les deformacions màximes que apareixen a la imatge no responen a les fletxes verticals dels elements, són el desplaç que pateix el dipòsit a la seva part superior)



IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_DEFORMADA

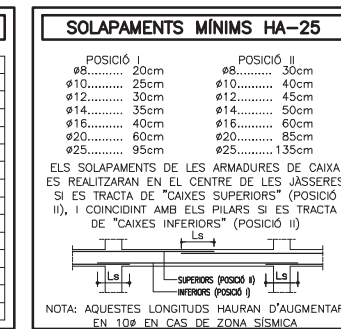


DIPÒSIT + PÈRGOLA ENTRADA



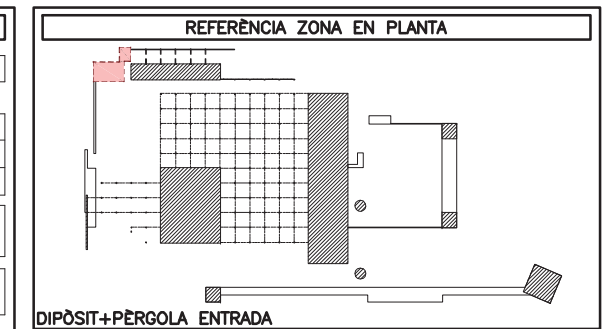
FORMIGÓ DE NETEJA HL-150/B/30		
CEMENT	Tipus	CEM II
ARID	Classe	Rotats
<b>HL</b>	Tipus de formigó.	NETEJA
-	Fck (28 dies)	- N/mm <sup>2</sup>
-	Fck (7 dies)	- N/mm <sup>2</sup>
<b>B</b>	Consistència (art. 30.6)	Tava
-	Assentament con d'Abraça	6-9 cm
<b>30</b>	Tamany màxim de l'àrid	30 mm
-	Ambient	-
-	mòx.reloc. AIGUA/CEMENT	-
-	mín. contingut CIMENT	150 kg/m <sup>3</sup>
-	Compactació	Vibrat normal
-	Additius	NO
<b>A C E R</b>	Tipus d'Acer	-
-	Límit elàstic	-

FORMIGÓ ARMAT HA-25/B/20/IIa		
CEMENT	Tipus	CEM II
ARID	Classe	Rotats
<b>HA</b>	Tipus de formigó.	ARMAT
<b>25</b>	Fck (28 dies)	25.0 N/mm <sup>2</sup>
-	Fck (7 dies)	16.25 N/mm <sup>2</sup>
<b>B</b>	Consistència (art. 30.6)	Tava
-	Assentament con d'Abraça	6-9 cm
<b>20</b>	Tamany màxim de l'àrid	20 mm
-	Ambient	-
-	mòx.reloc. AIGUA/CEMENT	0.60
-	mín. contingut CIMENT	275 kg/m <sup>3</sup>
-	Compactació	Vibrat normal
-	Additius	NO
<b>A C E R</b>	Tipus d'Acer	B-500S
-	Límit elàstic	500 N/mm <sup>2</sup>

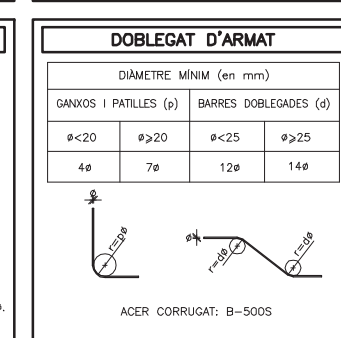


CARACTERÍSTIQUES DEL FORJAT	
CANTELL	16cm
ARMADURA BÀSICA	
SUPERIOR (A. SUP)	#1#8c/20
INFERIOR (A. INF)	#1#10c/20
NERVIS PERIMETRALS	VEURE DETALL
A LA PLANTA NOMÉS S'INDICA LA POSICIÓ I VALOR DE L'ARMADURA DE REFORÇ.	
LES MIDES DESPRÉS DEL QUÒ CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA	

CARACTERÍSTIQUES DEL FORJAT	
CANTELL	30cm
ARMADURA BÀSICA	
SUPERIOR (A. SUP)	#1#10c/20
INFERIOR (A. INF)	#1#12c/20
NERVIS PERIMETRALS	VEURE DETALL
A LA PLANTA NOMÉS S'INDICA LA POSICIÓ I VALOR DE L'ARMADURA DE REFORÇ.	
LES MIDES DESPRÉS DEL QUÒ CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA	



PATILLES HA-25	
POSICIÓ I	POSICIÓ II
ø8..... 15cm	ø8..... 20cm
ø10..... 20cm	ø10..... 25cm
ø12..... 25cm	ø12..... 35cm
ø14..... 25cm	ø14..... 35cm
ø16..... 30cm	ø16..... 40cm
ø20..... 45cm	ø20..... 60cm
ø25..... 70cm	ø25..... 95cm
LES MIDES QUE EN EL PLANOL ES DONEN ENTRE PERÈNTESI CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA, O BÉ D'AQUESTA MÉS LA PATILLA.	
P= H-5 EN JASERES PLANES O RETICULAR P= 40cm EN JASERES DE CANTELL *VALID QUAN EL RECOBRIMENT DE FORMIGÓ PERPENDICULAR AL PLA DE DOBLAT ÉS SUPERIOR A 3ø. SI NO, S'HAN D'AGAFAR LES LONGITUDS PER PROLONGACIÓ RECTA.	



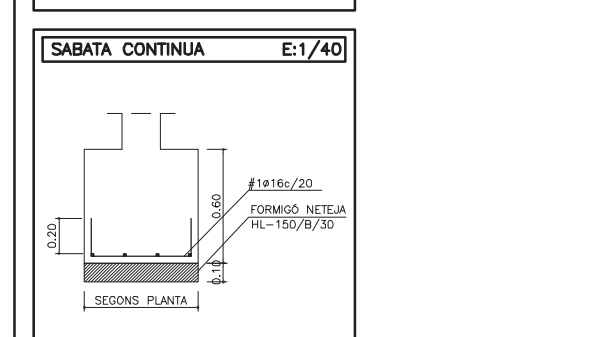
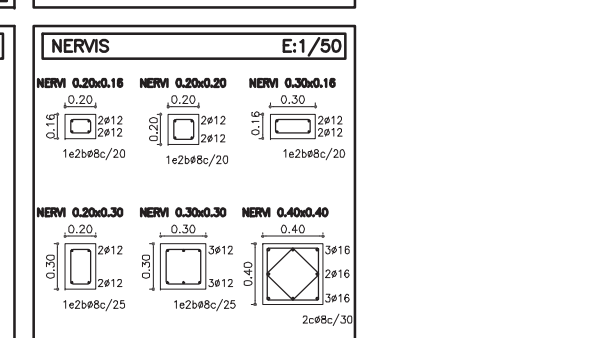
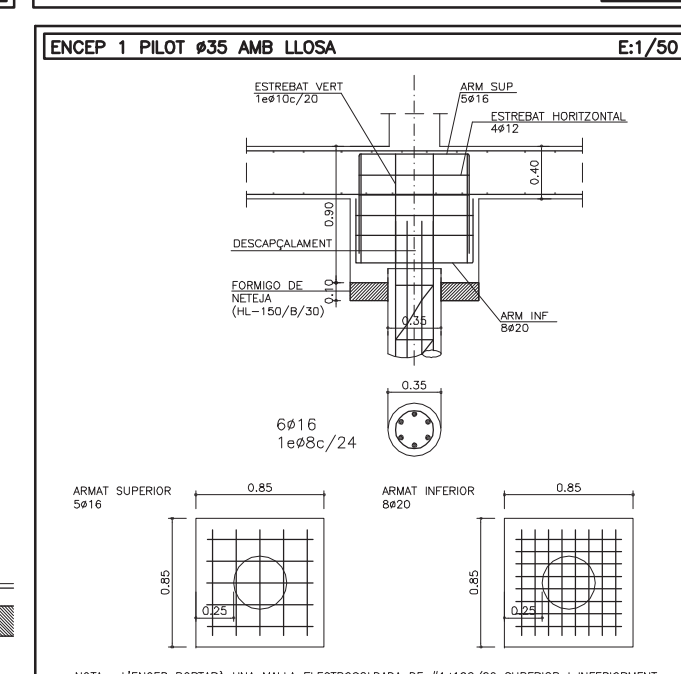
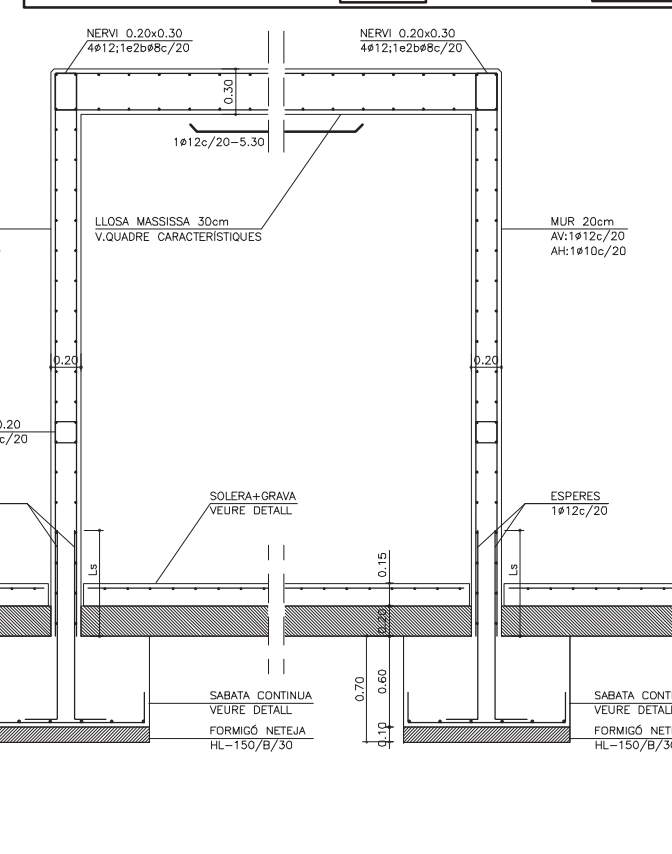
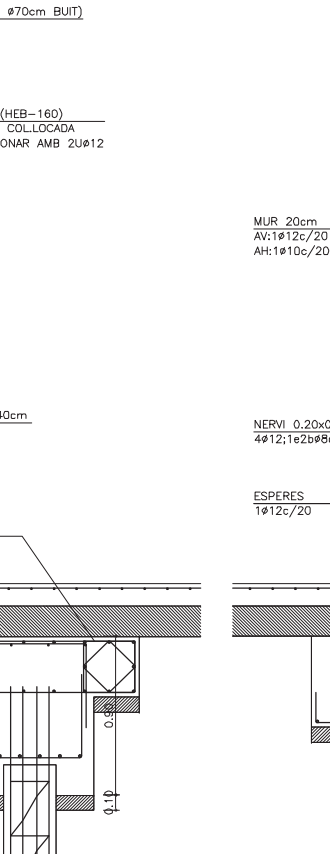
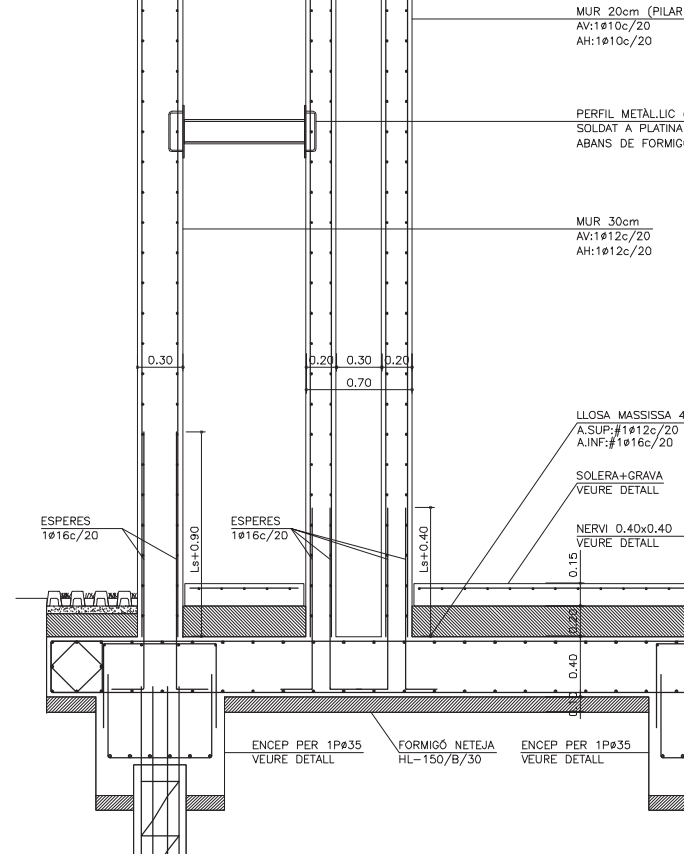
ESTAT DE CÀRREGUES LLOSA TAPA DIPÒSIT	
Pes propi	4.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrregues permanents	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'envans	0.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega permanent (ΣG)	5.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'ús	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega de neu	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega variable (ΣQ)	2.00 kN/m <sup>2</sup>
TOTAL	7.00 kN/m <sup>2</sup>

ESTAT DE CÀRREGUES LLOSA	
Pes propi	7.50 kN/m <sup>2</sup>
Càrregues permanents	2.50 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'envans	0.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega permanent (ΣG)	10.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega d'ús	1.00 kN/m <sup>2</sup>
Sobrecàrrega de neu	0.00 kN/m <sup>2</sup>
Càrrega variable (ΣQ)	1.00 kN/m <sup>2</sup>
TOTAL	11.00 kN/m <sup>2</sup>

PARÀMETRES GEOTÈCNICS	
ESTUDI GEOTÈCNIC	NO
EMPRESA REDACTORA:	
EXPEDIENT	-
DATA	-
TELF. CONTACTE	-
DESCRIPCIÓ DEL ESTRAT PORTANT	
NO ES DISPONIA DE LES DADES	
PARÀMETRES CONSIDERATS	
SISME	
TIPUS DE TERRENY	-
COEF DE TERRENY	-
GEOTÈCNIA	
DENS APARENT (γ/m <sup>3</sup> )	-
COHESIÓ (N/mm <sup>2</sup> )	-
ANGLE φ(°)	-
T. ADMISSIBLE (N/mm <sup>2</sup> )	0.20
RESIST. PUNTA (N/mm <sup>2</sup> )	-
RESIST. FUST (N/mm <sup>2</sup> )	-
PERMEABILITAT (cm/s)	-
COTA NIVELL FREÀTIC (m)	-
RECOMANACIONS	
NO ES DISPONIA D'ESTUDI GEOTÈCNIC. PER LA REALITZACIÓ DELS CÀLCULS DE DIMENSIONAMENTS DE LA FONAMENTACIÓ S'HA CONSIDERAT LA TENSIÓ DESCRITA EN AQUEST REQUADRE	

RECOBRIMENTS DE FONAMENTS	
CONDICIONS INICIALS	
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.
QUALSEVOL ARMADURA VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)	
RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (N/mm <sup>2</sup> )	RECOBRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ
25<fck<40	15    20    25    30    35    40    (*)    (*)
fck>40	15    20    25    30    35    40    (*)    (*)
MARGE DE RECOBRIMENT (Ar)	
ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.
ALTRES CASOS	10 mm.
VALOR MÍNIM DEL RECOBRIMENT DIRECTAMENT CONTRA EL TERRENY: 70 mm. VALOR MÍNIM DEL RECOBRIMENT: 30 mm.	

RECOBRIMENTS DE PILARS/MURS/SOSTRES	
CONDICIONS INICIALS	
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.
QUALSEVOL ARMADURA VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)	
RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (N/mm <sup>2</sup> )	RECOBRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ
25<fck<40	20    30    35    40    35    40    (*)    (*)
fck>40	15    25    30    30    35    30    35    (*)    (*)
MARGE DE RECOBRIMENT (Ar)	
ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.
ALTRES CASOS	10 mm.
VALOR NOMINAL DEL RECOBRIMENT: 30 mm.	





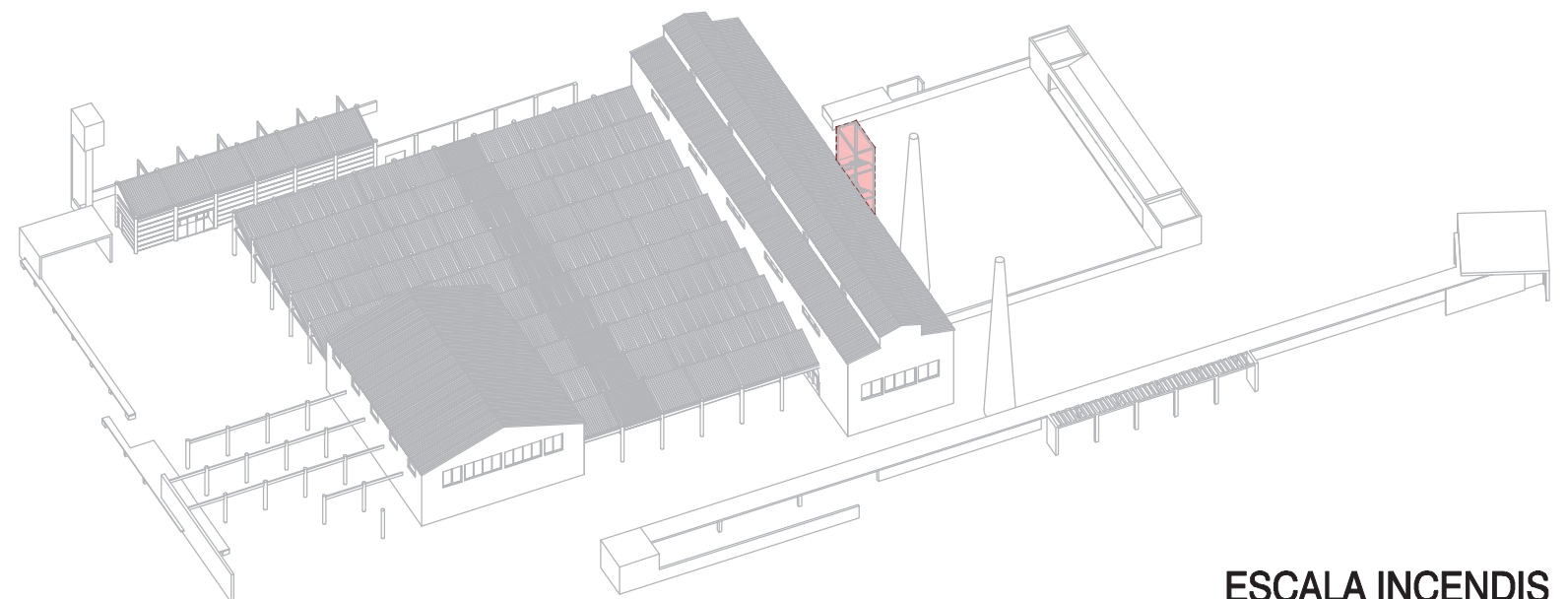
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_MOMENTS Y



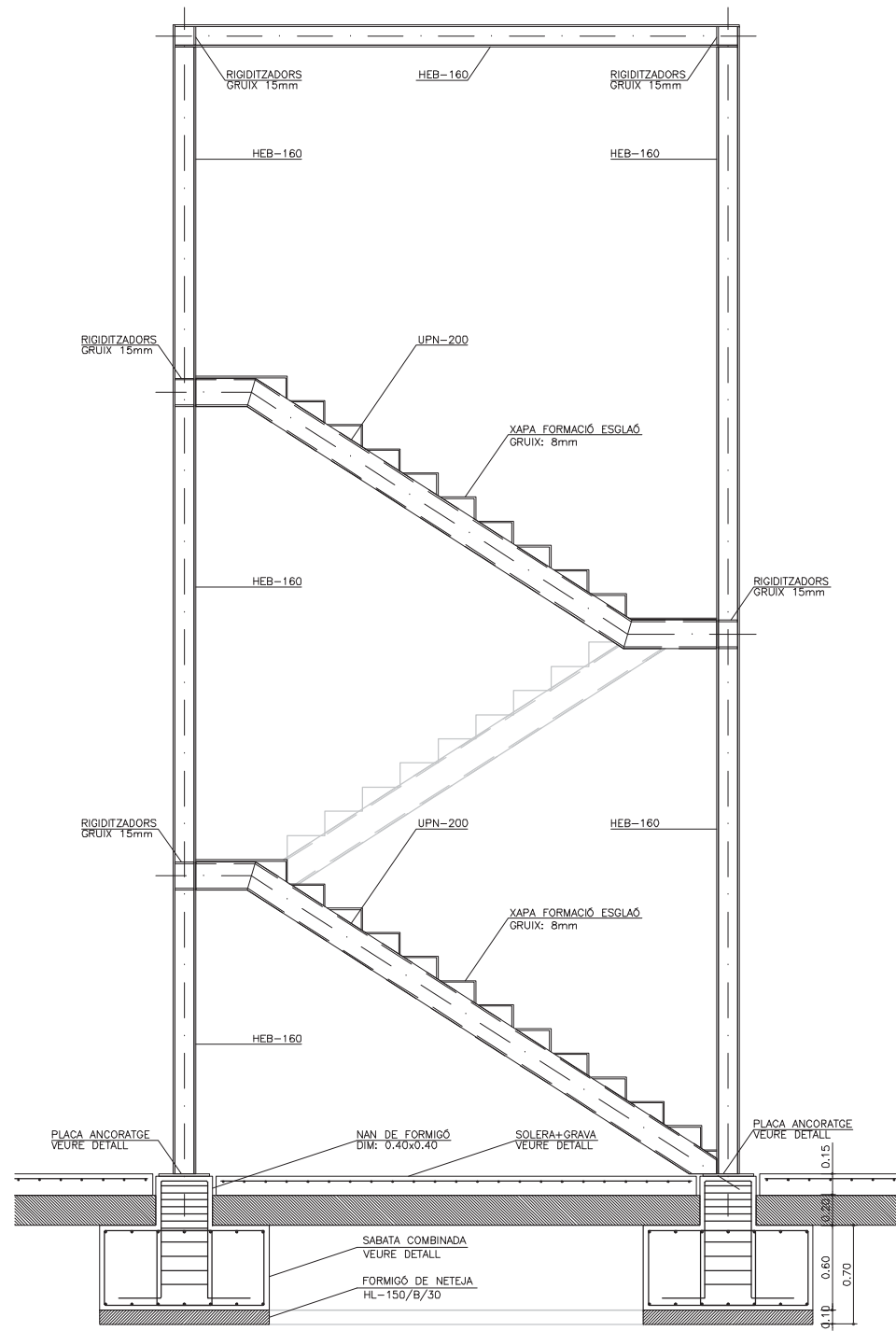
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_MOMENTS Z



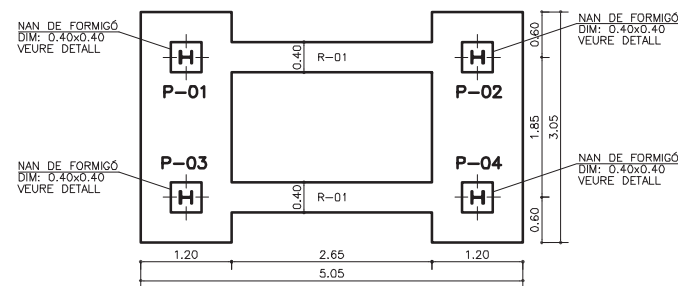
IMATGE MODEL ESTRUCTURAL\_DEFORMADA



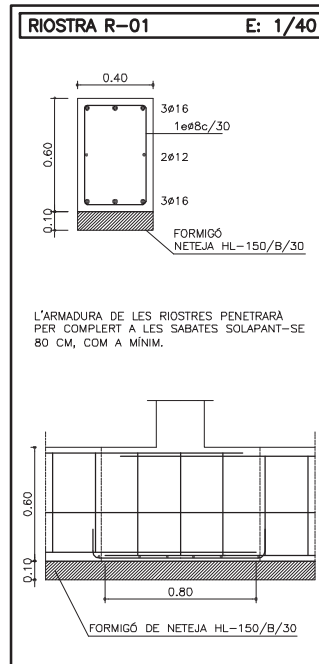




SECCIÓ A\_DETALL ESTRUCTURA ESCALA e:1/50



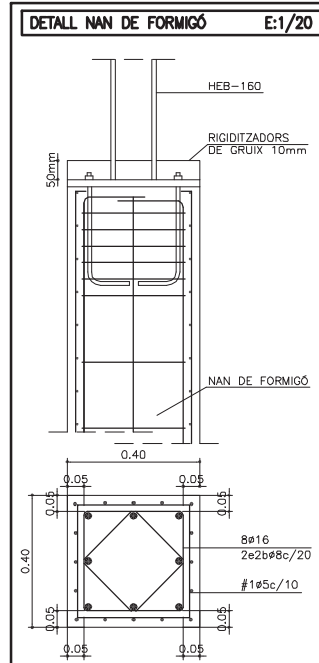
GEOMETRIA\_PLANTA FONAMENTACIÓ e:1/100



**GARGANTA SOLDADURES**

VALORS LÍMITS DE LA GARGANTA DE UNA SOLDADURA EN ANGLE A UNA UNIO

Espessor de la peça (en mm.)	Garganta "a" màxim	Garganta "a" mínim
4.0 - 4.2	2.5	2.5
4.3 - 4.9	3.0	2.5
5.0 - 5.6	3.5	2.5
5.7 - 6.3	4.0	2.5
6.4 - 7.0	4.5	2.5
7.1 - 7.7	5.0	3.0
7.8 - 8.4	5.5	3.0
8.5 - 9.1	6.0	3.5
9.2 - 9.9	6.5	3.5
10.0 - 10.6	7.0	4.0
10.7 - 11.3	7.5	4.0
11.4 - 12.0	8.0	4.0
12.1 - 12.7	8.5	4.5
12.8 - 13.4	9.0	4.5
13.5 - 14.1	9.5	5.0
14.2 - 14.8	10.0	5.0
14.9 - 15.5	10.5	5.5
15.6 - 16.2	11.0	5.5
16.3 - 16.9	11.5	5.5
17.0 - 17.6	12.0	6.0
17.7 - 18.3	12.5	6.0
18.4 - 19.0	13.0	6.5
19.1 - 19.7	13.5	6.5
19.8 - 20.4	14.0	7.0
20.5 - 21.1	14.5	7.0
21.2 - 21.8	15.0	7.5
21.9 - 22.5	15.5	7.5
22.6 - 23.2	16.0	8.0
23.3 - 23.9	16.5	8.0
24.0 - 24.6	17.0	8.5
24.7 - 25.3	17.5	8.5
25.4 - 26.0	18.0	9.0
26.1 - 26.7	18.5	9.0
26.8 - 27.4	19.0	9.5
27.5 - 28.1	19.5	9.5
28.2 - 28.8	20.0	10.0
28.9 - 29.5	20.5	10.0
29.6 - 30.2	21.0	10.5
30.3 - 30.9	21.5	10.5
31.0 - 31.6	22.0	11.0
31.7 - 32.3	22.5	11.0
32.4 - 33.0	23.0	11.5
33.1 - 33.7	23.5	11.5
33.8 - 34.4	24.0	12.0

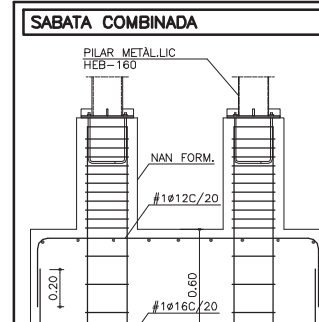


**FORMIGÓ DE NETEJA HL-150/B/30**

C I M E N T	Tipus	CEM II
HL	Tipus de formigó.	NETEJA
-	Fck (28 dies)	- N/mm2
-	Fck (7 dies)	- N/mm2
B	Consistència (art. 30.6)	Tava
-	Assentament con d'Abrams	6-9 cm
30	Tamany màxim de l'àrid	30 mm
-	Ambient	-
-	mòx.relac. AIGUA/CIMENT	-
-	mín. contingut CIMENT	150 kg/m3
-	Compactació	Vibrat normal
-	Additius	NO
-	Tipus d'Acèr	-
-	Límit elàstic	-

**FORMIGÓ ARMAT HA-25/B/20/IIa**

C I M E N T	Tipus	CEM II
HA	Tipus de formigó.	ARMAT
25	Fck (28 dies)	25.0 N/mm2
-	Fck (7 dies)	16.25 N/mm2
B	Consistència (art. 30.6)	Tava
-	Assentament con d'Abrams	6-9 cm
20	Tamany màxim de l'àrid	20 mm
-	Ambient	-
-	mòx.relac. AIGUA/CIMENT	0.60
-	mín. contingut CIMENT	275 kg/m3
-	Compactació	Vibrat normal
-	Additius	NO
-	Tipus d'Acèr	B-500S
-	Límit elàstic	500 N/mm2

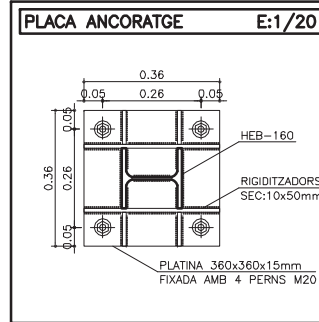


**DOBLEGAT D'ARMAT**

DIÀMETRE MÍNIM (en mm)

GANXOS I PATILLES (p)	BARRES DOBLEGADES (d)
ø<20	ø<25
ø≥20	ø≥25
4ø	14ø

ACER CORRUGAT: B-500S



**PATILLES HA-25**

POSICIÓ I	POSICIÓ II		
ø8.....	15cm	ø8.....	20cm
ø10.....	20cm	ø10.....	25cm
ø12.....	25cm	ø12.....	35cm
ø14.....	25cm	ø14.....	35cm
ø16.....	30cm	ø16.....	40cm
ø20.....	45cm	ø20.....	60cm
ø25.....	70cm	ø25.....	95cm

LES MIDES QUE EN EL PLANOL ES DONEN ENTRE PERENTESI CORRESPONEN A LA LONGITUD DEL TRAM RECTE DE CADA BARRA, O BÉ D'AOUESTA MÉS LA PATILLA.

P = H-5 EN JÀSSERES PLANES O RETICULAR  
 P = 40cm EN JÀSSERES DE CANTELL

\*VALD QUAN EL RECOBRIMENT DE FORMIGÓ PERPENDICULAR AL PLA DE DOBLAT ES SUPERIOR A 3ø. SI NO, S'HAN D'AGAFAR LES LONGITUDS PER PROLONGACIÓ RECTA.

**ESTRUCTURA METÀLICA**

CARACTERÍSTIQUES:

TIPUS D'ACER	LINE EN 10 025	S 275 JR
LÍMIT ELÀSTIC	2600 Kg/cm2	
MINORACIÓ DE RESISTÈNCIA	1.00	

NORMES A CUMPLIR:  
 Codi Tècnic de la Edificació DB-SE-A

ES COMPROVARÀ LA FORMA DELS ELEMENTS (1 DE 5) LA TOLERÀNCIA MÀXIMA DE FLETXA SERÀ MÉS PETITA DE L/1500 O 10mm.

**UNIONS METÀLIQUES**

NORMES A CUMPLIR:  
 Codi Tècnic de la Edificació DB-SE-A

CONTROL DE SOLDADURES:  
 EN UNIONS, ES COMPROVARÀ UNA SOLDADURA PER UNITAT. NO ES PERMETRAN INTERRUPTIIONS DE CORDO NI DEFECTES APARENTS. EN PECES COMPOSTES, ES COMPROVARÀ UNA SOLDADURA PER PEÇA. NO ES PERMETRAN VARIACIONS DE LONGITUD NI SEPARACIONS QUE QUEDIN FORA DELS ÀMBITS DEFINITS EN EL PROJECTE, NI DEFECTES APARENTS. SEGUINT EL PLA DE CONTROL QUE LA DIRECCIÓ FACULTATIVA FIXARÀ OPORTUNAMENT ES FARAN PROVES PER RADIOGRAFIA O LIQUIDS PENETRANTS DELS CORDONS QUE EN AQUELL ES DISTIN.

**RECOBRIMENTS DE FONAMENTS**

CONDICIONS INICIALS

ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > DIÀMETRE DE LA BARRA	12 mm.
ARMADURA PRINCIPAL: RECOBRIMENT > 0.80/1.25 x TAMANY MÀXIM DE L'ÀRID	25 mm.

QUALSEVOL ARMADURA: VALORS NO INFERIORS ALS ESPECIFICATS A LA Taula (37.2.4)

RESISTÈNCIA CARACTERÍSTICA FORMIGÓ (N/mm2)	RECOBRIMENT MÍNIM (mm) SEGONS CLASSE D'EXPOSICIÓ								
	I	IIb	IIIa	IIIb	IIIc	IV	Qa	Qb	Qc
25<fck<40	15	20	25	30	35	35	40	(*)	(*)
fck>40	15	20	25	30	35	35	40	(*)	(*)

MARGE DE RECOBRIMENT (Ar)

ELEMENT "IN SITU" /CONTROL INTENS	5 mm.
ALTRES CASOS	10 mm.

VALOR MÍNIM DEL RECOBRIMENT DIRECTAMENT CONTRA EL TERRENY **70 mm.** VALOR MÍNIM DEL RECOBRIMENT **30 mm.**

**SOLERA**

PARÀMETRES CONSIDERATS

FORMIGÓ	HA-25/B/20/IIa
ACER	B 500 S
MALLAT	#188c/20
SUPORT	GRAVA

Tall a disc

CONDICIONS CONSTRUCTIVES:  
 -desviat amb junta de pilars, murs i pantalles.  
 -requeres sensiblement "quadrats" de 25.00 m2 max.

**REFERÈNCIA ZONA EN PLANTA**

**ESTAT DE CARREGUES UNIDIRECCIONAL**

Pes propi	-KN/m2
Càrregues permanents	0.50KN/m2
Sobrecàrrega d'envans	0.00KN/m2
Càrrega permanent (ΣS)	-KN/m2
Sobrecàrrega d'ús	5.00KN/m2
Sobrecàrrega de neu	1.00KN/m2
Càrrega variable (ΣQ)	6.00KN/m2
TOTAL	-KN/m2

**PARÀMETRES GEOTÈCNICS**

ESTUDI GEOTÈCNIC	NO
EMPRESA REDACTORA:	-
EXPEDIENT	-
DATA	-
TELF. CONTACTE	-
DESCRIPCIÓ DEL ESTRAT PORTANT	-
NO ES DISPOSADA DE LES DADES	

PARÀMETRES CONSIDERATS

SISME	-
TIPUS DE TERRENY	-
COEF DE TERRENY	-
GEOTÈCNIA	-
DENS APARENT (γ/m³)	-
COHESIÓ (N/mm²)	-
ANGLE φ(°)	-
T. ADMISSIBLE (N/mm²)	0.20
RESIST. PUNTA (N/mm²)	-
RESIST. FUST (N/mm²)	-
PERMEABILITAT (cm/s)	-
COTA NIVELL FREÀTIC (m)	-

RECOMANACIONS  
 NO ES DISPOSA D'ESTUDI GEOTÈCNIC. PER LA REALITZACIÓ DELS CÀLCULS DE DIMENSIONAT PER LA FONAMENTACIÓ S'HA CONSIDERAT LA TENSIÓ DESCRITA EN AQUEST REQUADRE



## CLIMATITZACIÓ

### PRODUCCIÓ DE FRED I CALOR

Generació de fred i calor: Unitat exterior de producció d'aigua freda i calenta mitjançant circuits hidràulics independents i poden actuar de forma simultània. L'aigua actua com a element refrigerant i escalfador de fancoils interiors que climatitzen l'aire final.

-Climaveneta INTEGRA NECS-Q 0612:

Potència frigorífica: 151 kW

Potència calorífica: 208 kW

Dimensions: (LxAxH): 3588x1304x1695 mm.

Pes: 1390 kg

### DESCRIPCIÓ DE LA INSTAL·LACIÓ

A partir de la corresponent generació de calor i/o fred, el sistema utilitzat per a la climatització de l'edifici és un sistema mixt aigua-aire, basat en unitats de tractament d'aire ubicades en fals sostre, que donen servei a les zones.

L'aire serà tractat venent les càrregues de ventilació i del local per als espais de planta baixa i primera.

### CONDUCTES

Les conduccions d'aire des dels fancoils fins als espais es realitzarà amb conductes circulars tipus sandvitx alumini - fibra de vidre - alumini.

Per al càlcul de la secció dels conductes s'han considerat els paràmetres següents:

-Velocitat espais interiors de transició: 6 m/s

-Velocitat espai exterior: 10 m/s

-Pèrdua màxima de pressió: 0.1 mmca/m

Els conductes, en la seva totalitat seran vistos, suspesos del forjat, emfatitzant la imatge d'industrialització de l'edifici. Només en zones dels laboratoris on per motius de secció, les conduccions es realitzaran per sota paviment.

### REIXES

La difusió s'ha realitzat en funció dels requisits tècnics del local tractat, com cabals, pèrdues de pressió, prestacions acústiques, abast de la vena d'aire i velocitat. En funció d'aquests paràmetres i ajustant-nos al mercat, s'han escollit les opcions que s'hi ajusten més, i alhora permeten mantenir una integració arquitectònica i reforçar el discurs de la proposta per a cada àmbit.

Com que el conducte de climatització es converteix en un element visible i característic de l'interior de l'edifici, les impulsions i retorns s'han dissenyat en el mateix tub, mitjançant reixes i difusors.

### CLIMATITZADORS

Les unitats de climatització s'agrupen en funció de l'ús, franja horària i de la disposició en planta, a partir d'aquests criteris obtenim aquestes zones de tractament d'aire:

#### Zona 1\_FC.01 Fancoil 01.

Àmbit: Planta baixa zona de formació.

Model: SERVOCLIMA CHL-40

Potència refrigeració: 30.80 kW

Potència calefacció: 33.70 kW

Dimensions: 1700x1200x580 mm

#### Zona 1\_FC.02 Fancoil 02.

Àmbit: Planta primera zona de formació - tallers.

Model: SERVOCLIMA CHL-40

Potència refrigeració: 30.80 kW

Potència calefacció: 33.70 kW

Dimensions: 1700x1200x580 mm

#### Zona 1\_FC.03 Fancoil 03.

Àmbit: Planta primera zona de formació - tallers.

Model: SERVOCLIMA CHL-30

Potència refrigeració: 24.20 kW

Potència calefacció: 26.50 kW

Dimensions: 1600x1160x480 mm

#### Zona 2\_FC.04 Fancoil 04.

Àmbit: Planta botiga administració.

Model: SERVOCLIMA CHL-40

Potència refrigeració: 30.80 kW

Potència calefacció: 33.70 kW

Dimensions: 1700x1200x580 mm

#### Zona 3\_FC.05 Fancoil 05.

Àmbit: Bar Cafeteria.

Model: SERVOCLIMA CHL-10

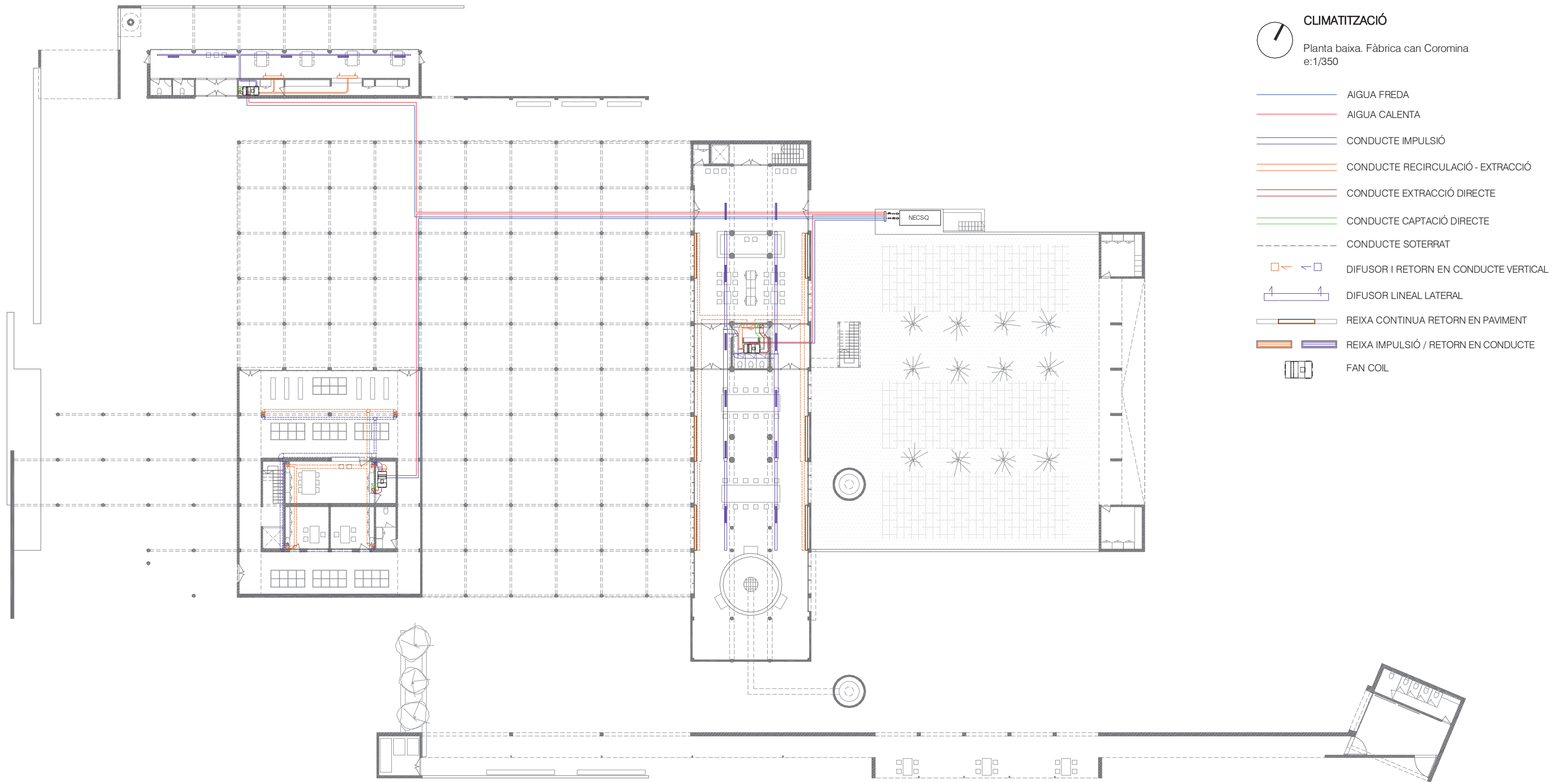
Potència refrigeració: 10.30 kW

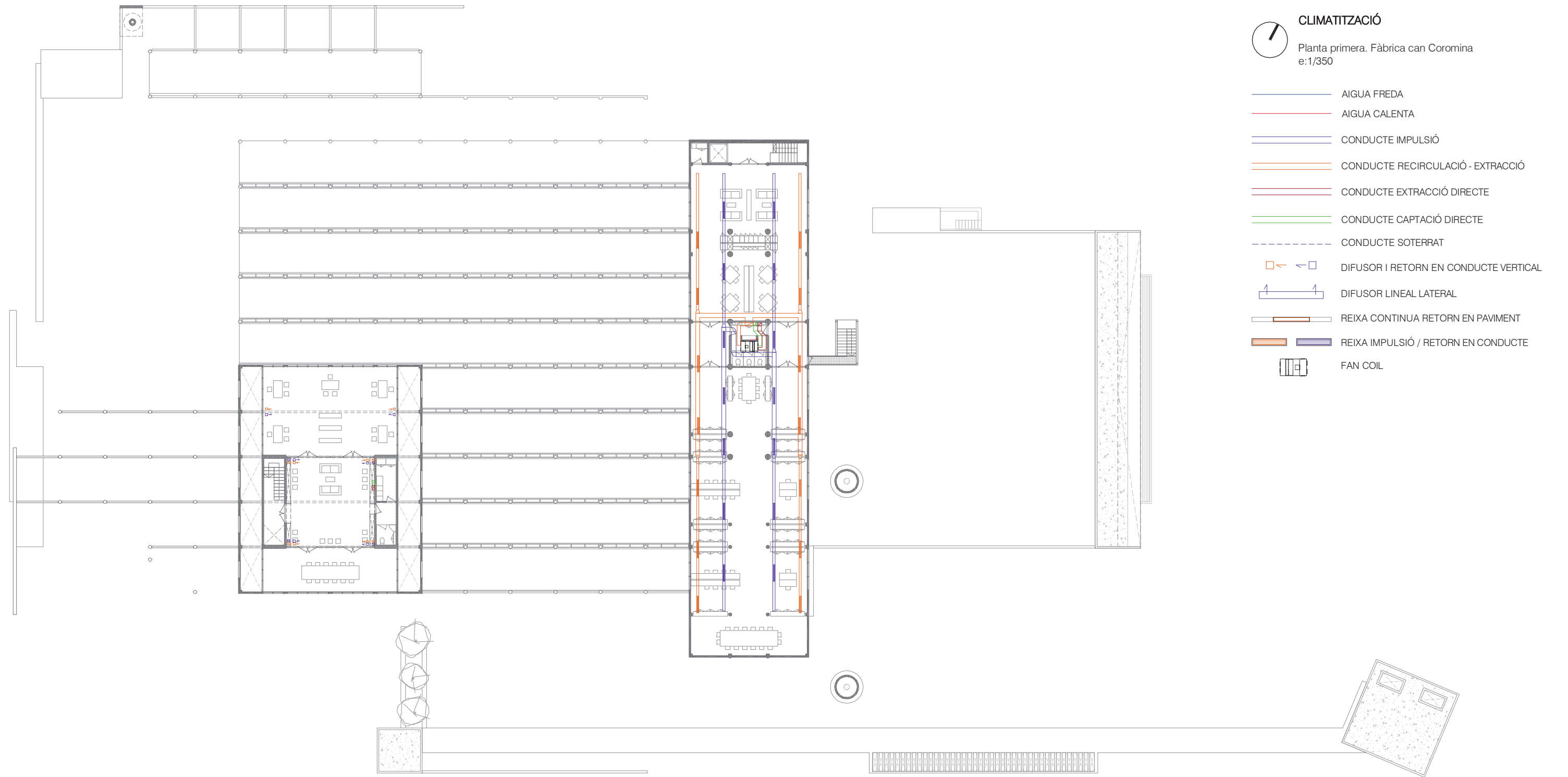
Potència calefacció: 11.25 kW

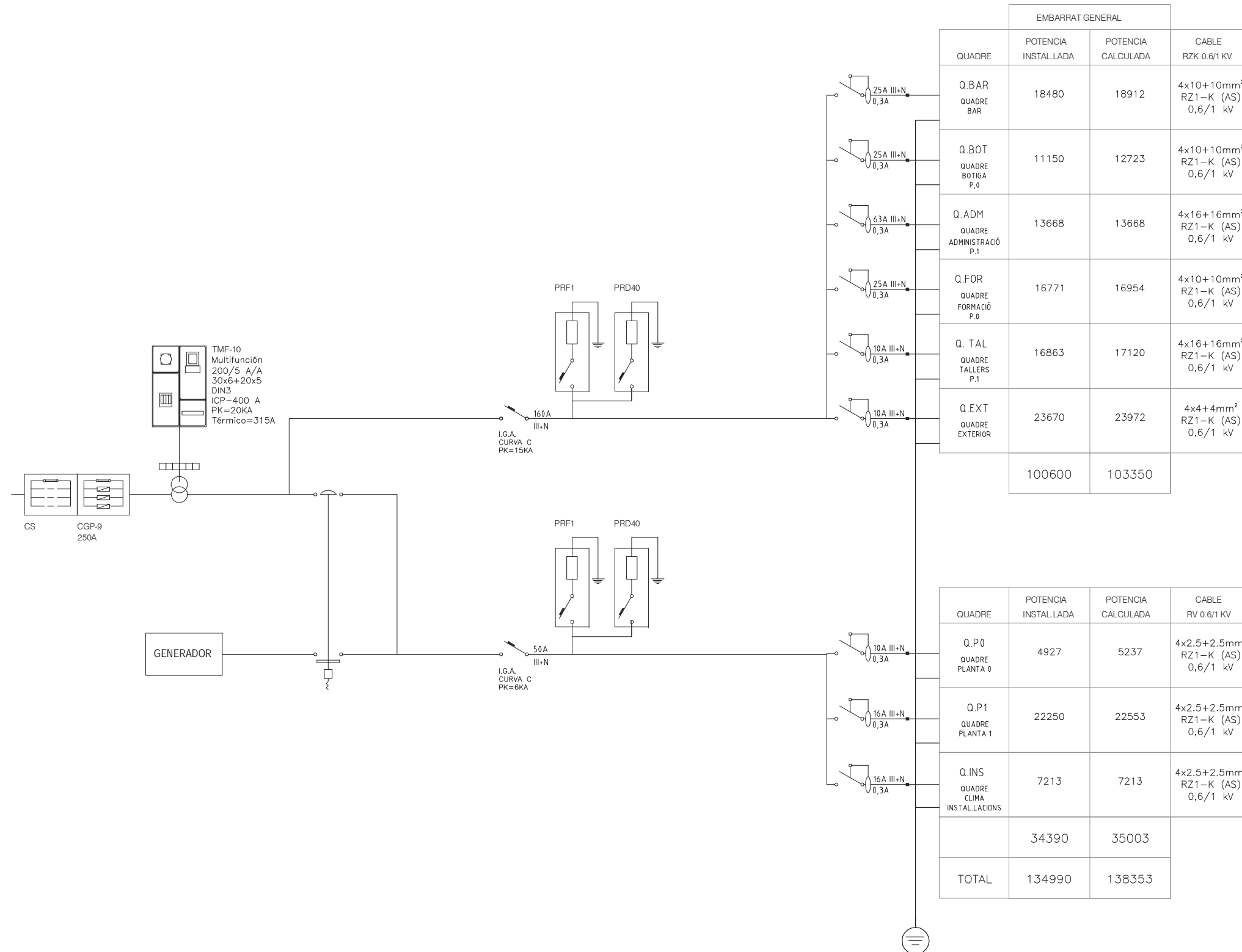
Dimensions: 1400x710x370 mm

CARACTERÍSTIQUES DEL LOCAL				CLIMATITZACIÓ			VENTILACIÓ		TOTAL
USOS	SUPERFÍCIES	VOLUM	TOTAL C. LOCAL		CÀRREGUES			CALOR TOTAL	
			TOTAL	C ESPECÍFICA	SENSIBLE	LATENT	TOTAL		
	m2	m3	W	W/m2	W	W	W	W	
<b>P. BAIXA</b>									
Bar	65,00	208,00	<b>7475</b>	115,00	376,14	1332,17	<b>1708,31</b>	<b>9183,31</b>	
Cuina	25,00	87,50	-	-	-	-	-	-	
Serveis bar	6,00	21,00	-	-	-	-	-	-	
Botiga	125,00	437,50	<b>7500</b>	60,00	3616,74	12609,30	<b>16426,05</b>	<b>23926,05</b>	
Magatzem	60,00	210,00	-	-	-	-	-	-	
Despatx	100,00	350,00	<b>6000</b>	60,00	904,19	3202,33	<b>4106,51</b>	<b>10106,51</b>	
Sala	140,00	490,00	<b>14000</b>	100,00	1620,30	5738,57	<b>7358,87</b>	<b>21358,87</b>	
Hall Foyer	140,00	490,00	<b>4900</b>	35,00	1620,30	5738,57	<b>7358,87</b>	<b>12258,87</b>	
Serveis formació	40,00	140,00	-	-	-	-	-	-	
<b>P. PRIMERA</b>									
Despatxos Admin	240,00	720,00	<b>14400</b>	60,00	2170,05	7685,58	<b>9855,63</b>	<b>24255,63</b>	
Serveis Tallers	40,00	120,00	-	-	-	-	-	-	
Circulació Tallers	20,00	60,00	-	-	-	-	-	-	
Tallers	400,00	1200,00	<b>34000</b>	85,00	3616,74	12609,30	<b>16426,05</b>	<b>50426,05</b>	

BAR	9,18 kW
BOTIGA-ADMIN	34,36 kW
TALLERS FORMACIÓ	84,04 kW







## IL·LUMINACIÓ | ELECTRICITAT

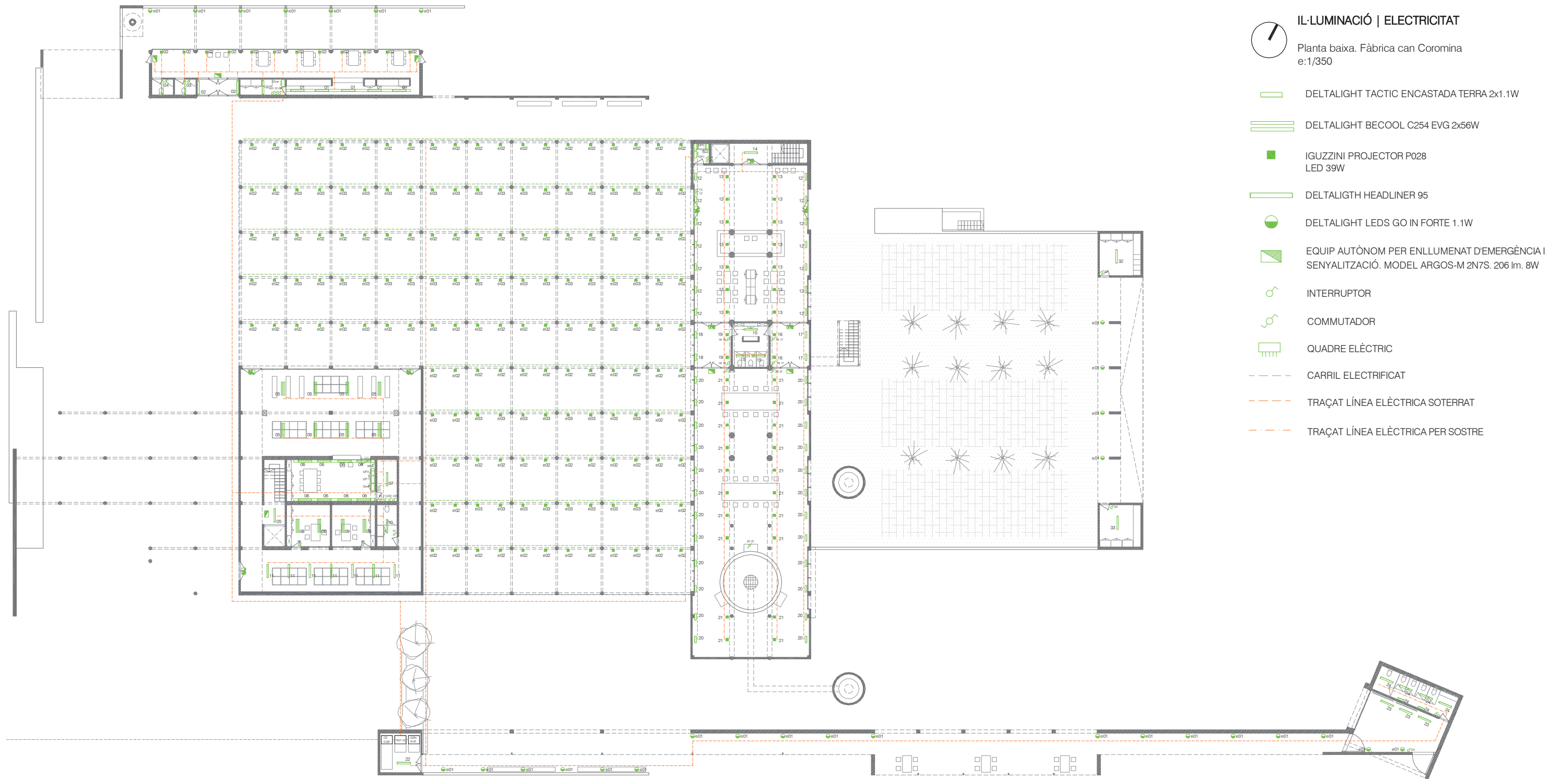
### ELECTRICITAT

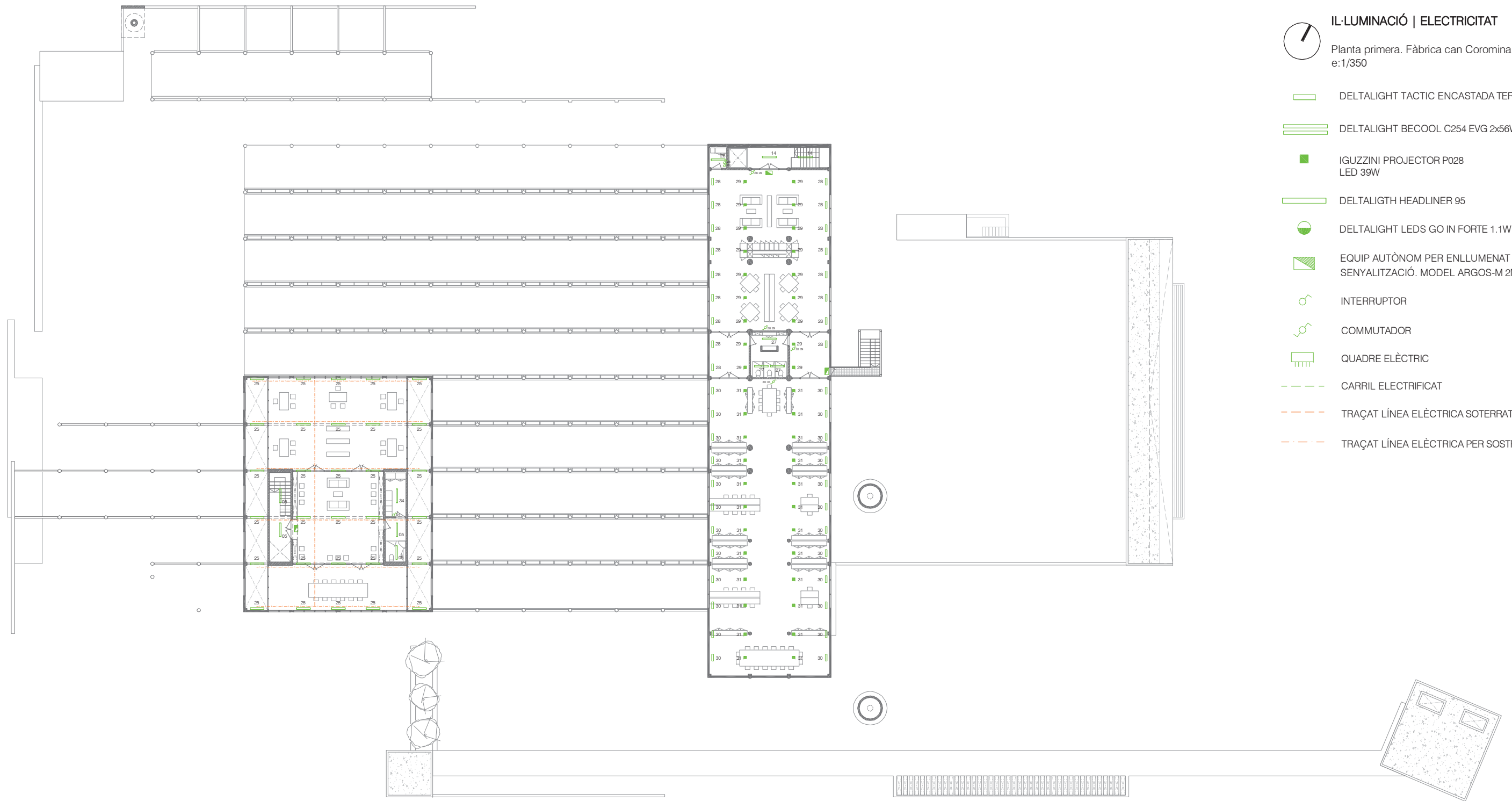
En el circuit general d'electricitat del conjunt edificatori es planteja un circuit alternatiu a l'escomesa municipal, alimentat per un generador propi. Aquest circuit està destinat a donar resposta a unes necessitats molt bàsiques, en cas de fallida en l'alimentació general municipal.

### IL·LUMINACIÓ

La distribució i col·locació de la il·luminació s'ha realitzat segons criteris arquitectònics, projectuals i estètics. Per tal de generar un ambient amb la quantitat i la qualitat de llum adequada, cal realitzar el projecte lumínic pertinent.









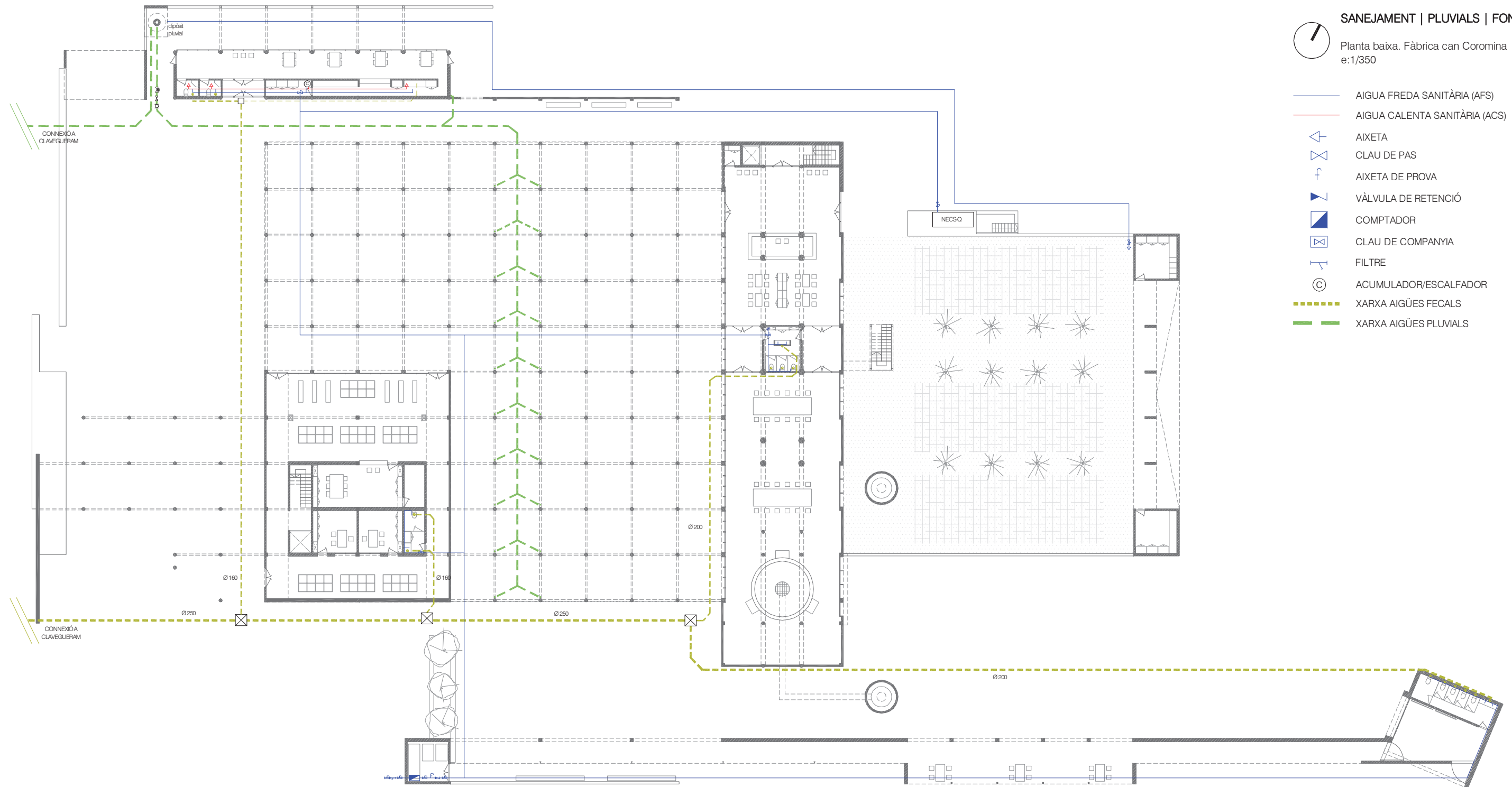
## SANEJAMENT | PLUVIALS | FONTANERIA

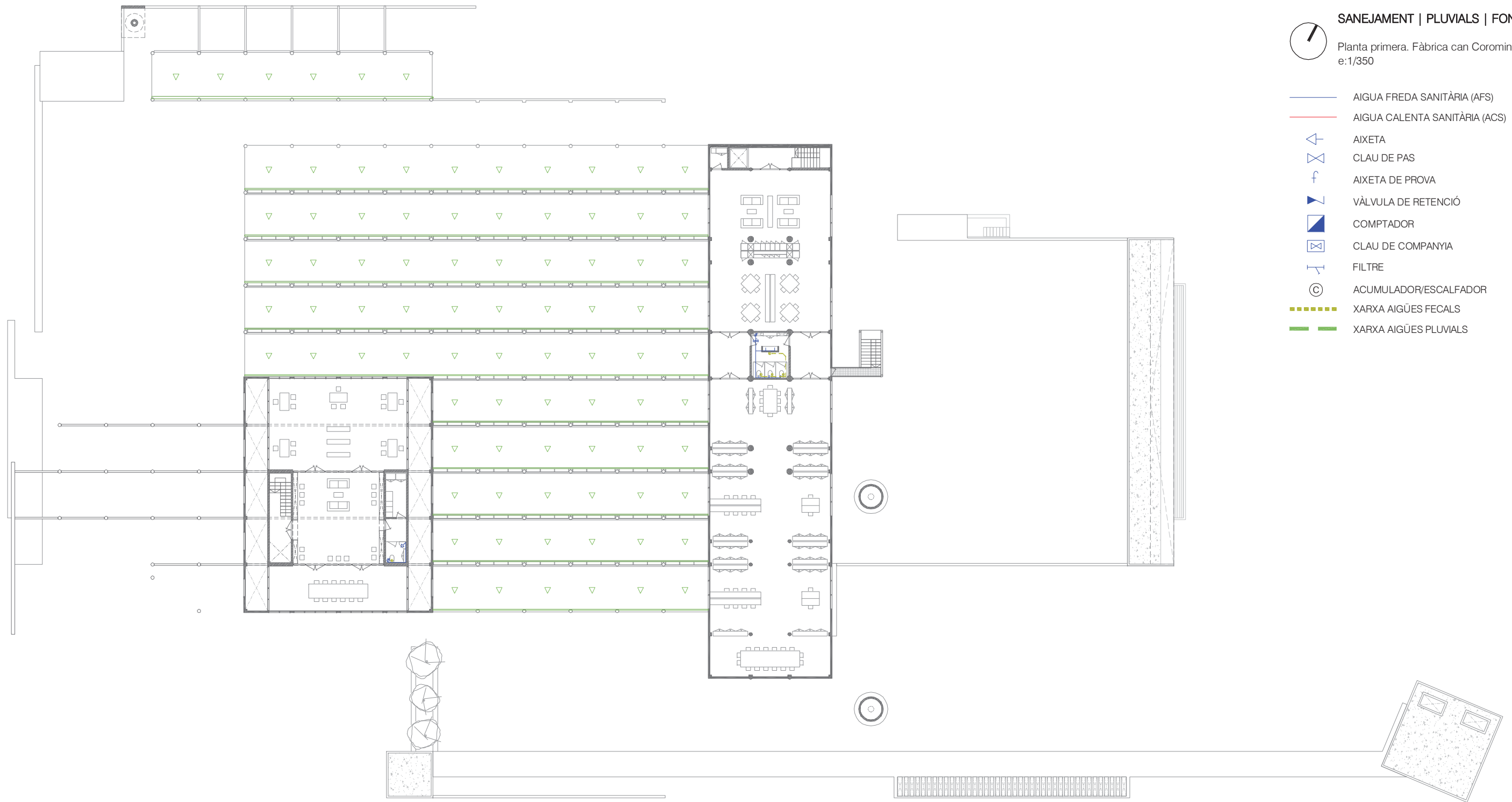
### PLUVIALS

Aprofitant la gran superfície de captació d'aigües pluvials que esdevé la coberta en serra, es reaprofitarà redirigint-la a un dipòsit elevat i s'utilitzarà per al rec dels horts formatius.

### FONTANERIA

Segons la normativa, l'única activitat que genera una necessitat de producció d'aigua calenta és el bar/restaurant, per aquest motiu s'hi situa un petit acumulador que serà capaç de donar resposta a la demanda d'aigua calenta de la cuina.





## SECTORITZACIÓ I SENYALITZACIÓ INCENDIS

### REQUISITS SECTORS INCENDIS

La resistència al foc dels elements estructurals serà la determinada per la taula 3.1 de l'apartat CTE-SI.6, que per a ús comercial i plantes sobre rasant amb alçada d'evacuació inferior a 15 m serà de EI-60.

Per les zones de risc especial integrades dins l'edifici, la resistència al foc dels elements estructurals serà:

Sala de instal·lacions - Local de risc alt = EI-180

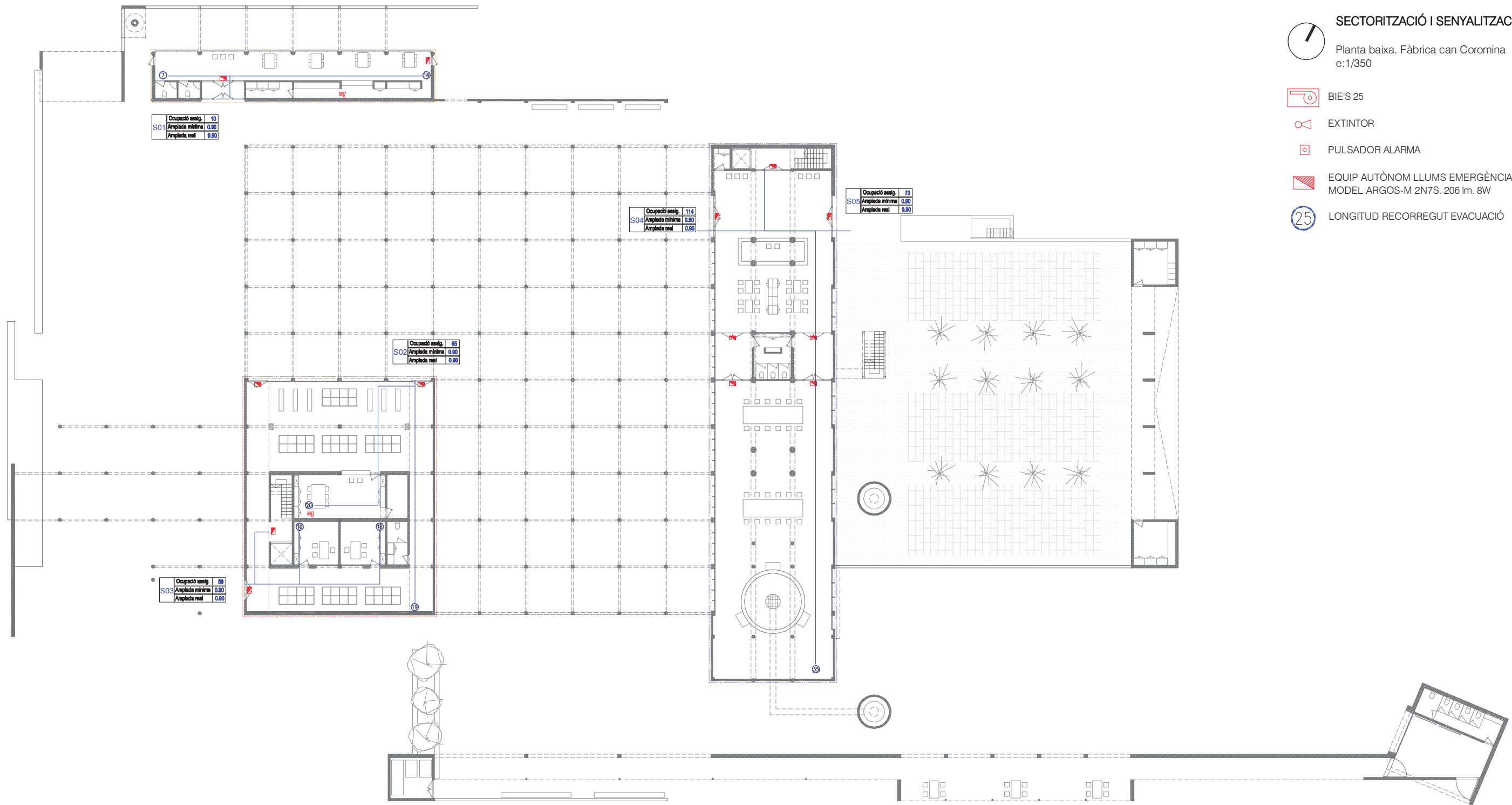
Quadre general de distribució = Local de risc baix = EI-90

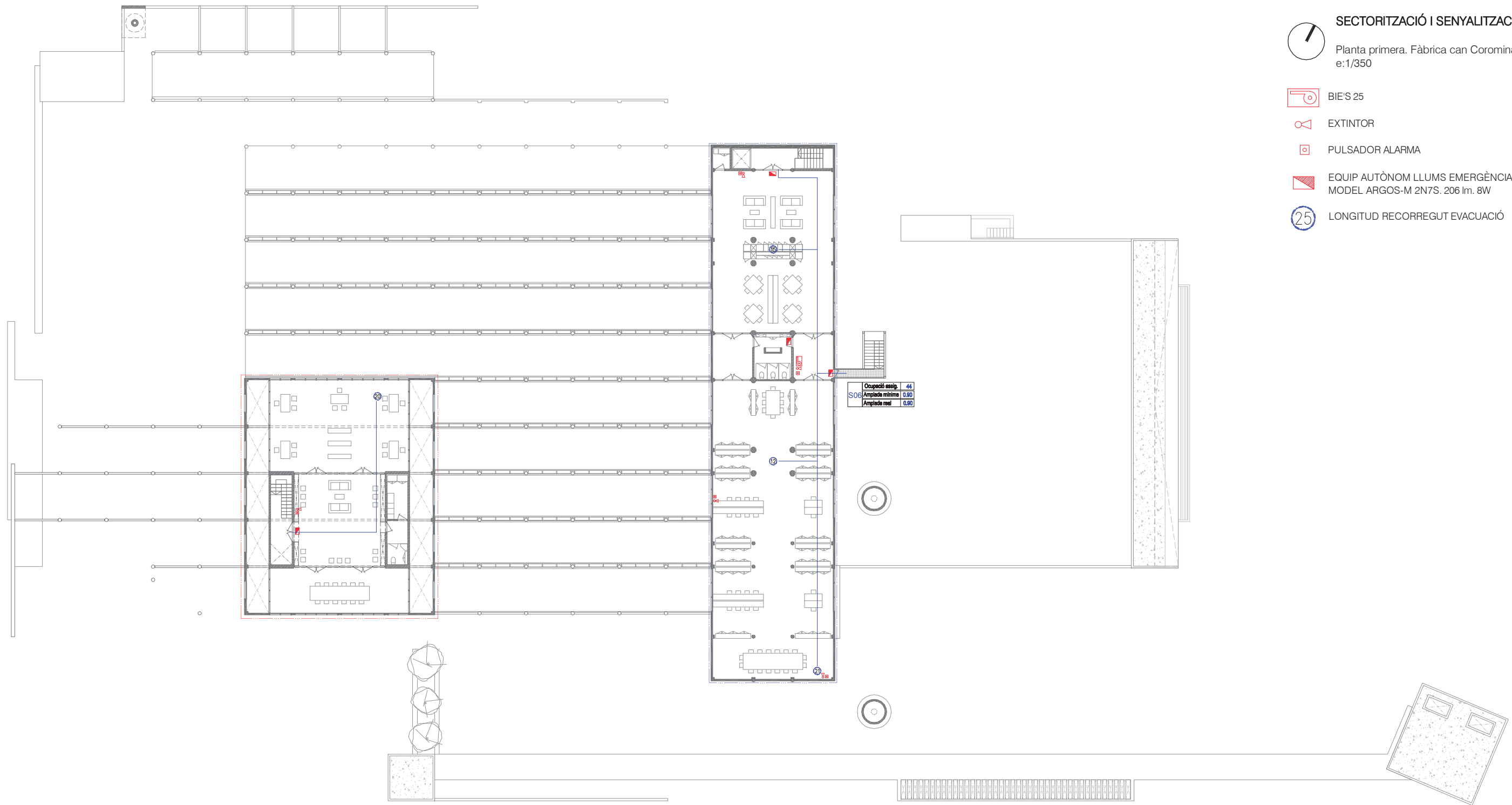
L'edifici està format per 3 sectors d'incendis en funció del seu ús i superfície.  
 La seva superfície construïda no sobrepassa els 4000 m2

- SECTOR 1 — ... —
- SECTOR 2 — ... —
- SECTOR 3 — ... —

	USOS	SUPERFÍCIE	VOLUM	RATIO (DB SI)	OCUPACIÓ
<b>PLANTA BAIXA</b>					
	Bar	65,00 m2	256,75 m3	10 m2/pers	7 pers
	Cuina	25,00 m2	98,75 m3	0 m2/pers	0 pers
	Serveis bar	6,00 m2	23,70 m3	10 m2/pers	0,6 pers
	Botiga	125,00 m2	400,00 m3	2 m2/pers	62,5 pers
	Magatzem	60,00 m2	192,00 m3	40 m2/pers	2 pers
	Despatx	100,00 m2	320,00 m3	10 m2/pers	10 pers
	Sala	140,00 m2	448,00 m3	5 m2/pers	28 pers
	Hall Foyer	140,00 m2	448,00 m3	5 m2/pers	28 pers
	Serveis formació	40,00 m2	128,00 m3	10 m2/pers	4 pers
<b>PLANTA PRIMERA</b>					
	Despatxos Admin	240,00 m2	912,00 m3	10 m2/pers	24 pers
	Serveis Tallers	40,00 m2	152,00 m3	10 m2/pers	4 pers
	Circulació Tallers	20,00 m2	76,00 m3	0 m2/pers	0 pers
	Tallers	400,00 m2	1520,00 m3	10 m2/pers	40 pers

							
Mides (mm)	210 x 297	210 x 297	210 x 297	210 x 210	210 x 297	210 x 297	402 x 108
Fotoluminescència	SI	SI	SI	SI	SI	SI	SI







**CAN RIBAS**\_Jaime Ferrer Forés  
*Revalorització de preexistències industrials i incorporació d'espais públics per millorar la trama urbana existent.*



**TALLERS MANYACHS**\_Jaume Bach  
*Rehabilitació d'una obra de Josep Maria Jujol. Intervenció en la peça de coberta en serra, tractada com a espai lliure exterior.*



**FÀBRICA OLIVA ARTÉS**\_BAAS Arquitectes  
*Rehabilitació de la antiga fàbrica per convertir-la en la nova seu del MUHBA (Museu d'Història de Barcelona). Utilització d'un únic i nou material per diferenciar la nova intervenció.*



**FÀBRICA DE SUCRE SAN ISIDRO**\_Juan Domingo Santos  
*Rehabilitació d'una antiga fàbrica de sucre, convertint-la en el seu propi despatx d'arquitectura. El documental "Un encuentro" de Sebastián Bollain mostra com la pròpia activitat de les persones es capaç d'apropiar-se dels diferents espais, reconvertint-los sense necessitat de grans actuacions arquitectòniques.*





**CAN FRAMIS**\_BAAS Arquitectes

*Recuperació de tres antigues naus industrials. Existeix un important treball en l'emplaçament, a través de l'utilització d'elements urbans que ajuden a integrar l'edifici.*



**CAN MINGUELL**\_Toni Gironés

*Actuació en una antiga fàbrica que realitza una proposta molt mesurada i continguda amb l'objectiu de respectar al màxim l'estat original, posant en valor la materialitat dels diferents elements fabrils.*



**MATADERO DE MADRID**\_Varis arquitectes

*Punts de vista diferents de com afrontar un projecte de rehabilitació d'un conjunt industrial existent.*



**CAN MARFÀ**\_Pere Ravetllat | Carme Ribas | Olga Schmid

*Rehabilitació del conjunt fabril de can Marfà i actuació urbana dins el seu entorn més immediat.*



## **BIBLIOGRAFIA**

### **Libres i articles:**

ALBÓ, Anna. *Patrimoni industrial: la fàbrica Coromina*. Daba, 1998, pp. 2-3.

BOVER, Andreu; CASADEMONT, Dolors. *Arquitectura i Ceràmica*. Ed: Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya, Demarcació de Girona, 1991.

CARRERAS i BOTEY, Joan. *Els forms tradicionals de ceràmica de la Bisbal*. Ed: Universitat de Girona, Departament d'Arquitectura i Enginyeria de la Construcció, 2002.

DALMAU I MARTÍNEZ, Susanna. *La Ceràmica de La Bisbal aplicada a l'arquitectura de Rafael Masó*. Ed: Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona, 2003.

GRAU I FERRANDO, Dolors; MASSANAS I BURCET, Emili. *Fotògrafs i editors a les comarques gironines (1839-1940): Emili Massanas i Burcet [1940-1991]*. Col·lecció "Quaderns de fotografia". Ed: Diputació de Girona, 1998.

GUTIÉRREZ, Xavier Rocas. *Ceràmica i arquitectura. Els Coromina, Rafael Massó i la gènesi de la Gabarra*. Estudis del Baix Empordà, 2011, 30: 213-302.

GUTIÉRREZ, Xavier Rocas. *Manufactura ceràmica i clima: unes relacions històricament difícils*. Estudis del Baix Empordà, 2010, 29: 263-276.

LLOBERAS, Pere. *Cròniques de la meva ciutat*. Ed: Ajuntament de La Bisbal, 1987.

LLOBERAS, Pere. *La Bisbal anys enrera: 1900-1936*. Ed: Ajuntament de La Bisbal, 1998.

LLOBERAS, Pere. *La Bisbal en la història i el record*. Ed: Ajuntament de La Bisbal de l'Empordà, 1993.

MONLLOR I RICO, Neus. *La nova pagesia: relleu generacional en el marc d'un nou paradigma agrosocial*. Col·lecció Aportacions, núm. 23; 2015.

UNLAND, Annie. *Una amistat generosa i noble. Cartes de Joan Baptista Coromina a Rafael Masó: (1908-1919)*. Ed: Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, 2006.

### **Documents fotogràfics:**

Arxiu Comarcal Baix Empordà. FONS ACBE120-9 / Emili Casas i Masbernat, fotògraf.

### **Plànols històrics:**

Arxiu Comarcal Baix Empordà. FONS: Coromina de la Bisbal d'Empordà

#### AGRAÏMENTS

No voldria acabar sense donar les gràcies a tots aquells qui, d'alguna forma o altra, m'han donat el seu suport.

Al tutor del projecte, Josep Camps, pels seus consells, paciència i temps dedicat.

Als professors de l'aula de projectes, en especial l'Àlex Sibils, per les seves correccions i orientació.

A l'Andreu Pacreu per facilitar-me els tràmits d'accés al conjunt industrial de Can Coromina.

A la Teresa Solé Gabarra, directora de l'Arxiu Històric Comarcal del Baix Empordà, per ajudar-me en la recerca de documentació.

I finalment, però no sent menys important, als amics i familiars que m'han animat en tot moment i ajudat en tot el possible.

**TUTOR:** JOSEP CAMPS I POVILL

**AUTOR:** DANIEL RUIZ FRANCO

UNIVERSITAT DE GIRONA 2015

PROPOSTA DE DINAMITZACIÓ DE L'ENTORN PROPER A LA BISBAL D'EMPORDÀ